

1 1184
Jm Nr. 22

ACADEMIA ROMANA

ANALE

TOMUL XLIII

ȘEDINȚELE DIN 1922 — 1923

15 IUL. 1973

f

22
602

CULTURA NAȚIONALĂ
BUCUREȘTI

1 9 2 3

Univ. "Petru Maior" Tg Mureș

i/ Q 3180

094987 2613

PARTEA I

ȘEDINȚELE ORDINARE

23 IUNIE 1922 — 18 Maiu 1923.

ȘEDINȚA PUBLICĂ

23 IUNIE 1922

D-l Președinte, D. ONCIUL, deschizând ședința zice:

Domnilor Colegi,

«România cu tot neamul românesc plânge pe un ilustru cetățean și om de Stat al său, mult regretatul Take Ionescu, încetat din viață alaltăieri, la Roma, tocmai când convalescența în urma unei grele boale ne dădea cele mai bune speranțe de completă restabilire.

«Academia Română, părtașe la toate evenimentele ce ating interesele țării și neamului, ia parte, cu cele mai vii sentimente, la jalea națională pentru ilustrul dispărut, care a fost unul din cei mai însemnați oameni de Stat ai României contemporane.

«Opera lui Take Ionescu ca om politic, ca publicist, ca orator, ca ministru în mai multe rânduri, dela 1891 până în Ianuarie trecut, când și-a încheiat cariera politică în calitate de președinte al Consiliului de miniștri, după ce a ilustrat ministerele Cultelor și Instrucțiunii, al Finanțelor, al Internelor și al Afacerilor Străine, opera lui ca om de Stat este și rămâne una din cele mai remarcabile în istoria României.

«Contemporanii au judecat-o mai mult sau mai puțin cu părtinire, unii ca amici, alții ca adversari politici. Dreapta ei apreciere rămâne rezervată viitorului, când ea va putea fi văzută mai bine în perspectiva istoriei.

«De aci înainte, Take Ionescu nu mai aparține nici unui partid: el aparține țării și istoriei. De aceea, și amici și adversari politici se unesc astăzi în unanimă apreciere a marilor sale merite pentru țară și neam în unanimă admirațiune a marelui său talent, în unanimă jale pentru marele dispărut, apreciere și admirațiune și jale la care se asociază și străinătatea, care vede în disparițiunea lui o mare pierdere nu numai pentru România, dar și pentru Europa.

«Astfel, Take Ionescu este și rămâne o strălucită personalitate a istoriei noastre contemporane. Apogeul activității sale politice fu marele războiu pentru Unitatea națională, pentru al cărui fericit rezultat el a luptat cu toată puterea talentului său mare, cu toată energia sufletului său pătruns de credință în isbânda finală a dreptății. Și amici și adversari trebuie să-i recunoască rolul mult însuflețitor ce a avut în această mare isbândă națională. Iar ca ministru al Afacerilor Streine, după războiu, Take Ionescu a fost făuritorul principal al alianței noastre cu vecinii: Jugoslavi, Cehoslovaci și Poloni, așa zisa mică Antantă, alianță prin care România și-a asigurat rolul cel mai de frunte în Sud-Estul Europei.

«Meritele ilustrului defunct pentru cultura națională, mai ales ca ministru al Cultelor și Instrucțiunii în două rânduri, cum și prin viul interes ce a avut întotdeauna pentru cultura Românilor de sub stăpâniri străine, cărora le-a dat sprijinul său puternic oricând și ori unde eră în măsură să o facă, aceste merite îi asigură o neuitată recunoștință.

«Din publicațiunile sale, cari toate aveau în vedere chestiuni politice-naționale, țin să relev o conferință ținută ca tânăr student la Paris: «Les nationalités d'Autriche-Hongrie». Caldul interes pentru soarta Românilor de peste munți ce a manifestat în această scriere juvenilă, acest interes a rămas una din preocupățiunile sale principale, până când, la sfârșitul vieții sale închinată țării și neamului, a văzut înfăptuit visul său din tinerețe. Fericit de a fi văzut aievea mântuirea neamului unit, el a trecut senin le nemurire.

«Fie-i amintirea binecuvântată!»

D-l ZENOVIE PĂCLIȘANU, membru corespondent, face o comunicare cu subiectul «Teologul» vlădicilor uniți (1700—1773).

ȘEDINȚA ORDINARĂ

30 IUNIE 1922

D-l Președinte, D. ONCIUL, deschizând ședința, zice:

«Membrul Onorar al Academiei, Senatorul IOAN CAPELLINI, ales la 7 Septembrie 1871, a încetat din viață la Bologna la 30 Maiu trecut. Ilustrul decedat a fost un strălucit om de știință, naturalist și geolog, a cărui celebritate și autoritate sunt universal recunoscute. Viața lui întregă a fost închinată științei și învățământului pe care l-a profesat în Archigimnaziul Bolonez, a căruia glorie a fost».

Dela Uniunea Astronomică Internațională se primește înștiințare că în urma scrisorii de adesiune, primită dela Academia noastră, România a fost trecută între țările recunoscute ca făcând parte din acea Uniune. Secretariatul General al Uniunii roagă a i se trimite o listă de numele membrilor cari fac parte din Comitetul național al României, dacă Comitetul s'a constituit.

— Se trimite la Secțiunea științifică.

D-I V. PÂRVAN prezintă ultima d-sale publicațiune *Sulle origini della civiltă Romena*, Roma 1922.

ȘEDINȚA ORDINARĂ

7 IULIE 1922

D-I Președinte, D. ONCIUL, deschizând ședința zice:

«La 28 August 1914 a încetat din viață la Paris *Léon de Rosny*, membru corespondent străin al Academiei noastre în Secțiunea literară, ales la 13 Septembrie 1877. Știrea ne-a venit numai acum — după întrebarea noastră — dela Academia de Inscripțiuni și Frumose Litere dela Paris. De Rosny a fost un distins orientalist și etnograf; a publicat multe scrieri atât despre literaturile și viața popoarelor extrem-orientale: Chinezi, Japonezi, cât și despre popoarele indigene ale Americii de mijloc. Prin relațiunile avute cu răposatul nostru coleg V. A. Urechia, de Rosny s'a ocupat și de Români a căror țară a vizitat-o în 1881. După notele și documentele luate în acea călătorie a publicat la 1884 la Paris opera sa *La Patrie des Roumains d'Orient*, volum în 4° de XII și 218 pagine de text, însoțit de un atlas de hărți geografice, costume, tipuri omenești, monumente, lucrări de artă, reprezentate în litografie, fototipie, heliogravură. Opera este dedicată lui V. A. Urechia ca omagiu de prietenie și de recunoștință. În anul următor 1885 a publicat ca prescurtare volumul «Les Roumains d'Orient».

«La 1893 a publicat în *Annales de l'Alliance scientifique*, al cărei președinte eră, un articol despre Carmen Sylva.

«De Rosny a fost un bun prieten al țării și al neamului nostru, pe care s'a silit să-l facă cunoscut în lumină favorabilă marilor națiuni din Apus».

D-I GR. ANTIPA prezintă manuscrisul lucrării originale: *Noui vederi în zootehnie* de medicul veterinar General Stavrescu Petre, cu rugămintea din partea autorului de a se păstră de Academie și a se luă notă de existența lucrării la această dată.

— Se trimite la secțiunea științifică.

ȘEDINȚA ORDINARĂ

14 IULIE 1922

Președința d-lui D. ONCIUL.

Dela d-I H. Focillon, membru corespondent, se primește această scrisoare:

«Monsieur le Président,

«De retour en France, je reçois la lettre par laquelle vous voulez bien m'informer que l'Académie Roumaine m'a fait le grand honneur de me conférer le titre de membre correspondant dans sa section historique. Déjà, à Bucarest, Monsieur le Secrétaire de l'Académie m'avait

«fait part de cette singulière marque d'estime, et l'Académie m'avait fait la faveur de me recevoir exceptionnellement et de me permettre de lui témoigner mes sentiments de profonde gratitude, peu de temps avant mon départ de Roumanie.

«Qu'il me soit permis, Monsieur le Président, en vous accusant réception de votre lettre, de vous dire une fois encore que je sens toute la haute valeur scientifique et morale du titre que l'Académie m'a conféré et de l'honneur qu'elle me fait en m'associant ainsi à son activité bienfaisante. Je connais de longue date les beaux travaux de ses membres; plusieurs me sont familiers, et quelques-uns de leurs auteurs veulent bien me permettre de leur donner le nom d'ami. S'il ne s'agitait que de sympathie, j'oserais donc dire que je me sens pleinement de votre illustre compagnie: mais je sais qu'en Roumanie comme en France, je dois continuer à bien travailler pour mériter l'honneur dont vous m'avez jugé digne. Les résultats de mon voyage, les conclusions qui se dégagent pour moi de cette féconde expérience d'historien, enfin les hautes marques d'amitié pour mon pays qui m'ont été données, et dont celle-ci est la plus précieuse, tout m'y encourage.

«Je vous prie d'agréer, Monsieur le Président, pour nos collègues et pour vous, l'expression vive et sincère de ma reconnaissance, de mon attachement et de ma très-haute considération».

ȘEDINȚA EXTRAORDINARĂ

16 SEPTEMBRIE 1922

D-l Președinte D. ONCIUL anunță, cu părere de rău, că ieri a murit subit în orașul Brăila, unde se dusesese pentru câteva zile, colegul St. C. Hepites. Corpul neinsuflit al regretatului coleg va fi adus în Capitală mâine, cu trenul care sosește în Gara de Nord la ora 5 și 50 dimineța, și va fi așezat în biserica Sf. Nicolae-Tabacu. Inmormântarea se va face Marți la ora 3.

Se decide ca membrii aflători în Capitală să urmeze în corpore carul funebru; o coroană de flori naturale să se pună pe catafalca și d-l coleg General Gr. Crainiceanu să țină, în numele Academiei, cuvântare.

D-l Președinte D. ONCIUL citește testamentul olograf cu data 22 Iulie 1922 al maiorului Theodor Petrescu-Ciorobea, trecut din viață în aceeași zi, prin care testatorul lasă Academiei nuda proprietate a întregii sale averi imobiliare, iar uzufructul îl lasă soției cât va trăi dimpreună cu averea mobilă. Singura obligațiune impusă Academiei prin testament este ca din venit să dea o bursă la Facultatea de medicină. Din informațiunile culese, averea imobiliară testată se compune din 4 corpuri de casă situate în Capitală și câteva pogoane teren petrolifer și de vie în județul Prahova. Valoarea acestor imobile în timpul de față se urcă la câteva milioane. Defunctul posedă de mulți ani această avere, cea mai mare parte fiind moștenire dela părinți. Delegațiunea având să hotărască asupra acceptării legatului doarește să aibă în această privință, ca în totdeauna, și părerea membrilor prezenți.

— Se decide, în unanimitate, să se primească succesiunea îndeplinindu-se formele legale pentru acceptare.

Cuvântarea rostită la înmormântarea lui St. C. Hepites de General Gr. Crainicianu:

Intristată Adunare,

•Acel ce a fost în lume Ștefan C. Hepites nu mai este și nu va mai fi. •Secera morții nemiloase l-a secerat fulgerător, cu aviditate ca pe un spic •ales și bogat. L-a răpit familiei, incremenite și zdrobite de neașteptatul •trăsnet din senin; l-a răpit nouă colegilor și amicilor săi dela Academia •Română; l-a răpit mulțimii prietenilor și cunoscuților săi din țară și din •străinătate, l-a răpit țării și științei românești, a cărora podoabă stră- •lucitoare el a fost.

•Dar cine a fost Ștefan Hepites?

•Fiu, născut în 1851, al lui Constantin Hepites, el însuși om de știință, •Ștefan Hepites a moștenit dela tatăl său focul sacru al științei, care este •sufletul conducător al omenirii. El și-a făcut studiile în școalele din țară •și în școala militară, fiind totdeauna primul printre colegii săi. Ieșit ofi- •țer s'a dus în străinătate la Bruxelles, unde a obținut în 1873 doctoratul •în științele fizice și matematice și în urmă diploma de inginer, lucrând •în același timp la Observatorul Astronomic și Meteorologic de acolo.

•Întors în țară, s'a retras din armată, făcând însă ca ofițer de artilerie •războiul din 1877-78 în Bulgaria, unde s'a distins prin activitatea și cu •noștințele sale.

•După ce a studiat mai multe institute de meteorologie din străin- •tate, el a înființat cu spesele sale primul observator meteorologic în țară, •la Brăila. În 1882, înființându-se de Stat institutul meteorologic român, •Hepites fu numit Director al acestui institut, pe care l-a organizat și l-a •condus mai toată viața cu o rară inteligență și activitate, așezând în țară •peste 400 de stațiuni meteorologice.

•Între timp, Hepites a funcționat ca profesor la Școala de artilerie și •geniu din București, ca inginer la căile ferate, ca președinte al Societății •de științe, ca vice-președinte al Societății regale de geografie, ca secretar •al Societății internaționale de măsuri și greutateți dela Paris, ca membru sau •reprezentant în diferite instituțiuni sau societăți științifice din străinătate.

•Setos de știință, avid de binele țarei, gelos de reputațiunea ei în străi- •nătate, Hepites a cutreerat Europa, mai totdeauna cu mijloacele sale, sta- •bilind legături prețioase cu învățații și instituțiunile culturale din Occi- •dent și aducând țării servicii nepieritoare. Ca o albină modestă și neo- •hosită, sorbind cu nesațiu din floare în floare nectarul științei, Hepites •a căpătat o vastă învățătură în fizică, astronomie, geodossie și meteoro- •logie, — învățătura pe care el a așternut-o într'o bogată serie de perle •200 de publicațiuni, — o adevărată literatură științifică specială, pe care toți •învățații străini au studiat-o și au adus învățatului nostru și țării cele mai •înalte laude. Abia crezi ochilor, — zice profesorul Köppen — când vezi

«această cantitate de material, provenind dintr'o țară, care acum câțiva ani nu eră reprezentată, pentru știința noastră, decât printr'un loc gol pe harta Europei. Un alt profesor dela Universitatea din Paris, Vidal de la Blanche, zice că lucrările meteorologice ale lui Hepites merită în cel mai mare grad recunoștință și admirația geografilor. În *Annales de géographie* stă scris, că România este una din rarele țări din Europa întreagă, care să poseadă un studiu așa de complet asupra regimului pluviometric.

«In adevăr, Hepites este acela care a stabilit regimul climateric și pluviometric al României.

«In anul 1880, Hepites, cunoscut dejă prin lucrările sale, fu ales ca membru corespondent al Academiei Române, iar în 1902 ca membru activ. Acl, el a desfășurat o activitate științifică și organizativă de admirat, mai cu seamă, în timpul de 7 ani, cât a funcționat ca secretar al Secțiunii științifice al Academiei. El punea atâta zel, atâta conștiință și atâta dor de binele țării în lucrările Academiei, încât nu eră chestiune la care el să nu participe și să nu lucreze. O adevărată pasiune eră pentru el Academia Română și Societatea Geografică. Acestea pentru el deveniseră cu adevărat singura preocupare în viața sa. El a organizat și publicat *Buletinul științific* al Secțiunii științifice al Academiei, prin care se răspândesc în lume lucrările culturii românești. Ca semn de recunoștință, el fu ales și desemnat ca reprezentant al Academiei Române în *Reuniunea internațională a Academiiilor de științe din străinătate, secțiunea geodesică*.

«Iată Ștefan Hepites ca învățat, ca patriot și ca fiu muncitor al neamului.

«Ca om, Ștefan Hepites eră o fire extraordinară de blândețe, de calm, de bunătate, de integritate, corectitudine, demnitate și modestie neîntrecută. Acest om n'a făcut rău la nimeni în lume conștient, ci numai bine. El nu-și manifestă mâhnirea sau durerea unei nedreptăți, unei contrarietăți, unei opinii, decât prin câteva clipite pripite din ochi. El n'a umblat niciodată după situațiuni și onoruri. El n'a făcut politică. Idealul lui a fost știința și mărirea României.

«Țara pierde în el un fiu învățat și patriot, — Academia pe cel mai devotat membru al ei, — familia pe conducătorul ei neprețuit și iubit.

«In numele membrilor Academiei Române, adresez nobilei soții și familiei îndurerate cele mai sincere condoleanțe și profunde regrete.

«Adio, scumpe coleg și amic. Fie-ți țărâna ușoară!»

ȘEDINȚA ORDINARĂ

22 SEPTEMBRIE 1922

D-1 Președinte, D. ONCIUL, deschizând ședința, zice:

Domnilor Colegi,

«Reincepând ședințele noastre după vacanțele de vară, vă salut cordial: Bine ați venit!

•La 24 August, România toată a serbătorit a 57-a aniversare a nașterii
•M. S. Regelui tuturor Românilor.

•Aflându-mă atunci la Călimănești, am prezentat Maestății Sale ură-
•rile Academiei prin următoarea telegramă:

«Binevoîți, Sire, a primi urările cele mai devotate ce cu cel
mai profund respect aduce Maiestății Voastre pentru anivers-
sarea fericitei zile care a născut neamului românesc pe pli-
nitorul aspirațiunilor lui seculare. Să trăiți, Sire.

Președintele Academiei Române
D. ONCIUL.»

La aceasta Maiestatea Sa a binevoit a răspunde telegrafic:

«*Pentru călduroasele urări ce-Mi aduceți cu prilejul zilei de
astăzi mulțumesc din adâncul inimei.»*

»FERDINAND».

•In cursul vacanțelor, am avut durerea să pierdem trei scumpi colegi
•dintre membrii activi și un venerat membru onorar, după ce în timpul
•sesiunii generale am pierdut pe mult regretatul Duiliu Zamfirescu,
•pierderi cari au rărit foarte simțitor rândurile noastre, lăsând un mare
•gol în urma lor.

•In ziua de 19 August a încetat din viață, la București, neuitatul An-
•drei Bărganu, în vârstă de 64 de ani, și a fost înmormântat la Sibiu.
•In numele Academiei, am telegrafiat condoleanțele noastre îndureratei
•văduve și Asociațiunii pentru cultura poporului român din Transilvania,
•al cărei președinte eră defunctul. Colegul nostru dr. Lupaș a depus o
•coroană din partea Academiei și a pronunțat un discurs la înmormân-
•tarea scumpului răposat.

•Ales membru activ în 1908, mult regretatul nostru coleg și-a cucerit
•dintr'odată toate simpatiile noastre, iar în ultima sesiune generală l-am ales
•vice-președinte. Activitatea culturală a lui Andrei Bărganu a fost una
•din cele mai roditoare. Ca profesor, ca scriitor, ca membru al Asociațiunii
•culturale din Transilvania și al Academiei noastre, defunctul a închinat toată
•activitatea sa, cu cel mai desăvârșit devotament, cauzei naționale și cul-
•turii românești. Munca sa stăruitoare, firea sa aleasă, caracterul său
•estatornic, hotărft și amabil, devotamentul său nobil i-au atras stima și
•dragostea tuturor cari l-au cunoscut și au știut să-l prețuească.

•Cu duioșie îmi reamintesc anii de studii la Universitatea din Viena,
•unde, în acelaș timp cu răposatul, am urmat Facultatea de filosofie și
•eram membri în Societatea «România Jună», la ale cărei ședințe literare
•eram amândoi nelipsiți, el ca președinte al Comisiunii literare, eu ca
•vice-președinte și conducător efectiv al Societății (președinte, mai mult ono-
•rific, fiind veteranul doctorand Sterie Ciurcu). Din inițiativa comite-
•tului, se țină un concurs pentru un imn propriu al Societății, care până

«atunci aveă drept imn «Deșteaptă-te Române». La cercetarea manuscriselor înaintate, a fost aclamat cu însuflețire imnul: «Pe-al nostru steag e scris unire». Autorul eră Andrei Bărseanu.

«Noul imn al României June a fost pus în muzică de prea curând decedatul Ciprian Porumbescu, pe atunci de asemenea student la Universitatea din Viena și membru al Societății, în sânul căreia organizase un cor excelent. Neuitată îmi este ședința în care prima dată s'a cântat imnul nostru, deșteptând un entuziasm extraordinar. Eră în anul 1880. «Treizeci și șeșase de ani pe urmă, în seara mării zile de 14/27 August 1916, când goarna chemă feciorii români la lupta pentru desrobirea Ardealului, primul cântec de luptă ce am auzit răsunând în parcul dela Călimănești, unde mă aflam pentru cură, eră: «Pe-al nostru steag e scris unire». Nu pot descrie adâncă emoțiune ce m'a cuprins atunci la auzul acestui imn, care mi-a încălzit sufletul în tinerețe și mi-a întinerit bătrânețele în acel mare moment de însuflețire. În sunetul lui, un mă-nunchiu de studenți români au pornit la luptă pentru cultura națională; în sunetul lui, ostașii români au pornit la luptă pentru desrobirea neamului; în sunetul lui s'a înfăptuit unitatea națională.

«Onoare memoriei lui Andrei Bărseanu!

«La 23 August a încetat din viață, la Cămpulung, mult regretatul nostru coleg George Bengescu, în vârstă de 74 de ani. Ales membru activ în 1921, defunctul trimisese, pentru sesiunea generală din urmă, discursul său de recepțiune, pe care însă, fiind suferind, n'a putut veni să-l cetească. Prea curând după aceasta, moartea ni l-a răpit, fără ca noi să fi avut parte a-l saluta în mijlocul nostru.

«Defunctul a fost una din personalitățile cele mai distinse ale țerii. «Mult timp, a servit țara în diplomație, începând ca secretar de legație, dela 1872, și încheindu-și cariera ca ministru plenipotențiar, dela 1896. «Ca scriitor, George Bengescu și-a câștigat de mult un nume apreciat. «Cele mai multe și mai însemnate scrieri le-a publicat în limba franceză, între cari mai multe privitoare la istoria română; în românește, n'a publicat decât un studiu asupra lui Vasile Alecsandri și amintiri asupra poetului în «Convorbiri Literare». De curând întors în țară, el și-a încheiat apreciați activitate literară cu un studiu asupra Goleștilor și cu discursul său de recepțiune: *Despre activitatea literară a unor membrii ai familiei Goleșcu în cursul secolului al XIX-lea.*

«În numele Academiei, am adresat îndureratei văduve o telegramă de condoleanță.

«Să-i păstrăm o bună amintire.

«Acum trei zile, am condus la locul de veșnică odihnă pe mult regretatul Ștefan Hepites, răposat subit în ziua de 16 Sept. la Brăila, în vârstă de 72 de ani. Avem încă în vie amintire scumpa figură a celui care, ne-lipsit dela ședințele și lucrările noastre, a închinat Academiei tot devotamentul său și munca sa cea mai aleasă. Activitatea lui Ștefan Hepites ca om de știință și ca academician, cum și în alte multe institute de cultură pentru cari a lucrat, nu poate fi destul apreciată în câteva cuvinte.

«de pioasă amintire ce am să rostesc aci. El nu avea altă preocupare mai mare decât știința, n'a urmărit în viață alt interes decât să servească știința și cultura națională, cu tot devotamentul și cu toată râvna ce-l distingeau, și n'a trăit decât pentru știință. Numeroasele sale publicațiuni și Institutul meteorologic al țării, al cărui creator și organizator a fost, îi asigură mereu recunoștință. La înmormântare, Academia a depus o coroană, iar colegul nostru d-l General Crainiceanu i-a rostit, în cuvinte elocvente și viu simțite, ultimul nostru Adio.

«Onoare amintirii lui!

«La 8 Sept. a încetat din viață, la Sibiiu, membrul nostru onorar Arhiepiscopul Ilarion Pușcariu, vicarul Mitropoliei ortodoxe a Ardealului, în vârstă de 80 de ani. Veneratul arhiepiscop a fost unul din fruntașii naționali ai Românilor de peste munți, cu o activitate din cele mai însemnate, atât în mișcarea culturală cât și în viața bisericească și națională a neamului românesc din Transilvania. În numele Academiei, am adresat o telegramă de condoleanță I. P. S. Mitropolit al Ardealului, luând parte la doliul Mitropoliei și al Bisericii române.

«Binecuvântată să-i fie amintirea!

«Pe lângă acești mult regretați colegi, jelim și pe un ilustru reprezentant al științei mondiale, marele istoric francez Ernest Lavisse, încetat din viață în luna August, la Paris, în vârstă de 80 de ani: Prodigioasa activitate a acestui învățat și marile servicii ce el a adus științei istoriei, ca profesor la Universitatea din Paris, ca cercetător și scriitor sunt mai presus de orice laudă.

«Nouă Românilor, amintirea lui Lavisse ne este cu atât mai scumpă cu cât defunctul ne-a arătat o deosebită simpatie. În «Istoria generală», publicată de el în colaborare cu Rambaud, a dat un loc larg istoriei române, prin colaborarea istoricului nostru Xenopol. Iar în 1894, când studenții români din Paris au provocat un plebiscit de păreri ale celor mai de seamă bărbați ai Franciei, cu privire la procesul Memorandului Românilor din Ardeal, Lavisse a scris:

«*Românilor, cari, pentru că au revendicat în mod legal dreptul naționalității române, au fost pe nedrept acuzați și condamnați pe nedrept, trimit omagiul respectuoasei mele admirațiuni, simpatiei profunde, și dorințele mele arzătoare pentru revanșa dreptății și a dreptului cu brutalitate ofensat în persoana lor.*

«*Această revanșă cred că va fi apropiată, știu că este sigură.*

«*Trăiască România!*»

«Prevederea lui de istorie în revanșa sigură și apropiată, el a ajuns s'o vadă realizată. Iar în timpul războiului care ne-a implinit revanșa, el găsi cuvinte de îmbărbătare și de înălțare sufletească pentru Românii retrași la Paris.

«Prin o regretabilă scăpare din vedere, s'a omis ca acest amic al Românilor și mare învățat să fie proclamat membru onorar al Academiei noastre.

«Cu sentimente cu atât mai vii, îi aducem azi prinusul nostru de recunoștință și onoare.

«Omagiile noastre memoriei lui».

Dela d-l Dr. I. Urban Jarník, membru onorar, se primește următoarea scrisoare:

«Stimaților Domni,

«Aflând despre odihnirea în veci a membrului Academiei Române d-l Andrei Bârseanu, fostul meu elev și mai târziu colaborator, îmi iau voie de a vă ruga să primiți expresiunea părerii mele de rău pentru pierderea unui membru atât de eminent.

«Pentru mine ca cel mai vechiu membru corespunzător al Academiei veste aici hotărâtor și împrejurarea că a fost tocmai d-sa care avusese «partea de leu la înjghebură a colecțiunii «Doine și strigături din Ardeal», «publicată de Academie, care poartă și numele meu».

Dela d-l Dr. C. Vasiliu din Ploiești se primește în dar portretul lui Avram Iancu, lucrat în oleiu de un pictor contemporan cu marele erou național. Donatorul are acest portret dela socrul său Benjamin Hernia, luptător în armata lui Avram Iancu la 1848.

Comitetul pentru organizarea Congresului al V-lea Internațional de științe istorice invită Academia la Congresul care se va ține la Bruxelles dela 8 la 15 Aprilie viitor sub înaltul patronaj al M. S. Regelui Belgiei.

Comitetul pentru organizarea Congresului Internațional de geografie și ethnografie invită Academia la al XI-lea Congres, care se va ține la Cairo în cursul anului 1925.

— Amândouă invitațiile se trimit la Secțiunea istorică și științifică pentru a face propuneri.

D-l Profesor Giovanni Semprini dela Universitatea din Bologna întreabă dacă Academia ar lua parte la un Congres Internațional care s'ar ține la Bologna pentru stabilirea unei *Interlingua*, trimițând probă de cea pusă de d-sa.

— Se trimite la secțiunea literară.

Dela Uniunea Academică Internațională se primesc: Darea de seamă a sesiunii a treia a Comitetului Uniunii, Conturile aprobate pentru anul 1921—1922 și copie de pe scrisoarea d-lui M. O. Broch, profesor la Universitatea din Christiania, prin care se supune discuțiunii proiectul pentru un ajutor internațional Academiei de științe din Petrograd.

— Se recomandă d-lor N. IORGA și V. PÂRVAN, delegații Academiei în Uniune.

D-l I. BIANU amintește că serbările pentru încoronarea Suveranilor s'a decis a se face în zilele de 15—17 Octomvrie viitor. Crede că este timpul să se ia cuvenitele dispozițiuni pentru participarea Academiei la marea solemnitate.

După discuțiunea urmată se iau următoarele deciziuni:

- a) să se tipărească într'o broșură specială discursurile rostite de M. S. Regele la Academie, dela proclamarea Majestății Sale de Membru Onorar al acestei Instituțiuni până în prezent. Broșura să aibe în frunte un act omagial redactat de d-l Președinte D. ONCIUL, care să se cetească Suveranilor cu ocaziunea primirii Delegațiunii în ziua ce se va stabili pentru acest scop.
- b) să se țină o ședință solemnă. D-l Președinte D. ONCIUL să deschidă ședința printr'o alocuțiune și d-l N. IORGA să rostească o cuvântare ocazională.

*Cuvântarea rostită în numele Academiei de d-l I. Lupuș
la înmormântarea lui Andreiu Bârseanu.*

«Intristată Adunare!»

«Din încredințarea comitetului central al «Asociațiunii pentru literatură română și cultura poporului român», deoparte, iar de alta potrivit cu mandatul primit dela Academia Română din București și dela Universitatea din Cluj, îndeplinesc cu acest prilej de jale obștească, o dureroasă datorie încercând a înfățișa în câteva cuvinte valoarea morală și culturală a unei vieți jertfite în întregime pe altarul iubirii de neam și de progres.

«In aceste timpuri de cumplită criză morală, — când numărul oamenilor statornici în credințele lor se micșorează din zi în zi, când vigoarea caracterelor firme o vedem adeseori frântă de viforul ispitelor, moartea lui Andreiu Bârseanu este în adevăr o pierdere grea pentru viața de obște a neamului și a Statului nostru românesc.

«De aceea la mormântul lui își împreună jalea slujitorii credinței și ai bisericei, ai școlii și ai culturii, ai națiunii și ai patriei române.

«Totuș «Asociațiunea» simte că, alături de văduva adormitului în Domnul, a ei este jalea cea mai apăsătoare, a ei este durerea cea mai adâncă, pe care se crede în drept a o exprima prin cuvintele din plângerea proorocului Ieremia: «Stați și vedeți, de este durere ca durerea mea»...

«Asociațiunea» noastră a rămas acum văduvită de unul dintre cei mai devotați conducători ai săi, de cel mai însuflețit slujitor al adevărului, al binelui și al frumosului. Căci Andreiu Bârseanu făcea parte din vestita pleiadă a dascălilor brașoveni, cari au înțeles chiar dela început, din zilele lui Șaguna și Popazu, să închine întreagă munca lor în serviciul acestor principii călăuzitoare în educația morală și națională a tineretului, izbutind astfel să dea poporului nostru sute și mii de conducători de cea mai înaltă valoare în toate domeniile vieții.

«Prin cunoștințele sale vaste, prin talentul său de scriitor în proză și în versuri, prin tactul său pedagogic deosebit de fin, întemeiat în orice împrejurări pe porunca străveche «neminem laedere», dar mai ales prin blândețea și bunătatea sa părintească, Andreiu Bârseanu a reușit să fie un adevărat făuritor de caractere, un educator iscusit, al cărui nume va împodobii totdeauna cu cinste pomelnicul strălucit al dascălilor brașoveni

«alături de atâția vrednici tovarăși ai săi de muncă și de ideal, cum au fost «Gavril Munteanu, Ștefan Iosif, I. Al. Lăpedatu, Dr. Ioan Meșotă, Virgil Onițiu, Dr. Alexandru Bogdan, Tit Liviu Blaga, Dr. Micula și mulți alții.

«Literatura română avea în persoana profesorului Bârseanu nu numai «un suflet înțelegător al îmbelșugatelor și feluritelor ei frumuseți, ci și «un statornic propovăduitor și cultivator al ei. Versurile sprintene și sălătorețe, prin cari a reușit adeseori să exprime simțirile, ce vibrau puternic în sufletul mulțimii, vor trăi în amintirea contimporanilor, ca niște prelungiri din epoca de regalitate poetică a lui Vasile Alecsandri, și vor avea «darul să vestească posterității una din însușirile sufletești, cari au făcut «ca personalitatea lui Andreiu Bârseanu să fie cunoscută, prețuită și iubită în toate ținuturile locuite de Români cu știință de carte.

«Conferințele sale literare, articolele și studiile sale publicate mai ales în «Gazeta Transilvaniei» și în revista pedagogică «Școala și familia», «câteva în «Lucefărul» și în «Convorbiri Literare» vădesc calitatea de «scriitor a lui Bârseanu, care s'a silit să fie totdeauna un adevărat educator prin faptă și cuvânt, dându-și perfect seama de importanța afirmațiunii făcute de vestitul filoromân *Edgar Quinet*, că «niciodată cărțile «nu vor produce schimbări durabile, dacă nu se va adăuga și cuvântul «viu, rostit în public. Numai cuvântul duce și comunică vieța. Oratorul, «predicatorul, misionarul nu sunt numai vestitorii adevărilor propovăduite de dânsii; ei sunt și garanții, martorii acestor adevăruri. Prin «aceasta lucrează ei asupra mulțimii. Dacă secolul al XVI-lea ar fi avut «numai scriitori și cărți, niciodată el n'ar fi dat naștere reformațiunii...

«În acest înțeles a fost și Bârseanu un predicator de înaltă valoare «morală, un neobosit misionar al culturii naționale atât la catedră, cât și «în afară de ea prin luminoasele sale conferențe literare și prin mulțimea «prelegerilor populare, pe cari le ținea ca director al despărțământului «Brașov al «Asociațiunii», în toate comunele aparținătoare acestui des-
«părțământ.

«Dupăce a publicat vasta istorie a școalelor române din Brașov și a «obținut printr'însa premiul Academiei Române — începă a se îndreptă «spre dânsul atențiunea tuturor Românilor ardeleni doritori de a vedea «în fruntea «Asociațiunii» — o personalitate atât de armonioasă, un băr-
«bat a cărui valoare morală și culturală eră necontestată.

«Astfel adunarea generală, ținută la *Sibiu în August 1905* — cu pri-
«legiul inaugurării Muzeului etnografic — primind dimisiunea răposatului Dr. Atanasie M. Marienescu, a ales pe profesorul Andreiu Bârseanu «din Brașov cu mare însuflețire ca *vice-președinte al «Asociațiunii»*.

«În această calitate a condus adunările generale din Brașov (1906) «Bistrița (1907) Șimleu (1908) Sibiu (1909) Dej (1910), trezind pretu-
«tindenii entuziasm și înălțând cugetul numeroasei asistențe spre culmile «culturii și vieții naționale depline. În sfârșit adunarea generală jubilară «din Blaj l-a ales în vara anului 1911, ca președinte al «Asociațiunii» fapt «care l-a îndemnat să părăsească definitiv Brașovul, așezându-se la Si-

•biu spre a-și putea închină restul vieții, ca o jertfă curată și fără prihană
•pe altarul acestui așezământ cultural, socotit cu drept cuvânt ca o ex-
•presiune a unității și solidarității naționale pentru toți românii ciscar-
•patini.

•Cu modestia atât de caracteristică firii sale spunea Bârseanu în adu-
•narea generală din Brașov că «nu fără sfială s'a hotărât a păși la condu-
•cerea Asociațiunii» știind că în locul acesta au stat odinioară frunțași
•ca marele Arhiepiscop Andrei Șaguna, ca eruditul Timoteiu Cipariu, ca
•Vasile Pop vice-președintele guvernului ardelean, ca neobositul Gheorghe
•Barițiu și consilierul Iacob Bologa... și cerea «indulgența» adunării ru-
•gând-o să aibă în vedere «insuficiența puterilor sale» — rugăminte pe care
•membrii «Asociațiunii» au fost scutiți a o împlini din binecuvântatul
•motiv, că puterile lui Andrei Bârseanu s'au afirmat în conducerea ace-
•stei instituțiuni culturale din an în an în chip tot mai strălucit și mai cu-
•ceritor.

•Pe lângă atențiunea meticuloasă și tactul extraordinar de fin, cu care
•conducea partea administrativă destul de complicată a acestei vaste or-
•ganizațiuni culturale, sporindu-i în răstimp de 15 ani venitele anuale
•dela 37,140 cor. 75 fil., la 428,692 Lei 60 bani,— Bârseanu aducea la
•cârma «Asociațiunii» preocupățiuni de ordin literar și cultural, cu desă-
•vârșire corespunzătoare cerințelor atât de multiple și avansate ale de-
•ceniilor din urmă. De aceea adunările generale conduse de dânsul dela
•1906—1921 dela Brașov și până la Sighetul-Maramurășului,— au fost
•adevărate sărbători naționale — sărbători în vechiul înțeles creștinesc,
•care ține să transforme fiecare prilej de rugăciune în clipe de reculegere
•și înălțare sufletească prin puterea morală a exemplelor de credință și
•sacrificiu, înfățișate neconținut în paginile scripturilor sfinte. Invăța-
•mintele, pe cari știa să le culeagă din istoria noastră națională, din scrie-
•rile și faptele înaintașilor noștri, le învesmântă totdeauna într'o formă
•literară foarte îngrijită, și de o exemplară corectitudine, fiind călăuzit
•de năzuința statornică de a le presăra cu măiestrie în discursurile sale
•de deschidere așa, încât ascultătorii rămăneau adânc și durabil impres-
•sionați de tăria cuvintelor magistrale.

•Iși poate da oricine seamă de efectul produs asupra Românilor să-
•lăgeni, expuși desnaționalizării zilnice, când în adunarea generală din
•Șimleu, — cu prilejul comemorării centenare a lui Simion Bărnuțiu —
•președintele «Asociațiunii» sublinia cu toată căldura și puterea glasului
•său următoarele cuvinte memorabile ale neuitatului îndrumător politic:
•«Acea ce este apa pentru pești, aerul pentru sburătoare și pentru toate
•viețuitoarele, ce este lumina pentru vedere, soarele pentru creșterea
•plantelor, vorba pentru cugetare, aceea e naționalitatea pentru oricare
•popor; într'însa ne-am născut, ea este mama noastră; de suntem băr-
•bați, ea ne-a crescut; de suntem liberi, într'însa ne mișcăm; de suntem
•vii, într'însa trăim; de suntem supărați ea ne alină durerea cu cântecele
•naționale; prin ea vorbim și astăzi cu părinții noștri, cari au trăit înainte
•cu mii de ani. Naționalitatea e îndemnul cel mai puternic spre lucrare

«pentru fericirea geniului omenesc. Pe care nu-l trage inima a lucră pentru a națiunii sale glorie și fericire, acela nu e decât un egoist pentru umanitate, pe care e păcat că l-a decorat natura cu formă de om. Naționalitatea e libertatea noastră cea din urmă și limanul mântuirii noastre viitoare...»

«Cu același prilej glorifică în cuvinte entuziaste năzuința seculară a poporului român din Ardeal de a-și crea din propria sa inițiativă și cu mijloace proprii toate așezămintele necesare pentru ocrotirea și dezvoltarea vieții sale sufletești.

«Miile de școli populare, de cari dispunem astăzi, cele câteva școli secundare de băieți și de fete, institutele pentru pregătirea preoților și învățătorilor, feluritele însoțiri culturale — sunt tot produsele acestui dor de înaintare prin lumină, prinosul adus de neamul acesta de iobagi pe altarul culturii și care va formă pentru totdeauna cel mai înalt titlu de glorie al lui. Nu din prisosul averilor feudale, adunate de veacuri, s'au făcut toate acestea, nici din comorile stoarse de alții, ci din obolul fostului iobag, pe care mulți îl țineau până ieri-alaltăieri incapabil de o idee mai înaltă și de un sentiment mai ales, din sudoarea vărsată de el pe ogorul dătător de hrană, din opintirea aproape supraomenească a brațelor lui, din filerul văduvei, pe care Mântuitorul Hristos l-a prețuit mai mult, decât haniile de argint și de aur, vărsați cu îngâmfare de cei bogăți în visteria bisericii.»

«Această năzuință spre lumină vrând să o concretizeze prin o asemănare pe înțelesul tuturor, Bărseanu ia în ajutor povestea populară cu Prâslea cel voinic, care taie din coapsa lui o bucată de carne și o dă Sgripsuroaicei, ca să-l poată scoate din întuneric la lumină. «Poporul român în năzuința sa de a se ridica din întuneric la lumină, nu arareori a făcut întocmai ca Prâslea, cu singura deosebire, că bucată de carne n'a fost tăiată din coapsă, ci din pieptul său. Și dacă istoria viitoare va fi în adevăr nepărtinitoare, va trebui să recunoască cu laudă aceste jertfe pline de abnegațiune, aduse de poporul nostru pentru înaintare prin învățatură... Ar fi un păcat strigător la cer — adăugă fiul preotului din Dârste, crescut cu prescură românească — dacă am da uitării aceste jertfe și dacă nu am căuta să întoarcem fratelui nostru dela țară aceea ce părinții noștri au luat dela el, ca să ne poată crește pe noi. De aceea între cărturarilor noștri și între săteni nu poate să fie nici o deosebire de interese, nici o deosebire de aspirațiuni. Cu toții suntem fiii aceleiași familii, vaza unuia este vaza tuturor, binele unuia este și binele celui alt, iar durerea orișicărui din membrii familiei se resfrânge asupra familiei întregi. Cu toții am răsărit din aceeași tulpină, deși unele ramuri au rămas mai jos, iar altele s'au înălțat mai sus; toate însă se hrănesc din același suc dătător de viață, supt din pământ de aceleași rădăcini. Când aceste rădăcini vor putrezii sau se vor usca, întreg arborele este amenințat cu peire.»

«Iată cuvinte vrednice de reimprospătat cât mai des, fiindcă ele exprimă clar concepțiile unui suflet idealist despre armonia socială și solidaritatea națională. Ce păcat că realitatea crudă a vieții nu i-a îngăduit

«lui Bârseanu să vadă aceste credințe, mărturisite în timpul robiei noastre înfăptuindu-se aevea în cuprinsul României întregite.

«Ce păcat, că în locul iubirii sincere a poporului dela țară, pe care «dânsul nu încetă a-l preaslăvi în proză și în versuri, în anul din urmă al vieții sale a trebuit să vadă cu durere disprețul îngâmfat și ironia cea «mai sângeroasă, ce s'a năpustit cu păgânească cruzime asupra poporului «nostru din Transilvania, Banat, Crișana și Maramurăș, jignindu-l în sentimentele sale de frăție românească și despoindu-l sub vălul de taină al «unei nopți de cele mai cardinale drepturi cetățenești, pe care legea Statului i-le acordase înainte cu 3 ani de zile.

«Dar aceste experiențe amare nu au putut să înfrângă energia sufletească și sănătosul optimism, cari l-au însoțit pe Andreiu Bârseanu până «în preajma mormântului deschis.

«Ca un propovăduitor neobosit al idealului național a luptat Bârseanu «și la cărma «Asociațiunii» și între membrii celui alt areopag cultural al «neamului nostru, în sânul «Academiei Române» care la 1907 i-a oferit «locul rămas vacant prin moartea lui Iosif Vulcan dela Oradea-Mare, iar «în sesiunea generală din anul acesta l-a distins, după cuviință, alegându-l «vice-președinte al ei. Aci a rostit în Maiu 1919 cuvântul de înfrățire al «Ardealului desrobii și a citit poemul istoric intitulat «Grăiește marea» pe care îl încheie cu următoarele versuri :

Falnic se înalță a Daciei cetate;
Pe dragostea de neam ea e clădită
Și 'n veci de veci va fi nebirută
Cât caldă fi-va inima de frate ;

«Tot aci făcu la 11 Noemvrie 1921 prețioase comunicări despre tipărituri și manuscrise din secolul al XVI-lea, aflate la expoziția aranjată «în Sighetul-Maramurășului cu prilejul adunării generale din August 1921.

«Atât în numele «Asociațiunii», cât și în al «Academiei Române» din București și în al Universității din Cluj, — profesorii căreia vor și să înfățișeze studenților cu dreaptă recunoștință, strecurată prin lumina adevărată, armonioasa personalitate culturală reprezentativă a profesorului, «a scriitorului și academicianului Andreiu Bârseanu, — am însărcinarea «de a exprima, cu acest trist prilej, adâncă durere că l-am pierdut, dar și «înalta mângâiere și mulțumita cea mai cucernică Atotputernicului Dumnezeu, care ni l-a hărăzit atât de bun, drept, cinstit și puritan, încât acum «în clipa despărțirii putem cuprinde aprecierile tuturor despre valoarea «lui morală și culturală în cuvintele Psalmistului :

Fericit bărbatul
Ce nu i-a fost sfatul
Cu necredincioșii —
Și cu păcătoșii
N'a stătut la cale
In trebile sale.

ȘEDIȚA PUBLICĂ

29 SEPTEMBRIE 1922

D-l Președinte D. ONCIUL, deschizând ședința, zice:

«*Domnilor Colegi,*

«In ședința de astăzi comemorăm centenarul restabilirii domniilor pământene în Principatele românești, după umilitoarea epocă a Fanarioților, sub a căror cârmuire Țara-Românească și Moldova au fost ținute, prin uzurpațiune, de către stăpânirea Turciei suzerane, mai mult de un secol.

«Înlăturarea domniei Fanarioților prin revoluțiunea națională din 1821, urmată de restabilirea domniilor pământene acum 100 de ani, a fost cea dintâiu izbândă a Renașterii noastre naționale, care ne-a condus la Unirea din 1859, la întemeierea Dinastiei și Regatului și la Unitatea națională de astăzi.

«Comemorând acest centenar, aducem omagiul cuvenit mării generațiuni care a inaugurat Renașterea României.

«D-l N. Iorga are cuvântul pentru cuvântarea comemorativă.

D-l N. IORGA face o comunicare comemorativă despre *Restabilirea în Septembrie 1822 a domniilor pământene.*

D-l Președinte D. ONCIUL, zice:

«*Domnilor Colegi,*

«Crudul destin, care în acest an a rărit atât de simțitor rândurile noastre ne-a cășunat o nouă pierdere dureroasă prin moartea colegului nostru onorar Arhimandritul Eusebie Popovici, fost profesor la Facultatea de Teologie din Cernăuți. Această tristă veste ne-o aduce o telegramă primită chiar acum dela colegul nostru, d-l Nistor.

«Veneratul prelat, care peste 40 de ani a ilustrat ca profesor înalta școală de teologie ortodoxă din Cernăuți, fostul Institut Teologic, devenit prima Facultate de Teologie la Români, a fost un distins și mult apreciat învățător și educator al clerului bucovinean, care în bună parte îi datorește cultura sa teologică și educațiunea sa preotească.

«Din toate părțile românești, tineri doritori de cultură teologică au înăzuit la Universitatea din Cernăuți, ca să se lumineze și însuflețească din învățătura lui înaltă: Români din vechiul Regat, din Ardeal și Banat, chiar și Sârbi și Bulgari din țările balcanice, discipoli cari pe urmă au ocupat funcțiuni înalte în ierarhia bisericească, între cari doi foști mitropoliți primați ai României, actualii mitropoliți ai Bucovinei și Moldovei, mai mulți episcopi și profesori de teologie, toți profesorii actuali dela Facultatea de Teologie din Cernăuți, cum și tot clerul ortodox de astăzi al Bucovinei, atâția s'au luminat din cuvântul lui înțelept și s'au format după pilda lui strălucitoare de preot model și frunțas al Bisericii.

•Ca învățat și autor, defunctul poate fi socotit ca întemeietor al studiului istoriei bisericești la Români, cum și al istoriei Bisericii române în special, pe care o trată cu aleasă erudițiune și metodă științifică în cursul său.

•In recunoașterea acestor înalte merite culturale, Academia Română l-a proclamat membru onorar.

•Onoare memoriei lui.

P. S. S. Episcopul Visarion al Eparhiei de Argeș înștiințează prin scrisoare că a adunat un fond de 10.000 lei, pe care-l ține la dispoziția Academiei spre a fi oferit ca premiu pentru cea mai bună și mai completă monografie a mănăstirii și Episcopiei din Curtea de Argeș.

— Se trimite la Secțiunea istorică.

D-I N. IORGA prezintă în dar următoarele publicațiuni ale sale:

L'Art Roumain, Paris 1922, făcută în colaborare cu d-l George Balș;

Venezia ed i paesi romeni del Danubio fino al 1600, Venezia 1915 și

Introducere la studiul asupra Românicii și Românilor — Conferințe ținute la «Școala interaliată de înalte studii sociale» — Beiuș, 1922.

ȘEDINȚA ORDINARA

6 OCTOMVRIE 1922

Președința d-lui D. ONCIUL.

D-I N. Donici, membru onorar, anunță telegrafic că proprietatea sa din Basarabia, din venitul căreia întreține observatorul astronomic dela Dobosari-Vechi, a fost exceptată dela expropriere și mulțumește Academiei pentru demersurile făcute spre acest scop la organele competente.

D-I Președinte D. ONCIUL prezintă din partea autorilor *Anuarul Institutului de Istorie Națională* publicat de Alex. Lăpedatu și Ioan Lupaș, Cluj, 1922, primul Anuar al Institutului fondat de M. S. Regele Ferdinand cu prilejul inaugurării Universității din Cluj (1 Februarie 1920), dimpreună cu un extras din această publicațiune: *Mihnea cel Râu și Ungurii, 1508—1510* — Memoriu cetit Academiei Române în ședința dela 21 Maiu 1920 — și broșura *Comisiunea Monumentelor Istorice — Secțiunea din Transilvania și ținuturile mărginașe* — ambele de Alex. Lăpedatu, Cluj 1922.

D-I I. BIANU prezintă o lucrare a mult regretatului coleg I. Bogdan, lucrare tipărită dar rămasă nepublicată până acum. Ea cuprinde textul *Cronicei bizantinului Constantin Manasses* în traducere mediobulgară făcută pe la 1350. Textul însoțit de glosarul complet al cuvintelor fusese tipărit înaintea cu un pătrar de secol. In considerația răspândirii ei la noi și a marelui influențe ce a avut această cronică bizantino-bulgară asupra vechei noastre literaturi istorice, colegul nostru pregătiți asupra ei o introducere, care — după obiceiul lui — voiă să fie completă și desăvârșită. Spre acest scop voiă să meargă la Roma ca să colaționeze cu al treilea manuscris aflat acolo textul tipărit după celelalte două manuscripte cunoscute (dela Moscova și Tulcea).

Acest dor nu și l-a putut împlini și moartea l-a ajuns cu lucrarea neterminată. Astfel a rămas — după mulți ani de așteptare — în depozitele tipografiei Socec coalele tipărite (pag. 1—222 de text și pag. 225—456 de glosar). Din mii de exemplare tipărite, mai mult de jumătate au fost stricate în timpul războiului. Spre a scăpa de nimicire întreagă lucrarea Societatea Socec și Comp. — după stăruința mea — a consimțit să publice exemplarele câte au rămas. În fruntea volumului am pus câteva cuvinte de informație și astfel lucrarea colegului mult regretat și a prietenului mult iubit se pune la dispoziția științei și a specialiștilor.

ȘEDINȚA ORDINARĂ

13 OCTOMVRIE 1922

Președința d-lui D. ONCIUL.

D-l D. GUSTI prezintă publicațiunea *Noua Constituție a României și nouile Constituții europene*, tipărită de Institutul Social Român, instituțiune condusă de D-sa. Lucrarea conține 23 prelegeri publice organizate de Institut și o anexă cuprinzând nouile constituții europene.

ȘEDINȚA SOLEMNĂ

20 OCTOMVRIE 1922

D-l Președinte D. ONCIUL, deschidând ședința, zice:

- Domnilor Colegi,
- Onorat Auditoriu,

•În ziua de 15 Octomvrie s'a înscris în analele istoriei române un eveniment din cele mai memorabile între paginile ei cele mai glorioase, eveniment în care culminează dezvoltarea istorică de până acum a neamului românesc. E încoronarea primului Rege și a primei Regine a tuturor Românilor din cuprinsul Daciei Traiane, din Patria străbună, reunită acum pentru totdeauna în Statul național, în România Mare una și nedespărțită.

•Această consacrare solemnă a Unirii tuturor țărilor surori sub sceptrul glorios al Regelui Ferdinand I, Plinitorul Unirii, e încoronarea aspirațiunilor de veacuri ale neamului românesc, a luptelor lui eroice pentru viață națională, pentru libertate și independență, pentru unitatea națională. Românimea toată binecuvintează și preamărește pe primul Rege și prima Regină a tuturor Românilor, în a căror binecuvântată domnie s'a îndeplinit această măreață cucerire națională; binecuvintează și preamărește marele act istoric care încheie pentru totdeauna un trecut de durere și de suferințe sub stăpâniri străine ale fraților despărțiți și deschide o eră nouă de înflorire și mărire națională în Patria unită acum de-apururea.

•Dela întemeierea Statului național al Basarabilor și Mușatinilor în cele două Principate surori Țara-Românească și Moldova, conștiința

«unității naționale a fost totdeauna vie la toți Români. Ea a găsit expresiune în organizațiunea națională identică a celor două Principate românești ca întrupare politică a neamului românesc, cum și în unitatea bisericească a Românilor de peste munți cu frații din Statul național, sub jurisdicțiunea Mitropolitului a toată Țara-Românească, Exarh al Plaiurilor și a toată Ungaria.

«În zilele lui Mihaiu Viteazul, eroul martir al ideii unității naționale, această unitate a fost întrupată, o clipă, în domnia unită a țărilor surori, unite sub sceptrul biruitor al primului Domn al Țării-Românești, Ardealului și Moldovei. Din acel moment, ideea unității naționale n'a încetat să însuflețească generațiunile ce s'au succedat până în zilele noastre.

«Intemeierea Augustei Dinastii care a fost chemată să aducă la îndeplinire aspirațiunile naționale ce culminau în unitatea națională era hotărâtoare pentru soarta neamului românesc și pentru viitorul lui. «Domnia marelui Rege Intemeietor Carol I a fost inaugurată cu un act prevestitor de unire a tuturor Românilor, eră înființarea, în primul an al glorioasei sale domnii, a Societății Academice Române din care s'a dezvoltat Academia Română de astăzi, formată, chiar la înființarea ei, din reprezentanți ai literelor și științei românești din toate țările surori, sub înaltul protectorat și prezidența de onoare a Domnitorului. Astfel, Societatea Academică Română, chiar din primul an al domniei Intemeietorului Dinastiei și al Regatului român, înfățișă unitatea tuturor Românilor, a cărei conștiință ea o cultivă și întreține vie la Români de pretutindeni.

«Când se împlinea jumătate de secol de activitate culturală a Academiei Române, M. S. Regele Ferdinand I, chemat de Pronie să aducă la îndeplinire unitatea politică a Românilor, a tras sabia vitejească pentru desrobirea fraților subjugăți și împlinirea aspirațiunii seculare celei mai înalte a neamului.

«Cu binecuvântarea Proniei care conduce vitejia dreaptă la biruință și dreptatea la isbândă; prin vitejia, înțelepciunea și dragostea de neam a Regelui victorios, Părinte al Patriei unite, și cu concursul luminat și devotamentul sacru al Reginei celei mai vrednice de recunoștința și dragostea supușilor, Mamă duioasă a ostașilor luptători pentru Țară; prin înțelepciunea și patriotismul luminaților bărbați de Stat cari cu credință și inimă au servit Tronul și Națiunea, și cu eroismul și jertfa sublimă a ostașului român, — visul de veacuri al neamului românesc aievea s'a împlinit, luptele și străduințele lui pentru viciață națională, libertate și progres, cu glorie s'au încoronat.

«Pătrunși de adâncă recunoștință și de vie însuflețire, să unim cugetele noastre în patriotica urare:

«Trăiască MM. LL. Regele și Regina tuturor Românilor!

«Trăiască și inflorească România!»

D-l N. IORGA zice:

«Insemnătatea istorică a unei personalități se hotărăște nu prin toate

•amănuntele vieții sale publice, ci numai prin acelea în cari el își dă măsură revelând elementele cele mai adânci, mai adevărate și mai prețioase ale ființei sale morale. Celelalte părți din viața ei există fără îndoială pentru cunoștința deplină a trecutului, dar aceste singure trag în cumpană prin care conștiința umanității cântărește pe aceia cari au jucat un rol determinant în dezvoltarea ei.

•Rareori, și numai pentru acci cari judecă superficial sau se înșală de strălucitoarele aparențe, momentul, care caracterizează pentru totdeauna e acela al unei răsunătoare isprăvi, al unei sgomotoase pompe. În asemenea împrejurări individualitatea eroului se confundă cu a mediului însuș care-l sărbătorește. Cu totul altfel hotărăsc zilele acelea grele, în care golul care se face, din slăbiciunea omenească, din deprinderea robiei față de noroc, lasă pe cineva singur înaintea conștiinței și în fața menirii sale. Atunci nebănuite glasuri profunde vorbesc, venind din tot ceace rasa are mai puternic și mai vechiu și drumul datoriei nu se mai vede la orbitoarea lumină a faclelor pe cari le țin vasalii măririlor ci numai la scăpărările miraculoase pe cari le aruncă într'o supremă sfortare cu sufletul chinuit pentru ca prăpăstiile să nu înghită pe cel gonit de nenorocirile fatale.

•Popor bătut de multe nevoi, urmărit de multe prigoniri, pândit de multe primejdii, noi ne-am deprins mai mult decât neamuri mai îndreptățite și ocrotite de soartă să ne judecăm oamenii după ceace au știut să dea în mijlocul înfrângerii, sub stăpânirea suferinții. Ni-e mai drag un Ștefan-cel-Mare când după Valea-Albă caută în munții adăpostirii sale puterile răsbunătoare și cu noua oștire ieșită din durerile neamului său călărește liber în cuprinsul țerii mântuite. Niciodată nu simțim mai aproape pe Mihailu decât atunci când, urmărit de toate restriștile, el descalecă înaintea Împăratului pentru a-i spune limpede și tare dreptatea de care nu s'a despărțit niciodată în bine ca și în rău. Figura venerabilă a Brâncoveanului nu ne apare mai impresionantă decât când în cuget creștin el privește cea mai înspăimântătoare tragedie pentru o inimă de părinte și pleacă bătrânu-i cap pe trunchiul scaldat de sângele copiilor săi, binecuvântând pe Dumnezeu pentru mila de care se învrednicise atâția ani de zile până atunci. Când ne gândim la un Lazăr îl vedem strângându-se sărac și părăsit în căsuța dela Avrig, când pomenim pe Tudor avem înaintea ochilor scena vânzării dela Golești. Și tot așa până la cei mai apropiați de noi dintre aceia cari au întins trupurile lor în calea mersului de înaintarea neoprită a neamului nostru.

•În cea mai adâncă din suferințele și umilirile noastre am avut în mijlocul nostru cele două mari suflete de credință, de răbdare, de demnitate națională și regală pentru cari încoronarea de azi nu este un act de splendidă solemnitate meșteșugită, ci consacrarea înaintea lumii întregi a meritelor câștigate prin eroismul în suprema încercare a neamului căruia i s'au devotat.

•Cultura românească în numele căreia s'a început lupta și a fost săvârșită jertfa nu puteă să rămâie fără glas în ziua când opera de atâtea

«veacuri a cărturarilor și crainicilor de ideal se îndeplinește până la capăt și-și intrupează într'un simbol impunător triumful suprem. Dar, după «datina acestei țări ea nu aleargă la măestria retorică a frazelor encomice și ea nu se oprește cu admirație înaintea răsplătirilor însăși, ci coborându-se în fundul durerilor, cari niciodată, și azi mai puțin ca oricând, «nu trebuie să se uite, ea alege din zilele cari țes viața Majestăților Lor, «membri și patroni ai acestui așezământ, acelea în cari ochii tuturor «îndreptându-se în chinurile înfrângerii și cotropirii către familia domnească a României au găsit totdeauna îndemn și mângâiere la aceia cari «niciodată nu s'au îndoit de biruința dreptății pe lume și de îndeplinirea «întreagă a ursitelor noastre.

«Imi va fi îngăduit deci să aleg din cărțile menite să înfățișez unui «public mai larg viața Regelui Ferdinand și a Reginei Maria, aceea ce «pentru mulți cari n'au putut fi de față la deniile triste în noaptea martiriului ale Paștilor ce serbăm astăzi, este încă un capitol prea puțin cunoscut din istoria noastră mai nouă, iar pentru aceia chiar cari cred a «ști mai bine ascunde atâtea dramatice și profund mișcătoare amănunte».

După această cuvântare d-l Iorga cetește pasajii din lucrările sale «*Regele Ferdinand*» și «*Regina Maria*» publicate cu prilejul încoronării Suveranilor.

ȘEDINȚA ORDINARĂ

27 OCTOMVRIE 1922

D-l *Președinte D. ONCIUL* spune că în ziua de 17 Octomvrie, la ora stabilită prin programa oficială, s'a prezentat la Palat împreună cu d-nii *I. Bianu* și *Gr. Antipa* pentru a prezenta volumul cu «*CUVÂNTĂRILE M. S. REGEIUI FERDINAND I CĂTRĂ ACADEMIA ROMÂNĂ*», tipărit cu prilejul încoronării MM. LL. Din cauza multor delegațiuni venite din toate unghiurile țării se luase dispozițiunea ca urările să fie cât se poate de scurte, numai din câteva cuvinte, astfel că omagiul n'a putut fi cetit.

M. S. REGELE a primit volumul cu deosebită bucurie și a mulțumit foarte emoționat: «*Sunt foarte mișcat și măgulit de atențiunea Domniilor Voastre, mai ales că ați găsit demne de tipar puținele mele cuvântări cătră Academia Română. Vă mulțumesc!*».

D-l *I. NISTOR* prezintă în dar ultima d-sale publicațiune: *Istoria Basarabiei* — scriere de popularizare — Cernăuți 1923.

D-l *Președinte* mulțumește donatorului pentru lucrarea dăruită, prima publicațiune de acest fel asupra Basarabiei dela reunirea acestei părți a vechei Moldove cu Patria-Mumă.

ȘEDINȚA ORDINARĂ

3 NOEMVRIE 1922

Președința d-lui D. ONCIUL.

D-l Secretar General I. C. NEGRUZZI prezintă în dar 13 cărți vechi grecești din biblioteca părintelui său C. Negruzzi.

— D-l Președinte D. ONCIUL mulțumește d-lui Negruzzi pentru acest dar, care e cu atât mai prețios cu cât vine din biblioteca neuitatului său părinte.

D-l I. BIANU prezintă din partea Bibliotecii Universității din Cluj, ca dar făcut în semn de recunoștință pentru multele daruri primite din dubletele Bibliotecii Academiei, cartea intitulată: *Vita di Fra Gieremia Vallacco dell'Ordine de' Frati Minori detti Capuccini. Scritta da Fra Francesco Severini Napolitano del medesimo Ordine. In Napoli, nella Stamperia di Giacinto Paffaro. 1670. Con licenza de' Superiori.*

Despre această carte d-l I. BIANU zice:

«Intr'o ședință trecută d-l coleg Iorga a vorbit aici despre o carte foarte rară privitoare la un călugăr catolic din secolul XVII, născut român, cu numele *Fra Gieremia Vallaco*.

«Din această carte se cunoșteau până acuma două exemplare: unul la d-l Vladimir Ghica și altul la d-l G. Sion din Bacău. Acesta din urmă, — împreună cu toate prețioasele colecțiuni ale d-lui G. Sion, — a fost dăruit Bibliotecii Universității din Cluj, în vara trecută, unde l-am putut vedea. În această vară i-a venit acelei biblioteci un alt exemplar, pe care s'a grăbit a-l dăruia Academiei, ca semn de recunoștință pentru mulțimea de cărți românești dăruite ei de Academie.

«Este un volum în 8° de 389 pagini, având în frunte o icoană în gravură, în care se arată Fra Gieremia în genunchiat în rugăciune înaintea Maicei Domnului în nori cu Iisus în brațe; dela gura ei pornesc versurile:

- Giesù nel seno è la corona mia,
- Che fa col suo splendor pompa à Maria.
- Se Regina tu sei, del Ciel Padrona,
- Perche veggo il tuo crin senza corona:»

«Jos are titlul: «F. Gieremia da Vallachia Capucino, che morì alli cinque di Marzo 1625 nel Convento dell'Immacolata Concettione di Napoli. B. Thiboust Sculp».

«Cartea și persoana despre care tratează are o însemnătate de actualitate, fiindcă urmașii și admiratorii lui «Eremia Românul» au deschis proces pentru canonizarea lui și se zice că chiar în această iarnă va fi canonizat — adică declarat sfânt — după toate regulile bisericii catolice romane.

«În cartea capucinului Francesco Severini din Neapol tipărită la 1670 se povestește viața și minunile făcute de Eremia Românul atât în viață cât și după moarte.

«Lăsând minunile în seama celor ocupați cu canonizarea lui, pentru noi este interesantă originea lui românească și viața lui până când a

«intrat în mănăstire la Neapol și a fost absorbit în oceanul organizării «călugărimii catolice.

«Eremia a fost născut în Iași (?) «în un Castello detto Zaxo» (într'alt «loc, pag. 37, scrie «Zaro», care cred că este Iași), în anul 1556 la 29 Iunie. «Părinții lui au fost «Cattolici e di pietà grande» Stoica Costit (probabil «Costin), om de condiție socială modestă, dar «fără să aibă trebuință de a stă «în serviciul altuia, își cultiva țarina lui, îngrijă de vitele lui și câștigă «îndestul ca să trăiască el cu familia și să miluiască pe săraci». Soția lui «Stoica eră «Margareta lui Barbat». Stoica aveă două fete și cinci băieți, «între cari întâiul născut fusese Eremia, din botez Ioan, cum fusese botezat și S-tul Francisc (de Assisi).

«Provincia (Moldova) aflându-se pe atunci infectată și spurcată de «deosebite secte și de erezii scârboase» Eremia s'a născut din părinți «catolici și foarte evlavioși. Stoica eră om de țară, trăia din al său, își cultivă pământul, își îngrijă vitele, trăia vieață țărănească și de oraș, dar «cu economie, cu hărnicie și cu dreptate, ferită de lăcomie și împreună «cu ajutorul dat altora, adică vieața cea mai nevinovată. În această vieață «îndrumă și pe fiul său Ioan când a ajuns la vârsta cuvenită.

«Ioan aveă o deosebită evlavie pentru sfinții Apostoli Petru și Pavel, «în a căror zi fusese născut. Păștea vitele ca alți copii. Ioan trăia astfel, «vieața nevinovată de țăran, până la 19 ani, când se hotări să se facă călugăr «îmbrăcând haina S-tului Vasile, de a cărui religiune se țineau călugării «din acele părți. El își spuse gândul mamei sale, căreia nu-i plăcu hotărârea fiului, dar știind dânsa din auzite cât de curată eră Italia de orice «pată de erezie și luminată de adevărul catolic, îi spuse că bunii creștini «erău în Italia, unde șade Papa, care este vicarul de pe pământ al lui Dumnezeu. Ioan ascultând cuvintele mamei sale se hotări să plece în Italia, «depărtându-se din Valachia, ca să se ferească de rău. Își ascunse gândul «de părinți, cărora le spuse că merge la țară cu un frate care venise în «oraș. Porni însă spre Italia, trecând prin Transilvania, și ajunse la Alba-«Iulia, capitala acestei țări. Pe drum însă i se furară banii și ca să poată «trăi, intră ca salahor la niște zidari, cărora le cără cu spinarea piatră și var.

«Pe atunci eră la Alba-Iulia în serviciul Principelui medicul italian «Pietro Iacomo, care primise să ducă în curând împreună cu dânsul pe «Ioan în Italia. Ajunse la Ragusa și trecu cu protectorul său la Bari. Aici «rămase cam un an slujind la Cesare del Cuore, întâiul farmacist din «oraș. După un an și jumătate, văzând că și în Italia la Bari oamenii în-«jură, fură, se bat, sunt mai răi decât chiar cei din țara lui, se hotărâște «să se întoarcă acasă.

«Găsi însă un bătrân, care l-a întrebat despre scopul călătoriei sale. «El i-a spus de ce a venit și că se întoarce acasă văzându-se înșelat în cre-«dința lui despre pietatea oamenilor din Italia. Bătrânul l-a făcut însă să nu «plece fără să vadă Neapolul apropiat și Roma, orașe mari, pline de bise-«rici și de mănăstiri, de preoți și de călugări cari trăesc vieața evlavioasă, «închinată lui Dumnezeu și celor sfinte. Merse la Neapol, văzū mănăsti-«rile multe și mari și se călugări.

«Văzând măreția orașului, mulțimea bisericilor mari și bogate, mănăstirile cu mulțimea de călugări și preoți, slujbele strălucite, ar fi dorit «viu ca tatăl și mama lui și toți compatrioții să fie cu dânsul ca să vadă și să se bucure de toate frumusețile și bunătățile mărețului oraș.

«În mănăstire se distinse în curând printr'o pietate mult peste cea obișnuită; începù a face minuni în viață urmate de mult mai multe alte minuni după moartea sa întâmplată la 5 Martie 1625. Cea mai mare parte din cartea lui Fra Francesco Severini cuprinde povestirea acelor «minuni.

«Iată un exemplu, — poate unic — al unui Român catolic din secolii «trecuți, care a intrat în ordinul călugăresc al Capucinilor și a ajuns prin «pietatea lui să fie canonizat de biserica catolică.

ȘEDINȚA PUBLICĂ

10 NOEMVRIE 1922

Președința d-lui D. ONCIUL.

D-l M. C. SUTZU face o comunicare *Despre întrebuintarea la Romani a pondurilor, monetelor și diviziunilor lor spre reprezentarea fracțiunilor uzuale.*

Dela d-l Ramon de Basterra, membru corespondent, se primește următoarea scrisoare:

«*Excellence,*

«c'est, de ma part, avec une profonde émotion que j'ai reçu votre «lettre de 23 Juin 1921, en me nommant Membre correspondant de l'Académie Roumaine, dans sa Section Historique, nomination qui est pour moi un grand honneur qui me rend tout a fait heureuse. Je vous prie de bien vouloir avoir, Monsieur le Président, la gentillesse de porter mes «meilleurs voeux pour la belle langue roumaine a Messieurs nos collègues très honorés, et tout spécialement a mon chër Maitre Monsieur «N. Iorga, charmant ami, qui comme vous même, chër Monsieur, m'a «montré dans ses livres, la noble et belle heredité roumaine.

«Je Vous prie d'être mon interprète auprès de l'Académie, pour «laquelle je travaillerais en Espagne, — ou vient de me faire membre de «la Académie Royale des Belles Lettres à Sevilla, patrie de Trajan — et «comme j'aprecié hautement votre Assamblée, je Vous prie de me dire «si Vous portez une insigne ou medaille sur l'uniforme et où et comment «l'acquérir pour m'honorer en la portant dans ma carrière».

Dela *Uniunea Academică Internațională* se primesc două scrisori. Una din ele este însoțită de două anexe: a) textul legii asupra personalității civile a instituțiilor internaționale cu scop științific și b) textul propus de Comitet pentru a se pune Statutele Uniunii în concordanță cu numita lege spre a se putea atribui Uniunii Academice Internaționale personalitatea civilă. Academia este rugată să dea instrucțiuni delegaților săi în Uniune pentru a aprobă această redacțiune sau a propune modificări.

Prin a doua scrisoare Academia este înștiințată că Secretariatul Societății Națiunilor (Geneva) ar dori să obțină ajutorul Uniunii pentru lucrarea *Comisiunii pentru studiul chestiunilor științifice internaționale de cooperare intelectuală* de curând hotărâtă de Societatea Națiunilor. Această chestiune n'a existat în programa lucrărilor ultimei sesiuni și de aceea Comitetul Uniunii n'a putut să se pronunțe asupra ei. Pentru ca Comitetul să poată lua o eventuală deciziune în viitoarea sesiune, Academia este rugată să examineze subiectul și să dea delegaților ei instrucțiunile necesare.

— Amândouă scrisorile se recomandă d-lor N. IORGA și V. PÂRVAN, delegații Academiei în Uniune, spre a face convenite propunerii.

ȘEDINȚA PUBLICĂ

17 NOEMVRIE 1922

Președința d-lui D. ONCIUL.

D-l N. IORGA face o comunicare despre *Un cântec ardelenesc nou și alta* cu subiectul *Din viața vechiului Dolj*.

ȘEDINȚA ORDINARĂ

24 NOEMVRIE 1922

Președința d-lui D. ONCIUL.

D-l D. GUSTI prezintă din partea d-nei Gălușcă, cu rugămintea de a se publica de Academie, manuscrisul rămas pe urma defunctului său soț Const. Gălușcă intitulat *Slavisch-rumänisches Evangeliumsbruchstück*.

— Se recomandă Secțiunii literare.

Dela Societatea Națiunilor — Comisiunea de cooperare intelectuală — se primește, prin mijlocirea d-șoarei Elena Văcărescu, delegată suplentă a României pe lângă numita Societate, următoarea scrisoare:

Monsieur le Secrétaire Général,

«La Commission de coopération intellectuelle, instituée par la Société des Nations et réunie pour la première fois à Genève, du 1-er au 15 août 1922, a estimé que son premier devoir est d'attirer l'attention du Conseil, comme de la Société des Nations tout entière, sur l'état de la vie intellectuelle dans une grande partie de l'Europe. Elle a surtout songé aux nations, en partie nouvelles, qui s'étendent de la Baltique à la Mer Noire et à la Mer Egée. Toutes à des degrés divers sont atteintes dans les organes de leur vie intellectuelle; les unes sont atteintes légèrement et ne demandent guère que des facilités pour se procurer des livres et sortir de l'isolement. D'autres en revanche, manquent non seulement de livres, mais encore d'instruments pour leurs cliniques, et leurs laboratoires; de locaux pour l'enseignement. Enfin, la troisième catégorie se trouve dans une détresse économique telle que toute vie intellectuelle risque de devenir très rapidement impossible.»

«La Troisième Assemblée de la Société des Nations dans ses résolutions du 28 septembre 1921, a pris connaissance avec le plus vif intérêt des études détaillées établies par la Commission de coopération intellectuelle sur la situation de la vie intellectuelle dans ces pays et elle a invité le Conseil à suivre cette intéressante question dans les limites proposées par la Commission. Elle l'a invité notamment à provoquer une coopération intellectuelle basée sur la solidarité internationale, en vue de procurer des livres et des documents scientifiques aux universités et aux écoles des pays qui, par suite des guerres, en ont été dépourvus et qui n'ont pas les moyens suffisants d'en acquérir.»

«Le Conseil de la Société des Nations a examiné les possibilités de réaliser ces vœux dans sa séance du 4 octobre 1922. Parmi les suggestions pratiques qui lui avaient été fournies par la Commission, le Conseil a trouvé particulièrement intéressante l'idée de choisir, dans chacun des pays intéressés, une institution locale qui servirait d'intermédiaire pour communiquer à la Commission de coopération intellectuelle tous les vœux particuliers qui lui seraient adressés par des savants de ce pays ayant besoin de certains livres ou instruments déterminés ou d'entreprendre certaines recherches à l'étranger. Les personnes ou institutions intéressées indiqueraient quelles publications elles pourraient fournir en échange ou lorsqu'il s'agit de professeurs quels cours et conférences ils pourraient donner pendant leur séjour dans un autre pays. L'institution choisie à cet effet contrôlerait le bien fondé de ces demandes et la Commission de coopération internationale pourrait charger son Secrétariat de les transmettre à l'adresse la mieux indiquée.»

«Approuvant cette idée en pratique, le Conseil de la Société des Nations a invité la Commission de coopération intellectuelle à lui faire des propositions plus détaillées au sujet des institutions locales qui seraient choisies dans divers pays, pour transmettre à la Commission les demandes les plus urgentes des savants et institutions scientifiques particulièrement en ce qui concerne l'échange des livres et autres instruments de travail.»

«Afin de pouvoir soumettre au Conseil aussitôt que possible ce projet plus détaillé, la Commission de coopération intellectuelle voudrait se rendre compte des opinions et des vœux des pays en question, en s'adressant à cet effet à titre privé et provisoire aux institutions ou personnes les plus compétentes.»

«Par conséquent, j'ai l'honneur de vous prier de vouloir bien répondre aux questions suivantes :

1. Est-ce que la réalisation du projet susmentionné serait désirable et possible en ce qui concerne votre pays ?

2. Est-ce que, en principe, l'Académie des Sciences à Bucarest serait disposée à accepter une invitation éventuelle de la Commission de coopération intellectuelle, approuvée par le Conseil de la Société des Nations, de vouloir bien remplir, pour la Roumanie, les fonctions prévues dans les résolutions précitées.

«3. Quelle forme précise devrait, selon votre avis, être donnée à l'organisation de ce service dans le cas particulier de votre pays ?

«Je tiens à ajouter que cette organisation, même dans sa forme définitive, n'aurait aucun caractère officiel ni politique; il s'agit tout simplement de faciliter de la façon la plus pratique l'entraide intellectuelle entre les différents pays. La même institution pourrait peut-être recevoir les demandes qui seraient éventuellement adressées à votre pays par d'autres nations; elle pourrait peut-être aussi aider la Commission de coopération intellectuelle lorsqu'elle procédera dans votre pays à l'enquête générale que la Commission a décidé d'entreprendre sur la situation du travail intellectuel dans les divers pays.

«En attendant votre réponse et avec mes remerciements anticipés, je vous prie, Monsieur le Secrétaire Général, d'agréer l'expression de ma haute considération.

— După discuțiunea urmată se decide ca d-l *Dr. G. Marinescu* să redacteze proiectul de răspuns, care va fi supus aprecierii Academiei în ședința viitoare.

ȘEDINȚA ORDINARA

1 DECEMVRIE 1922

D-l Președinte D. ONCIUL, deschizând ședința, zice:

Domnilor Colegi,

«Alătăieri ne-a sosit trista veste că părintele *Dr. Vasile Lucaciu* a încetat din viață, la Sătmar, după o boală mai lungă.

«Ardealul românesc și, cu el împreună, România toată plânge pe acest mare fiu al său, valorosul luptător pentru drepturile naționale ale Românilor de peste munți sub fosta stăpânire ungurească.

«Academia Română, părtașă la toate actele însemnate cari privesc viața națională a Românilor de pretutindeni, a urmărit cu viu interes și activitatea neobosită a marelui luptător național. Cu adâncă măhnire, ea se asociază la jalea pentru pierderea mult prețuitului naționalist, care o vieță întreagă a stat în fruntea luptelor naționale ale fraților de peste munți, suferind pentru drepturile lor temniță și prigoniri.

«Defunctul a avut fericirea să vadă realizat idealul pentru care a luptat: liberarea Ardealului de sub jugul stăpânirii străine și unirea lui cu Patria mamă.

«Binecuvântată să-i fie amintirea!»

D-l Dr. V. BABEȘ amintește că la 26 Decemvrie curent se implinesc 100 de ani dela nașterea lui *Louis Pasteur*. Acest centenar se va sărbători pretutindeni în lumea cultă. Propune să comemoreze și Academia într'o ședință festivă pe acel mare savant al omenirii.

D-l G. ȚIȚICA spune că din inițiativa Societății Chimistilor diferite asociațiuni și instituțiuni culturale vor serbători la Fundația Carol I în ziua

de 27 Decemvrie centenarul nașterii lui Pasteur. D-l Dr. G. Marinescu va lua parte la acea serbare și va țineă o cuvântare ocazională. Crede că este bine ca d-l Marinescu să fie însărcinat a reprezenta Academia la acel festival.

— Se aprobă amândouă propunerile. Ședința publică a Academiei pentru scopul arătat se va țineă în ziua de 29 Decemvrie, când d-l Dr. V. Babeș va face o comunicare asupra *Operei lui Pasteur*.

D-l Dr. G. MARINESCU cetește proiectul de răspuns pentru Societatea Națiunilor — Comisiunea de cooperațiune intelectuală — conform însărcinării date în ședința precedentă. D-l Dr. Marinescu adaogă că oferă Academiei tot timpul disponibil pentru lucrările noiei cooperațiuni.

— Se aprobă proiectul de răspuns și propunerea făcută. D-l Președinte mulțumește d-lui Dr. Marinescu pentru lucrarea făcută și pentru serviciile ce oferă Academiei în această chestiune.

D-l S. MEHEDIȚI prezintă în dar ultima sa publicațiune *Altă Creștere — Școala muncii*. Ediția a patra, București 1922.

ȘEDINȚA ORDINARĂ

8 DECEMVRIE 1922

Președința d-lui D. ONCIUL.

Dela d-l Vintilă Brătianu, Ministrul Finanțelor, se primește în dar pentru colecțiunea de documente istorice un hrisov original scris slavonește pe pergament și întărit cu pecetea mare domnească atârnată, având data Suceava 6 Iulie 1605 (7113), dela Eremia Moghilă, Domnul Moldovei.

Dela Uniunea Astronomică Internațională se primește volumul întâiu al lucrărilor Uniunii, conținând darea de seamă a lucrărilor făcute în Conferința dela Roma, activitatea și situația acelei Asociațiuni, precum și o scrisoare prin care Academia este rugată din nou să adere la International Research Council, contribuția anuală fiind de 1250 franci.

— Se trimite la Secțiunea științifică.

ȘEDINȚA ORDINARĂ

15 DECEMVRIE 1922

Președința d-lui D. ONCIUL.

Uniunea Astronomică Internațională atrage atențiunea asupra art. 3 din statutele ei, după care «Un comitet național este constituit în fiecare din țările cari au aderat la Uniune. El este creat din inițiativa, fie a Academiei naționale, fie a Consiliului național de cercetări sau altor instituțiuni sau grupe de instituțiuni naționale similare, fie a Guvernului său». Uniunea roagă a i se comunică dacă s'a constituit în țara noastră Comitet și numele persoanelor cari-l compun.

D-l GR. ANTIPA amintește că Academia a hotărît participarea ei morală la diferite Uniuni internaționale până când cursul schimbului va permite

participarea efectivă. În ședința trecută s'a primit dela Uniunea Astronomică Internațională o dare de seamă asupra activității și situațiunii ei precum și o scrisoare prin care Academia este invitată din nou să participe la International Research Council, pentru o contribuție anuală de 1250 franci.

— După discuțiunea urmată se iau următoarele deciziuni:

a) Academia, din lipsă de fonduri, rămâne la deciziunea luată de a participa deocamdată numai moralmente la asociațiunile științifice internaționale;

b) Să se ia inițiativa formării Comitetului național prevăzut la art. 3 din statutele Uniunii Astronomice din care să facă parte d-nii G. Țițeica și N. Donici, membru onorar, ca reprezentanți ai Academiei, și să fie invitați a face parte profesorii de astronomie ai Universităților din București, Iași și Cluj;

c) Să se ceară ajutorul material al Ministerului Instrucțiunii pentru ca țara noastră să poată participa efectiv la diferitele asociațiuni științifice internaționale;

d) D-l G. ȚIȚEICA să facă o dare de seamă asupra conținutului volumului I al lucrărilor Uniunii Astronomice Internaționale.

ȘEDINȚA ORDINARA

22 DECEMBRIE 1922

Președința d-lui D. ONCIUL.

Dela Academia de științe din Berlin se primește înștiințare că la 27 Martie trecut a încetat din viață d-l profesor Otto Hirschfeld, membru de onoare al Academiei Române.

— Se decide ca d-l V. PĂRVAN să facă o comunicare asupra operei lui Hirschfeld într-una din ședințele viitoare.

Dela Ministerul Afacerilor Străine se primește în copie adresa Legațiunii Suedeze către acel Minister, prin care Guvernul este rugat să invite instituțiunile culturale și economice la expozițiunea care se va face la Gothembourg (Suedia) dela 8 la 30 Septembrie 1923, cu prilejul împlinirii a trei secole dela fundarea aceluia oraș, expoziție în care se va arăta situația întregii Suedii din punctele de vedere economic și cultural.

D-l I. C. NEGRUZZI, conformându-se vechiului obicei de a dăru pentru colecțiunea de manuscrise a Academiei scrisori autografe primite dela membri ai Academiei și alți scriitori de seamă trecuți apoi la posteritate, prezintă o scrisoare primită în 1881 dela Andrei Bârseanu, student în filozofie la Viena, prin care roagă a i se comunica data nașterii lui V. Alecsandri, pe care Societatea «România Jună» din Viena a decis să-l sărbătorească cu o ocaziunea împlinirii a 60 ani, și alte 41 scrisori ale regretatului Dului Zamfirescu, din anii 1888—1908, interesante prin critica severă asupra scrierilor apărute în acel interval.

— D-l Președinte mulțumește d-lui Negruzzi pentru interesul statornic ce poartă colecțiunii de manuscrise a Academiei.

D-l GR. ANTIPA prezintă un raport al d-lui N. Donici, membru onorat, asupra primului Congres al Uniunii Astronomice Internaționale, ținut la Roma dela 2—10 Maiu a. c., congres la care raportorul a luat parte ca delegat al Academiei.

— Se vor exprima mulțumiri d-lui Donici pentru ajutorul dat Academiei în această chestiune. Raportul se trimite la Secțiunea științifică.

ȘEDINȚA SOLEMNĂ

SĂRBĂTORIREA CENTENARULUI NAȘTERII LUI LOUIS PASTEUR

29 DECEMBRIE 1922

Președința M. S. REGELUI asistat de M. S. REGINA și de A. S. R. PRINCIPELE MOȘTENITOR.

În sala de ședințe se află d-nii Ion I. C. Brătianu, Președintele Consiliului de Miniștri, Dr. C. Angelescu, Ministrul Instrucțiunii, I. P. S. S. Părintele Dr. Miron Cristea, Mitropolitul Primat, I. P. S. S. Părintele Pimen Georgescu, Mitropolitul Moldovei și Sucevei, . . . Însărcinatul de Afaceri al Franței, mai mulți membri onorari și corespondenți și numeros public.

D-l Președinte D. ONCIUL adresează MM LL, și A. S. R. următoarele cuvinte:

*Sire,
Mărită Doamnă,
Alteță Regală,*

În ședința festivă de astăzi, Academia Română comemo-rează pe un erou al Științei, unul din cei mai superiori oameni ai tuturor timpurilor, marele Pasteur, serbând centenarul naș-terii lui.

Milioane de oameni datoresc marilor descoperiri științi-fice ale acestui învățat vieața și alinarea suferințelor. Milioane și milioane de oameni aduc memoriei lui tributul lor de recu-noștință și admirațiune.

La această serbătorire de către toată lumea civilizată, serbă-torire închinată marelui fiu al Franciei generoase și geniului francez căruia omenirea întregă datorește nenumărate bunuri intelectuale devenite bunul comun al tuturor, Academia Ro-mână se asociază, comemorând prin această ședință festivă pe marele învățat și binefăcător al omenirii.

Sire,

Academia Română este fericită de a serbă această comemorare a unui rege al Științei sub Înalta prezență a M. V. și în asistența înălțătoare a M. V., Mărită Doamnă, și a A. V. R., Preainălțate Principe Moștenitor. Intre faptele mari prin cari Suveranii și Dinastiile și-au înscris pentru toate timpurile numele în istorie, protecțiunea acordată științelor și artelor ocupă un loc de frunte, pe lângă faptele mari de arme și virtuțile politice cu cari au ilustrat istoria statelor și popoarelor lor.

Maiestatea Voastră, Sire, inaugurând glorioasa Voastră domnie cu faptele de arme încununată de cea mai mare biruință ce s'a înscris în istoria neamului românesc, îndeplinind unitatea națională de veacuri râvnită, adăugați la această glorie neperitoare și faptele mari ale păcii. Prin sollicitudinea părintească și munificența generoasă a M. V. a luat ființă Institutul de Istorie națională la Universitatea din Cluj, creat de M. V., al cărui prim volum de publicațiuni istorice a apărut în acest an. De asemenea Academiei Române, M. V. a binevoit a pune la dispozițiune o sumă însemnată, destinată ca premiu pentru cea mai bună lucrare ce se va prezenta asupra lui Tudor Vladimirescu și operei lui.

Înalta sollicitudine regală pentru cultura națională, prin care România va să devină, după cuvântul marelui Rege Carol Intemeietorul, «un centru de lumină» și «focarul civilizațiunii în Orient», este viu împărtășită de M. V., Mărită Doamnă, Prea grațioasă Protectoare a artelor și literelor, cultivate de M. V. în mod atât de strălucit. Iar A. V. R., Preainălțate Principe, în fruntea însemnatelor institute culturale ce ați creat și la a căror conducere activă puneți toată râvna entuziasmului Vostru nobil pentru Bine și Frumos, desfășurați o acțiune din cele mai binefăcătoare pentru înaintarea culturii românești.

Binevoiți, Sire, Mărită Doamnă și Alteță Regală, a primi și la această ocaziune omagiile noastre prea respectuoase, cu sentimentele cele mai devotate de adâncă recunoștință ce Academia Română, împreună cu Țara întreagă, Vă păstrează.

Să trăiți, Sire!

Să trăiți, Mărită Doamnă!

Să trăiți, Alteță Regală!

M. S. REGELE binevoește a răspunde:

Am venit cu plăcere în sânul Academiei Române. Scopul acestei sedințe solemne este de a cinși pe un mare om de știință. Este vorba de a cinși pe un fiu al unei mari națiuni, prietenă sinceră a României, care, strălucind pe cerul științei franceze, strălucește și pe cerul științei comune și care, ca atare, nu aparține numai patriei lui ci lumii întregi.

Am venit cu plăcere în mijlocul Domniilor Voastre, pentru ca împreună cu colegii Mei să onorăm cum se cuvine memoria acestui mare om.

Alții i-au ridicat monumente de piatră sau de aramă. Noi, în inimile noastre, să ridicăm unul de eternă recunoștință savantului căruia milioane de oameni îi dătoresc viața, fiind scăpați de el din ghiarele morții sigure.

În același timp vă mulțumesc din toată inima pentru cuvintele adresate în numele Academiei Române, strâns legată de inima mea.

Dau cuvântul colegului nostru, d-l profesor Dr. Babeș, ca să preamdrească pe ilustrul Pasteur.

D-l Dr. V. BABEȘ cetește comunicarea sa despre opera lui Pasteur.

ȘEDINȚA ORDINARĂ

5 IANUARIE 1923

Președința d-lui D. ONCIUL.

Dela d-l SEXTIL PUȘCARIU se primește următoarea scrisoare:

«Domnule Președinte,

«Am fost însărcinat din partea unei case de editură să scriu pentru uzul școalelor și pentru publicul mare un manual de ortografie și ortopedie, atât de necesar mai ales astăzi, când Românii din noile Provincii voiesc să cunoască scrierea și rostirea bună românească. Am dat însă de greutatea atât de mari, încât m'am convins că e nevoie de o revizuire și mai ales de o completare a principiilor stabilite de Academie în 1904. În linii generale ortografia stabilită atunci e adoptată de oficialitate și de cei mai buni scriitori; în amănunte însă găsim o desorientare completă și vedem repetându-se cele mai elementare greșeli de scriere chiar și în manualele de școală. Este dar necesar ca Academia însăși să dea o soluțiune definitivă tuturor nedumeririlor existente. Aceasta va fi cu atât mai ușor, cu cât astăzi lumea nu se mai pasionează ca în trecut pentru chestiuni ortografice, ci cere numai ca să cunoscă regulile precise, stabilite de o autoritate, spre a se conformă cu totul lor.

•Pentru ca lucrarea Academiei să îmbrățișeze însă problema în toată complexitatea ei și să poată da soluțiuni definitive pentru o serie de ani, ținând seamă și de experiențele celor douăzeci de ani din urmă, cred că ar fi bine să se urmeze următorul drum:

•1. Să se compună un chestionar cuprinzând pe cât se poate toate grafiile controversate și formele gramaticale nesigure, precum și cuvintele cu mai multe rostiri admise (de ex. acelaș—același, cheamă—chiamă, arat—arăt, suferă—suferă, căne—câine, smeu—zmeu... etc.)

•N. B. Materialul pentru acest chestionar l-am strâns în mare parte și-l pot pune la dispoziția Academiei.

•2. Acest chestionar tipărit să fie trimis tuturor profesorilor universitari, tuturor școalelor secundare (spre a fi discutat în conferințele profesoriale, arătându-se greșelile cele mai obișnuite ale elevilor), scriitorilor de valoare, revistelor și caselor de editură.

•3. Răspunsurile — cari ar trebui să sosească până la o dată fixată dinainte — vor fi date unui om cu pregătirea necesară, ca să fie prelucrate într'un anteproiect ce va fi prezentat unei comisiuni alese de Academie.

•4. Această comisiune nu prea numeroasă, care va fi împuternicită să aducă hotărâri definitive — și din care vor trebui să facă parte filologi, literați și reprezentanți ai științelor exacte, după puțină recrutați din toate regiunile românești — se va întruni în timpul sesiunii generale a Academiei de câte ori va fi necesar și va discuta și decide cu majoritate de voturi anteproiectul.

•5. Un raportor ales din sânul comisiei va da forma definitivă îndreptarului ortografic și ortoepic, care se va publica și va fi impus, în școli, officii, tipografii, etc., prin lege.

•6. Comisia va putea funcționa la nevoie în permanență și va aduce din timp în timp întregiri ce se vor publica ca suplimente.

•7. Academia va cere Ministerului fondurile necesare pentru tipărirea chestionarului și pentru acoperirea altor cheltuieli.

•Cred, Domnule Președinte, că numai în acest fel vom putea avea cât de curând acel sistem ortografic, care va scuti pe copiii noștri de toate șovăielile grafice cu cari am luptat noi, disciplinându-i a recunoaște o autoritate în materie de scriere și rostire, și va aduce unificarea atât de dorită și de mult așteptată, cel puțin cu privire la forma exterioară a scrisului nostru. Vă rog dar a pune în discuția Academiei cele cuprinse în acest scurt memoriu, pe care n'am ținut necesar să-l motivez mai pe larg.

— După discuțiunea urmată se decide ca chestiunea să fie studiată și hotărâtă numai în sânul și de membrii Academiei. D-l Pușcariu să formuleze propunerile pe cari le crede necesare și să le supună discuțiunii în Secțiunea literară și în Comisiunea Dicționarului în viitoarea sesiune generală. Hotărârile luate să fie supuse aprobării plenului.

D-l I. BIANU înfățișează următoarele publicațiuni:

1. dela d-na Nicolae Grant, fiica regretatului nostru coleg Gheorghe Bengescu, ultima scriere a părintelui său: *Un famille de Boyards lettrés roumains — Les Golesco* publicată la Paris (Librăria Plon) și apărută după încetarea din viață a autorului;

2. d-șoara Elena Donici stabilită la Paris a trimis Academiei două din scrierile sale: *Adaptations et poésie. I. Chants Roumains — poésies populaires de Bessarabie, II. Poésies diverses*, publicate la Paris (Editions Sonsot), 1922. D-ra Donici trimitând Academiei acest elegant volum face excepție din numărul destul de mare al scriitorilor născuți români, cari publică la Paris scrieri literare în limba franceză fără să-și mai aducă aminte de așezămintele culturale și literare românești din țara lor de origine.

D-I Președinte D. ONCIUL prezintă următoarea listă a publicațiilor înscrise la concursurile premiilor ce sunt a se decerne în viitoarea sesiune generală:

1. — La Premiul Năsturel, de 4.000 lei.

(Prin Comisiune specială).

BARZAN (I. D.), Probleme născute după războiu, București f. a.

BOUREANUL (Eug.), Comoara Logofătului, București 1922.

• Intr'o noapte de vară, București, 1922.

• Mitologia Eddelor (Scandinavă), București, 1922.

CERCHEZ (Colonel Leon), Trei chestiuni militare de actualitate, București 1922.

CRIVETZ (Teodor), Suma unghiurilor dintr'un triunghi rectiliniu, București, 1922.

DEMETRIUS (V.), Vagabondul. Nuvele, București, 1922.

DRUTZU (Șerban), Românii în America. (Fără loc și dată).

FURTUNĂ (I. St.), Asigurarea mutuală contra accidentelor și mortalității animalelor, București, 1922.

GHEORGHIU (Lazăr D.), România-Mare, București, 1922.

IOACHIMOVICI (Emil), Bolșevismul sau atentatul în contra proprietății, București, 1922.

KIRIȚESCU (Const.), Istoria războiului pentru întregirea României 1916—1919, București, 1922.

LACRIȚIANU (C.), Sporirea producției agricole prin producerea, cercetarea și alegerea semințelor, Turnu-Severin 1922.

MAIOR (A.), Omega. Tragi-comedie în 3 acte și 3 tablouri, în versuri. Partea I, București, 1922.

STAMATE (Vasile C.), Revărsarea bunătăților divine pe pământ, București, 1922.

VASILESCU (Colonel Chr.), în colaborare cu Lt. Colonel D. Gheorghiu și Căpitan I. Beldiceanu, Tactica Modernă. Edițiunea I, Sibiu, 1922.

2. — La Premiul Asociațiunii Craiovene, de 1.500 lei.

(Prin Comisiune specială).

BICIULESCU (Marin N.) și Ioan V. TASU, Mai departe. Carte de citire pentru clasa III-a primară urbană. Ediția II-a, București, 1922.

- BICIULESCU «Invață românește». Lecții ilustrate de gramatică și compuneri libere. Clasa III-a primară urbană. Ediția I-a, București, 1922.
- BRADIȘTEANU (Smarand), Curs pregătit pentru examenul de admitere în clasa I-a a școalelor secundare de băieți și fete, Craiova f. a.
- CĂDERE (D. M.) și V. POPESCU, Noțiuni elementare de Chimie și Mineralogie conform programei în vigoare pentru școalele secundare (curs inferior), Iași, 1920.
- CONSTANTINESCU (H.), A. IVANOVICI, ST. CARACUDOVICI și I. G. BRATU, Carte de citire pentru clasa IV primară urbană, București, 1922.
- IVELA (A. L.), «Orpheus» — Cartea iubitorilor de muzică. Ediția II-a, București, f. a.
- MARINESCU (P.), Curs elementar de algebră superioară pentru clasa VIII-a reală, București, 1922.
- SCRIBAN (Arhimandritul I.), Manual de Ermeneutică Biblică pentru învățătura clasei VII-a a seminariilor teologice din România veche. Edițiunea II-a, București, 1922.
- STĂNCESCU (Mihail), Caligrafia, București, 1922.
- VASILIU (D. G.), Manual de agricultură practică pentru cursurile complementare, anul I, București, 1920.

3. — *La Premiul Eliade-Rădulescu, de 5.000 lei.*

(Prin Secțiunea literară).

- BART JEAN (Eugeniu P. Botez), Prințesa Bibița, București, 1922.
- BELDICEANU (N. N.), Ospățul, București, 1921.
- BOTEZ (Demostene), Povestea Omului, Iași, f. a.
- LUNGIANU (Mihail), Clacă și robot — Icoane din viața țărânimii — a IV-a tipăritură, București, 1922.
- LUNGIANU, Sfârșituri, București, 1922.
- PAPAHAGI (Tache), Antologie Aromânească, București, 1922.

4. — *La Premiul Constantinide, de 4.000 lei (divizibil).*

(Prin Secțiunea literară).

- AL. GEORGE (Vasile), Pământ. Poezii, Cluj, 1922.
- BOBULESCU (C.), Lăutarii noștri. Din trecutul lor, București, 1922.
- BUZDUGAN (I), Miresme din stepă. Poezii, București, 1922.
- CEPLEANU (Colonel C.), Educațiunea națională în armată. Ediția a doua, București, 1922.
- CHITOIU (D. G.), Pentru Țară. Insemnări din 1913, București, 1922.
- LERESTY (de Jean), Adâncul mă cheamă. Poezii, București, 1922.
- MORA Mihail (Don José), Filme. București—Atena. Note de călătorie cu prilejul căsătoriei Principilor Moștenitori, București, 1921.
- NAUM (Teodor), Bucolice. Traducere în versuri, București, 1922.
- NEGRU (Mihail), Eu. Roman, București, f. a.
- PARASCHIVESCU (Vintilă V.), Cascadele Luminii, București, 1922.

- PETRESCU (Cezar), Scrisorile unui răzeș, București, 1922.
 POPESCU-DACIA (I.), Lumea cu Vieța'n vis. Poezii, București, f. a.
 ROMANESCU (Marcel), Izvoare Limpezi — Sonete și poeme — Craiova f. a.
 SARAFIDI (Doctor H.), Dicționar Român-Grec, Constanța, 1922,
 SERDARU (Virgiliu Stef.), Vorba Cerului. Roman, București, 1921.
 VASCULESCU (Dem. S.), Divina Liturgie a Sfântului Ion Gură de Aur.
 Compusă pentru cor mixt, Craiova f. a.
 VASCULESCU, Colecție pentru Voce și Piano, Craiova, f. a.

5. — *La Premiul Grigore C. Angelescu, de 4.000 lei.*
 (Prin Secțiunea istorică).

- BATZARIA (N.), Turcia Junilor-Turci, București, f. a.
 BURADA (Teodor T.), Istoria Teatrului în Moldova. Volumul II, Iași 1922.
 DAȘCOVICI (N.), Principiul Naționalităților și Societatea Națiunilor. Incercare de sinteză asupra regulamentului internațional rezultat pe urma războiului 1914—1918, București, 1922.
 PASTION (Paul I.), și M. I. PAPADOPOLU, Codul Penal adnotat, București, 1922.

6. — *La Premiul Adamachi, de 5.000 lei (divizibil).*
 (Prin Secțiunea științifică).

- CHRISTESCO (Capitaine Ștefan), Explorations dans l'Ultra-Ether de l'Univers et les Anomalies des Théories d'Einstein, Paris 1922.
 CHRISTESCO (Căpitan Ștefan), Universul, Eterul și Teoriile Moderne, București, 1922.
 COSTEANU (N. D.), Intre Știință și Industrie, Cernăuți, 1922.
 DOMIDE (A.), și I. VĂLEANU, Noțiuni de industrie și de tehnologie pentru uzul școalelor și pentru particulari. Tomul I, Cluj, 1921.
 DOMIDE, Noțiuni de industrie, tehnologie și de productologie pentru școalele civile, școalele inf. de arte și meserii și pentru școalele industriale de ucenici. Tomul II, Cluj, 1921.
 DOMIDE, Elemente de zootehnie și de industrie a produselor animale pentru uzul școalelor și pentru particulari, Cluj, 1922.
 DOMIDE, Noțiuni de agricultură și de industrie a produselor vegetale, în uzul școalelor (cl. II-a civilă) și pentru particulari, Cluj, 1922.
 ENESCU (Ion), Porumburile Românești, București, 1922.
 FLOR (Doctorul P.), Manual Sanitar pentru agenți sanitari, surori, moașe, preoți, învățători, învățătoare, etc., București, 1921.
 IONESCU (Dr. A.), Contribuțiuni la Studiul separării ptomainelor de alcalozii vegetali în cercetările toxicologice, București, 1920.
 POENARU-CĂPLESCU (Dr. C.), Parazitologie Umană, București, 1920.
 POPOVICI (Const.), Noțiuni de tehnologie. Metalurgia — cu ilustrații și diferite tabele, București, 1922.
 RĂDULESCU-CODIN (C.), Muscelul Nostru. I. Comuna Corbi și locuitorii săi. Cu o privire asupra întregului județ și câteva cântece, hărți, arii populare, figuri în text și vederi din Corbi, Câmpulung, 1922.

D-l Președinte amintește că pentru subiecte date sunt destinate a se acordă în viitoarea sesiune generală următoarele premii:

I. PRIN SECȚIUNEA LITERARĂ

Premiul *A. TONCOVICEANU*, de 1.000 lei, pentru subiectul *Terminologia casei țărănești. Studiu lexicografic*. Nu s'a prezentat nici un manuscris.

II. PRIN SECȚIUNEA ISTORICĂ

a) Premiul *ALEXANDRU IOAN CUZA*, de 20.000 lei, pentru *Istoria Românilor dela Aurelian până la fundarea Principatelor*. Nu s'a prezentat nici un manuscris.

b) Premiul *ADAMACHI*, de 5.000 lei (divizibil), pentru subiectul *Economia rurală în Basarabia sub regimul rusesc*. Nu s'a prezentat nici un manuscris.

c) Premiul *NEUSCHOTZ*, de 2.000 lei, pentru *Starea comercială și industrială a Bucovinei sub stăpânirea austriacă, cu specială privire la Români*. Nu s'a prezentat nici un manuscris.

III. PRIN SECȚIUNEA ȘTIINȚIFICĂ

a) Premiul *NĂSTUREL*, de 5.000 lei, pentru subiectul *Climatografia unei regiuni a României*. S'a prezentat un singur manuscris sub motto: *Munca cinstită trebuie răsplătită*.

b) Premiul *LAZĂR*, de 5.000 lei, pentru *Crustaceele din apele interioare ale uneia din regiunile mari ale României*.

ȘEDINȚA PUBLICĂ

26 IANUARIE 1923

D-l Președinte *D. ONCIUL*, deschizând ședința, zice:

«*Domnilor Colegi,*

«Reluând lucrările noastre după vacanța Crăciunului, vă aduc cele mai vii urări de fericire pentru anul nou.

«In timpul vacanței, în ajunul anului nou, veneratul nostru secretar general, d-l Iacob Negruzzi, a împlinit vârsta de 80 de ani.

«Membru activ al Academiei Române din a. 1881, deci acum 42 de ani, d-l Negruzzi este al doilea după vechime între noi, cel mai vechiu fiind d-l Poni, ales în 1879. Dar vechimea și vârsta înaintată nu-l face să lipsească dela datorie, mergându-ne înainte ca luminoasă pildă de devotament, închinat, culturii naționale în general și Academiei noastre în special, până la adânci bătrânețe.

«Activitatea culturală a d-lui Iacob Negruzzi este una din cele mai distinse în generațiunea care a creat România nouă. E destul să amintesc numai însemnătatea ei pentru întemeierea și conducerea revistei «Convorbiri Literare», care cu nr. de Ianuarie, închinat D-sale, a intrat în al 55-lea an al activității ei roditoare. Ca întemeietor și conducător

«prin 28 de ani al acestei reviste bogate de merit, d-l Negruzzi a adus însemnate servicii literaturii românești și culturii naționale, atât prin scrierile sale proprii cât și mai ales prin direcțiunea ce a dat revistei și, prin ea, întregii mișcări literare și culturale dela noi. Aproape fiecare scriitor de valoare și-a făcut intrarea în literatură prin această revistă, pe care au ilustrat-o Vasile Alexandri, Eminescu, Ion Creangă, Titu Maiorescu, Vasile Conta, Caragiali și alții din scriitorii noștri de frunte. Amintirile ce d-l Negruzzi a scris despre cercul Convorbirilor Literare sunt între paginile cele mai interesante și instructive ale istoriei noastre contemporane și ale istoriei culturii românești din a doua jumătate a secolului trecut.

«Ca membru al Academiei Române, d-l Negruzzi a dezvoltat o activitate din cele mai folositoare, punând în serviciul ei aleasa sa cultură și munca sa dezvoltată, atât la lucrările Secțiunii literare, al cărei președinte a fost în repetate rânduri, cât și ca președinte și secretar general al Academiei.

«Cu cea mai aleasă mulțumire sufletească, D-sa poate să privească înapoi asupra drumului făcut și muncii depuse în folosul patriei și neamului.

«Cu recunoștință și admirațiune, îi aducem urările cele mai călduroase pentru binecuvântatele bătrânețe la cari a ajuns, dorindu-i să se bucure sănătos și fericit de roadele activității sale frumoase și binefăcătoare.

«Să ne trăiți, scumpe și mult stimate d-le Negruzzi!»

D-l Secretar General I. C. NEGRUZZI răspunde:

«Domnilor Colegi,

«Mă simt foarte emoționat prin cuvintele călduroase pe cari stima-bilul nostru coleg și președinte D. Onciul le-a rostit, felicitându-mă de împlinirea vârstei de 80 de ani.

«In tinerețe oricine este dispus să prețuească mult propriile sale merite dar mai târziu, cu cât înaintează în vârstă, el are despre lucrările sale o părere tot mai modestă. Astfel și eu, ca mulți alții în situația mea, mă întreb ce va rămâne din activitatea literară ce am dezvoltat în lungul șir de ani cât am ținut pana în mână, activitate despre care numai posteritatea va rosti o dreaptă și nepărtinitoare judecată.

«Sigur este însă că din toate puterile mele am îndemnat și încurajat pe alții, mai ales tineri să lucreze în câmpul literar și astfel am contribuit ca mulți din cei ce aveau dispoziție și plăcere spre această activitate să se deosebească, ajungând unii din ei să ocupe rangul întâiu în literatura națională.

«Sfârșind dați-mi voie să declar că voiu urma calea pe care am mers în special relativ la Academia Română câte zile îmi mai rămân și totodată să mulțumesc iubitului nostru președinte și tuturor stimaților colegi pentru bunele și amabilele lor felicitări.»

D-l Președinte, zice:

«In timpul vacanței ne-a sosit trista veste despre moartea unui coleg mult iubit, membrul nostru onorar Ioan Urban Jarnik, răposat în ziua de 12 Ianuarie, la Praga, în vârstă de 75 de ani.

«Din anul 1879, când fû ales membru corespondent, defunctul aparține Academei Române, iar dela 1919 ca membru onorar. Dragostea lui pentru limba românesacă și pentru poporul român ce o manifestă la fiecare ocaziune și în modul cel mai viu ne-a apropiat atât de mult pe acest distins amic al nostru, încât ne deprinsesem a-l socoti și iubi ca pe un frate.

«Ca învățat, Jarnik ne-a adus însemnate servicii cu privire la studiul limbii române. Neuitate îmi sunt cursurile lui ce am urmat la Viena, unde l-am găsit în a. 1879 ca docent, făcând un curs despre interpretarea vechilor texte românești. Deși specialitatea mea nu eră filologia, am înscris acest curs, dela care nu-mi aduc aminte să fi lipsit vreodată. Eră un nou orizont ce mi se deschidea prin cursul acesta, și dacă n'aș fi luat de trei ani, la Universitatea din Cernăuți, drumul istoriei, în care, să mă perfecționez, venisem la Viena, cred că cursul lui Jarnik m'ar fi determinat să mă fac filolog: atât de mult el știă să deștepte interesul pentru studiul filologiei românești și să pună în vedere frumusețile limbii noastre și comorile literaturii ei vechi.

«Numit apoi profesor de filologie romanică la Universitatea din Praga, Jarnik a continuat să cultive acolo limba românească, care — precum ziceă în năzuința lui de a se exprima în mod cât mai popular — i-a căzut tronc la inimă. Cu atâta dragoste defunctul s'a alipit de noi, încât și pe fiul său l-a făcut să învețe românește, limbă pe care o vorbește azi ca un Român și o cunoaște mai bine decât mulți Români. Ca un adevărat părinte, defunctul a fost pentru studenții români cari urmau școalele înalte din Praga, căutând să întrețină cu ei legăturile cele mai strânse și formând un cerc ceho-român pentru întâlnirile ce cultivă cu ei.

«Pentru serviciile științifice ce scumpul defunct a adus studiului limbii și literaturii noastre, pentru dragostea și devotamentul ce ni l-a dovedit, Academia Română îi va păstră o neuitată recunoștință.

«Primind dureroasa veste despre moartea lui, am rugat telegrafic pe Ministrul nostru din Praga să prezinte familiei condoleanțele noastre și să reprezinte Academia la înmormântare, depunând o coroană în numele ei. Iar Doamnei Jarnik i-am adresat o scrisoare de condoleanță, arătându-i cât de mult jelim pe mult regretatul său soț.

«Onoare memoriei lui!»

D-l General Scarlat Panaitescu, membru corespondent, cetește o comunicare despre *Știința fortificației în România dela 1866 până în zilele noastre.*

ȘEDINȚA ORDINARĂ

2 FEBRUARIE 1923

Președința d-lui D. ONCIUL.

Dela Comisiunea de cooperatiune intelectuală, instituită de Societatea Națiunilor, se primește o scrisoare de mulțumire pentru răspunsul favorabil dat de Academie la ajutorul cerut în chestiunea punerii în aplicare a programului ei în România.

D-l Secretar General I. C. NEGRUZZI prezintă în dar pentru colecțiunea de manuscrise opt scrisori autografe ce i-au fost adresate de regretatul coleg G. Bengescu în anii 1886—1894, aproape toate referitoare la lucrări asupra operei lui Vasile Alecsandri.

Direcțiunea Liceului «Gheorghe Lazăr» din Sibiu roagă a i se comunica data și programa ce se va stabili de Academie pentru comemorarea centenarului morții lui Gheorghe Lazăr, spre a fixa contribuțiunea aceluia liceu în cadrul serbărilor generale.

— După discuțiunea urmată se iau următoarele decizii:

a) Comemorarea lui Gheorghe Lazăr să se facă de Academia în viitoarea sesiune generală. D-l I. BIANU să rotească cuvântarea de comemorare.

b) Să se intervină la Ministerul Instrucțiunii pentru a dispune ca acest antemergător al deșteptării naționale să fie comemorat în lumea școlară printr'o serbare la Liceul «Lazăr» din Capitală, la care se ia parte elevi și profesori, și în marele public printr'o serbare cu festival la Ateneu.

D-l I. BIANU prezintă publicațiunea *25 ani de activitate ai Societății tipografice bucovinene din Cernăuți*, dar din partea d-lui D. Bucevschi, conducătorul tipografiei. Această publicațiune este un prețios document pentru istoria activității culturale a Românilor din Bucovina și în special pentru stăruitoarea activitate a fericitului Mitropolit Dr. Silvestru Moraru Andreevici, fondatorul acelei tipografii.

D-l N. Donici, membru onorar, mulțumește pentru sprijinul ce i-a dat Academia spre a fi exceptate dela expropriere proprietățile necesare întreținerii Observatorului astronomic dela Doboșarii-Vechi. Intervenția Academiei având rezultatul dorit, existența Observatorului este asigurată.

D-l Președinte răspunde că Academia este prea bucurată de rezultatul obținut și urează d-lui Donici să continue cu succes cercetările pentru propășirea științei în România.

D-l GR. ANTIPA cetește procesul-verbal al Secțiunii științifice pentru ședința de astăzi prin care s'au luat următoarele decizii:

a) să se tipărească în *Memoriile* Secțiunii lucrarea defunctului coleg Dr. C. I. Istrati făcută în colaborare cu elevul și succesorul său d-l M. Mihăilescu despre *Chihlimbarul de Olănești*;

b) să se numească în Comisiunea Premiului Năsturel, destinat a se acorda în viitoarea sesiune generală pentru subiectul *Climatografia unei regiuni în România*, d-l I. Simionescu în locul regretatului St. C. Hepites.

— Se aprobă.

D-l V. PĂRVAN cetește următorul proces-verbal al Secțiunii istorice pentru ședința dela 5 Ianuarie expirat:

«1. La întrebarea Uniunii Academice Internaționale, dacă Academia noastră e de acord să se schimbe pentru anul acesta data sesiunii dela Bruxelles, din Maiu în Aprilie, se va răspunde afirmativ.

«2. La întrebarea aceleiaș Uniuni dacă suntem de acord cu noile Statute ale Uniunii, în sensul că ea să devie personalitate civilă belgiană, vom răspunde după ce juristul secțiunii noastre, colegul Rădulescu va raporta asupra textului Statutelor ce i-am înmănat azi. Totodată secțiunea recomandă plenului ca d-l Părvan delegatul nostru în U. A. I. să fie deplin împuternicit a trată această chestiune la Bruxelles potrivit hotărârii ce se va luă de secțiune.

«3. Se ia act de propunerea făcută de Academia din Cracovia la U. A. I., ca să fie ajutată de Uniune publicarea operei profesorului Bienkowski, *Iconographia celtica*. D-l Părvan e împuternicit a aprobă propunerea, făcând însă rezervele necesare în ce privește ajutorul material al Academiei noastre care suferă de asemenea de condiții grele ale valutei, ca și Academia din Cracovia.

«4. Se ia act de propunerea delegației grecești la U. A. I. de a se începe sub auspiciile Uniunii un *Corpus al mosaicurilor antice descoperite în Grecia*. Delegația noastră la U. A. I. e împuternicită a aprobă această propunere.

«5. Se ia act de propunerea d-lui Olaf Broch, profesor la Universitatea din Cristiania pentru ajutarea cu bani a savanților ruși spre a-și putea tipări lucrările lor. D-l Părvan e autorizat a susține călduros această propunere la U. A. I. Academia noastră va contribui după putință la adunarea prin mijloace particulare a unei sume pe care s-o dăruiască din partea ei la întreprinderea comună.

«6. La invitarea ce ne face U. A. I. de a examina propunerea Societății Națiunilor (la Geneva), care cere concursul Uniunii pentru lucrările de curând întemeiatei «Comisiuni pentru studiul chestiunilor științifice internaționale de cooperare intelectuală», secțiunea crede că chestiunea trebuie discutată în plenul Academiei noastre.

«7. La invitarea oficială făcută Academiei de Președintele comitetului de organizarea celui de al V-lea Congres Internațional al Științelor Istorice, care va avea loc la Bruxelles între 8 și 15 Aprilie curent de a trimite cât mai mulți membri, în afară de cei doi reprezentanți ai Academiei în U. A. I. dd. Iorga și Părvan, Secțiunea recomandă pe lângă d-nii Iorga și Părvan, cari vor merge în orice caz, încă și pe d-l Nistor, dacă D-sa are putința de a plecă.

«8. Se decide a se mulțumi *Institutului de cercetări istorice*, de pe lângă *Universitatea din Londra*, pentru informațiunile, și binevoitoarea oferire de servicii în chestiunea procurării de copii după manuscrisele și documentele aflătoare în arhivele și bibliotecile din Anglia, prin adresa cu data de Octomyrie 1922.

«9. În chestiunea procurării de copii de documente din Arhivele dela

«Turin, prin d-l Silvestri, Secțiunea decide a amâna răspunsul pentru mai târziu, când și d-l Iorga va fi prezent și va putea să ne dea anume deslușiri asupra cazului.

«10. În chestiunea propunerii membrului nostru corespondent d-l «Roman de Basterra, de a publica pe românește, scrierea sa *La Ombra de «Trajano*, Secțiunea decide a răspunde d-lui Basterra că în actualele difi- «cultăți ale tiparului Academia, cu părere de rău, nu poate răspunde favo- «rabil, așa cum ar dori, acestei amabile propuneri.

— Se aprobă.

ȘEDINȚA PUBLICĂ

9 FEBRUARIE 1923

Președința d-lui D. ONGIUL.

D-l N. IORGA face o comunicare cu subiectul: *Un colaborator francez al Unirii Principatelor: Paul Bataillard.*

D-l Auguste Lebeuf, Directorul Observatorului Național din Besançon, exprimă prin scrisoare părerea de rău pentru pierderea regretatului St. C. Hepites.

Dela U. A. I. se primește programa lucrărilor sesiunii a IV-a anuale ordinare a Comitetului ei, care se va ține la Bruxelles, dela 16—18 Aprilie viitor.

Dela Societatea Națiunilor se primește înștiințarea că în viitoarea sesiune a Comitetului Uniunii Academice Internaționale se va examina chestiunea unei eventuale colaborări a Comisiunii de cooperatiune intelectuală cu acea Uniune. Spre acest scop se primesc mai multe documente asupra caracterului și lucrărilor acelei Comisiuni.

— Ambele scrisori se recomandă delegaților Academiei în U. A. I.

ȘEDINȚA PUBLICĂ

16 FEBRUARIE 1923

Președința d-lui V. PĂRVAN, Vicepreședinte.

D-l GR. ANTIPA cetește o comunicare despre *Organizarea muzeelor în România.*

D-l Vicepreședinte V. PĂRVAN zice:

«Domnilor Colegi,

«Mulțumind colegului Antipa în numele D-voastre pentru intere- «santa și prețioasa comunicare ce ne-a făcut, țin să adaug că ar fi indis- «cret din partea noastră să ne bucurăm prea mult de speranța de organi- «zare sistematică a Muzeelor României, pe care ne-a redeșteptat-o colegul «nostru; în adevăr, privind împrejur, nu văd în sală nici un reprezentant

«al autorității executive, ci numai astfel de ascultători, cari sufăr deopotrivă cu noi de neîmplinirea lipsurilor semnalate de d-sa; și oricât ne-ar fi de simpatic acest auditor, noi astăzi am fi dorit să avem între noi, încă mai mult decât pe Domniile-lor, alți ascultători pe cari colegul Antipa și-ar fi putut — de sigur — convinge de necesitatea reformelor și cari ar fi fost în stare să treacă îndată și la înfăptuirea lor. Se pare însă că deocamdată curiozitatea pentru problemele culturale e destul de slabă în cercurile noastre conducătoare.

«Trebuie să avem răbdare. Statul nostru a avut până acum țeluri înaintea de toate politice. Statul viitor trebuie să aibă țeluri prin excelență culturale. Trecerea dela o concepție la alta se face încet. Discreție dară și răbdare».

D-l N. Bănescu, membru corespondent, face o comunicare cu subiectul: *Prefeceri politice în Balcani după cucerirea Bulgarohtonului. Noui ducate bizantine: Bulgaria și Paristrion.*

ȘEDINȚA ORDINARĂ

23 FEBRUARIE 1923

D-l Vicepreședinte V. PĂRVAN zice:

«Domnilor Colegi,

«Academia a pierdut în ultimul timp, pe lângă așa de entusiastul filoromân J. Urban Jarnik, a cărui pioasă pomenire s'a făcut în una din ședințele precedente, alți doi colegi: pe Teodor Burada, membru corespondent în Secțiunea literară, dela 25 Martie 1887, și pe Otto Hirschfeld, membru onorar, ales la 13 Aprilie 1894.

«Teodor Burada s'a stins la Iași în ziua de 18 Februarie curent. După terminarea studiilor juridice făcute în țară și completate la Paris, unde a făcut și studii de muzică, Burada a ocupat mulți ani funcțiuni în magistratură și administrație, apoi catedra de teorie și solfegiu la Conservatorul de muzică din Iași. Toată viața sa a fost o neobosită preocupare de anticvar pasionat și istoric sentimental ori de etnograf și muzicant inspirat de ideea națională. Lucrările sale literare, istorice, etnografice și muzicale sunt nenumărate. Chiar anul trecut, la vârsta aproape biblică de 83 ani, el dădea încă în vileag un nou volum din Istoria Teatrului în Moldova, lucrare foarte prețioasă, care pune la dispoziția cercetătorilor istoriei noastre culturale un material răzlețit și aproape uitat. «Lucrările sale asupra muzicii sunt unice. Burada a călătorit prin toate ținuturile locuite de Români și după fiecare călătorie a publicat însemnările sale vioae și pline de amănunte asupra fraților pe care-i cercetase. La 1893, după călătoria făcută în Asia Mică, a publicat chiar un studiu asupra «Românilor din Bitinia». Caracteristica lucrărilor sale este preocuparea de a da o bună informație și de a instrui și încălzi. E caorecum însăși definiția istoriei în sensul bătrânului Herodot, părintele

«acestei științe. Academia are datoria de a pomeni pe Burada cu recunoștință pentru contribuția sa la știința națională, făcându-i și o biografie comemorativă.

«Otto Hirschfeld, a cărui trecere din viață a fost anunțată abia în ședința dela 22 Decembrie trecut, deși el încetase de a mai fi printre noi încă de aproape un an, a fost înainte de toate un mare profesor, al multora din Apus și al câtorva puțini chiar dintre noi: unii trecuți, alții prezenți. Opera originală a lui Hirschfeld — continuu zădărnicită de lucrările de organizare administrativă a mării publicații a inscripțiilor latine, pusă la cale de Mommsen — se rezumă în două mari lucrări, una tratând despre «Funcționarii administrativi ai imperiului roman până la Dioclețian», iar cealaltă, volumul XII și o parte din XIII din CIL: publicația inscripțiilor din Franța. Ambele lucrări sunt adevărate capodopere atât prin claritatea expunerii cât și prin metoda lor impecabilă. Hirschfeld a făcut foarte multe călătorii de studii în Italia, în Franța, ba chiar de două ori, în anii 1872 și 1874, în Transilvania și la noi. Stilul lui este sobru până la asprime, lipsit de orice pretenții literare, dar tocmai pentru aceea mai sugestiv în puritatea sa logică. Moartea lui Hirschfeld reprezintă o pagubă însemnată pentru știință, în special pentru Germania, de oarece s'a stins fără a lăsa prea mulți urmași cari să-i semene în ce privește devotamentul său didactic și metoda sa riguroasă științifică. Pe noi nu ne cunoaște decât puțin și nu are o informație absolut obiectivă despre țara noastră. Aceasta însă nu ne împiedică să-i pomenim astăzi numele în această incintă cu pietate și recunoștință.»

D-l C. Hiott, Ministrul Plenipotențiar al Țării la Praga, comunică prin scrisoare că primind târziu telegrama prin care era rugat să reprezinte Academia la funerariile lui I. Urban Jarnik a luat următoarele dispozițiuni:

- a) a exprimat familiei mult regretatului coleg condoleanțele Academiei, comunicându-i și conținutul telegramei;
- b) a făcut să se publice telegrama prin ziare;
- c) a donat din partea Academiei suma de 500 coroane cehoslovace fondului Ioan Urban Jarnik, creat de Societatea Ceho-Română, al cărei președinte era marele filo-român acum decedat.

Dela d-na Enrica Jarnik și d-l Dr. H. Jarnik se primesc scrisori de mulțumire pentru condoleanțele trimise familiei cu ocaziunea încetării din viață a soțului și părintelui lor.

Comitetul de organizare invită Academia la Congresul Bibliotecarilor și Bibliofililor care se va ține la Paris dela 3 la 9 Aprilie viitor.

— Se decide ca d-l I. BIANU să reprezinte Academia la acel Congres, cerându-se dela Guvern mijloacele și înlesnirile necesare.

Se primește invitare la Congresul internațional de istoria religiunilor care se va ține la Paris dela 8 la 18 Octombrie viitor, din inițiativa Societății Ernest Renan cu ocaziunea centenarului ilustrului savant al cărui nume îl poartă.

— Se delegă Părintele N. Popescu, membru corespondent.

D-l I. BIANU prezintă Academiei un volum de monografii publicate în onoarea d-lui Iosif Strzygowski, membru corespondent al Academiei noastre, privitoare la istoria artelor, în special a artelor orientale. Intre acestea se află o lungă expunere a d-lui Coriolan Petranu despre Muzeele României din ținuturile cari aparținuseră înainte de războiul Ungariei.

ȘEDINȚA PUBLICĂ

2 MARTIE 1923

Președinta d-lui V. PĂRVAN, Vicepreședinte.

D-l N. IORGA face o comunicare pentru *Comemorarea lui Ernest Renan*.

ȘEDINȚA PUBLICĂ

9 MARTIE 1923

Președinta d-lui GR. ANTIPA, Vicepreședinte.

D-l Dr. V. BABEȘ face o comunicare cu subiectul *Cercetări asupra pelagrei*.

D-l I. BIANU prezintă din partea d-lui S. PUȘCARIU volumul II din *Dacoromania*, Buletinul «Muzeului limbii române» pe anul II, 1921—1922, cuprinzând un material bogat de literatură și filologie.

Dela Comisiunea Monumentelor Istorice—Secția regională pentru Transilvania—se primesc 25 exemplare din publicațiunea *Cercetări arheologice în munții Hunedoarei* de D. M. Teodorescu și Dr. Martin Roska, Cluj 1923, cu rugămintea de a fi distribuite celor pe cari lucrarea i-ar putea interesa.

D-l I. BIANU prezintă volumul XIX partea I-a din *Documentele Hurmuzaki*, cuprinzând corespondență diplomatică și rapoarte consulare austriace din anii 1782—1797 publicate de d-l coleg I. Nistor.

Ministerul Afacerilor Străine comunică, pe baza unei telegrame a Legătuunii Române din Paris, că Consiliul Comisiunii de cooperatiune intelectuală din acel oraș ar dori ca Academia să se însărcineze de a forma organismul intermediar între acea Comisiune și instituțiunile culturale și intelectualii români. Rolul Academiei ar fi să primiască cererile instituțiunilor și intelectualilor români privitoare la cărți și alte auxiliare ale culturii, precum schimb de profesorii, studenți etc., să le examineze și să le expedieze apoi Comisiunii de cooperatiune intelectuală la Paris însoțite de avizul Academiei.

— Se decide a se răspunde Ministerului că Academia a acceptat în principiu propunerea numitei Comisiuni, dar punerea ei în aplicare nu se poate face din lipsă de personal și fonduri. Personalul actual al Academiei este neîndestulător chiar pentru trebuințele ei proprii. Ministerul Afacerilor Străine să fie rugat a pune din fondurile sale la dispozițiunea acestei Instituțiuni suma necesară pentru angajarea unui funcționar special, titrat și care să cunoască bine limba franceză. Acceptarea de fapt a propunerii numitei Comisiuni rămâne condiționată de soluțiunea ce Ministerul va da acestei cereri a Academiei.

ȘEDINȚA ORDINARĂ

16 MARTIE 1923

Președinta d-lui V. PĂRVAN, Vicepreședinte.

Ministerul Instrucțiunii răspunde că nu poate procura mijloacele materiale cerute de Academie pentru delegatul ei la Congresul Bibliotecarilor și Bibliofililor, care se va ține la Paris dela 3 la 9 Aprilie, de oarece acel Minister nu dispune de fonduri, iar Ministerul de Finanțe refuză a da valută.

D-l I. BIANU prezintă No. 7 din Biblioteca «Astra», cuprinzând *Jertfele Românilor din Ardeal, Banat, Crișana, Satmar și Maramurăș, aduse în războiul mondial din anii 1914—1918* de Teodor V. Păcățian. Lucrarea este o statistică conștiințioasă a populațiunii române din fiecare comună și cuprinde numărul celor ce au luat parte la mișcările impuse de războiu, arătându-se unde au făcut serviciul, numărul celor decorați, contribuiriile benevole pentru armată, pagubele de războiu, rezultatul războiului: morți pe câmpul de luptă, în temniță, în pribegie, în spital în urma boalelor sau rănilor; înțorși acasă sănătoși, invalizi, răniți, bolnavi și apoi vindecați; dispăruți; numărul văduvelor și orfanilor rămași; numărul celor ce au luat parte la războiu pe clase sociale: intelectuali, comercianți și meseriași, plugari.

Lucrarea s'a făcut din inițiativa și cu spesele Asociațiunii care, în ședința ținută la Cluj în ziua de 10 Ianuarie a. c., a decis a se face intervenție directă și la Academia Română spre a lua măsuri pentru pregătirea unei lucrări similare despre toate jertfele aduse de poporul nostru din ținuturile României întregite, pentru înfăptuirea unității naționale.

Se aprobă în principiu propunerea Asociațiunii și se decide a se interveni la Ministerul de Interne spre a lua dispozițiuni pentru adunarea materialului necesar alcătuirii lucrării din toate comunele din vechiul Regat, Basarabia și Bucovina.

D-l Secretar General I. C. NEGRUZZI prezintă în dar, spre a se adăogi la colecția de scrisori dăruite Academiei în diferite rânduri, două scrisori autografe de ale regretatului I. Caragiani, una din 1877 și alta din 1900, și alte două ale marelui filoromân Ioan Urban Jarnik, ambele din 1888.

D-l Vicepreședinte V. PĂRVAN exprimă donatorului mulțumirile Academiei.

ȘEDINȚA EXTRAORDINARĂ

20 MARTIE 1923

Președinta d-lui V. PĂRVAN, Vicepreședinte.

D-l Vicepreședinte V. PĂRVAN, anunțând trecerea din viață a regretatului Dimitrie Onciul, spune că este primul caz când președintele Academiei Române a fost numai om de știință. Onciul în politică n'a însemnat nimic. Timp de patru decenii a lucrat numai în chiliuța lui, consacându-se cu totul științei și numeroaselor instituțiuni culturale din cari a făcut parte. De aceea avem două datorii: de a face să fie pomenit așa cum se cuvine, și de a arăta

celor de afară cine a fost Dimitrie Onciul. Scopul ședinței extraordinare de astăzi este luarea măsurilor celor mai potrivite pentru împlinirea acestor datorii

Rămășițele pământești ale ilustrului coleg vor fi înhumate la Cernăuți. Serviciul divin se va oficia poimăine, Joi la ora 2, în biserica Mihaiu Vodă. Cortegiul, în drumul spre gara de Nord va trece prin fața Universității și pe la Academie.

— Se iau următoarele deciziuni:

a) D-l Vicepreședinte V. PĂRVAN să rostească în numele Academiei cuvenita cuvântare;

b) Membrii să asiste în corpore la serviciul divin și să urmeze carul funebru până la Gara de Nord;

c) Să fie invitați a lua parte la trista solemnitate toți membrii onorari și corespondenți aflători în Capitală.

ȘEDINȚA PUBLICĂ

23 MARTIE 1923

Președința d-lui V. PĂRVAN, Vicepreședinte.

D-l Vicepreședinte V. PĂRVAN prezintă următorul discurs rostit de d-sa în numele Academiei cu ocaziunea despărțirii de trupul neînsuflețit al regretatului președinte D. Onciul:

«*Pioasă adunare,*

«Academia Română spune azi prin mine cuvântul ei de despărțire
«Celui plecat în Impărăția liniștei.

«Acum trei ani republica noastră, a celor egali, îl proclamase drept
«cel dintâiu dintre noi. Și cuvântul lui eră cuvântul nostru. În anul acesta
«el ar fi trebuit să se reîntoarcă între cei egali și să cedeze cununa întâie-
«tății altuia. Ci Destinul a voit ca el să plece incununat.

«Destinul a dat oracol cu înțeles adânc.

«Sunt mulți muritorii cari ajung a fi căpetenii. Unii pentru că sunt
«înțelepți, alții pentru că sunt buni, alții pentru că sunt meșteri în potri-
«virea cuvintelor cari adorm gândul cel treaz, alții, în sfârșit, pentru că
«sunt violenți. Puțini sunt însă aceia cari ajung în fruntea tovarășiilor de
«oameni, pentru că în adevăr ar fi trebuitori acolo. Căci oamenii nu-și
«vorânduiesc vieța după nevoi, ci după chefuri. Și adesea cei răi și ne-
«trebnici sunt conducători, iar cei buni și harnici sunt conduși.

«Dar în republica noastră fiind toți egali, întâietatea e mai mult o
«sarcină decât o cinste. Și de cumva ar încercă vre-unul din noi a se mândri
«cu cinstea ce o are la noi, el ar fi pedepsit îndată. Căci vredniciile noastre
«sunt neînțelese mulțimii și slujba noastră împrejurul altarului lui Platon e
«mistică. Fiecare din noi își are și o limbă străină în care oficiază și ea e
«adesea neînțeleasă chiar celorlalți tovarăși, necum încă mulțimei. Cultul
«nostru pentru cele nouă muze este dară aspru și pur: vanitatea laudei
«goale a mulțimei așa de schimbătoare în urile ca și în iubirile ei, pe noi

nu ne atinge. În marea cea agitată a dorințelor, patimelor, dușmăniilor, clevetirilor, perfidiilor, noi ne putem cobori cât ne place, dar în templul Muzelor murdarele valuri nu le putem aduce cu noi. Căci adevărul în sine, dreptatea în sine, frumosul în sine, sunt senine și reci ca înălțimile scerului: și valurile cele murdare îngheață încă dela atingerea cu treptele templului.

«Înțelegeți acum, pioși mărturisitori întru taina morții, de ce în republica noastră cel care conduce, e în fruntea noastră pentrucă e trebuitor, iar nu numai plăcut, acolo? Și înțelegeți cât de rară trebuie să fie însușirea aceea a lui, care ni-l face trebuitor, nouă celor ce putem trăi acolo fără trebuințe de-ale zădărniciilor omenești?

«Căci mulți sunt muritorii cei înțelepți, buni, meșteri în a cuvânta ori în a turnă chipuri de lut, meșteri în a duce după ei mulțimile. Dar puțini sunt muritorii cumiști. Și neamul lor scade tot mai tare. Și chiar la noi, în restrânsa noastră republică, tot mai rară crește iarba de leac a omului cuminte.

«Destinul a dat oracol cu înțeles adânc, atunci când a hotărît ca Acela ce ne conduceă, să plece dintre noi purtând încă pe cap cununa întâietății. Ne uităm orfani împrejur și nu vedem omul cuminte căruia să-i împletim o cunună asemenea cu aceea care acum e trecută în apothecă.

«Dar în templul nostru mai e și o altă vedenie rară: noi suntem cei vecinic tineri. Lumea ne zice nemuritori, dar, ca de obicei, greșete: căci noi murim, murim chiar de mai multe ori în una și aceeași viață a lutului. Ceeace e adevărat, e, că până ce Părintele tuturor făpturilor ne cheamă la dânsul, noi rămânem mereu aceeași copii naivi și nu pierdem neprețuitul dar, de a ne mira de necunoscut și de a admira sublimul. Și fiecare din noi vine de aduce mereu hrană nouă tinerei noastre bucurii, niciodată obosite, de a mai cunoaște încă o parte din necunoscut. Ci felul cum ne măsurăm noi între noi, e acesta:

«Nu acela care aduce el mai mult, e cel mai vrednic, ci acela care are cea mai curată, cea mai sfântă bucurie, de aceea ce aduc alții.

«De aceea când vedem pe vre-unul din bătrânii noștri mai tare înduioșat de frumusețea noutății ce o aduce vre-unul din noi, noi îi dăruim iubirea noastră mai cu grabă decât chiar celui ce adusese marea noutate. Căci noutăți pot născoci multe minți istețe, dar puțini sunt aceia cari ne învață a ne lepăda de bestia din noi și a ne uni întru totul cu gândul cel vecinic, bucurându-ne și suferind pentru dânsul.

«Veți înțelege acum, pioși mărturisitori întru taina morții, de ce bunul învățător, care doarme acum în eternă pace, a fost socotit așa de vrednic și la noi în republica celor egali? Aproape treizeci de ani el nu a obosit niciodată de a se înduioșa mereu de fiecare nou talent tânăr pe care-l descoperia între școlarii lui, mereu și mereu alții. Cine ar fi putut crede văzând pe uriașul cel încrunțat, dur, violent, hirsut, tunând în explozii de indignare tragică pentru câte o virgulă uitată de speriații învățăcei cari-și făceau la el — tremurând — dovada de vrednicie, spre a se chema și ei scalfe ori meșteri în cercetarea tainelor trecutului, — cine ar fi crezut că fu-

•ribundul centaur eră mai bun ca Cheiron pentru Achilleus, chiar cu cei
•mai slabi dintre ucenici, atunci când i se părea lui că descopere în în-
•găimările lor întâia lucire a aurului nouității. Și el nu-și uită școlarii
•și la mulți le rămânea credincios chiar când ei nu mai erau vrednici de
•credința și iubirea lui.

•Și, de e rar lucru, ca discipolii să păstreze întreaga pietate către ma-
•eștrii lor, și să nu se uritească în atingerea cu patimile și zădărniciile
•vieții, apoi nu e mai des lucru, ca măeștrii să primească bucuroși și miș-
•cați, ca deopotrivă cu dâșzii măeștri, pe cei ce odată le-au fost școlari.
•Lumea cea multă și proastă își vrea mereu zei noi la cari să se închine.
•Și de multe ori părăsește pe zei vechi și buni pentru alții noi și slabi.
•Dar adevărații măeștri n'au voe să se uite la toanele mulțimei și să se
•sintunece de ele.

•Căci fiecare tineretă își trage conștiința despre puterile ei, din bă-
•trânețele glorioase, pe cari le însotește pe drumul cel melancolic către
•Soare Apune. Și fiecare bătrân, care cade obosit, lasă un tânăr singur.
•Și tânărul în aceiaș clipă e chemat bătrân și altul, mai tânăr ca el, trece
•să-i facă tovarășie și sprijin.

•Iar moartea celor bătrâni îmbătrânește pe cei tineri.

•Ci nimeni nu știe, când îi va veni ceasul să se risipească în neștiință.
•Și socotelile vieții noastre nu se încheie de noi, ci de cei ce ne așează
•pentru somnul cel de pe urmă.

•Ferice de acela care atunci nu e găsit dator, ci, dimpotrivă, se arată
•ca fi dăruit el pe alții din larga revărsare a bogăției sale.

•Căci taina vieții celei fără de moarte în memoria perpetuă a gene-
•rațiilor, altfel așa de ușor uitătoare, stă în puterea ce a avut muritorul
•de a se curățî de păcatul încântării de sine. Stă în renunțarea de a se fi
•iubit numai pe sine, de a fi apăsător mereu pe aproapele cu greoaia lățire
•a ființei sale, de a fi cerut mereu recunoștință pentru faptele sale. Stă,
•mai ales, în puterea de a se fi dăruit mereu fără răsplată și fără nădejde,
•numai pentru iubirea de lucrurile cari nu putrezesc și pentru continua
•viertare a oamenilor, cari din țărână se nasc și în țărână se întorc.

•Cel care doarme acum liniștit și de-apururi neturburat de dorin-
•țele și patimile lui, de urile și răutățile altora, a luptat din greu cu marile
•furtuni ale firei sale, care-și cerea vieța deplină: vieța cu toate bucu-
•ririile și mulțămiriile pământului. Dar cultul căruia se închinase, i-a ajutat
•să iasă biruitor și, încă odată, să slujiască drept pildă.

•Sclipitor lucru e, să dărâmi cu glume Olympul. Minunat lucru e să
•sari în spirit vioiu și zburdalnic peste premise încete, direct la concluzii.
•Iar a lua toate în ușor e elegant și încântă. Dar toate sunt lucruri nesi-
•gure.

•Căci vieța e alcătuită din echilibruri nestabile. Și a ne jucă printre
•ele, e adesea primejdios pentru capul nostru însuși: răsturnându-le ne
•răsturnăm pe noi. Și lumea își dorește, măcar în cei puțini, puncte sta-
•tornice, de cari să se poată prinde, când ametește prea tare în vârtejul
•iluziilor și înșelărilor de oameni și lucruri. Așa cum în locul unei iubiri

«prea fierbinti, dar tot așa de schimbătoare, lumea preferă înclinările mai potolite, dar statornice.

«Cel acum adormit a fost omul legilor, legămintelor și legăturilor. «El a fost înălțătorul: s'a înălțuit și pe sine și pe alții în ceea ce eră «orânduire prealabilă, poruncă legală a oamenilor, desfășurare minuțioasă «a logicei, determinism absolut al metodei. O, de câte ori nu ne revoltam, noi cei iuți și neastâmpărați, de opririle lui în loc pentru perfecta «clarificare în corectitudine și sistemă a mersului lucrărilor noastre. Ci «dacă gândurile cele nouă se nasc din exploziile desordonate și nebune «ale deslănțuitorilor, țările și națiunile se păstrează prin opreliștile întăr-zietoare ale înălțuitorilor.

«Și nu din înfrăuriri străine, ci din ce are mai adânc în firea lui poporul «nostru, își trăgea Cel acum adormit, înfățișarea aceasta a sufletului. În «mișcările potolite ale oamenilor noștri dela munte nu e nici încetinea «de om leneș, nici lipsă de foc a firei lăuntrice. Ci e cumpănire, echilibru: «între marea patimă a fiecăruia și multele opreliști ale lumii: nu fugi de «vispita, ci te dai la ea, te lupți cu ea, și, de ești om întreg, și știi ce e cu- «viința, codificată de neamul tău muntean, încă de pe când vorbea în limba «Dacilor, rămâi un om de omenie, adică: rămâi înălțuit.

«Și Cel acum adormit și-a înălțuit în formele convențiunii celei mai «distinge, gândul său, scrisul său, portul său, învățătura sa, demnitățile «sale, vieța sa. Dând celor ale lumii așa de mare însemnătate, el a iubit «aceea ce dădea strălucire în mijlocul lumii. El a dorit întăietățile. Și având «cult pentru ele, odată proclamat conducător încă al unui fragment de «lume, el oficia, cu seriozitate și compuncțiune, demnitatea sa. Și îi ședea «bine așa: căci eră deplină potrivire între natura lui gravă și solemnă, «și demnitățile publice, cari cer reprezentare crescută, de pe cothurnii «tragici.

«Și totuși, firea lui cea autentică, de pe dedesubtul tuturor conven- «țiunilor și solemnităților eră tot cea antică, a blândeii, melancoliceii, con- «templativei noastre Moldove. Când Cel acum adormit a fost să-și aleagă «piatra de încercare a talentului său de cetitor în cărțile sibylline ale Is- «toriei, el nu a întârziat la întrebări ușoare, la rezumări de documente «limpezi, ci, în romantică îndrăzneală, a atacat problema cea unică: mis- «terul originii noastre în țările de azi. Și cuminența sa, tactul său, învă- «țătura sa, n'au fost mai pre jos de îndrăzneala sa. El a înțeles că pro- «blema eră mai mare decât mărginirea unei singure vieți omenești și de «aceea a dăruit tot ce avea în puterile sale: statornicia întregii sale vieți «întru lupta cu sfinxul.

«Și credința sa a fost răsplătită. Vor trece secole și numele lui va fi «legat mereu de povestea epică a luptei cu taina cea mai mare a istoriei «noastre.

«Căci între zâna Klio și închinătorii ei e această legătură sfântă: din «lumina cea caldă a soarelui vieții de azi rugătorii ei se coboară în întu- «nericul cel de subt pământ, unde locuesc umbrele nemângăiate. Și în- «chinătorii către Klio ard acolo în întunec sufletul lor, ca să facă lumină

«și să dea căldură, să dea contur și să remodeleze trup, palidelor vedenii
«așa de tare uitate.

«Și celor cari-și ard mai credincios și fără cruțare sufletul pentru morți,
«Klio le dă în graiu și în scrisul pe piatră, răsunset și linie a Eternității.

«Intre colinele imbrăcate cu fagi ale dulcelei grădini a Moldovei se în-
«stoarce azi obosit Acel ce venise la noi încărcat cu darurile tinereții har-
«nice. Primește-l cu drag, Moldovă iubită, tu cea care de veacuri ne dai
«pe istoricii Patriei, și culcă-l domol, la sânul tău cald, la umbra răco-
«roaselor ramuri».

D-l PĂRVAN spune apoi că pierderea suferită de Academie în persoana
președintelui ei a deșteptat pretutindeni sentimente de cel mai viu regret.
Cetește următoarele telegrame de condoleanță:

«Universitatea din Cluj primește cu adâncă mâhnire știrea morții
«președintelui D-voastră și imensa pierdere pentru cultura românească,
«Îngăduit să ne fie să împărtășim cu D-voastră durerea ce o simte toată
«suflarea românească pentru pierderea cercetătorului fără seamăn al tre-
«cutului nostru».

Rector Iacobovici.

«Adânc emoționat de pierderea mare pe care a suferit-o Academia
«Română și neamul nostru prin decedarea neuitatului președinte al Aca-
«demiei Dimitrie Onciul, Universitatea din Cernăuți vă exprimă împreună
«cu condoleanța și durerea ei profundă».

Rector Botezat

«Facultatea de medicină din Cluj exprimă condoleanțele sale pentru
«pierderea pe care a suferit-o întreg poporul românesc prin moartea ma-
«relui luptător Onciul.

Decan Dr. Urechid

«Profesorii Liceului «Dimitrie Cantemir» din Coțmani, propovădui-
«torii culturii românești în Nordul Bucovinei, adânc mișcați de vestea du-
«reroasă despre decedarea președintelui Academiei Române, a d-lui pro-
«fesor Dimitrie Onciul, care a fost întruparea cinstei și a muncii desin-
«teresate, ne asociem la doliul neamului românesc și vă asigurăm că re-
«pauzatul Dimitrie Onciul ne va fi veșnic pildă de bun român, naționalist
«neînfricat și mare admirator a tot ce este bun și frumos.

Bodnărescu

«Adânc îndurerat iau parte la jalea Academiei pentru moartea iubi-
«tului nostru președinte».

Pușcartiu,

«Adânc mișcat iau parte la doliul Academiei și Universității pentru
«moartea iubitului meu profesor Onciul. Fiind bolnav regret mult că nu
«pot participa la înmormântare».

Ursu,

«Adânc întristați de vestea morții veneratului președinte al Academiei Române, profesor de istorie națională și dascălul neuitat al nostru, rugăm Academia Română de a primi sentimentele noastre de adâncă durere și de doliu sufletesc.

*Paul Gore, Membru onorat al Academiei Române.
Ștefan Ciobanu, Membru al Academiei Române.*

D-1 N. IORGA zice:

«Nu se poate vorbi la Academia Română a doua zi după ce rămășițele pământești ale colegului și președintelui nostru D. Onciul s'au îndreptat către locul de veșnică odihnă și spiritul lui îl simțim încă în mijlocul nostru fără a pomeni cât de mult îi datorește știința istorică pentru a cărei dezvoltare la noi a muncit, străin de orice alte preocupări, o viață întreagă.

«O metodă filologică de o extremă îngrijire în analizarea cuprinsului disvoarelor, o strânsă logică în interpretarea lor, o sfortare continuă de a da forma cea mai precisă și mai clară rezultatelor sale, o perfectă obiectivitate și o probitate exemplară în discuție, care n'a alunecat niciodată pe alt teren decât al științei, o grijă de fiecare acțiune a sa care mergea până la meticolozitatea de ortografie, au fost marile însușiri pe cari le întâlnești rareori într'o cultură tânără, foarte ambițioasă și rebelă față de sacrificiile disciplinei.

«Cercetarea îndelungată a tuturor disvoarelor privitoare la istoria noastră veche i-a ocupat jumătate de veac aproape dintr'o viață care ni se pare, în inima noastră scurtă. Nu e chestiune pe care să n'o fi atins și la rezolvirea căreia să nu fi contribuit cu lumini prețioase. Vom avea să îndeplinim dorința lui discretă de a-i tipări rezultatul unor lungi și spornice osteneți. Inițiator la începutul carierei sale, el a fost până la sfârșit un păzitor devotat și sever al metodelor cu cari-și identificase întreaga structură sufletească. Asemenea lecții nu sunt niciodată fără folos la un popor latin.

«La cărțile lui vom recurge adesea, aceia cari am lucrat alături de el, și mulți după noi. Dar ceace va rămâne în mintea tuturor acelor cari l-au văzut în ultimul timp, cu compătimire și înduioșare, dar și cu admirație e îndărătnicia lui eroică față de sarcina pe care aici și aiurea avea să o îndeplinească. Zdrobit trupește, el a prezidat ședințele noastre până la ultima picătură de vlagă și, când n'a mai putut, a căutat să asiste măcar la ele în acelaș timp când în mijlocul torturilor fizice se îngrijiă de bunul mers al Comisiei Monumentelor Istorice și când pe patul de moarte, orb, puneă o ultimă iscalitură indescifrabilă pe hârțile curente ale Facultății de Litere, închisă, spre cea mai mare durere a decanului ei, prin voia tineretului care, petrecându-l pentru ultima oară, va fi amestecat și o floare de regrete în cununa depusă pe sicriul lui.

«Cine se ține așa de misiunea lui n'o părăsește, am putea crede, nici după moarte și vom recunoaște aici îndemnul lui sfătuitor de câte ori hotărârile noastre vor avea sensul ordinii și pecetea autorității, ca și activitatea lui întreagă».

D-l IORGA face apoi o comunicare despre *Victor Place și Unirea Principatelor*.

D-l I. BIANU prezintă ca dar dela d-l Colonel R. Rosetti ediția I-a dela 1603 din cartea *The General Historie of the Turkes* de *Richard Knolles*. Este un mareț foliant de 1.152 pagine, urmate de diferite anexe și un minuțios indice. Cartea a avut celebritatea de cea mai bună istorie a Turcilor înainte de cea scrisă de Dimitrie Cantemir și publicată mai întâiu în traducere engleză la 1734. Este cu deosebire bogată în fapte și documente pentru anii 1595—1603 (pag. 1056—1152), deci pentru epoca atât de însemnată pentru noi a domniei lui Mihaiu Viteazul. Biblioteca Academiei are până acum numai o traducere olandeză tipărită la 1670. D-lui Colonel Rosetti i s'au dat câteva volume din Documente Hurmuzaki, a căror colecție îi fusese descompletată în timpul ocupației.

D-l V. PĂRVAN prezintă ultima sa publicațiune: *Inceputurile vieții romane la Gurile Dunării*.

Ministerul Comunicațiilor face cunoscut că a instituit o comisiune compusă dintr'un reprezentant al Academiei, un reprezentant al Ministerului și unul al căilor ferate care să studieze și să stabilizească modalitatea schimbării numelor străine ale stațiilor din teritoriul ocupat prin nume curat românești. Roagă Academia să-i comunice numele delegatului ei.

— D-l AL. LĂPEDATU este rugat să ia înțelegere cu d-l Ministru al Comunicațiilor asupra acestei chestiuni.

ȘEDINȚA PUBLICĂ

30 MARTIE 1923

Președinta d-lui GR. ANTIPA, Vicepreședinte.

D-l V. PĂRVAN face o comunicare despre *Histria VII. Inscriptii găsite în 1916, 1921 și 1922*.

Dela profesorii școlii Normale de băieți din Deva se primește următoarea telegramă:

«Adânc mișcați ne asociem la doliul național în care azi se îmbracă «Universitatea, Academia și toate instituțiunile de cultură pentru pierderea valorosului istoric Dimitrie Onciul».

Dela d-l Friederich Kleinwachter, membru onorar, se primește următoarea scrisoare:

«Anlässlich des tiefbetrübenden Hinscheidens unseres um den Staat, um die «Academia», wie um die Wissenschaft gleich hochverdienten «Präsidenten bitte ich, die Versicherung meines aufrichtigsten und wärmsten Beileides entgegenzunehmen.

«Meine Teilnahme anlässlich des Ablebens dieses in jeder Beziehung «ausgezeichneten und hervorragenden Mannes ist um so inniger, als

«meine Beziehungen zu dem leider nunmehr Verewigten teilweise noch in sein elterliches Haus und sodann in die Zeit zurückreichen, da der damals schon hochbegabte und überaus strebsame junge Mann seinen Studien an der hierortigen Universität mit ausgezeichnetem Erfolge oblag.

Dr. Friedrich von Kleinwächter, Ehrenmitglied der «Academia Română» u. Honorarprofessor an der Universität Cernăuți.

Dela Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului «Astra» din Sibiu se primește următoarea scrisoare:

«Când înainte cu câteva luni D. Onciul comemoră la Academia Română în cuvinte atât de înduioșătoare trecerea la cele eterne a colegilor săi de nemurire, între alții a lui A. Bărseanu și a lui Dr. Il. Pușcariu cari au fost atâtă timp și în fruntea instituțiilor noastre, cine ar fi hănuit că obștescul sfârșit îl așteaptă atât de curând?! Credeam că încet, dar sigur, cum eră și firea lui atât de bine înzestrată, va merge încă multă vreme înainte, tot înainte, sporind odată cu știința românească, căreia și-a adus contribuții din cele mai prețioase, și conștiința noastră națională. Destinul însă a voit altfel. Și în fața implacabilității lui trebuie să ne resemnăm.

«N'a fost credem o întâmplare oarbă, ci o necesitate firească împrejurarea, că istoricul originilor și al continuității noastre neîntrerupte pe aceste plaiuri a răsărit chiar din mijlocul Românilor subjugăți până bine de curând și anume chiar din Bucovina care este muzeul istoric al neamului nostru. Nouă, Românilor subjugăți de pe vremuri ni se contestă doară mai mult și originea și continuitatea și dreptul de existență la viața națională proprie. De aceea în deosebi noi vom păstra o amintire din cele mai recunoscătoare autorului «Originilor principatelor române», «Tradiției istorice în chestiunea originilor române», precum și celorlalte opere erudite, clare și convingătoare. Nu vom uita nici curajul cu care a vorbit în timpul ocupației inamice de idealul nostru național în cuvântările de pomenire rostite lui M. Kogălniceanu și Mircea cel Bătrân, arătând cum din prăpastia pierzării răsare adeseori aurora mântuirii.

«Cu aceste convingeri și sentimente Vă rugăm să primiți expresiunea sincerilor noastre condoleanțe cu prilejul trist al decedării ilustrului «D-Voastră președinte».

Dela d-l Eugen Botezat, membru corespondent al Academiei și Rectorul Universității din Cernăuți, se primește următoarea scrisoare:

«Corpul neînsuflețit al lui Dimitrie Onciul a sosit la Cernăuți în ziua de Vineri 23 Martie c., orele 16. Pe peronul gării așteptau membrii familiei, reprezentanții Universității, membrii corespondenți ai Academiei de aici, reprezentanții autorităților civile, un public ales și numeroși studenți. După rugăciunile săvârșite de înaltul cler în frunte cu părintele arhimandrit, prof. univ. Cl. Popovici, convoiul a plecat la palatul mi-

•tropolitan. Acolo sicriul a fost depus între numeroasele coroane de flori
•în somptuoasa capelă seminarială.

•A doua zi funerarile lui Dimitrie Onciul au luat proporții uriașe
•și neobișnuite aici. Un public imens — am văzut și multă lume venită
•din afară de Cernăuți, iar dela Iași sosise și colegul nostru Sever Zotta —
•autoritățile civile și militare i-au dat ultimele onoruri. Serviciul divin a
•fost oficiat de episcopul Ipolit Vorobchievici, asistat de membrii con-
•sistoriului, profesori dela facultatea teologică, preoți și diaconi.

•După mișcătoare cuvântare a diaconului Dr. I. Vască, rostită în
•biserica, sicriul a fost ridicat de studenți și așezat pe carul mortuar. De-a-
•lungul drumului pe care Dimitrie Onciul îl făcea acum sub un splendid
•cer de primăvară spre locul lui de veșnică odihnă, osemintele lui au fost
•salutate de elevii și elevele tuturor școalelor secundare de aici. În toate
•școlile din Bucovina moartea lui Dimitrie Onciul a fost vestită în cuvinte
•alese, iar acum ele eșiseră ca să se închine înaintea celui care a fost
•președintele Academiei Române, care și-a făcut întâia învățătură în
•aceste școli și a fost cea mai aleasă figură a corpului didactic și secundar
•normal de aici.

•Înaintea Universității, ca rector al ei, am sărbătorit pe cel ce i-a fost
•un distins elev, dar care nu i-a putut deveni subț apăsarea stăpânirii
•străine și un neprețuit profesor și îndrumător, pentruca astfel să fie apoi
•și mai de folos neamului și științei românești ca profesor la Universi-
•tatea din București.

•La mormânt, colegul Al. Procopovici a rostit următoarea cuvântare în
•numele Academiei Române:

•*Adânc întristată adunare,*

•Academia Română care a dat la București toate onorurile delunc-
•tului ei președinte îl însoțește prin membrii ei corespondenți de aici și
•colegul nostru sosit dela Iași până la marginea acestui mormânt. Cu-
•sprinsă de obșteasca jale, care asupra ei se abate mai cu putere, ea ține să-i
•arate toată admirațiunea, toată recunoștința, toată dragostea și mulțu-
•mirea și înaintea acestui cavou care s'a deschis ca să înghită rămășițele
•pământești ale aceluia care a fost Dimitrie Onciul.

•Profesor tânăr la Cernăuți, a atras chiar dela început atențiunea spe-
•cialiștilor prin temeinicia studiilor sale istorice. *Iuga Vodă domn al Mol-
•dovei, Dragoș și Bogdan fondatorii principatului moldovenesc, Dare de
•seamă critică despre Teoria lui Rösler a lui A. D. Xenopol, Chestiunea
•lui Iuga Vodă, Zur rumänischen Streitfrage, Zur Geschichte der Bukovina*
•sunt lucrările cu cari și-a făcut în 1889 intrarea în Academia Română
•ca membru corespondent. Îmbogățind mereu roadele cercetărilor sale,
•a fost chemat în 1895 profesor de istoria Românilor la Universitatea
•din București, iar la 1905 a luat locul lui Nicolae Ionescu printre mem-
•brii activi ai secțiunii istorice a Academiei.

•În 1906 pe când întreaga Românie se pregătea să prăznuiască cele
•18 secole de când împăratul Traian, prin cucerirea Dacia a pus temelie

•trăinică neamului nostru, cei 40 de ani de glorioasă și înțeleaptă domnie a Regelui Carol și cele patru decenii de existență a Academiei Române, •Dimitrie Onciul și-a ținut discursul de recepțiune: *Epocile istoriei române și împărțirea ei*. În această interesantă expunere asupra trecutului nostru, Onciul aplică istoriei noastre naționale teoria profesorului său •vienez Ottokar Lorenz despre regularitatea evoluțiilor istorice în perioade de câte 300 și 600 de ani, idee pe care a reluat-o cu mai multă hotărâre, într'o mai amplă, mai precisă și mai limpede înșirare a faptelor în discursul său festiv, *Fazele dezvoltării istorice a poporului și Statului român dela origine până în zilele noastre*, rostite în ședința solemnă din 14 Maiu 1919 în prezența M. S. Regelui, a M. S. Reginei și A. S. R. •Principelui nostru Moștenitor.

•Dimitrie Onciul a fost un iubitor și adăogător al adevărului cuvințios și de o aleasă modestie, ceea ce este o mare virtute într'o societate în care oamenii își pierd atât de ușor cumpătul și măsura. În sufletul lui •sălășluiuă neprihănită seninătatea adevăratului bărbat de știință, acea seninătate din care nu se deslănțuie impetuoasă nici o patimă și nici o pasiune și în care se împărechiază în mod armonic mulțumirea datoriei împlinite cu bucuria neprefăcută pentru succesele tovarășilor de muncă. •În așa condițiuni putea să-ți facă câteodată chiar impresia unui om sfios, •ci a fost un îndrăzneț al științei care, adunând vaste materialuri critice, •a atacat probleme dintre cele mai grele. În ochii lui D. Onciul, în toată •făptura lui stăruia mereu liniștea, numai arareori tulburată; pe el nu-l •distingeau spontaneitatea și volubilitatea cuvântului, dar expunerile lui •erau totdeauna atât de meticolos pregătite, încât fără de subtile podoabe •oratorice, gândul lui se desvăluia în toată frumusețea lui și cu toată tăria •omului care se știe pe sigure poziții științifice. Priceperea epocilor mai •vechi ale istoriei noastre mai ales, a începuturilor neamului nostru, a ori- •ginilor principatelor române, a domniilor lui Mircea cel Bătrân, Basarab •cel Tânăr, Alexandru cel Bun etc., dar și a epocilor mai nouă, a istoriei •tuturor ținuturilor locuite de Români se așează pe mai solide și noi •temeiuri prin deslegările date de el. Oricât s'ar fi pierdut Onciul prin •adâncul vremurilor în căutarea unor amănunte, ele îi făceau bucurie •înainte de toate prin lumina pe care puteau să o reverse asupra actua- •lității. •Întotdeauna, zice dânsul istoria și educația ce se face popoarelor •prin studiul istoriei trebuie să aibă în vedere societatea și problemele •speciale ale epocii ce formează prezentul în fiecare timp dat. Astfel cu •drept cuvânt putcă să-i zică D. A. Sturdza, răspunzând la discursul lui •de recepțiune: •Să ne felicităm dar cu toții, că Domnul profesor Onciul ne-a introdus astăzi în istoria românească pe poarta cea mare, de •unde strălucește adevărul. Lui Onciul mai întâiu, ca și d-lui N. Iorga •și lui I. Bogdan i se datorește îndrumarea și întemeierea istoriografiei •noastre moderne.

•La București vieța lui Onciul se scurgea între Arhivele Statului, •cărora le-a fost un conștiincios și priceput orânduitor și administrator, •Universitate și Academia Română. Membru în diferite comisiuni ale

«Academiei și-a spus un cuvânt hotărîtor și în chestiunea ortografiei și a Dicționarului limbii române, contribuind astfel la soluționarea problemelor cari au agitat mai mult această societate chiar dela începutul ei.

«Mândră de ce a fost pentru ea și pentru întreg neamul românesc Academia Română l-a ales în 1920 președinte al ei. Onciul s'a învrednicit astfel, precum spunea însuși în modestele sale cuvinte de mulțumire, de «cea mai înaltă distincțiune pentru un intelectual». Nemuritor prin «opera lui, el pleacă dintre noi. În pace odihniască! Onoare memoriei lui!

«A urmat înduioșătorul cuvânt al colegului Sever Zotta în numele Arhivelor Statului, dedicat directorului model al acestor arhive și bunului Român. Primconsilierul C. Nastasi a rostit un discurs în numele membrilor «meriți ai societății studențești «Junimea», iar apoi colegul Dimitrie Dan, în numele secțiunii regionale de aici a Comisiunii Monumentelor Istorice, și-a făcut o duioasă apreciere fostului președinte al acestei Comisiuni. În numele Școlii Normale de aici, pe lângă care Dimitrie Onciul funcționase ca «Profesor, a vorbit foarte frumos directorul Mihailu Baciu. Studentul Reuț a spus cuvinte de adio în numele societății studențești «Junimea», pe care Onciul a întemeiat-o cu programa societății «Arboroasa», când aceasta, desființată de autoritățile austriace, trebuia să moară de dorul unirii cu patria-mamă. «A vorbit prof. univ. V. Gheorghiu în numele Societății pentru cultură de aici, «studentul Pavelescu în numele studențimii dela cele patru universități, iar «bătrânul director Teodor Bujor în numele prietenilor și al tovarășilor de studii «secundare și universitare, ca și de visuri de tinerete ai lui Dimitrie Onciul.

«Inmormântarea președintelui nostru a fost, și la Cernăuți o sărbătoare «de rară frumuseță și putere educatoare, grație distinsei personalități pe care «o întruchipase defunctul.

D-l N. Donici, membru onorar, comunică prin scrisoare că mulțumită intervenției Academiei, Guvernul a hotărît ca pădurea expropriată de pe moșia Doboșarii-Vechi să constituie un fond din venitul căruia să se întrețină Observatorul de Astronomie Fizică înființat de d-sa și situat în parcul acelei moșii. Prin statutele aprobate de Ministerul Instrucțiunii s'a hotărît ca activitatea științifică a Observatorului să fie controlată de un Comiter, pus sub președința de onoare a A. S. R. Principelui Carol. «Comitetul Observatorului de Astronomie Fizică dela Doboșarii-Vechi» va fi constituit dintr'un delegat al Ministerului Instrucțiunii, trei delegați ai Academiei Române, trei profesori de astronomie dela Universitățile din București, Iași și Cluj și Directorul Observatorului. Comitetul va raporta Guvernului în fiecare an asupra activității științifice a acelei instituțiuni. D-l Donici roagă Academia să aleagă delegații ei.

— Sunt aleși d-nii *Gr. Antipa*, *L. Mrazec* și *G. Țițeica* sub rezerva aprobării plenului în viitoarea sesiune generală.

D-l Dr. C. Levaditi, membru corespondent, delegat Academiei la solemnitatea serbătoririi Centenarului lui Jenner de către Academia de Medicină din Paris, la 23 Ianuarie a. c., arată prin scrisoare cum a fost comemorat ilustrul savant.

ȘEDINȚA ORDINARĂ

20 APRILIE 1923

Președința d-lui GR. ANTIPA, Vicepreședinte.

Dela Societatea «România Jună» din Viena se primește următoarea scrisoare:

Mult Stimat Domnule Secretar,

«Doliul culturii românești, prin moartea cumintelui istoric Dimitrie «Onciul, flutură din greu deasupra frontispiciului societății academice «România Jună» care a crescut la sânul ei pe tânărul bucovinean de-atunci, venit în capitala fostei monarhii, ca să desprindă din cronicile străine izvoarele istoriei noastre naționale.

«In atmosfera de vis și ideal, de libertate și înfrățire a «României June» — patria românilor de pretutindeni, unde pentru întâia oară a răsunat imnul societății: «Pe-al nostru steag e scris unire» astăzi cântecul de luptă și de reîntregire al neamului — Dimitrie Onciul alături de prietenul drag «Andrei Bârseanu, au desfășurat o intensă activitate culturală, lăsând în urmă rodul unei munci desinteresate și strălucirea gândirii lor, care ni-au luminat trecutul și ne taie drum drept în viitor.

«România Jună» ia parte cu nețărmurită durere la doliul întregii națiuni și se închină în fața mormântului unuia dintre cei mai valoroși membri ai ei».

Dela Direcțiunea Gimnaziului «Honterus» din Brașov se primește următoarea telegramă:

«Directorul Gimnaziului «Honterus» din Brașov trimite condoleanțe pentru moartea Președintelui».

D-l Vicepreședinte GR. ANTIPA zice:

«*Montessus de Ballore* (Conte Fernande), Membru corespondent străin la Secțiunea Științifică ales la 27 Maiu 1913 — a încetat din viață în Martie 1923 la Santiago de Chili, unde eră profesor la Facultatea de Științe. Prin studiile sale științifice asupra cutremurelor de pământ și-a câștigat o autoritate mondială în Sismologie, pe care o profesă atât ca profesor cât și ca director al Serviciului Sismologic din «Chili. In opera sa *La Science séismologique* a concentrat rezultatele observațiilor, cercetărilor și studiilor sale.

D-l I. C. NEGRUZZI prezintă 15 scrisori autografe ce i-au fost adresate de Dimitrie Onciul în anii 1884—1892, cu rugămintea de a fi încorporate în seria de scrisori autografe dăruită de d-sa Academiei în diferite ocaziuni. Scrisorile ce dăruiește acum se referă la publicațiunile din acea vreme ale ilustrului istoric, mai apoi iubitul nostru coleg și președinte până acum o lună.

D-l Vicepreședinte GR. ANTIPA mulțumește d-lui Negruzzi pentru noua colecție de scrisori. Acest dar este încă o dovadă de înrăurirea ce donatorul a avut asupra formării oamenilor de știință, cari mai târziu au jucat un rol important în viața noastră culturală.

D-l I. BIANU spune că d-l S. Nicolescu, fiul răposatului Episcop Nifon, a dăruit bibliotecii Academiei 31 volume cărți vechi și 2 manuscripte din secolii XVIII—XIX, aflate în biblioteca iubitului său părinte.

D-na Hepites a dăruit o parte din biblioteca regretatului său soț, și al nostru coleg, aproximativ 3700 volume și 4 rafturi.

— Se vor exprima cuvenitele mulțumiri.

D-l D. GUSTI prezintă Nr. 4—5, anul IV, al revistei *Arhiva pentru știința și reforma socială* de sub direcțiunea d-sale.

D-l I. BIANU propune din partea Secțiunii literare să se tipărească în Memoriile Secțiunii lucrarea în limba italiană a colegului corespondent Ramiro Ortiz intitulată: «Leopardi e la Spagna».

— Se aprobă.

ȘEDINȚA PUBLICĂ

27 APRILIE 1923

Președinta d-lui GR. ANTIPA, Vicepreședinte.

D-l M. C. SUTZU face o comunicare despre *Mina grea din Atena. Reforma financiară a lui Solon și dragma ușoară atică.*

D-l DR. V. BABEȘ face o comunicare despre *Epidemiile din Transilvania studiate de d-l Dr. Sabin Manuilă și alta despre Asistența copiilor de sân prin azilele transilvănene în era românească în comparație cu cea dinaintea războiului studiată de d-l Dr. G. Popovici.*

ȘEDINȚA PUBLICĂ

4 MAIU 1923

Președinta d-lui GR. ANTIPA, Vicepreședinte.

D-l S. MEHEDIŢI face o comunicare despre *Clima getică.*

Dela Primarul oraşului Clermond se primeşte o invitație la solemnitatea serbătoririi tricentenarului naşterii marelui savant Blaise Pascal, care se va face la 8 Iulie viitor.

Se decide a se trimite o scrisoare de felicitare.

D-l GR. ANTIPA ceteşte procesul verbal al Secțiunii științifice pentru ședința de astăzi prin care Secțiunea decide a se tipări în Memoriile Secțiunii manuscrisul d-lui profesor D. Ionescu-Bujor despre *Studiul petrografic și tehnic al roci de trass din Bocşa-română-Silvania* cu o metodă pentru determinarea chimică a valorii hidraulice a trassului.

ȘEDINȚA ORDINARĂ

11 MAIU 1923

D-l Vicepreședinte GR. ANTIPA, deschizând ședința, zice:

«*Domnilor Colegi,*

«Cu adâncă durere vă aduc la cunoștință că, în momentul când deschidem ședința noastră, la biserica Albă din Capitală se ține serviciul religios pentru înmormântarea Generalului Christescu, șeful Statului Major al Armatei. Moartea sa este un doliu atât al armatei române cât și al întregii țări recunoscătoare marelui defunct.

«Generalului Christescu i se datorește cea mai mare victorie a armatei române din războiul mondial, căci el este acela, care, prin marile sale talente de organizator, a refăcut armata noastră în Moldova și care a organizat lupta ei eroică și a pregătit biruința dela Mărășești, provocând nu numai admirația aliaților ci și respectul dușmanului.

«Istoria va fi mai dreaptă în aprecierea meritelor extraordinare ale acestui mare General, pe care contimporanii săi — din cauza împrejurărilor grele ale războiului — nu le-au putut vedea în adevărata lor lumină, spre a le putea pricepe întreaga lor valoare și a-i da la timp cuvenitele satisfacții.

«Generalul Christescu moare în floarea vârstei și în deplină vigoare a puterilor sale, când — după ce a dus la victorie mica armată a vechiului Regat — pregătită în răgaz organizarea noii armate a României Mari, spre a o face demnă de sângele eroilor cari au creat noul nostru Stat național și a-i pregăti un scut de apărare în contra dușmanilor cari îl înconjură.

«Pentru cugetarea românească Generalul Christescu este cea mai splendidă manifestare a geniului românesc, atât ca cugetător cât și ca artist creator în arta și știința strategică. Încă ca elev al școalei superioare de război din Paris el eră admirația profesorilor săi, acelor distinși ofițeri cari apoi în războiul mondial s'au ilustrat ca cele mai mari capacități militare ale omenirii.

«Pentru poporul nostru, Generalul Christescu — fiu de sătean din județul Argeș — este cea mai strălucită dovadă de comoara de energie și inteligență care zace în el și care constituie cea mai sigură garanție a viitorului strălucit al acestei națiuni.

«Moartea Generalului Christescu este un doliu național la care Academia română participă cu durere și pietate.

«Fie-i țărâna ușoară și rămână-i amintirea spre pomenire și spre recunoștința neamului.

D-l I. BIANU zice:

«Louis Léger, membru onorar al Academiei noastre, ales la 12 Aprilie 1894, a încetat din viață la Paris la 30 Aprilie 1923, cum se anunță în ziarele dela Praga (Gazette de Prague, 5 Maiu). Fusese profesor de limbile și literaturile slave în Paris la Colegiul Franței și membru al Institutului (Academia de Inscricțiuni și Frumoase-litere). De curând serbase a 80-a aniversare. Defunctul fusese toată viața un statornic prieten al Slavilor și cu deosebire al Cehilor, prin urmare un statornic inamic al răposatului Imperiu Habsburgic. Din această cauză moartea lui Léger a avut un

puternic răsunet la Cehoslovaci, cari au făcut deosebite onoruri prietenului dispărut.

«Scrierile lui Léger au atins adeseori și totdeauna amical și cercul de viață și de interese ale neamului nostru, întrucât acestea erau în legătură și concordanță cu ale Slavilor. Se cuvine deci și din partea noastră o evlavioasă pomenire.»

D-1 I. BIANU spune că cunoscutul anticar din Capitală Albert Zwiebel, care a ajutat mult la îmbogățirea colecțiilor de cărți vechi, manuscrise și documente istorice ale Academiei, dăruiește acum pentru acele colecții 20 documente românești dintre anii 1667—1858. Acest dar îl face în semn de recunoștință pentru bunăstarea arătată dânsului de Doctor Profesor Ernest Juvara. Cel mai nou din documentele dăruite are o deosebită însemnătate pentru Academie: Este decretul Căimăcămiei Moldovei (Ștefan Catargi, Vasile Sturza și Anastasie Panu) dela 1858 Octomvrie 27, decret prin care a fost numit *Dimitrie Sturza* în «postul de *Muhurdariu* Caimacamiei» în locul lui Iancu Manu. Decretul este semnat de poetul V. Alecsandri ca Secretariu Statului. Acest post este începutul carierei oficiale a răposatului nostru Președinte și Secretar General, al cărui nume se știe cât de strâns este legat de desvoltarea acestei Academii mai ales dela 1884 până la sfârșitul vieții lui.

— Dăruitorului se exprimă mulțumiri.

D-1 GR. ANTIPA cetește procesul-verbal al Secțiunii științifice pentru ședința de astăzi prin care Secțiunea decide a se tipări în *Memoriile Secțiunii* lucrarea d-lui Dr. N. Leon despre *Animalele noastre veninoase*.

ȘEDINȚA PUBLICĂ

18 MAIU 1923

Președința d-lui GR. ANTIPA, Vicepreședinte.

D-1 S. MEHEDINȚI face o comunicare despre *Caracterizarea religiunilor din punctul de vedere etnografic*.

Dela d-1 André Léger din Paris se primește o scrisoare prin care anunță încetarea din viață a regretatului său părinte profesorul Louis Léger, Membru al Institutului Franței și Membru Onorar al Academiei Române.

— Se vor exprimi condoleanțe încercatei familii.

D-1 I. BIANU prezintă următoarele daruri primite pentru colecțiunile istorice ale Academiei:

1. D-na Elena Sturdza-Scheianu, fiica neuitatului donator și membru onorar, a dăruit diferite documente rămase între hârtiile părintelui său, note relative la sigilografia veche română cu reproduceri de peceti în gips și mai multe clișeuri fotografice. Pe lângă acestea a dăruit originalul celebrei genealogii a familiei Sturdza făcute la 1842, întărită cu iscălitura tuturor părtașilor din «Obșteasca obișnuită Adunare» și promulgată în mod solemn prin hrisovul domnesc al lui Mihaiu Vodă Sturdza din acelaș an 1842 Maiu 1. Hrisovul original este scris pe îndoită foaie de pergament format mare (59/39 cm.)

și este prins într'o legătură de piele roșie și catifea verde împodobită cu figuri aurite imprimate sau lipite. Acest hrisov original este unul din cele făcute anume, prin munificența domnească, pentru principalii membri ai familiei Sturdza.

2. Cunoscutul anticar din Capitală Albert Zwiebel, care a ajutat mult la îmbogățirea colecțiilor istorice ale Academiei, dăruiește 20 documente istorice din secolul XVII-XIX în semn de recunoștință pentru îndelungatele bune relații avute cu Academia și îndeosebi cu bibliotecarul acestei instituțiuni.

— Se vor exprima mulțumiri.

D-l GR. ANTIPA zice:

«Domnilor Colegi,

«In ședința publică dela 14 Februarie 1914 am avut onoare a vă prezenta și explică harta hidrografică a Deltei Dunărei, ridicată de inginerul Direcțiunii pescăriilor sub conducerea d-lui Inginer șef I. Vidrașcu. Organizasem ridicarea acestei hărți, atât pentru a completă cu date exacte harta țării, care pentru această regiune atât de importantă prezintă mari lacune, cât și pentru a crea o bază științifică pentru lucrările ce le proiectasem pentru punerea în valoare a întinselor terenuri și bălți cari compun Delta Dunării.

«Harta ce v'am prezentat atunci și-a dobândit o apreciere foarte favorabilă în cercurile științifice atât din țară cât și din străinătate. Cunoscutul geograf de Martonne s'a exprimat despre ea că e cea mai bună cartografiere care s'a făcut a unei părți de pe întreaga suprafață a globului. D-l inginer Vidrașcu și-a câștigat prin seriozitatea cu care a lucrat aci cele mai mari merite. Harta din 1913 nu este însă o hartă completă a Deltei Dunerei, căci îi lipsește regiunea inundabilă a Basarabiei și Gurile Chiliei, cari pe atunci fiind în stăpânirea Rusiei nu puteau fi cartografiate. Pentru aceste porțiuni nu avem decât vechile hărți ale Comisiunii Europene a Dunării — ridicate încă de către Sir Charles Hartley și completate în urmă periodic de către urmașul său Charles Kuhl — care însă nu erau exacte decât pentru detaliile hidrografice ale brațelor și a porțiunii de Mare din fața gurilor lor, pe când pentru regiunea inundabilă, cu bălțile, gârlele și tot restul, ele nu erau decât niște schițe cu indicațiuni vagi. In urma războiului Comisiunea europeană a Dunării, văzând nevoia alcătuirii unui plan general de lucrări și deci și a unei hărți exacte a tuturor gurilor Dunării, care să fie completată cu datele hidrografice ce-i lipseau dela brațele și gurile Chiliei, a hotărât ridicarea din nou a acestei porțiuni a Deltei.

«A fost o idee fericită, când Comisiunea dunăreană, renunțând la satisfacerea amorului propriu al serviciului ei hidrografic, s'a adresat la d-l Inginer Vidrașcu și l-a însăcinat cu executarea acestei lucrări. Este pentru prima oară că Comisiunea europeană s'a adresat cu încredere unui inginer român într'o asemenea chestiune grea și d-l inginer Vidrașcu prin minunata lucrare ce a făcut, a dovedit pe deplin că neîncrederea pe care această instituțiune europeană ne-a arătat-o până

acum nu o merităm. Mai mult încă d-sa a dovedit, prin lucrarea ce a făcut, că, atunci când tutela nejustificată sub care ne ține Europa la gurile Dunării va încetă, noi vom fi în stare prin propriile puteri să studiem și să executăm lucrările necesare pentru menținerea în bună stare de navigabilitate a gurilor Dunării și deci să ne îndeplinim singuri — fără ajutor străin și tutelare — menirea civilizatorie ce o avem aici.

•Cu această tălmăcire a importanței ei naționale și politice, am dar astăzi onoarea și fericirea de a vă prezenta noua hartă a brațelor și gurilor Chilieii făcută cu atâta iscusință și măiestrie de d-l Ing. Vidrașcu.

•Vă rog, totuș, să-mi permiteți ca cu această ocaziune să vă atrag atențiunea asupra unor fapte de cea mai mare importanță cari s'au constatat acum și cari pot avea consecințe incalculabile asupra viitorului nostru atât din piunctul de vedere economic cât și politic.

•Încă prin diferite lucrări anterioare — din cari unele datează încă dela 1894 și 1896 — am atras atențiunea guvernelor noastre asupra marelui pericol pe care-l prezintă pentru navigabilitatea gurei Sulinei cantitatea mare de nisipuri aduse de Chilia și întinderi rapide spre Sud a barei dela gura Stari-Stambul, care amenință să potmolească rada Sulinei și prin aceasta să astupe gura ei. Piedicile de tot felul pe cari le puneă guvernul rus sondării și cartografierii regulate a barei dela Stari-Stambul nu au permis să se vadă la timp și să se aprecieze în toată întregimea sa pericolul ce ne amenință. Numai sondajele clandestine ce le puteam face prin agenții pescăriilor la această gură îmi permiteau să-mi dau seama că înaintările bancurilor sub apă erau mai mari decât ceace eră vizibil la suprafața și să semnalez guvernelor pericolele ce ne amenință. Lupta pe care am dus-o contra delimitării frontierei din apele teritoriale din fața gurii Stari-Stambul cum ne-o propunea Rusia, eră bazată tocmai pe aceste constatări cari mă făceau să întrevăd consecințele periculoase ce le ascundeă și tendința ascunsă a Rusiei de a ne închide gurile Dunării.

•Harta d-lui Vidrașcu ne pune astăzi în evidență toate aceste pericole și ne arată că numai dela 1906 până astăzi gura Stari-Stambul a înaintat atât de tare spre Sud încât s'a apropiat cu 1/3 din distanța de atunci de gura Sulinei. Capul Musura a rămas de mult în mijlocul uscatului iar nisipurile gurei au început dejă a umplea partea de Nord dela marginea Radei dela Sulina. Dacă va continua astfel pericolul se va arăta numai în câțiva ani și măsurile cele mai grabnice trebuiesc luate pentru a nu ne trezi cu gurile Dunării închise, deci în neputință de a ne mai exportă pe apă producția noastră și a rămânea izolați.

•Fie că s'ar prelungi din nou în mare z Jeteuri dela Sulina spre a scoate gura în afară de pericolele înisipirei, fie că s'ar deschide o nouă gură a unuia din brațele Chilieii-Oceacov, brațul de mijloc (Otnojino) sau Noul Stambul — o hotărâre grabnică trebuie luată, căci timp de așteptat nu mai putem aveă.

PARTEA II

SESIUNEA GENERALA DIN ANUL 1923

ȘEDINȚA PUBLICĂ

25 MAIU 1923

D-l Vicepreședinte V. PĂRVAN, deschizând ședința, zice:

«Domnilor Colegi,

«Vă aduceți aminte cu ce bucurie vă salută anul trecut «la deschiderea sesiunii generale mult regretatul nostru președinte, abia ridicat atunci după boala grea care de ani de zile îl chinuia și care nu l-a iertat. Ținându-i astăzi locul «și păstrându-i fotoliul gol, ca și cum ar fi încă mereu între «noi, până ce îi veți da un urmaș în acest loc de onoare «și de răspundere, vă salut în numele lui, urându-vă spor «la muncă.

«Am încercat îndată după trecerea președintelui nostru «între cei fericiți, în lumea cea veșnic potolită și senină, «am încercat numai, căci a isbuti e greu, să arăt ce a însemnat «el pentru Patria noastră: comemorarea solemnă a lui Di- «mitrie Onciul vă este oferită azi în tipar ¹⁾ ca întregire a «gândului de pioasă recunoștință, cu care am ținut să des- «chid sesiunea actuală, pomenind, înainte de orice, numele lui.

«Și alte pierderi grele am îndurat în cursul anului ce a «trecut. Dar nu e în căderea și autoritatea mea de a le arăta «însemnătatea. Iubitul nostru secretar general o va face mai «cu greutate decât mine.

¹⁾ In Revista *Lamura*, an. IV, No. 7, pag. 345 — 350.

Domnilor Colegi,

«Urându-vă spor la lucru în actuala sesiune generală, care «se anunță foarte laborioasă, nu numai pentru multele lucrări ce avem a le încheia, dar și pentru delicatele hotărâri ce avem a lua pentru completarea vacanțelor din delegațiune și din plen, vă cer doară voia de a exprima un singur gând, care îmi pare a fi nu numai de bun augur dar și coresponzător unei stări de fapt:

«În vreme ce, anume, omenirea de azi, sălbătăcită de suferințele războiului și de lipsurile și amărăciunile de după războiu se afundă tot mai mult în utilitarismul brutal, în egoismul epicureic, în violența și dezechilibrul moral, Aca-demiile, oaze singuratece ale gândului înseninat de continua contemplare a realităților perpetue, duc statornice lupta pentru mântuirea umanității din animalitate, alcătuind o înaltă lumină, vestitoare de vreme bună, în văzduhul întunecat al zilei de acum.

«Întru acest gând declar deschisă a 56-a sesiune generală a Academiei Române».

D-l Secretar General I. C. NEGRUZZI ceteste următorul *Raport asupra lucrărilor făcute în 1922—1923*:

Domnilor Colegi,

Sesiunea generală din acest an se deschide sub impresia durerii provocate de încetarea din viață a regretatului nostru președinte, al cărui trup se odihnește în Bucovina, unde s'a născut, unde a simțit primele emoții ale succesului ca și primele dureri ale apăsării străine. Pierderea încercată de știința românească prin moartea lui DIMITRIE ONCIUL este viu simțită și a provocat regrete unanime în toate cercurile de cultură națională. Golul lăsat de dânsul în Academie, în Universitate, în Comisiunea Monumentelor Istorice și celelalte instituțiuni culturale, din cari făcea parte, nu va putea fi umplut cu ușurință.

Dimitrie Onciul n'a fost omul compromisurilor. Executarea programului său în întregime, în cele mai bune condițiuni, și cu bună credință a fost principiul dela care nu s'a abătut niciodată. Așa a fost în viața lui de profesor, așa a fost și în

vieța lui socială și poate tocmai de aceea s'a ținut departe de luptele politice, cari te silesc adesea la transacțiuni dure-roase. Iubirea de neam, care la dânsul eră covârșitoare, îl determinase să părăsească grădina Moldovei supusă Austriei, după zece ani serviți în învățământ, spre a-și pune cunoștințele sale în serviciul istoriei, origini și drepturilor Românilor, în Capitala României libere. Aceluiaș caracter neînfrânt se datorește cuvântarea rostită de marele istoric în București pe când Capitala eră ocupată de armatele inamice, cuvântare prin care arată drepturile Românilor asupra Dobrogei, tocmai în momentul când dușmanii hotărâseră despoierea patriei noastre de această frumoasă provincie.

După aproape jumătate de secol de activitate rodnică, din care cam trei decenii în România liberă, Dimitrie Onciul a trecut în lumea celor dreți. Trupul lui a fost urmat până la gară de tot ce Capitala are mai distins în domeniul culturii. În fața Academiei Române, colegul nostru d-l Pârvan i-a făcut o strălucită cuvântare comemorativă, iar sosind la locul odihnei de veci i s'a făcut o înmormântare măreață.

Memoria lui Dimitrie Onciul va fi pururea vie în instituțiunea noastră.

Anul care s'a scurs dela ultima noastră întrunire n'a fost mai puțin bogat în evenimente de tot felul ca anii ce s'au scurs după încetarea de fapt a ostilităților.

Evenimentul cel mai important petrecut în vieța națiunii române, dela trecuta sesiune generală a Academiei, «eveniment în care culminează dezvoltarea istorică de până acum a neamului românesc», a fost încoronarea primului Rege și a primei Regine a tuturor Românilor din cuprinsul Daciei Traiane, în Catedrala dela Alba-Iulia, în ziua de 15 Octomvrie trecut. Această sărbătorire a Regelui Ferdinand și a Reginei Maria, ale căror aspirații, dureri și bucurii s'au identificat cu ale națiunii române, a consacrat definitiv rezultatul fericit al marelui războiu. Academia și-a manifestat cu această ocaziune sentimentele ei tradiționale față de Dinastie, tipărind volumul «*Cuvântările M. S. Regelui Ferdinand I către Academia Română*», purtând ca prefață un omagiu din partea acestei In-

stituțiuni, pe care Delegațiunea l-a prezentat Suveranilor în ziua de 17 Octomvrie. Pentru acelaș scop Academia a ținut ședință publică în ziua de 20 Octomvrie, când regretatul nostru președinte a arătat într'o frumoasă cuvântare, plină de elogii bine simțite la adresa Dinastiei, însemnătatea mărețului act al încoronării în viața neamului românesc, iar d-l coleg N. Iorga a cetit pagine emoționante din lucrările sale «*Regele Ferdinand*» și «*Regina Maria*» publicate cu această ocaziune.

Academia, al cărui scop și aspirațiuni se confundă cu ale Românismului, a văzut atins unul din țelurile pentru care ea a luptat jumătate de veac prin toate mijloacele de cari a dispus.

I. MEMBRII

Dela sesiunea generală trecută până în prezent Academia a suferit însemnate pierderi în rândurile membrilor ei, mai ales în cadrul membrilor activi. Deosebit de veneratul Dimitrie Onciul și de stimatul coleg Duiliu Zamfirescu, care ne-a părăsit așa de răpede către sfârșitul sesiunii generale trecute, s'au stins alți trei colegi în cursul acestui an. Sunt deci cinci vacanțe în cadrul membrilor activi asupra cărora urmează să ne pronunțăm în actuala sesiune.

ANDREI BĂRSEANU s'a stins la 19 August, după o boală îndelungată, în vârstă de 64 ani. Fire blândă și împăciuitoare, dar energetic și persistent; muncitor neobosit și conștiincios, simpaticul coleg și-a pus toată energia și capacitatea în slujba Românismului, începând din anii săi de studii. El aveă convingerea că o nație se ridică prin cultură, morală, buna stare economică și prin toate mijloacele cari contribuie la dezvoltarea acestor bunuri în masele largi ale poporului. În această direcție a lucrat dela terminarea studiilor, când s'a înapoiat în locul nașterii și a ocupat catedra ce i s'a încredințat la Școala Comercială română din Brașov, până în ultimele sale momente. Lucrările sale literare, dintre cari locul de frunte îl ocupă publicațiunea făcută în colaborare cu profesorul său J. Urban Jarník: *Doine și strigături din Ardeal*, au atras atenția Academiei și au determinat-o să-l aleagă corespondent al ei la 3 Aprilie 1902, apoi membru activ la 1 Aprilie 1908. Prin ac-

tivitatea sa neîntreruptă, simpaticul nostru coleg și-a câștigat pentru totdeauna dreptul la recunoștința neamului și a multor instituțiuni culturale și economice din Ardeal. Locul de frunte îl ocupă «Asociațiunea pentru literatura română și cultura poporului român» din Sibiu, căreia i-a închinat toate puterile sale în ultimii ani. El a avut fericirea să nu închidă ochii înainte de a fi ascultat în Ardeal armoniosul cântec «Pe-al nostru steag e scris Unire», ale cărui versuri erau compuse de dânsul cu mai bine de trei decenii în urmă, în anii săi de studii la Viena.

Academia a fost reprezentată la înhumarea rămășițelor lui pământești prin colegul I. Lupaș.

GEORGE BENGESCU a trecut la cele de veci în ziua de 23 August, în orașul Câmpulung, în etate de 75 ani. După serioase studii în Litere, Drept și Științele politice și administrative, făcute la Paris și Liège, Bengescu s'a înapoiat în țară unde a ocupat câțva timp funcții în magistratură, apoi a intrat în diplomatie, unde și-a servit țara până la bătrânețe. Academia Română, având în vedere lucrările sale bibliografice asupra operei lui Voltaire și publicațiunea Alexandru-cel-Bun, Principele Moldovei (1401—1433), făcută în colaborare cu Emil Picot, membru al Institutului, l-a ales membru corespondent al ei la 2 Aprilie 1883. Ca secretar și consilier de legatie, apoi ministru plenipotențiar în diferite centre mari ale apusului, el și-a petrecut aproape toată viața departe de patrie. Studiile sale publicate în volum sau în articole de revistă asupra lui V. Alecsandri și operei lui, asupra chestiunii dinastice în România; încercarea unei bibliografii asupra chestiunii Orientului, bibliografia franco-română a secolului al XIX-lea, lucrările bibliografice asupra Reginei Elisabeta, traducerea în limba franceză din Carmen Sylva și V. Alecsandri, etc. sunt probe evidente că, deși departe cu trupul, sufletul lui eră însă în patria lui. Pentru aceste calități și în dorința «de a face ca între știința românească în genere și cea a națiunilor din apus, dela care ne-am inspirat adesea, să existe raporturi cât mai strânse», Academia l-a ales membru activ al ei la 4 Iunie 1921. G. Bengescu s'a întors în țară în vremea războiului stabilindu-se la Câmpulung; dar cruda boală care i-a grăbit sfârșitul l-a împiedicat de a păși vreodată pragul

Academiei. Discursul său de recepție «*Despre activitatea unor membri ai Familiei Golescu în cursul secolului al XIX-lea*», ultimul său studiu, pregătit din vreme și înaintat Academiei spre a lua cuvenitele măsuri să poată fi rostit în sesiunea generală trecută, a apărut nu de mult în publicațiunile Academiei împreună cu răspunsul pregătit de d-l coleg N. Iorga.

ȘTEFAN C. HEPITES și-a găsit sfârșitul în mod fulgător, în ziua de 16 Septembrie, la Brăila, orașul său natal, unde se dusesese ocazional. El s'a născut la 5 Februarie 1851. Primele studii le-a făcut în țară, îmbrățișând cariera de militar. Având mare aplicație pentru științele exacte, la 1871 a fost trimis la Facultatea de științe din Bruxelles, unde, după studii strălucite, în 1873, a obținut doctoratul în științele fizice și matematice. A urmat apoi Școala Politehnică din acelaș oraș obținând în 1875 diploma de inginer. Aproape tot timpul cât a stat în Bruxelles a lucrat în laboratorul de fizică și chimie al Universității și la Observatorul regal.

După campania din 1877—1878 s'a retras din armată, dându-se cu totul studiilor meteorologice. A vizitat și lucrat în mai multe Observatorii meteorologice din Europa, dar mai ales la Observatorul din Utrecht.

Primul observator de meteorologie în țara noastră l-a făcut regretatul coleg în Brăila pe speșele sale. La 1882 a fost numit Directorul Institutului meteorologic român, înființat atunci. Serviciile aduse țării în această direcțiune au fost mari și au atras privirile străinătății. Grație lucrărilor lui s'au putut cunoaște cauzele variațiunilor climaterice din țara noastră și s'a putut stabili regimul pluviometric al României.

Ștefan Hepites a avut legături de prietenie cu cărturarii apusului de specialitatea sa și a făcut parte din mai multe asociațiuni științifice internaționale.

Ca membru al Academiei, a căutat, ori de câte ori s'a ivit prilejul, să pună Academia noastră în legătură cu Uniunile Academice Internaționale, mai ales cu Uniunile interaliate formate în urma marelui războiu. În calitate de secretar al Secțiunii științifice a stăruit pentru înființarea Bulletin-ului științific, care răspândește descoperirile științifice române în toate țările culte.

Rămășițele lui pământești au fost înhumate la Cimitirul Șerban-Vodă din Capitală în asistența unui public ales și a tuturor colegilor lui dela Academie aflători în București.

Cuvântul de adio în numele Academiei a fost rostit de iubitul lui prieten, d-l coleg General Gr. Crainicianu.

Din membrii săi onorari, Academia a înregistrat în anul curent următoarele pierderi:

Arhimandritul ILARION PUȘCARIU, vicarul Mitropoliei ortodoxe a Românilor de peste munți, devotatul «sprijinitor și promotor al culturii naționale la Românii din Transilvania și Ungaria», ales membru de onoare la 24 Maiu 1916, și-a dat ultima suflare în ziua de 8 Septembrie trecut, la Sibiu, în vârstă de 80 ani. Ilustrul prelat a fost autorul mai multor lucrări didactice și de istorie bisericească și unul din întemeietorii publicației periodice «Foișoara Telegrafului Român». Ca profesor și pastor, apoi ca membru al Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român, a muncit toată viața pentru cauza conaționalilor săi subjuogați. Dumnezeu l-a ajutat să-și vadă străduințele încununete de succes și să închidă ochii în provincia liberată de jugul milenar.

Arhimandritul EUSEBIE POPOVICI, fost profesor de Teologie la Universitatea din Cernăuți, colegul onorar dela 4 Aprilie 1908, ne-a părăsit în ziua de 28 Septembrie, în etate de aproape 85 de ani. Activitatea veneratului prelat și coleg formează pagina cea mai frumoasă din Istoria Bisericii la Români și a Dreptului canonic. Indată după terminarea studiilor a fost numit profesor la Institutul de studii teologice, transformat mai târziu în Facultatea de Teologie dela Universitatea din Cernăuți. El a fost educatorul nu numai al clerului bucovinean, dar al mai multor tineri din vechiul regat, din ținuturile de peste Carpați și chiar din Serbia și Bulgaria, cari s'au dedat studiilor teologice, dintre cari unii ocupă situațiunile cele mai înalte în ierarhia bisericească.

IOAN URBAN JARNIK, entuziastul filoromân, ales membru corespondent la 28 Maiu 1879 și onorar la 7 Iunie 1919, a trecut la cele de veci în ziua de 12 Ianuarie anul curent, în vârstă de 75 ani. Nu cunosc străin care să fi arătat

mai multă dragoste Românilor și să fi muncit cu mai multă tragere de inimă la răspândirea limbei noastre decât acest harnic coleg. Cursurile lui ca docent al limbilor romanice la Universitatea din Viena, în anii 1879—1882, apoi ca profesor la Universitatea boemă din Praga, până la sfârșitul vieții, erau adevărate stimulente nu numai pentru tinerii români, cari-și făceau educația în acele centre de cultură, dar și pentru tinerii străini cari studiau filologia limbilor romanice. «Neuitate îmi sunt cursurile lui — spune regretatul nostru președinte D. Onciul — ce am urmat la Viena, unde l-am găsi în 1879 ca docent, făcând curs despre interpretarea vechilor texte românești. Deși specialitatea mea nu era filologia, m'am înscris la acest curs, dela care nu-mi aduc aminte să fi lipsit vreodată. Era un nou orizont ce mi se deschidea prin cursul acesta și dacă n'aș fi luat de trei ani, la Universitatea din Cernăuți, drumul istoriei, în care venisem la Viena să mă perfecționez, cred că cursul lui Jarnik m'ar fi determinat să mă fac filolog: atât de mult el știa să deștepte interesul pentru studiul filologiei românești și să pună în vedere frumusețile limbii noastre și comorile literaturii vechi».

Academia a exprimat condoleanțe familiei mult regretatului coleg prin d-l C. Hiott, Ministrul plenipotențiar al țării la Praga, și a donat suma 500 de coroane cehoslovace fondului „Ioan Urban Jarnik“, creat de Societatea Ceho-Română din Praga, al cărei președinte era marele filoromân.

CAVALERUL IOAN CAPELLINI, colegul nostru onorar dela 7 Septembrie 1871, s'a stins la Bologna în ziua de 30 Maiu 1922. Lucrările sale în științele naturale și geologie l-au ridicat în fruntea specialiștilor cu autoritate universal recunoscută. Toată viața a închinat-o muncii pentru știință și răspândirea ei de pe catedră în orașul în care și-a aflat sfârșitul.

OTTO HIRSCHFELD, profesorul câtorva din colegii noștri, ales membru de onoare al Academiei noastre la 13 Aprilie 1894, a murit în ziua de 27 Martie 1922. Cele mai importante lucrări ale sale se referă la «funcționarii administrativi ai Imperiului roman până la Dioclețian» și la publicația inscripțiilor din Franța. A făcut dese călătorii de studii dintre cari două, în anii 1872 și 1874, în Transilvania și la noi. Moartea lui reprezintă o pagubă însemnată pentru știință.

LOUIS LÉGER, ales la 12 Aprilie 1894, fost profesor de limbile și literaturile slave la Colegiul Franței și membru al Institutului, a murit la 30 Aprilie expirat. Regretatul coleg onorar a dat la iveală mai multe lucrări filologice, literare istorice și politice, unele originale, altele în traducere asupra Slavilor, în special asupra celor din Boemia. În unele din aceste lucrări Léger s'a ocupat prietenește și de Români în legăturile lor cu Slavii.

Pe lângă acești membri onorari Academia a pierdut și câțiva membri corespondenți.

TEODOR BURADA, artistul român fără seamăn în lucrări muzicale, muncitorul neobosit în domeniul literaturii și istoriei naționale, ales membru corespondent în Secțiunea literară la 25 Martie 1879, a încetat din viață în ziua de 18 Februarie a. c. Una din preocupările de predilecție ale colegului Burada a fost călătoriile de studii. N'a rămas ținut locuit de Români în Europa pe care să nu-l fi vizitat și asupra căruia să nu fi făcut un studiu plin de amănunte interesante privitoare la viața fraților noștri. Nici Românii din Gubernia Cherson, nici cei din Bitinia (Asia Mică) n'au fost lipsiți de vizita lui. În anul trecut, la vârstă de aproape 83 de ani, el a scos al doilea volum din Istoria Teatrului în Moldova, care figurează printre lucrările înscrise la concursul premiului Grigorie C. Angelescu, destinat a se acorda în anul curent.

La ceremonia înmormântării colegului nostru au fost rugați să asiste, ca reprezentanți ai Academiei, toți colegii domiciliati în Iași.

LÉON DE ROSNY, membru corespondent străin în Secțiunea literară dela 13 Septembrie 1877, a încetat din viață încă dela 28 August 1914. Academia a primit trista veste abia în ședința dela 7 Iulie 1922, după întrebarea făcută la Academia de Inscricțiuni și frumoase litere din Paris. Pe urma lui de Rosny au rămas o mulțime de lucrări de literatură și filologie, de istorie, geografie și etnografie, cea mai mare parte asupra popoarelor orientale: Chinezi și Japonezi. În 1884 și 1885 a dat publicității două studii asupra Românilor, pe cari-i vizitase în 1881, iar la 1893 a apărut publicațiunea sa despre *Carmen Sylva*.

CONTELE FERNAND DE MONTESSUS DE BALLORE, Directorul Serviciului sismologic din Chili, membru corespondent străin în Secțiunea științifică, ales la 27 Maiu 1913, a încetat din viață în luna Martie expirat. Defunctul a dat la iveală frumoase lucrări sismologice, dintre cari una asupra țării noastre: *La Roumanie et la Bessarabie sismique*, cari i-au asigurat un loc de frunte în lumea științifică.

Aceștia sunt colegii cari ne-au părăsit. Numărul este neobișnuit de mare. Golul lăsat de dânșii în Academia noastră cu greu va fi completat ori cât de mari ar fi străduințele noastre.

ALECSANDRI-MIRCEȘTI. — Situația casei dela Mircești a marelui poet național este neschimbată. Publicul și Instituțiunile financiare nu s'au arătat mai generoase în anul curent decât în trecut. Rudele poetului stăruie să se ridice sigiliile dela camere spre a ridica mobilele cari — spun ele — n'au fost prevăzute în actul de danie și deci le aparțin. Dacă Justiția le va da dreptate, străduințele Academiei de a face un loc de pelerinagiu la mormântul și casa aceluia care a fost Vasile Alecsandri vor fi cu totul zădărnice.

II. ȘEDINȚELE

Deosebit de ședința solemnă dela 20 Octomvrie, în onoarea MM. LL. Regelui și Reginei cu ocaziunea mărețului act al Incoronării, în cursul anului Academia a ținut 37 ședințe: două extraordinare la 16 Septemvrie și 20 Martie, în cari s'au luat cuvenitele dispozițiuni pentru participarea la trista ceremonie a înmormântării celor doi colegi cari au avut domiciliul în Capitală, apoi 15 publice și 20 intime.

În ședințele publice s'au făcut următoarele comunicări:

- D-1 coleg corespondent ZENOVIE PĂCLIȘANU: *Teologul Vlădicilor uniți (1700—1773)*;
 D-1 N. IORGA: *Restabilirea în Septemvrie 1822 a Domniilor pământene (29 Septemvrie)*; *Un cântec ardelenesc nou și Din viața vechiului Dolj (17 Noemvrie)*; *Un colaborator francez al Unirii Principatelor: Paul Bataillard (9 Februarie)*; *Comemorarea lui Ernest Renan (2 Martie)*; *Victor Place și Unirea Principatelor (23 Martie)*;
 D-1 M. C. SUTZU: *Despre întrebuintarea la Romani a pondurilor, monetelor și diviziunilor lor spre reprezentarea fracțiunilor uzuale (10 Noemvrie)*;

Mina grea din Atena. Reforma financiară a lui Solone și drachma ușoară antică (27 Aprilie);

D-l Dr. V. BABEȘ: *Opera lui Pasteur, cu ocaziunea împlinirii unui secol dela nașterea marelui savant. Ședința a fost prezidată de M. S. REGELE asistat de M. S. REGINA și de A. S. R. PRINCIPELE MOȘTENITOR. Regretatul Președinte D. Onciul a salutat pe MM. LL. Regele și Regina și pe A. S. R. Principele Moștenitor printr'o frumoasă cuvântare, la care M. S. Regele a binevoit a răspunde mulțumind pentru cuvintele prin cari a fost întâmpinat în numele Academiei de președintele ei și arătând scopul acelei ședințe solemne (29 Decembrie); Cercetări asupra pelagrei (9 Martie); Epidemiile din Transilvania, studiate de d-l Dr. Sabin Manuilă și Asistența copiilor de sîn prin zilele transilvănene în era românească în comparație cu cea dinaintea războiului studiată de d-l Dr. G. Popovici (27 Aprilie);*

D-l coleg corespondent General SCARLAT PANAITESCU: *Știința fortificației în România dela 1866 până în zilele noastre* (26 Ianuarie);

D-l Gr. ANTIPA: *Organizarea muzeelor în România* (16 Februarie);

D-l coleg corespondent N. BĂNESCU: *Prefaceri politice în Balcani după cucerirea Bulgarohtonului. Noui ducate bizantine: Bulgaria și Paristrion* (16 Februarie);

D-l V. PĂRVAN: *Histria VII. Inscripții găsite în 1916, 1921 și 1922;*

D-l S. MEHEDIȚI: *Clima getică (4 Maiu); Caracterizarea religiunilor din punctul de vedere etnografic (18 Maiu).*

În ședințele intime dela 23 Iunie și 1 Decembrie președintele nostru d-l D. ONCIUL a arătat meritele și pierderea suferită de țară prin moartea marelui bărbat de Stat Tache Ionescu și a neobositului luptător pentru cauza Românilor de peste munți, părintele Vasile Lucaciu.

III. RELAȚII INTERNE ȘI EXTERNE

Relațiunile Academiei cu organele Statului au fost dintre cele mai normale. Sarcinile pe cari Statul le-a impus Instituției noastre prin legi și regulamente au fost îndeplinite cu scrupulozitate de serviciile Academiei sau de delegații aleși. Prin statutele aprobate de Ministerul Instrucțiunii s'a hotărât ca activitatea științifică a Observatorului Astronomic dela Dobșarii-Vechi să fie controlată de un Comitet, pus sub președinția de onoare a A. S. R. Principelui Carol, din care să facă parte, între alții, trei delegați ai Academiei. În ședința dela 30 Martie au fost delegați pentru acest scop, sub rezerva confirmării Adunării generale, d-nii colegi Gr. Antipa, L. Mrazec și G. Țițeica.

Legăturile cu instituțiunile mari științifice din străinătate s'au menținut în limita posibilității. Mai multe asociațiuni științifice internaționale au invitat Academia să se asocieze la întreprinderile lor. În principiu Academia a acceptat toate invitațiile primite; de fapt ea este asociată numai la Uniunea Academică Internațională. Situația mereu precară a valutei noastre monetare o pun în imposibilitate de a plăti cotizațiile de membru la uniunile științifice în moneda țărilor cu situația financiară consolidată. În cursul anului s'au primit invitații la comemorarea centenarului lui Jenner sărbătorită la 3 Ianuarie de către Facultatea de Medicină din Paris, la al V-lea Congres de științe istorice care s'a ținut la Bruxelles dela 8 la 15 Aprilie, la Congresul Bibliotecarilor și Bibliofililor, care s'a ținut la Paris dela 3 la 9 Aprilie, la Expoziția care se va face la Gothenburg dela 8 la 30 Septemvrie, la Congresul internațional de istoria religiunilor, care va avea loc la Paris dela 8 la 18 Octomvrie.

La solemnitatea comemorării centenarului lui Jenner Academia a fost reprezentată prin d-l coleg corespondent I. Levaditi. La Congresul de științe istorice au luat parte ca delegați ai Instituțiunii noastre d-nii colegi N. Iorga și V. Pârvan. După terminarea congresului d-l N. Iorga s'a dus la Paris, unde, între altele, s'a interesat de bunul mers al Școlii superioare române de acolo, iar d-l V. Pârvan a reprezentat Academia la sesiunea generală a Uniunii Academice Internaționale, apoi s'a dus la Roma în interesul Școlii superioare române din acel oraș. La Congresul Bibliotecarilor și Bibliofililor s'a trimis o scrisoare de felicitare, iar la Congresul internațional de istoria religiunilor a fost delegat, sub rezerva acordării cheltuielilor de deplasare de către Ministerul Cultelor, părintele corespondent N. Popescu.

IV. PUBLICAȚIUNILE ACADEMIEI

Contractul de editură cu Societatea «Cultura Națională» a fost pus în aplicare.

În anul expirat s'au tipărit următoarele lucrări:

1. *ANALE*, tomul XLII. *Partea administrativă și debaterile din 1921—1922*. Din *MEMORIILE SECȚIUNII LITERARE*, seria III, tomul I, au apărut:

- I. C. NEGRUZZI, *Autografe române;*
 * Ioan Bogdan, Alexandru D. Xenopol, Alexandru
 Vlahuță și manuscrise ale lor;
 A. BĂRSEANU, *Catechismul luteran românesc;*
 RAMIRO ORTIZ, *Leopardi e la Spagna.*

Din MEMORIILE SECȚIUNII ISTORICE, seria III, tomul I, au apărut:

- V. PĂRVAN, *Considerațiuni asupra unor nume de râuri daco-scitice;*
 ZENOVIE PĂCLIȘANU, *Luptele politice ale Românilor ardeleni din anii 1790—1792;*
 ZENOVIE PĂCLIȘANU, *Din istoria bisericească a Românilor ardeleni. Teologul Vlădicilor uniți (1700—1773);*
 A. RĂDULESCU, *Pravilistul Flechtenmacher;*
 T. V. STEFANELLI, *Catastru și cărți tabulare;*
 IACOB RADU, *Manuscrisele bibliotecii episcopiei greco-catolice-române din Oradea-Mare. Studiu bibliografic;*
 N. IORGA, *Un colaborator francez al Unirii Principatelor: Paul Bataillard;*
 N. IORGA, *Comemorarea lui Ernest Renan;*
 N. IORGA, *Victor Place și Unirea Principatelor.*

Din MEMORIILE SECȚIUNII ȘTIINȚIFICE, seria III, tomul I, au apărut:

- Dr. V. BABEȘ, *Louis Pasteur, cuvânt de pomenire la centenarul nașterii;*
 N. LEON, *Fauna cadavrelor din România;*
 Dr. V. BABEȘ, *Cercetări și considerațiuni asupra apendicitei;*
 Dr. V. BABEȘ, *Prevenirea și tratamentul meningitei cerebro-spinale;*
 Dr. ARISTIDE GRĂDINESCU, *Acțiunea extractului de Bryonia alba asupra inimii și circulațiunii;*
 E. BĂDĂRĂU, *Valoarea absolută a dublei refracțiuni electrice;*
 Dr. G. MARINESCU, *Ipnatismul din punctul de vedere terapeutic și medico-legal;*
 Dr. C. I. ISTRATI și M. MIHĂILESCU, *Chihlimbarul de Olănești;*
 Gr. ANTIPA, *Organizarea Muzeelor în România;*
 GENERALUL SCARLAT PANAITESCU, *Știința fortificației în România dela 1866 până în zilele noastre.*

2. Din DISCURSURILE DE RECEPȚIUNE s'a publicat al d-lui ANDREI RĂDULESCU despre *Cultura juridică în România în ultima sută de ani. Privire generală* cu răspunsul d-lui I. C. Negruzzi și Discursul nerostit al regretatului GEORGE BENGESCU despre *Activitatea literară a unor membri ai Familiei Golescu în cursul secolului al XIX-lea* cu răspunsul pregătit de d-l N. Iorga.
3. Redactarea DICȚIONARULUI LIMBII ROMÂNE a continuat tot anul sub conducerea d-lui coleg Sextil Pușcariu. Din lipsă de fonduri ti-

părirea în continuare n'a fost reluată până în prezent. Situația exactă a lucrărilor vi se va comunica prin raportul special al Comisiunii respective.

SECȚIUNEA LITERARĂ:

Lucrările speciale ale Secțiunii nu au înaintat și se află aproape în aceeași stare ca și la începutul sesiunii trecute atât din cauza absenței membrilor ei dela ședințele de peste an cât și din cauza greutăților tipografice cari deabia au început a fi înlăturate.

a) Fascicola I din *Documente de artă românească după manuscrise vechi*, care se publică prin îngrijirea d-lui I. Bianu, cuprinzând reproducerea pe zece stampe a elementelor ornamentale din *Evangelhia slavo-greacă* scrisă la Mănăstirea Neamțului la 1429 a fost expediată dela Oxford, unde a fost făcută, și se așteaptă în curând sosirea ei aici.

b) Tipărirea edițiunii *Scrierilor lui V. Alecsandri*, pregătită de d-l G. Bogdan-Duică, nu s'a putut începe în anul trecut atât din cauza unei grele și lungi boale prin care a trecut colegul nostru, cât și din cauza greutăților de tipărire, a căror înlăturare este acum începută. Piedecile fiind acum înlăturate, edițiunea își va putea începe aparițiunea în cursul acestui an.

c) Buletinul Secțiunii hotărât în sesiunea trecută nu și-a putut începe aparițiunea, care a rămas amânată pentru anul acesta.

SECȚIUNEA ISTORICĂ:

Din *BULLETIN*-ul publicat sub conducerea d-lui N. Iorga a apărut în anul curent o fasciculă;

SĂPĂTURILE ARHEOLOGICE DELA HISTRIA au continuat cu intensitate în vara trecută sub conducerea d-lui coleg V. Pârvan până toamna târziu, când au fost suspendate din cauza frigului, dând rezultatele pe care le-ați putut aprecia din comunicarea din urmă ce ne-a făcut d-sa: *Histria VII*.

Din *Publicațiunile Hurmuzaki* a apărut partea I din vol. XIX cuprinzând corespondența diplomatică și rapoarte consulare austriace (1782—1797), publicate sub îngrijirea d-lui I. Nistor.

Copierea de documente istorice din arhivele de Stat din Viena continuă fără întrerupere.

SECȚIUNEA ȘTIINȚIFICĂ:

Din *BULETINUL* publicat în limbi străine sub îngrijirea Secretarului Secțiunii au apărut până în prezent în 1922—1923 patru fascicule cuprinzând N-rele 1—8.

Pentru vânzarea publicațiilor Academiei făcute înainte de încheierea contractului de editură cu Societatea «Cultura Națională», s'a stabilit în luna Martie trecut o înțelegere cu «Centrala Cărții». Toate publicațiile se vor vinde numai prin intermediul acelei instituțiuni comerciale, după prețurile ce se vor fixa anual, ținându-se seamă de prețul mediu al pieții pentru coala de tipar, la care se va aplica reducerea de 50%. Prețurile cărților ale căror număr

de exemplare este aproape sfârșit nu vor fi supuse acestei scăderi. «Centrala Cărții» este obligată să aducă la cunoștința publicului și librarilor prin publicitate cărțile puse în vânzare și prețurile stabilite în fiecare an.

Sperăm că această dispozițiune va aduce Academiei un venit mai apreciabil din vânzarea publicațiilor ei decât până acum.

V. COLECȚIUNILE

Colecțiunile bibliotecii și-au continuat creșterea și organizarea. Comisiunea bibliotecii va arăta în amănunte atât îmbogățirea colecțiilor și lucrările pentru organizarea și înlesnirea folosirii lor, cât și piedicile de tot felul cari se întâmpină pentru dezvoltarea și organizarea acestor colecțiuni atât de necesare pentru progresele culturale și științifice ale țării ce trebuiesc satisfăcute de o asemenea instituțiune, în Capitala României, piedici cauzate atât de insuficiența și nepotrivirea localului cât și de restrânsul personal prea neîndesulător remunerat.

Principalele elemente de îmbogățire în 1922 au fost cele următoare:

Prin obligațiunea legală s'au primit: 3594 volume și broșuri, 5815 numere de reviste din țară, 126 caiete de muzică, 7 hărți geografice, 5 stampe; în dar sau în schimb: 1508 volume și broșuri, 60 numere de reviste din țară și 599 din străinătate (franceze aproape toate), 50 volume manuscrise, 474 documente, 79 fotografii, 23 albumuri; prin cumpărare: 407 volume, 1175 numere reviste, 5 hărți geografice, 8 stampe și portrete, 9 volume manuscrise, 70 fotografii, 7 albumuri.

Guvernul francez a continuat dărnicia din anii trecuți dispunând a se trimite gratuit bibliotecii noastre mai multe reviste literare și științifice.

Schimbul publicațiilor noastre ne-a adus în anul trecut un număr însemnat de publicațiuni dela instituții similare din străinătate. Serviciul de schimb internațional a început a se reorganiza la Institutul Meteorologic Central și prin aceasta s'au restabilit relațiile cu câteva State din Europa și mai ales cu Statele Unite ale Americii de Nord, de unde ni s'au trimis mari cantități de publicații apărute în timpul războiului și în anii de după războiu.

CABINETUL NUMISMATIC și-a continuat activitatea de inventariare și clasare a monetelor din colecțiunea dăruită anul trecut de către colegul nostru d-l M. C. Sutz, cum și a materialului ce a intrat în cursul anului curent. Acesta din urmă însumează 385 monete, 26 medalii și 8 plumburi, parte din ele cumpărate, parte dăruite. Intre monetele dăruite prezintă o importanță deosebită un tezaur de monete medievale de argint (74 piese), găsit în localitatea Obad, din județul Timiș-Torontal și trimis Academiei de către Comisiunea Monumentelor Istorice. Iar între medalii locul întâiu îl

ocupă exemplarele din medalia oficială a încoronării Suveranilor noștri, trimise de Preșidenția Consiliului de Miniștri.

Sala de lucru a Cabinetului Numismatic a fost vizitată și anul acesta de numeroși amatori și specialiști, cari pe lângă lămuririle ce au obținut au utilizat într'o largă măsură biblioteca specială a acestui serviciu. De asemenea au fost prezentate spre determinare în cursul anului un număr de 1711 monete și medalii. Dintre monete cea mai mare parte au fost romane (consulare și imperiale), apoi grecești din orașele pontice. Este interesant de observat că dela război încoace nu a intrat în colecțiunile noastre nici o monetă românească veche și nici nu s'au prezentat spre determinare decât foarte puține și că abia anul acesta am putut achiziționa, prin dar, o piesă dela Mircea-cel-Bătrân, găsită în județul Argeș. Faptele acestea, puse în legătură cu lipsa totală de monete vechi românești în comerțul monetar, dovedesc cât a fost de mare pierderea ce a suferit-o instituția noastră prin trimiterea la Moscova a bogatei noastre colecțiuni de monete vechi românești.

Instituțiunile și persoanele cari au contribuit în anul acesta la îmbogățirea colecțiunilor noastre de monete și medalii sunt: Preșidenția Consiliului de Miniștri, Ministerul Artelor, Comisiunea Monumentelor Istorice, Academia Belgiană, Automobil-Club Român, Dacia-România, familia Tr. Djuvara, Dr. St. Minovici, I. Bănu, C. Bozianu, Victor N. Popp, Iliescu-Giurescu, G. Costin și Const. Moisil. Le exprimăm tuturor, și pe această cale, mulțumirile noastre.

VI. LEGATE, FONDURI

Două fonduri au fost lăsate Academiei noastre dela sesiunea generală precedentă până în prezent:

a) GEORGE TOMOȘOIU, proprietar, originar din Constanța, mort la Brașov, unde locuia în timpul din urmă, în ziua de 30 Noemvrie 1921, a lăsat la libera dispoziție a Academiei un legat de 80.000 lei numerar.

Academia a fost autorizată să primească legatul. Legatarul universal se opune la plata sumei, pretextând că testamentul în care este prevăzut legatul Academiei ar fi fost anulat prin altul posterior.

Rămâne ca justiția să-și spună cuvântul.

b) Răposatul maior în retragere T. PETRESCU-CIOROBEA, fost consilier comunal al Capitalei, prin testamentul olograf cu data 22 Iulie 1922, dispune de averea sa precum urmează:

«În urma analizei ce mi s'a făcut, las toată averea mea mobilă soției mele Elvira. Partea imobilă Academiei Române, spre a întreține o bursă la Facultatea de Medicină, iar uzufructul până la încetarea din viață a soției mele va profita ea de el».

Averea imobilă a răposatului maior se compune din 4 corpuri de casă situate în Capitală și câteva pogoane teren în comuna Ceptura (Prahova). Valoarea totală a acestor imobile se urcă, după evaluarea făcută de Serviciul bunurilor, la aproximativ 3 milioane lei.

Formele pentru acceptarea succesiunii au fost îndeplinite, inventarierea averii rămase este aproape terminată, așa că nu peste multă vreme va urma punerea în posesie.

c) Moșiile lăsate de generoșii Dr. CORNELIU PĂCURARU, în județul Constanța și TEODOR PISOSKI în județul Botoșani, au fost expropriate în întregime de instanțele de fond. Credem că această soluție nu corespunde cu dispozițiunile stabilite pentru exproprierea totală, întrucât aceste moșii au intrat în patrimoniul Academiei după ce se vorase Constituția prin care s'a hotărât exproprierea în întregime a bunurilor de mână moartă existente la acea dată, și de aceea hotărârile ultimei instanțe de fond au fost atacate cu recurs la Comitetul Agrar.

În această chestiune Delegațiunea a făcut apel la cunoștințele juridice ale d-lui coleg Andrei Rădulescu, care s'a pus cu totul la dispozițiunea ei.

VII. BURSE

În anul școlar curent s'au dat burse din fondurile *Adamachi*, *A. Papadopol*, *Dr. Corneliu Păcuraru-Bianu*, *N. Rădescu* și *Leon S. Arié*.

Din *FONDUL ADAMACHI* s'au dat:

a) 24 burse de câte 150 lei pe lună, dintre cari 11 la studenții ai Facultății de Științe din Iași, 8 la studenții ai Facultății de Medicină din acelaș oraș și 5 la elevii ai Școlii Politehnice din București;

b) 3 burse de câte 250 lei pe lună și anume: una d-lui Mircea Savul, doctorand în Geologie la Universitatea din Iași, alta d-lui Mircea Ionescu, doctorand în Chimie la Universitatea din Cluj, și a treia d-soarei Leontina Popovici, doctorandă în Fizică la Universitatea din Cernăuți;

c) două burse de câte 500 lei pe lună d-lor Al. T. Bădărău și Radu Geor-

gescu, pentru continuarea studiilor de specializare în Metalurgie și Mineralogie la Birmingham;

d) o bursă de 1.200 lei pe lună d-lui I. G. Botez pentru continuarea studiilor în Antropologie și Preistoria paleolitică la Paris.

Din *FONDUL A. PAPADOPOUL* s'au dat ajutoare de câte 50 lei pe lună la 10 elevi ai Școlii Comerciale Superioare și de câte 30 lei pe lună la 10 elevi ai Școlii Comerciale Elementare din Galați.

Din *FONDUL Dr. CORNELIU PĂCURARU-BIANU* s'a dat o bursă de 120 lei pe lună la Școala inferioară de meserii din București.

Din *FONDUL N. RĂTESCU* s'a dat o bursă de 120 lei pe lună la Școala Superioară de Comerț din Capitală.

Din *FONDUL LEON S. ARIE* s'a dat o bursă de 300 lei pe lună la Școala Politehnică din Timișoara.

Trei burse din fondul Adamachi, de câte 150 lei pe lună, destinate la elevii ai Școlii Politehnice din București, una de 250 lei pe lună din acelaș fond, destinată unui doctorand al Universității din București, două burse din fondul Dr. Corneliu Păcuraru-Bianu, de câte 120 lei pe lună, destinate pentru școli inferioare de agricultură din Transilvania, și una din fondul Leon S. Arie, de 120 lei pe lună, destinată unui student al Academiei de Inalte Studii Comerciale, au rămas vacante, unele din lipsă de solicitanți, altele din cauza perturbației care a domnit în lumea studentescă în acest an școlar.

VIII. ȘCOALELE ACADEMIEI

Institutul «I. Otteteleşanu» a funcționat regulat și fără întreruperi, conform programei stabilite. Școlile de agricultură «T. P. Anastassi» din Țigănești și «I. C. Agarici» din Moara-Grecilor și Școala primară «T. Anastassi» dela Călmățui au funcționat deasemenea regulat.

Situația grea a celor două școli de agricultură din cauza dificultăților financiare a fost ușurată prin o subvenție de 200.000 lei acordată de Ministerul Agriculturii și Domeniilor în urma intervenției făcute.

VENITURILE FONDURILOR IOAN FATU ȘI IOAN SCORȚEANU s'au trimis spre a fi împărțite conform descripțiilor testamentare în ținuturile de peste Carpați și în Basarabia.

Dări de seamă amănunțite asupra întrebuirii veniturilor acestor fonduri și altor chestiuni importante tratate sumar în acest raport se vor face de comisiunile respective.

IX. CONCURSURILE PREMIILOR

La concursurile premiilor hotărâte a se da în această sesiune pentru publicațiuni s'au prezentat următoarele lucrări: (A se vedeă lista lor la pag. 36—38).

La concursurile premiilor pentru subiecte date. S'a prezentat un singur manuscris sub motto: «*Munca cinstită trebuie răsplătită*» la Premiul Năsturel, de 5.000 lei, pentru subiectul *Climatografia unei regiuni a României*.

Domnilor Colegi,

În mijlocul curentelor cu tendințe de adânci prefaceri în viața socială și politică, cari au continuat să bântuie omenirea și în acest ultim an, Academia și-a urmat activitatea conform regulamentelor alcătuite în sesiunile generale trecute.

Posibilitatea de a face mai mult a fost împiedecată de mijloacele materiale prea restrânse pentru menirea și importanța ei în viața națiunii române. Astfel, legăturile culturale cu străinătatea, prin asociațiunile științifice internaționale atât de numeroase, sunt aproape neexistente de fapt. Premiile anuale pentru stimularea talentelor și bursele acordate studenților lipsiți de mijloace, pentru studii în țară sau în străinătate, după normele înțelepte ale regulamentului fondului Adamachi, premii și burse, cari au dat în trecut rezultate atât de fericite în viața culturală a țării, au devenit cu totul neînsemnate față cu scumpețea din epoca actuală. Așa se explică faptul că la premiile cu subiectele date nu s'au prezentat aproape de loc concurenți în anii de după războiu și că bursele Academiei, cari înainte de războiu erau cu totul neîndestulătoare față cu marele număr de concurenți, sunt în prezent un ajutor atât de neînsemnat pentru tinerii studenți, încât unele rămân vacante din lipsa de solicitanți.

Scăderile semnalate în activitatea acestei înalte instituțiuni culturale și altele pe cari Domniile Voastre le cunoașteți, provenite tot din lipsa mijloacelor materiale, nu pot rămâne fără repercuziune în viața socială a neamul i.

Importanța unei națiuni este în raport direct proporțional

cu creștătura pe care o face pe răbojul culturii omenirii. De aportul cultural al unui popor la masa comună depinde nu numai dreptul său la viață în concertul popoarelor omenirii, dar și bună starea sa socială internă.

România este și trebuie să rămână focarul de civilizație în Orient.

Să sperăm că mijloacele materiale vor redeveni pentru ca să-și îndeplinească cum dorește misiunea ce are în viața neamului nostru Academia Română.

D-I Vicepreședinte V. PĂRVAN prezintă următoarea *Programă* a lucrărilor pentru actuala sesiune generală:

1. Raportul Secretarului general despre activitatea Academiei în 1922—23.
2. Raportul Comisiunii financiare asupra exercițiului bugetar 1921—22 și alegerea Comisiunii pentru cercetarea conturilor din 1922—23.
3. Alegerea Comisiunii pentru examinarea lucrărilor făcute în 1922—23.
4. Alegerea Comisiunii bugetare pentru anul 1923—24.
5. Alegerea a cinci membri activi: doi în Secțiunea literară în locul răposaților *Duiliu Zamfirescu* († 4 Iunie 1922) și *A. Bârseanu* († 19 August 1922), doi în Secțiunea istorică în locul răposaților *G. Bengescu* († 23 August 1922) și *D. Onciul* († 20 Martie 1923) și unul în Secțiunea științifică în locul răposatului *St. G. Hepites* († 15 Septembrie 1922).
6. Raportul Comisiunii permanente a Bibliotecii pentru 1922.
7. Raportul asupra activității Cabinetului numismatic în 1922.
8. Raportul Comisiunii Fundațiunii *Adamachi* pentru 1922—23 și alegerea a doi membri, cari, împreună cu Secretarul general, să formeze Comisiunea pentru 1923—24 (Art. 17 Reg. Adam.).
9. Raportul Comisiunii școlare asupra activității școalelor Academiei, *Tache Anastassi* și *Agarici* în anul 1922—23 și alegerea Comisiunii pentru 1923—24.
10. Darea premiului I. Lecomte du Nouÿ elevilor Școlii de Arte Frumoase din București.
11. Raportul Comisiunii pentru împărțirea cărților didactice și religioase din fondurile *Ioan Fătu* și *Ioan Scorțeanu* în 1922 și alegerea Comisiunii pentru 1923.
12. Raportul Comisiunii Dicționarului limbii române.
13. Discursuri de recepțiune ale membrilor aleși în sesiunile trecute.
14. Chestiunea acordării burselor din fondul *A. F. Robescu*.
15. Raportul Comisiunii pentru reorganizarea Academiei.
16. Modificarea art. 70 din Regulamentul general și alte schimbări în regulamente.
17. Decizii de luat pentru casa și mormântul lui Vasile Alecsandri la Mîrcești.
18. Raportul Comisiunii însărcinate cu examinarea lucrărilor făcute în 1922—23.

19. Raportul d-lui V. Pârvan asupra participării Academiei la al V-lea Congres internațional al științelor istorice și la a IV-a sesiune anuală a Uniunii Academice Internaționale, ținute la Bruxelles în Aprilie 1923.
20. Raportul d-lui V. Pârvan asupra activității Școlii Române din Roma în anul 1922—23.
21. Comemorarea centenarului morții lui Gheorghe Lazăr.
22. Deciziunile Comisiunii speciale pentru acordarea premiilor (Art. 8, 9, 13, 16, Reg. Prem.):
  - *Năsturel*, de 4.000 lei.
  - *Asociațiunii Craiovene*, de 1.500 lei.
23. Deciziunile Secțiunii literare pentru acordarea premiilor (Art. 14, 15, Reg. Prem.):
  - *Eliade Rădulescu*, de 5.000 lei,
  - *Constantinide*, de 4.000 lei (*divizibil*).
24. Deciziunea Secțiunii istorice pentru acordarea *Premiului Grigore C. Angelescu*, de 4.000 lei (Art. 14, 15 Reg. Prem.).
25. Deciziunea Secțiunii științifice pentru acordarea *Premiului Adamachi*, de 5.000 lei (*divizibil*).
26. Ședința solemnă pentru proclamarea premiilor.
27. Alegerea Comisiunii de 12 membri pentru examinarea publicațiilor care se vor prezenta la *Premiul Năsturel*, de 4.000 lei, din 1924 (Art. 13 Reg. Prem.).
28. Alegerea Comisiunii speciale de 3 membri pentru examinarea manuscriselor ce se vor prezenta la *Premiul Dacia-România*, din 1924, pentru subiectul: *Importanța socială a asigurărilor de viață în special a asigurărilor de capitaluri și de rentă* (Reg. special).
29. Alegerea Comisiunii de 3 membri care să examineze manuscrisele ce s'ar prezenta la *Marele Premiu Militar General Ioan Carp și Maria Carp*, de 7.000 lei, pentru subiectul: *Principii și metode pentru educațiunea națiunii în vederea viitoarei organizări militare a României Mari* (Art. 20 Reg. Prem.).
30. Subiect de ales de Secțiunea istorică pentru *Premiul A. Toncoviceanu*, de 1.000 lei, din 1925.
31. Alegerea Comisiunilor de câte 3 membri din Secțiunea literară care să examineze manuscrisele ce se vor prezenta la premiile pentru subiecte date din 1924 (Art. 20 Reg. Prem.):
  - *Năsturel*, de 5.000 lei: *Elementul slav în dialectul aromân*;
  - *Bodescu*, de 1.500 lei: *Opera literară a lui Caragiale*.
32. Alegerea Comisiunilor de câte 3 membri din Secțiunea istorică, care să examineze manuscrisele ce se vor prezenta la premiile pentru subiecte date din 1924 (Art. 20 Reg. Prem.):
  - *Alexandru Ioan Cuza*, de 20.000 lei: *Istoria Românilor dela Aurelian până la fundarea Principatelor*;
  - *Marele Premiu Regele Ferdinand*, de 10.000 lei: *Vieța și faptele lui Tudor Vladimirescu și starea socială și culturală din timpul său*;

- *Premiul Funcționarilor C. F. R. din București*, de 6.000 lei: *Drepturile funcționarilor publici față de Stat*;
- *Eliade Rădulescu*, de 5.000 lei: *Examinarea critică a teoriilor privitoare la dezvoltarea stării țărănești la Români*.
33. Alegerea Comisiunilor de câte 3 membri din Secțiunea științifică, cari să examineze manuscrisele ce se vor prezenta la premiile pentru subiecte date din 1924 (Art. 20 Reg. Prem.):
- *Adamachi*, de 5.000 lei (*divizibil*): *Contribuțiuni la studiul caracterelor antropologice ale țăranului român*;
- *Toncoviceanu*, de 1.000 lei: *Despre grefele țesăturilor moarte*.
34. Alegeri de membri onorari și corespondenți (Art. 31, 32, Stat. 68, Reg. gen.).
35. Formarea bugetului pentru 1923—24.
36. Alegerea Președinților și Vicepreședinților Secțiunilor pentru 1923—24 (Art. 15 Stat.).
37. Alegerea Președinților și Vicepreședinților Academiei pentru 1923—24 (Art. 15 Stat.).
38. Raportul Secretarului general asupra lucrărilor sesiunii generale din 1923.

Se procedează la alegerea Comisiunii bugetare pentru anul 1923—1924.

— Sunt aleși d-nii *S. Mehedinți, General Gr. Crainiceanu, P. Poni, I. Simionescu, G. Țițeica*.

D-l G. ȚIȚEICA citește următorul *Raport al Comisiunii financiare asupra exercițiului bugetar 1921—1922*:

Domnilor Colegi,

«Potrivit însărcinării pe care ne-ați dat-o în Sesiunea Generală trecută, subsemnații membri ai Comisiunii financiare am cercetat încassarile și cheltuelile diferitelor fonduri ale Academiei pe 1921—22, și le-am comparat cu prevederile bugetare.

«Inscrierea în registre, comparată cu bugetele votate și cu actele justificative, am găsit-o făcută cu cea mai mare grijă și conștiinciozitate.

«Se pot astfel urmări veniturile și încassarile fiecărui fond, precum și a cheltuelilor, așa că se poate deduce situațiunea fondurilor.

«Situațiunea încassarilor este destul de satisfăcătoare, căci deși au rămas de încasat o parte din cupoanele votate în buget, totuși s'au încasat cupoane din rămășițele anilor trecuți.

«Pentru orientarea D-v. avem să vă cităm cifrele controlate dela venituri și cheltueli cu specificarea lor generală: (vezi pag. 90).

La Fondul Tache Anastassiou se adaugă soldul Cassei debitor	
din 1921—22	Lei 150.307,52
Totalul cheltuelilor	Lei 3.553.901,41
Dacă scădem din totalul veniturilor de	Lei 5.911.817,26
Totalul cheltuelilor	3.553.901,41
Rămâne sold în numerar	Lei 2.357.915,85

întocmai după cum am constatat și în scriptele contabilității și în rapoartele detaliate aci alăturate.

Am cercetat și Efectele tuturor fondurilor și am constatat că Academia posedă la 13 Iunie 1922:

La 47 fonduri generale, nominal	Lei	5.793.350,-
Fondul de pensuni al personalului	»	862.600,—
Fonduri cu nuda proprietate	»	398.900,—
Fondul Adamachi	»	2.415.487,50
» Otteteleşanu	»	4.050.500,—
» Elena Dr. N. Turnescu	»	33.000,—
» pentru înzestrări	»	18.500,—
» pentru reparațiuni la Instit. Otteteleşanu	»	760.000,—
» Tache P. Anastasiu	»	1.510.900,—
Total nominal	<u>Lei</u>	<u>15.843.237,50</u>

Am constatat că în cursul anului 1921—22 s'au capitalizat sumele provenite din fonduri noi venite în cursul anului și diferite sporuri, în sumă totală de nominal lei 966.250,—

Fondurile noi venite în cursul anului 1921—22, sunt:

1. Fondul Frații Socolescu, arhitecți, pentru acordare de premii — suma de nominal în efecte lei 50.000,—
2. Fondul Leon S. Arié, pentru a se da burse, efecte nominal lei 84.250,—
3. Fondul Grigore C. Angheliescu, pentru premii, numerar lei 100.000,—

Contul Excedent, provenit din încasări peste prevederile bugetare a fost în anul 1921—22, următorul:

1. La Fondurile Academiei	Lei	18.974,58
2. La Fondul Adamachi	»	72.543,70
3. La Fondul Otteteleşanu	»	85.242,80
4. La Fondul Tache Anastasiu	»	15.824,94
Total	<u>Lei</u>	<u>192.583,13</u>

care s'a trecut pe anul viitor 1922—23.

Acestea fiind constatările noastre vă rugăm a da descărcarea cuvenită

G. Țișica, Gen. Crainiceanu, S. Mehedinți

— Neluând nimenea cuvântul, raportul se ieă spre cunoștință și se aprobă.
Se procede la alegerea Comisiunii pentru cercetarea conturilor pe 1922-23.

I. VENITURI

	Prevederi bugetare		Incassări bugetare		— Minus din incassări bugetare		+ Incassări peste prevăderea bugetară			Totalul incassărilor peste prevăderea bugetară	TOTAL GENERAL			
							Incassări diverse	Cassa numerar la 31 Maiu 1920						
Fondurile generale	1.386.035	30	1.032.177	12	353.858	18	1.367.401	24	852.388	37	2.219.789	61	3.251.966	73
Fondul Adamachi	188.887	—	135.700	70	53.186	30	142.121	25	733.811	23	875.932	48	1.011.633	18
• Otteteleşanu	388.911	40	233.076	20	156.835	20	386.599	67	400.751	64	787.311	31	1.020.387	51
• Tache P. Anastassiù	527.582	80	387.459	20	140.123	60	240.370	64	—	—	240.370	64	627.829	84
Total Lei	2.492.416	50	1.788.413	22	704.003	28	2.136.452	80	1.986.951	24	4.123.404	04	5.911.817	26

II. CHELTUELI

	Prevederi bugetare		Cheltueli din buget		— Cheltueli în minus din prevederi		+ Cheltueli în plus		Totalul cheltuelilor	
Fonduri generale	2.078.981	03	1.333.941	42	745.039	61	703.968	02	2.037.909	44
Fondul Adamachi	354.589	32	291.224	14	63.365	18	3.684	31	294.908	45
• Otteteleşanu	846.866	19	513.376	80	333.489	39	8.950	80	522.327	60
• Tache P. Anastassiù	519.177	65	505.459	—	13.718	65	42.989	40	548.448	40
Total Lei	3.799.614	19	2.644.001	36	1.155.612	83	759.592	40	3.403.593	85

— Sunt realeși d-nii *S. Mehedinti, General Gr. Craimicianu, G. Țițeica.*

Se procede la alegerea Comisiunii pentru examinarea lucrărilor făcute în 1922—23.

— Se aleg d-nii *O. Goga, M. Sadoveanu, A. Rădulescu.*

D-l I. LUPAȘ spune că, implinindu-se la începutul acestei an o jumătate de secol dela moartea lui Dionisie Romano, fost Episcop de Buzău, care a dăruit Societății Academice biblioteca sa compusă din multe lucrări de valoare, o seamă de intelectuali și țărani din satul lui natal, Săliștea Sibiiului, au decis a se face mâine, 26 Maiu, o serbare de comemorare la Buzău, Propune ca Academia să fie reprezentată la serbare printr'un delegat.

— Se delegă d-l I. LUPAȘ.

D-l G. BOGDAN-DUICĂ prezintă ultima sa lucrare: *Istoria literaturii române moderne* — Intâii poeți munteni — Cluj 1923, publicată în Biblioteca Daco-Romaniei condusă de d-l coleg Sextil Pușcariu.

D-l Vicepreședinte V. PÂRVAN spune că lucrarea dăruită reprezintă rezultatul unor cercetări de zeci de ani. Este pentru noi o deosebită bucurie să vedem terminată o operă de așa însemnătate și la care autorul a muncit atâta, deși în ultimii ani el a fost mereu suferind. Academia Română exprimă toată recunoștința ei pentru această frumoasă lucrare și de erudiție și de talent.

D-l Dr. V. BABEȘ prezintă lucrarea *Travaux sur la Pellagre*, Bucarest, 1923 — exécutés sous la direction de V. Babeș — publiés par Prof. V. Babeș, Dr. A. Babeș, Dr. Aurel A. Babeș avec le concours de M. M. Dr. V. Bușilă, Dr. I. Buia, Gheorghiu (Roman), Prof. V. Sion, Dr. A. Vasiliu (Roman).

D-l Dr. V. BABEȘ dă explicațiuni asupra conținutului și scopului acestei publicațiuni.

D-l Vicepreședinte V. PÂRVAN spune că nu poate scăpa nimănui importanța acestei cărți de o valoare netăgăduită. Orice lucrare de felul acesteia este o contribuție nu numai la progresul general al științei, dar și la bunul nostru nume între națiunile culte. Prin asemenea opere, cari ar trebui să apară cât mai des, ne impunem din ce în ce Apusului. În numele Academiei mulțumeste d-lui coleg Babeș pentru frumoasa și importanta publicațiune.

Ș E D I N Ț A

26 MAIU 1923

Președința d-lui V. PÂRVAN, Vicepreședinte.

D-l S. PUȘCARIU spune că în cursul anului trei din cei șase membri cari formează Comisiunea Dicționarului au încetat din viață. Roagă a se completă vacanțele, spre a se convoca apoi Comisiunea pentru a cercetă și propune plenului, prin raportul anual, mijloacele cele mai potrivite pentru bunul mers al lucrărilor.

D-l GENERAL GR. CRAINICIANU este de părere ca numărul membrilor Comisiunii Dicționarului să fie majorat spre a putea fi reprezentate cât mai multe ramuri de activitate în vederea cunoașterii și comentării tehnologiilor de specialitate.

— Se primesc ambele propuneri. Comisiunea se completează cu d-nii *M. Sadoveanu, D. Gusti, A. Lăpedatu, A. Rădulescu, Gr. Antipa, Dr. V. Babeș și I. Simionescu.*

D-l I. BIANU prezintă Statutele Observatorului de Astronomie Fizică dela Doboșarii-Vechi, aprobate de Ministerul Instrucțiunii, prin care s'a stabilit, între altele, ca activitatea științifică a numitului institut să fie controlată de un comitet, pus sub președinția de onoare a A. S. R. Principelui Carol, care să se compună din trei delegați ai Academiei, trei profesori de astronomie dela Universitățile din București, Iași și Cluj, un delegat al Ministerului și directorul Observatorului. În ședința dela 30 Martie, după cererea d-lui coleg onorar N. Donici, directorul Observatorului, Academia a delegat în acest comitet, sub rezerva aprobării plenului în actuala sesiune generală, pe d-nii *Gr. Antipa, L. Mrazec și G. Țișteica.* Urmează ca plenul să confirme pe delegații desemnați atunci.

— Se ratifică alegerea făcută în ședința dela 30 Martie.

Dela preotul Ștefan Georgescu, parohul Bisericii Sf. Dumitru dela Colentina, se primește următoarea scrisoare:

«*Domnule Președinte,*

«Subsemnatul preot donez Academiei Române suma de 12.000 lei în bonuri de Stat împrumutul Unirii 1919—5% ca venitul pe fiecare an să se cheltuiască cum se va crede de cuviință în scop cultural.

«Fac această donațiune în amintirea fiului meu Alexandru Georgescu mort în anul 1918 Iulie 27 st. v. după întoarcerea din Moldova fiind în etate de 23 ani și 4 luni.

«Donez bonurile de 5.000 lei cu No. 2524 și 5090 bonurile de 1.000 lei cu No. 36919 și 36920.

— Donațiunea se primește în unanimitate, hotărîndu-se a se îndeplini formele legale pentru acceptare.

D-l Vicepreședinte V. PĂRVAN spune că cele două burse pentru studii în străinătate, din venitul fondului A. F. Robescu, urmează a se acorda, conform regulamentului întocmit la 25 Maiu 1915, de către fiecare din Secțiunile Academiei, pe rând. După ordinea de preferință stabilită prin Statutele și regulamentele Academiei, se cuvine ca Secțiunea literară să uzeze mai întâiu de veniturile acestui fond în scopul arătat. În consecință, este de părere să se trimită chestiunea în studiul acelei Secțiuni spre a o studia și a face cuvenitele propuneri.

— Se aprobă.

D-l I. BIANU spune că în ședința dela 2 Februarie 1923 s'a hotărît ca în actuala sesiune să se țină o ședință specială pentru comemorarea lui Gheorghe

Lazăr, dela moartea căruia se împlinește un secol în anul curent. D-sa a fost însărcinat să rostească cuvântarea de preamărire. Programă lucrărilor sesiunii fiind prea încărcată, d-l BIANU propune ca serbătorirea proiectată să se facă în toamna viitoare, când și alte autorități vor serbători acest eveniment, mai ales că atunci se împlinește centenarul morții marelui dascăl. Academia să fie convocată la ședința comemorativă, care se va fixa la timp, iar după solemnitate membrii să meargă în corpore la Avrig spre a depune o coroană pe mormântul gloriosului apostol al deșteptării naționale.

D-l I. NISTOR adaugă că în toamnă se va inaugura la Avrig o școală normală care va purta numele lui Gheorghe Lazăr.

D-l G. BOGDAN-DUICĂ spune că Asociațiunea transilvană pregătește pentru acest eveniment un volum omagial.

- Se aprobă propunerile d-lui BIANU.

D-l I. BIANU cetește următorul *Raport al Comisiunii permanente a Bibliotecii pe anul 1922*:

«Domnilor Colegi,

«Activitatea Bibliotecii Academiei Române, în cursul anului 1922, a continuat să facă progrese apreciabile față de anii trecuți, fără a putea totuși ajunge la mersul normal. Aceasta se datorește cauzelor principale: «despre cari am vorbit în trecut și este necesar a se aminti și acum.

«1. *Localul.* Localul actual nu corespunde deloc, din nici un punct de vedere, necesităților, devenind absolut neîncăpător. Colecțiile crescând cel puțin în proporția din ultimii ani, cu siguranță nu vom mai avea spațiu disponibil către sfârșitul anului 1923. Astăzi mai avem libere numai 4 rafturi duble în noua încăpere a depozitului, construită în 1915. «Dacă s'ar răi periodicele (lucrare necesară și amănată din această cauză din 1915) aceste rafturi ar fi imediat ocupate. În curând vom fi siliți să îngrămădim volumele pe marginea rafturilor și pe jos, ceea ce va îngreuna foarte mult serviciul și va încurcă colecțiile.

«Se liberează imobilul vecin (casa Belu) ocupat dela începutul războiului în 1916 până acum de deosebite servicii militare, dintre cari cel din urmă este al Invalizilor din războiu. În clădirea principală se vor instala fără întârziere două servicii: 1. serviciul primirii imprimatelor din țară trimise prin obligațiunea legală și 2. colecția și serviciul stampelor. «Amândouă aceste servicii și colecțiile lor nu mai pot încăpea în actualul local, în care se află acum iar colecția stampelor se deteriorează din această cauză.

«Asemenea dispoziții de simplă gospodărie sunt însă numai paliative, cu efecte de ameliorare neînsemnată și de foarte scurtă durată. Necesitatea poate fi înlăturată numai prin construirea localului definitiv, așa cum a fost plănuț înainte de războiu, iar acest local poate fi construit numai cu cheltuiala Statului. Intervenirile repetate ale Academiei au fost întâmpinate cu toată bunăvoința și cu cele mai bune promisiuni

de membrii guvernului: Președintele Consiliului și Miniștrii de Instrucțiune și cel de Finanțe. Până acum însă — din cauza greutăților financiare urgente ale Statului — nu s'a putut ajunge la începutul realizării lor. Avem însă speranța și încrederea că aceasta nu va întârzia, din cauză că Membrii guvernului sunt adânc convinși despre inexorabila necesitate a bunei instalări și a bunei dezvoltări a Bibliotecii Academiei ca așezământ central pentru mișcarea științifică și culturală a Neamului.

2. *Funcționarii.* În privința personalului bibliotecii stăm mai bine ca anul trecut. Prin vechime și prin practica pe care o fac sub conducerea celor mai vechi au căpătat multe cunoștințe. Toți funcționarii în serviciu de peste un an s'au obișnuit cu lucrările, cunosc sistemele de catalogare iar cei mai vechi sunt capabili să facă chiar lucrări mai delicate (clasificare pentru catalogul pe materii, lucrări de organizare, etc.). Deși se pierde oarecare timp cu instrucțiunea celor noi, avem folosul de a forma funcționari, cu adevărată pregătire de bibliotecari. Instrucțiunea este numai practică și de două feluri: 1. Lucrări pentru bibliotecă, în orele de serviciu, la cari iau parte toți funcționarii interesați, și 2. Lucrări bibliografice cerute de particulari, cari se dau spre executare funcționarilor noi pentru a le face în orele libere. Cu această ocazie sunt îndrumați și observați continuu și astfel fac progrese apreciabile.

Una din principalele cauze ale greutății bunei dezvoltări a acestui serviciu este tocmai personalul. Biblioteca are astăzi 20 funcționari și 17 oameni de serviciu împărțiți pe serviciile speciale următoare: conducere 1, primiri 3, noul catalog 6, sala de lectură 4, periodice 2, manuscrise 2, stampe 1, numismatică 1; oameni de serviciu: la primiri 2, la noul catalog 1, la sala de lucru 3, la manuscrise 1. Acest personal este însă neîndestulător ca număr față de lucrările ce trebuiesc făcute, din această cauză lucrările de catalogare sunt în mare parte întârziate și merg mai încet decât ar trebui; sunt încă colecții necatalogate sau nepuse în ordine. Așa sunt: notele muzicale, foile volante, în parte colecția de stampe și altele. Dar scăderea cea mai mare a personalului este nestatornicia lui: remunerarea prea restrânsă nu atrage decât foarte rar pe unii ca să rămână spre a face carieră în acest serviciu. Absolvenții de Universitate stau cel mult până pot intra în învățământul secundar și pleacă, după ce și-au câștigat cunoștințele și practica necesară pentru un bun bibliotecar. În anul trecut au fost numiți patru noi funcționari și în acest an este probabil că tot cam atâția vor plecă. În aceste condițiuni formarea unui bun personal statornic este cu neputință și fără el funcționarea normală nu se poate asigura. Aceasta s'ar putea ajunge numai dacă funcționarii cu studii academice și cu aptitudini și pregătire pentru serviciul Bibliotecii ar fi remunerați cel puțin cât în învățământul secundar.

Acum unii funcționari ca să poată întâmpina greutățile traiului sunt siliți să aibă și un alt serviciu pe la alte instituțiuni sau să dea lecțiuni. Cu un personal în veșnic provizorat și cu jumătăți de funcționari, cari vin oboșiți dela alte ocupații sau sosesc mai târziu și pleacă mai de vreme, ori stau cu ochii pe ceasornic, să nu întârzie dela alt serviciu, nu este cu

•putință să se dea acestui serviciu acel caracter de statornicie și de siguranță care este absolut necesar oricărui serios serviciu de bibliotecă.
 •El este de urgentă necesitate pentru biblioteca Academiei, atât pentru că aici s'au adunat și se adună cele mai prețioase rămășițe tipărite și scrise din vechea și actuala viață culturală a neamului, cât și pentru că aceasta este singura bibliotecă dezvoltată anume pentru studii românești și prin urmare ea trebuie să facă funcțiune de centrală pentru cele patru medii de studii superioare cari sunt Universitățile din patria noastră.

•Biblioteca Universității din Cluj, cu un local și instalație perfecte din toate punctele de vedere și cu lucrări fără asemănare mai puține decât ai Academiei, are 12 funcționari superiori și 27 inferiori, în total 39 (față de 27 ai Academiei), remunerați cu Lei 78.257,75 pe lună (939.093 pe an) față de Lei 43.712,25 pe lună (524.547 pe an) cât primesc ai Academiei.

•Imbogățirea colecțiilor se va arăta în amănunte în publicațiunea *Creșterea Colecțiilor*, a cărei tipărire s'a oprit, cu sfârșitul anului 1915, deși materialul este pregătit spre a fi dat la tipar. Sperăm că se va începe în acest an tipărirea, începând cu anul 1922.

•Iată în oarecari amănunte activitatea acestui serviciu al Academiei în anul 1922.

A) SECȚIA CĂRȚILOR TIPĂRITE

1. NECESITĂȚI

•Această secțiune are 14 funcționari, împărțiți la următoarele servicii: 6 la noul catalog, 4 la sala de lectură, 2 la periodice și 2 la primiri, cari sunt suficienți pentru lucrările curente. Pentru a putea încorpora cât mai curând vechile biblioteci — este nevoie, la noul catalog, de o a doua echipă, care să facă numai această lucrare. Trei funcționari, dintre cari unul de specialitate pentru a face inventar, catalog pe materii și alte lucrări de organizare; ar fi suficienți. Funcționarul de specialitate se va forma și ca eventual succesori al actualului conducător al acestei secții. Având și acești trei funcționari s'ar putea începe și organizarea dubletelor, cari au absolută nevoie de un catalog deosebit în vederea schimbului cu alte biblioteci.

2. CONSULTAREA

•Sala de lectură a cărților tipărite a fost deschisă 280 zile de lucru, afară de Dumineci și sărbătorile fixate de delegațiune. În 225 zile a fost deschisă câte 8 ore pe zi, dela 8—12 și 2—6 (102 zile, cu orarul de vară) sau dela 9—5 (123 zile, cu orarul de iarnă), iar în 55 zile din lunile de vară a fost deschisă numai 5 sau 4 ore pe zi (8—12). În cursul anului 1922 numărul cetitorilor a fost 6.988, cărora li s'au comunicat 23.960 volume.

•Acasă au fost împrumutate 3.413 volume la 592 persoane.

•Împrumutarea atât direct la persoane locuitoare în Capitală cât și prin bibliotecile universitare din țară aduce mari înlesniri învățaților pentru studiile lor științifice, de aceea numărul împrumutărilor crește

•în fiecare an și în curând va trebui înființat un serviciu special pentru împrumutare. Acest serviciu întâmpină greutăți din cauza tristului obicei al multora de a nu restitui la timp cărțile împrumutate, așteptând repetate reclamațiuni cu cari se pierde un timp prețios; de multe ori nici aceste reclamațiuni nu sunt îndestulătoare și în anul trecut a fost necesar pentru câteva cazuri a recurge la justiție.

•S'au liberat 239 permise nouă de intrare în sala de lectură din cari 34 și pentru secțiunea manuscriselor și documentelor.

•Ajutorul ce dă Biblioteca noastră muncitorilor pentru cultura națională se poate vedea din statistica cititorilor din ultimii cinci ani, arătată în tabela următoare.

TABELA I

Anii	Cetitori	Volume comunicate	Imprumutatori	Volume împrumutate
1918	4.215	12.184	614	1.534
1919	5.867	13.767	391	2.108
1920	6.279	18.541	426	2.594
1921	6.511	19.224	511	3.006
1922	6.988	23.960	592	3.413

•Se amintește că pe lângă cărțile comunicate cu bilete de cerere, cetitorii au la dispoziție, în sala de lectură, o întreagă bibliotecă de 1.705 volume din cărțile cele mai des întrebuințate, 314 reviste străine și 52 reviste românești.

3. SPORUL

•Biblioteca (Secțiunea cărților tipărite) a crescut în 1922 cu 5.509 volume față de 3.973 în 1921.

•Din următoarea tabelă extrasă din statistica lunară publicată de serviciul Bibliotecii se poate vedea creșterea în 1922.

TABELA II

	Volume și broșuri	Numere de reviste		Ziare	Atlase și hărți	Stampe și portrete	Volume manuscrise	Documente	Fotografii	Albumuri	N. de arhivare
		Române	Străine								
Prinute :											
Conform legii dela 23 Martie 1904	3.594	5.815	—	787	7	5	—	—	—	—	126
În dar sau în schimb	1.508	60	599	5	4	—	50	474	79	23	—
Cumpărate	407	—	1.175	1	5	8	9	1	70	7	—
Total	5.509	5.875	1.774	793	16	13	59	475	149	30	126

În această tabelă nu sunt cuprinse miile de foi volante, cari nu s'au putut alege și s'au pus la o parte grămadă spre a se alege când vom avea personal îndestulător.

Pe lângă îmbogățirea bibliotecii cu imprimatele din țară cari se trimit prin obligația legală, izvor de îmbogățire, care merge în fiecare an crescând, după războiu sunt donațiunile și schimbul de publicații din străinătate. În fruntea donatorilor stă guvernul Franței, care ne-a trimis o mulțime de reviste. În fruntea schimburilor stau cele venite de la instituțiunile științifice ale Americii atât din Statele Unite cât și din republicele latine din America.

La biroul de primire al publicațiunilor au intrat 285 pachete cu imprimate din București și 1.041 din provincie. S'au înregistrat și ținut în evidență 1.227 publicațiuni periodice din țară, 3 din America, 1 din Cehoslovacia, 1 din Italia și 1 din Bulgaria, în total 1.233.

Pentru publicațiunile legale netrimise s'au somat 157 tipografii și editori pentru trimiterea a 301 cărți dându-se în judecată 12 dintre dâșii pentru trimiterea a 43 cărți. Din Iunie 1922, s'a însărcinat un funcționar numai cu această lucrare. Dânsul urmărește toate publicațiunile, după anunțuri bibliografice prin reviste și ziare, vizitează librăriile și face reclamațiile la timp. Efectul se simte deja: tipografii și editorii știindu-se ținuți de scurt, se conformează cât mai mult legii și răspund neîntârziat reclamațiunilor. Pentru periodice (ziare și reviste) s'au făcut 1.469 reclamațiuni și s'au dat în judecată 245 tipografii și editori pentru 290 de publicațiuni netrimise.

Sporul secțiunii cărților tipărite în ultimii 10 ani se arată în tabela următoare:

TABELA III

Anul	Volume și broșuri	Ziare și reviste române	Ziare și reviste străine	Atlase și hărți	Note muzicale	Stampe și portrete	Fotografii	Albumuri
1913	5.972	657	309	102	174	208	155	14
1914	4.372	690	269	68	—	100	250	9
1915	5.934	653	203	65	156	89	371	10
1916	3.174	623	209	11	22	39	162	5
1917	194	620	—	5	—	—	—	2
1918	698	33	81	36	1	13	25	12
1919	4.782	754	328	34	50	42	672	1
1920	4.832	931	265	59	73	25	284	3
1921	3.973	953	237	20	39	7	42	2
1922	5.509	1.231	234	16	126	13	149	30
Totalul creșterii 1913/1922	39.440	7.147	2.135	416	641	536	2.110	88

4. CATALOGARE ȘI ALTE LUCRĂRI

1. *Catalogul nou*. S'au înscris în inventar în 1922, 4.702 opere în 5.064 volume (No. 63.158—67.861). S'au catalogat definitiv și s'au așezat în rafturile bibliotecii 4.199 opere în 4.527 volume (No. 62.300—66.499) pentru cari s'au lucrat:

5.183 fișe pentru catalogul alfabetic al autorilor și

5.494 fișe metodice pentru catalogul pe materii

Total: 10.677 fișe.

În rezumat până la 31 Decembrie 1922 catalogul cel nou cuprinde:

a) Trecute în inventar 67.861 opere în 85.864 volume;

b) Catalogate definitiv și așezate în rafturi 66.499 opere în 84.311 volume.

Pentru toate aceste 66.499 opere s'au lucrat:

83.168 fișe alfabetice

75.435 fișe metodice

Total: 158.603 fișe.

S'a continuat cu transformarea vechiului catalog pe materii (Otto Hartwing), după sistemul zecimal Dewey.

Cărțile provenite din bibliotecile necatalogate au fost încorporate și s'a început și încorporarea bibliotecii vechi, făcându-se în cursul anului 442 opere (A 10.87.—A 11.312). Biblioteca Filipescu este încă singura neîncorporată, din cauza lipsei de spațiu potrivit; ea are catalog pe autori provizoriu.

12. *Publicațiunile în curs de apariție*. S'au înscris în inventarul special 130 opere (No. 811—940) pentru cari s'au făcut 130 fișe de control. S'au făcut fișe speciale pentru toate acestea și anume 143 fișe alfabetice pe autori și 168 fișe metodice în total 311 fișe.

13. *Secțiunea periodicelor*. S'au înscris în cursul anului, în inventarul special și cu numerotare deosebită 468 publicațiuni (No. 5.203—5.689).

Catalogul pe fișe (al periodicelor) pus la dispoziția cetitorilor are 8.211 fișe fiind 492 făcute în cursul anului. Pentru catalogul pe materii s'au lucrat 8.276 fișe din cari 512 în anul trecut.

Revizuirea colecțiilor se ține la zi făcându-se fișe de control pentru lipsuri și pentru dublete.

14. *Legatul* s'a reluat cât s'a putut mai intensiv: s'au legat 190 volume cărți și 540 volume periodice în atelier din Capitală; s'a făcut încercarea, fără succes, de a se lega cărți în atelier din alte orașe; s'au comandat legate cărțile procurate din străinătate, dar acest sistem s'a dovedit mult prea costisitor; în sfârșit s'a organizat atelier de legătorie propriu, care a fost instalat în casa vecină și prin aceasta lucrarea este cu mult mai spornică și mai ieftină.

15. *Statistica lunară* de mișcarea bibliotecii se trimite regulat ziarelor spre publicare.

16. *Secția Stampelor*. S'a continuat așezarea materialului după planul definitiv de organizare stabilit în 1918, înscriindu-se în inventare speciale

«diferite stampe, portrete, fotografii etc. cuprinse în 83 mape. S'a început «catalogul pe fișe al întregului material făcându-se în cursul anului 1.500 «fișe provizorii pe autori și materii.

B) SECȚIUNEA MANUSCRIPTELOR ȘI DOCUMENTELOR

«Această secțiune are acum numai doi funcționari în loc de patru, «câți avea înainte de războiu. Din această cauză sala de lucru pentru studii «în colecțiunile ei poate fi deschisă numai dimineața (8—12). Avem deci «nevoie de încă doi funcționari pentru a ține deschise și acele colecțiuni «toată ziua și spre a face diferite lucrări pentru înlesnirea studiului acestui «prețios material.

«1. *Consultarea.* Sala de lucru a manuscriselor a fost frecventată în «1922 de 645 cetitori, din cari 571 au studiat 1.318 manuscrise, 18 cetitori «au studiat 223 documente și 49 cetitori au consultat 140 cărți vechi «românești.

«Frecventarea sălii manuscriselor în ultimii cinci ani se arată în «tabela următoare: (vezi pag. 102)

«2. *Sporul.* S'au cumpărat 9 manuscrise și 1 document. S'au primit «în dar 50 manuscrise și 474 documente.

«Cele 59 volume manuscrise, cumpărate și dăruite în 1922, se împart «în 51 românești, 5 grecești, 1 latinesc și 1 slavonesc.

«Sporul secțiunii manuscriselor în ultimii zece ani se arată în tabela «următoare: (vezi pag. 102).

«Aceste colecțiuni cuprind astăzi: 6.852 volume manuscrise: 4.745 «române, 636 slave, 993 grecești, 296 în limbi romanice, 182 orientale; «și documente 46.180, documente istorice românești.

TABELA IV

Anii	Cetitorii	Volume manu- scrise	Docu- mente	Cărți vechi românești
1918	96	184	40	194
1919	359	810	469	100
1920	389	784	1.409	262
1921	363	821	202	121
1922	645	1.318	223	140

TABELA V

Anii	Volume manu- scrise	Docu- mente
1913	68	892
1914	95	578
1915	202	3.741
1916	77	972
1917	1	55
1918	63	69
1919	45	973
1920	44	293
1921	13	155
1922	59	475
Totalul creșterii 1913/1922	667	8.203

III. CATALOGARE ȘI ALTE LUCRĂRI

1. *Documente.* S'au așezat la colecțiile lor în pachete 1 057 documente românești și străine.

S'a pregătit materialul pentru *Creșterea Colecțiilor*.

2. *Manuscripte.* S'au înscris în inventarul manuscrisurilor românești 51 volume (No 4.710—4.761) și 8 la colecțiile lor respective după limba în care sunt scrise.

S'a continuat cu descrierea amănunțită a manuscrisurilor românești pentru catalogul tipărit, făcându-se în cursul anului 106 volume (No. 1.235—1.331).

Sunt pregătite pentru a fi date la legat încă 23 volume manuscrise pe lângă sutele cari așteaptă din anii trecuți această adăpostire în contra stricăciunii. Sperăm să începem legatul lor în curând.

3. *Alte lucrări.* S'au așezat în ordine cronologică fișele de documente tipărite în diferitele publicațiuni românești, făcute de răposatul Dimitrie C. Sturdza-Scheianu, membru onorar al Academiei și anume cele ale Țării Românești, din anii 1096—1830, în 9 cutii, iar cele privitoare la Moldova, din anii 1374—1830, în 12 cutii.

C) PUBLICAȚIUNILE BIBLIOTECEI

Înainte de războiu serviciul Bibliotecii începuse o serie de publicațiuni bibliografice menite a face cunoscute materialele de tot felul, cuprinse în colecțiile Academiei, și cari se adaug mereu la ele, ca prin aceasta să înlănească studiile literare, istorice și științifice, pentru cari

«aceste colecțiuni s'au întemeiat și se dezvoltă prin daruri și cumpărături. Toate aceste publicațiuni au fost oprite de evenimentele războiului și nu au putut fi până acum continuate din cauza situațiilor urmate după războiu. Aceste publicațiuni sunt următoarele:

«1. *Creșterea colecțiilor* începută la 1903 s'a tipărit întâiu în fascicule anuale apoi trimestriale. A apărut până la 1915. Deatunci materialul stă pregătit, dar din cauza lipsei de fonduri și a insuficienței personalului nu s'a putut da la tipar, deși trebuința lui este foarte simțită mai ales în centrele universităților noastre și cu toate că chiar colegii din Academie au cerut continuarea publicațiunii în fascicule lunare, ceea ce ar fi și mai folositor. Se impune acum continuarea ei ca publicație centrală pentru cele patru Universități.

«2. *Bibliografia românească veche*, având să cuprindă descrierea vechilor cărți românești dela 1508 până la 1830, cu reproducerea documentelor literare, artistice și tipografice din ele. S'au publicat în anii 1898—1912 două tomuri și întâiele două fascicule din tomul final III, cuprinzând 950 din anii 1508—1817. Mai sunt de publicat 4—5 fascicule până la încheerea lucrării.

«Această publicație ar trebui să fie apoi continuată după un plan mult mai restrâns de la 1831 până la 1900 ca *bibliografie modernă*, după care să urmeze *bibliografia contemporană*.

«3. Pentru *Publicațiunile periodice românești* (ziare, gazete, reviste) s'a tipărit la 1913 tomul I, cuprinzând catalogul alfabetic (al acelor publicații românești) din anii 1820—1906, cu note bibliografice amănunțite despre fiecare. Este un volum de 812 pagini. Un al doilea tom trebuie să cuprindă continuarea până acum, urmată de catalogul cronologic pe scurt în care să se arate câte și cari periodice s'au publicat în fiecare an în România dela început până acum.

«Intr'o deosebită lucrare ar trebui să se grupeze în ordine sistematică pe autori și pe materii toate articolele și materialele de natură științifică răspândite în publicațiile periodice: ziare, reviste, calendare, anuare. Asemenea lucrări sunt făcute de toate națiile de cultură. La noi o începuse răposatul Dimitrie C. Sturdza-Scheianu, care a pregătit indicele pentru documentele istorice împrăștiate în periodice.

«4. *Catalogul descriptiv al manuscrisurilor*. Pentru cele grecești (830 volume, s'au adaus în urmă 163) s'a făcut și publicat în 1909 de răposatul C. Litzica; nu este încă făcut pentru cele slavone (636), orientale (182), latine și romanice (296). Din cele românești, cari sunt acum 4.745 și al căror număr sporește mereu, au fost descrise numai 728 în două volume și mai este material pregătit pentru cel puțin alte două; pentru toate ar mai trebui însă cel puțin alte patru.

«5. *Regestele documentelor originale* (sau traduceri și copii vechi) ar forma singure 3—4 volume.

«6. *Documentele vechi originale în limba română* au început să fie tipărite la 1907 cu cea mai mare exactitate. S'au tipărit însă numai 227 din anii 1576—1632. Ar fi încă de tipărit multe fascicule de aceste documente

«cari ar pune la îndemână studioșilor un neprețuit material pentru cunoașterea trecutului național.

«Toate aceste publicații începute de serviciul Bibliotecii sunt acum oprite din cauza lipsei de fonduri pentru remunerarea muncii științifice și plata tiparului.

«O prețioasă ocaziune s'a prezentat în acest an pentru serviciul bibliotecii Academiei, — cel dintâiu în această țară — să lege relațiuni directe cu serviciile bibliotecilor din Apus: în Aprilie trecut s'a întrunit la Paris întâiul congres internațional al bibliotecarilor, congres la care a fost chemată și Academia. S'a hotărât atunci ca bibliotecarul acestei instituțiuni să ia parte și să o reprezinte la acel congres. Spre acest scop s'a cerut Ministerului Instrucțiunii să acorde din partea Statului mijloacele necesare, cari lipsesc Academiei. Ministerul a răspuns însă, cu o neobișnuită promptitudine, că pentru acest scop nu are fonduri și că cel de Finanțe refuză valuta. S'a pierdut astfel această ocaziune, din care s'ar fi putut câștiga relațiuni și cunoștințe de mult folos pentru serviciile de bibliotecă din țară, atât de necesare și de prețioase în statele de cultură și trac-tate cu atât de puțină considerație la noi».

D-l BIANU adaugă că este cu neputință ca studiile superioare să progreseze fără ca cel puțin această bibliotecă să fie instalată și înzestrată cum se cuvine. Biblioteca din Cluj are un local bun sub toate raporturile; Biblioteca Univeristății din Cernăuți este de asemenea organizată după cerințele moderne. Amândouă aceste biblioteci au însă prea puține cărți românești. Biblioteca Academiei, fiind foarte bogată în astfel de cărți, trebuie pusă în situația de a îndeplini cu ușurință oficiul de bibliotecă centrală. Să exercităm cea mai mare presiune pentru facerea localului, căci orice sumă este incomparabil mai mică decât comorile adunate aici.

D-l Vicepreședinte V. PĂRVAN observă că raportul bibliotecii semnaleză o serie continuă de scăderi, urmate de tot atâtea deziderate. Trebuie să protestăm contra acestei neglijențe din partea autorităților superioare. Pe baza concluziunilor raportului să se intervină la Stat, prin Ministerul Instrucțiunii, spre a pune la dispoziția Academiei, cu începere din viitorul an bugetar, suma necesară, pe care d-l Bibliotecar o va arăta precis, pentru ca biblioteca să poată funcționa în cele mai bune condițiuni.

— Ne mai luând nimenea cuvântul, raportul se iea spre cunoștință și se aprobă dimpreună cu propunerea d-lui V. PĂRVAN.

D-l I. BIANU cetește următoarea propunere:

«Propunem să fie ales *Membu Onorar* d-l Dr. *Charles Upson Clark*, profesor la Univeristatea Yale și la Academia Americană din Roma.

«D-l Clark este unul din puținii învățați anglo-saxoni de peste Ocean, care acum după războiu a îmbrățișat cu deosebită căldură cauza românimii și și-a luat asuprași sarcina de a o face cunoscută vastei lumi din care face parte și a cărei răspândire și influență se întinde peste toată planeta noastră.

«Inzestrat cu o puternică și vie inteligență, luminată de o vastă cultură

«dela clasicismul antic până la cestiunile și problemele cele mai moderne
 «cunoscând în perfecțiune dela limbile clasice până la limbile moderne
 «de cultură, d-l Clark a venit în România Mare îndată după războiu, a
 «învățat repede limba noastră nu numai cât trebuie ca să o înțeleagă
 «din ziare, dar a adâncit-o ca să poată traduce cu siguranță poezia popo-
 «rală. A călătorit prin toate ținuturile românești dela Nistru până la Tisa.
 «Din toate cunoștințele astfel adunate a făcut cu o iuțeală neobișnuită
 «frumoasa carte «*Greater Roumania*» (500) pagini publicată la New-York
 «în anul trecut și a ținut peste 100 conferințe în deosebite centre culturale
 «și universitare din Statele-Unite. In cartea sa frumos și bogat ilustrată
 «și în conferințele ilustrate și ele prin proiecțiuni d-l Clark a arătat în-
 «tâia oară și în modul cel mai prietenos marelui public anglo-saxon aspecte
 «din țara noastră, i-a vorbit despre poporul nostru și poezia lui, despre arta
 «și monumentele noastre de arhitectură, despre limba și literatura noastră.
 «Propunem deci ca unui asemenea prieten să-i arătăm iubirea și stima
 «noastră, alegându-l Membru Onorar al Academiei».

I. Bianu, Dr. Gr. Antipa, Dim. Gusti, S. Mehedinti, Brătescu-Voinesti, A. Lăpedatu, Andrei Rădulescu, I. Nistor, G. Bogdan-Duică, I. Lupaș. Oct. Goga, V. Pârvan, S. Pușcariu, P. Pom.

— Se procede la votul cu bile, al cărui rezultat este : votanți 20 ; voturi pentru 20.

D-l Vicepreședinte V. PĂRVAN, anunțând rezultatul votului, proclamă pe d-l *Charles Upson Clark* membru onorar al Academiei Române.

D-l I. BIANU cetește următoarea propunere:

«Propunem să fie ales Membru Onorar unul din marii prieteni sta-
 «tornici ai neamului nostru d-l *R. W. Seton-Watson*, profesor de istorie
 «la Universitatea din Londra (King's College).

«In zilele grele ale luptelor naționale sustinute de frații noștri de peste
 «Carpați împotriva apăsării maghiare și a încordatei acțiuni de desnațio-
 «nalizare organizată asupra lor prin toate mijloacele puterii de stat de
 «guvernele maghiare, d-l *Seton-Watson* a fost unul din rarii străini de
 «cultură, care a pornit și a susținut lupta pentru drepturile naționale ale
 «neamului nostru amenințat cu desnaționalizarea în pământul lui stră-
 «moșesc. A călătorit însuș de mai multe ori în ținuturile amenințate spre
 «a se convinge *de visu* despre adevăr și dreptate și — sub pseudonimul,
 «*Scotus Viator*» — a dus o neobosită luptă prin presă: broșuri, reviste
 «ziare, pentru a lumina marea opinie publică anglo-saxonă de pe toate
 «continentele despre dreptul la viață al neamului nostru și despre nedrep-
 «tatea tiranică a stăpânirilor maghiare. Lucrarea ilustrului și statornicului
 «nostru prieten a contribuit mult la izbânda cauzei noastre.

«In semn de recunoștință propunem să fie ales Membru Onorar al
 «Academiei Române d-l *R. W. Seton-Watson*».

I. Bianu, Dr. Gr. Antipa, Dim. Gusti, S. Mehedinti, G. Bogdan-Duică, Oct. Goga, Brătescu-Voinesti, I. Nistor, A. Lăpedatu, S. Pușcariu, P. Pom, Andrei Rădulescu, I. Lupaș, V. Pârvan, G. Țițeica.

Se procede la votul cu bile, al cărui rezultat este : votanți 19; voturi pentru 19.

D-l Vicepreședinte V. PĂRVAN, anunțând rezultatul votului, proclamă pe d-l R. W. Seton-Watson membru onorar al Academiei Române.

Ș E D I N Ț A

27 MAIU 1923

Președința d-lui V. PĂRVAN, Vicepreședinte.

D-l ST. CIOBANU anunță prin scrisoare că din cauza unei nenorociri în familie nu poate lua parte la lucrările sesiunii.

D-l Vicepreședinte V. PĂRVAN cetește scrisoarea primită dela d-l Paul Gore prin care face cunoscut că Comitetul pentru serbătorirea centenarului nașterii marelui bărbat de Stat Ion C. Brătianu, în Basarabia, a hotărît ca restul de 5.200 lei, rămas neîntrebuințat din suma adunată prin cotizajii pentru diferitele cheltueli de organizare ale serbării, să fie pus la dispoziția Academiei spre a fi dat ca premiu, sau spre a fi adăugit la un premiu ce Academia ar da pentru subiectul: *Istoria apărării drepturilor României asupra părții Moldovei cuprinsă între Prut și Nistru, denumită de Ruși «Basarabia», și rolul oamenilor de Stat ai României în această luptă.*

— Se primește cu mulțumire. Secțiunea istorică este rugată a lua cunetele dispozițiuni pentru publicarea și acordarea premiului.

D-l Vicepreședinte GR. ANTIPA cetește următoarea propunere:

«În anii de după războiu, din cauza scumpetei excesive și mereu crescând, salariile funcționarilor au fost neconținut sporite, fără ca totuși aceste sporuri să umple golurile provocate de scumpete.

«Pentru acelaș motiv, toți funcționarii Academiei au fost avansați, unii chiar de mai multe ori, iar prin dispoziția introdusă în art. 19 din «Regulamentul pentru serviciile Academiei, la 24 Maiu 1919, s'a dat posibilitate funcționarilor cu o vechime de cel puțin de 20 de ani, cari ajunseseră la ultima treaptă în ierarhia funcțiilor, să poată fi înaintați «la gradul și leafa de șef de serviciu», păstrând, bine înțeles, atribuțiile din trecut.

«Singurii funcționari, cari n'au primit nici o avansare în anii de după războiu, sunt cei trei șefi ai serviciilor Academiei, prevăzuți în art. 1 din «Regulamentul respectiv, cari deci prin aceasta nu mai au nici gradul ierarhic ce li se cuvine.

«Statul a menajat pe funcționarii superiori creindu-le posturi noi spre a putea fi înaintați — măcar pe această cale — potrivit timpului și împrejurărilor.

«Este drept, dar, ca și Academia să aibă aceeaș solitudine față de șefii serviciilor, cari au lucrări mai grele și întreaga răspundere a bunului mers al acestor servicii. O dispozițiune în acest sens este necesară și pentru

menținerea ierarhiei, care este absolut indispensabilă bunului mers al administrării acestei instituțiuni.

Potrivit celor arătate mai sus și dezvoltării ce au luat-o serviciile Academiei, propunem ca pentru șefii celor trei servicii, prevăzute în art. 11 al Regulamentului, să se înființeze gradul de «directori», iar salariul lor tip să fie mai mare cu 400 lei pe lună decât a unui șef de serviciu «clasa I.

Suma necesară pentru satisfacerea acestei propuneri este în total de 21.840 lei pe an.

Admițându-se această propunere, Regulamentul pentru serviciile Academiei urmează să sufere următoarele schimbări:

a) cuvântul «șef» în articolele 2, 3, 5, 6, 7, 8, 10, 11, 15, 17, să fie «pretutindeni înlocuit prin cuvântul «director», acolo unde se referă la «conducătorul unui serviciu;

b) cuvintele «directorul administrației» sau «director al administrației» să fie înlocuite prin «directorul general al administrației»;

c) tabela din art. 17 să se modifice mărindu-se cu un grad. Gradul I, va cuprinde o singură clasă: «directori de serviciu»; gradul I din actuala tabelă va deveni gradul II; gradul II va deveni gradul III; gradul III va deveni gradul IV și gradul IV va deveni gradul V, păstrându-se pentru ultimele patru grade același număr de clase;

d) Art. 15 va avea următoarea cuprindere:

1. Directorul General al Administrației;

2. Gradul I: directori de serviciu — o singură clasă;

3. » II: șefi de serviciu — două clase,

4. » III: contabil, cassier, corector de publicații, avocat, ajuto-
tori de bibliotecar etc. — patru clase;

5. » IV: ajutor-contabil, ajutor-cassier, arhivar, scriitori defi-
nitivi — trei clase;

6. » V: scriitori provizorii — o singură clasă.

Propunem apoi ca diurna de 200 lei pe lună, prevăzută în art. 18 al Regulamentului pentru directorul administrației (după noua schimbare «directorul general al administrației») să fie urcată la 1200 lei pe lună.

Dr. Gr. Antipa, Mihail Sadoveanu, V. Pârvan.

— După discuțiunea urmată se procede la votul prin apel nominal al căru rezultat este: votanți 19, din cari 18 pentru propunere și o abținere.

D-l Vicepreședinte V. PÂRVAN, anunțând rezultatul votului, spune că propunerea a întrunit numărul de voturi cerut de Statute și, în consecință, s'au introdus în Regulamentul pentru serviciile Academiei modificările cerute.

D-l Vicepreședinte V. PÂRVAN, cetește următorul proces-verbal al Delegațiunii cu data de astăzi:

«Diurnele membrilor pentru participare la lucrările sesiunii, stabilite prin art. 65, 66 și 67 din Regulamentul general, sunt departe de a cores-

•punde necesităților de transport și întreținere în Capitală în epoca actuală.
 •Din această cauză, aceste diurne în anii de după războiu au fost stabilite
 •de plen la începutul fiecărei sesiuni, potrivit cu scumpetea.

•Această abatere dela dispozițiunile din Regulament impunându-se
 •mai ales în timpul de față, Delegațiunea decide, sub rezerva aprobării
 •plenului, ca indemnătățile membrilor care domiciliază în Capitală să fie
 •de câte 150 (una sută cincizeci) lei pe zi, iar ale membrilor veniți din
 •diferite părți ale țării să fie de câte 300 (trei sute) lei pe zi, plus cheltu-
 •elile de transport pentru acei cari n'au permis de călătorie pe căile ferate.

I. C. Negruzzi, Dr. Gr. Antipa, V. Pârvan, I. Bianu.

— Incheierea Delegațiunii este ratificată de unanimitatea membrilor
 prezenți la ședință în număr de 19.

D-l D. GUSTI cetește următorul Raport al Comisiunii Fondurilor I.
 Fătu și I. Scorțeanu pentru lucrările făcute în anul 1922:

•Domnilor Colegi,

•În cursul anului, Comisiunea însărcinată de Domniile Voastre cu
 •distribuția ajutoarelor din fondurile Fătu și Scorțeanu a pierdut în Dimi-
 •trie Onciul și Andrei Bârseanu pe membrii ei, cari se interesau de aju-
 •toarele cuvenite micilor școlari din Bucovina și din partea țării de peste
 •Carpați. Regreții colegi au făcut parte din Comisiune din anul 1919.
 •fără întrerupere.

•În numele Domniilor-Voastre aducem memoriei lor salutul nostru
 •de recunoștință pentru ajutorul dat Academiei în această lucrare a ei.

•În cele ce urmează avem onoare a arăta cum s'a procedat la distri-
 •buția ajutoarelor din aceste fonduri în anul trecut.

•Sumele prevăzute în bugetul pe 1922/23, la cheltueli, au fost lei
 •23.699,65 din venitul fondului Fătu, pentru procurare de cărți didactice,
 •și lei 633,10 din venitul fondului Scorțeanu pentru procurare de cărți
 •religioase.

•Comisiunea s'a întrunit în ședință în ziua de 1 Iulie trecut și ținând
 •seamă de prescripțiunile testamentare ale fundațiilor, de sumele dispo-
 •nibile, de dispozițiunile Domniilor-Voastre luate în sesiunea generală
 •trecută și de interesul ca ajutoarele să se dea în provinciile în cari se simte
 •mai mare trebuință de ele a luat următoarele hotăriri:

•a) a destinat 13.000 lei din fondul Fătu și 300 lei din fondul Scorțeanu
 •pentru școalele rurale din ținuturile transcarpatine și 1.000 lei din fondul
 •Fătu și 300 din fondul Scorțeanu pentru cele din Basarabia. Sumele
 •destinate pentru Ardeal și părțile ungurene s'au expediat d-lui coleg A.
 •Bârseanu, iar cele pentru școalele din Basarabia s'au trimis, împreună
 •cu instrucțiunile necesare, d-lui coleg St. Ciobanu;

•b) resturile de lei 699,95 din fondul Fătu și lei 33,10 din fondul
 •Scorțeanu au fost rezervate pentru cheltuieli neprevăzute, urmând ca

«ele să se capitalizeze la fondurile respective în întregime sau resturile ce vor rămâne neîntrebuințate până la sfârșitul anului.

«Prin scrisoarea înregistrată la No. 1198 dela 6 Iunie 1921 colegul «Bârseanu a raportat că sumele ce i-au fost trimise în 1919 din aceste «fonduri n'au putut fi întrebuințate la timp din cauza «evenimentelor «desfășurate în anii trecuți și în urma greutăților împreunate în vremea «din urmă cu procurarea de cărți bune pentru tinerime». Academia a hotărât atunci ca sumele, cari se aflau depuse la Institutul de credit și economie «Albina» sub numele «A. Bârseanu pentru Academia Română», «să rămână mai departe la dispoziția colegului nostru pentru ajutoare «în anii următori. După încetarea din viață a iubitului coleg, cerându-se «informațiuni, institutul «Albina», prin scrisoarea cu data 14 Septembrie «1922, a comunicat Academiei că depunerile aflate în depozitul său pe «numele «A. Bârseanu pentru Academia Română», inclusiv dobânzile «până la acea dată, se urcă la suma totală de Lei 41.901. Din cauza timpului «înaintat această sumă nu s'ar fi putut întrebuința cu folos în anul școlar «curent și propunem ca ea să fie împărțită în viitorul an școlar prin Comi- «siunea ce veți binevoi a alege, odată cu sumele ce se vor prevedea în «bugetul viitor pentru acest scop.

«Înceind acest raport, gândul nostru se îndreaptă plin de recunoș- «tință la generoșii testatori din produsul muncii cărora numeroși elevi «sărmani, fii de săteni, din atâtea serii, și-au procurat cele strict necesare «spre a putea urmă cursurile școlii primare».

I. C. Negruzzi, Dim. Gusti, V. Pârvan.

— După discuțiunea urmată raportul se iea spre cunoștință și se aprobă.

Se procede la alegerea Comisiunii fondurilor Fătu și Scorțeanu pentru anul 1923.

— Sunt aleși d-nii *D. Gusti, O. Goga, Al. Lăpedatu, I. C. Negruzzi și V. Pârvan.*

Ș E D I N Ț A

28 MAIU 1923

Președința d-lui V. PĂRVAN, Vicepreședinte.

D-l V. PĂRVAN cetește următorul *Raport asupra participării Academiei la al V-lea Congres Internațional al științelor istorice și la a IV-a sesiune anuală a Uniunii Academice Internaționale, ținute la Bruxelles în Aprilie 1923:*

«Domnilor Colegi,

«Al cincilea congres istoric internațional ținut la Bruxelles între 8 și «15 Aprilie a. c. a adunat împreună aproape toate națiunile civilizate,

•în afară de Germania, care n'a fost invitată și Austria, care a fost invitată, dar s'a scuzat.

•Nu voi cită numărul total al membrilor congresului, deoarece numai o mică parte dintre cei veniți, anume a treia parte au fost activi; citând însă numărul de 300 comunicări, cari s'au făcut timp de o săptămână în cele 13 secțiuni ale congresului vă veți putea face o idee de numărul și varietatea subiectelor tratate.

•Congresiștii au fost de două feluri; delegați oficiali ai diferitelor mari instituții academice naționale: Academii, Universități, Societăți Istorice și de Anticvari, etc., și apoi un mare număr de congresiști veniți cu titlu particular. Birourile diferitelor secțiuni s'au alcătuit ținându-se seama pe cât s'a putut de cele două principii de multe ori contradictorii: al importanței politice a națiunii reprezentate și al importanței personale a diferiților istorici delegați; s'au întâmplat cazuri când un principiu sau celălalt au fost avute în vedere poate ceva cam unilateral. Totuș comitetul organizator belgian merită cea mai caldă recunoștință pentru excelența organizare a acestui mare Congres și pentru curtenia și delicateța cu care a ținut să satisfacă toate dorințele și eventual susceptibilitățile naționale sau individuale ale atâtor personalități distinse străne laolaltă. O serie de recepțiuni oficiale în frunte cu aceea dată de înșiși Suveranii Belgiei, sinconjurați de întreaga casă regală, și de excursiuni istorice de cel mai mare interes în diferitele localități istorice și de artă, au completat partea de colaborare intelectuală și de cunoaștere personală, intimă și foarte folositoare, între diferiții reprezentanți ai atâtor națiuni.

•Este cu neputință nu numai să înșirăm comunicările importante făcute, dar chiar să caracterizăm mai de aproape lucrările diferitelor secțiuni. În adevăr, numărul comunicărilor însemnate, fie prin subiectul lor, fie prin autoritatea personală a autorilor lor, a fost așa de mare, încât propriu zis, au fost atâtea congrese câte secțiuni și numai în foarte rare cazuri a fost cu puțință lipsa specialiștilor dela o secțiune, spre a asista la comunicările ce îi interesau în alte secțiuni.

•Voiu ține, însă, să caracterizez spiritul general științific al acestui congres.

•Încă odată istoricii au ținut să accentueze caracterul strict științific și tehnic al disciplinei lor; foarte puține au fost comunicările de caracter pur teoretic și filosofic și încă chiar acestea ținute mai mult de Polonezi și Americani, și dimpotrivă, aproape precumpănitor a fost numărul comunicărilor metodice, cu scop de a deslegă diferitele controverse istorice, pe alte căi decât cele bătute până atunci. Erudiția și exegeza au fost caracteristice pentru cel mai mare număr de comunicări.

•România a fost reprezentată prin 3 persoane în 4 secțiuni direrite. D-l N. Iorga, delegatul nostru, a făcut comunicări în secțiunea de istorie bizantină și cea de istoria artelor. Tânărul nostru istoric Constantin Marinescu, invitat de profesorii săi din Paris, a făcut o comunicare în secția de istorie colonială, iar subsemnatul, ca delegat al D-voastră, și în urma invitației oficiale a comitetului congresului, a făcut o comunicare în secția

de istorie antică. Toate cele patru comunicări au fost primite în chip satisfăcător și discuțiile cari au urmat după aceste comunicări, nu au dus ca în atâtea alte cazuri melancolice, la o scădere a prestigiului autorilor, ci cu totul dimpotrivă.

Colegul nostru d-l N. Iorga a fost chiar rugat în semn de deosebită prețuire, să prezideze anume ședințe de secțiuni, iar la închiderea congresului să țină discursul de mulțumire în numele tuturor oaspeților străini la Bruxelles.

Țara noastră și în special Academia Română pot fi mulțumite de rezultatul moral al participării noastre la congresul istoric.

O propunere neoficială făcută de colegul nostru d-l N. Iorga, diferiților specialiști de istorie orientală și bizantină, de a organiza în anul viitor la București un Congres de istorie bizantină, a fost primită în chipul cel mai favorabil.

«Domnilor Colegi,

În continuare la Congresul istoric, a avut loc dela 16 la 18 Aprilie inclusiv a patra sesiune generală anuală a Uniunii Academice Internaționale, care după cum știți, în acest an s'a organizat ca o adevărată Academie, devenind persoană morală și având putința de a primi legate și donațiuni. Academia noastră a fost reprezentată prin subsemnatul. Numărul lucrărilor U. A. I. merge crescând și rezultatele sunt dintre cele mai îmbucurătoare; iată o foarte scurtă privire asupra acestor lucrări.

I. *Corpus vasorum antiquorum*, condus de Edmond Pottier e în plin curs de publicare. Ni s'a prezentat gata tipărită și de mult pusă în comerț, prima fascicolă a colecției de vase antice din Muzeul Luvrului; ni s'a prezentat în corecturi primele fascicole publicate de Muzeele Naționale de antichități din Bruxelles și Copenhaga; ni s'au prezentat gata tipărite 10 broșuri foarte prețioase, coprinzând pentru întâia dată clasificări sistematice ale ceramicii egiptene, grecești (după regiuni, ateliere industriale și epoce), preistorice (după regiuni și epoce), Iberice, Galo-Romane, etc. Italia a trimis chiar special un delegat tehnic, pentru a comunica comisiei noastre respective, că până în vara viitoare și Muzeul de artă italică dela Villa Giulia, prin profesorul Giglioli, va prezenta prima fascicolă de vase antice.

II. O nouă lucrare internațională foarte prețioasă a fost pusă la cale în acest an sub auspiciile U. A. I. deocamdată numai de Academia de înscripții din Paris și guvernul elen, pentru publicarea unui mare Corpus de mozaicuri elenistice și romane, găsite în Grecia.

În urma propunerilor făcute de d-l Gaetano de Sanctis și subsemnatul, planul acestui Corpus a fost lărgit în sensul corpului vaselor antice, astfel ca toate fostele provincii ale imperiului roman să ia parte rând pe rând, după o directivă unitară, la publicarea acestei mari colecții istorico-artistice.

III. Harta arheologică a imperiului roman, din care d-l Gaetano de Sanctis prezentase la sesiunea generală trecută prima fascicolă gata, merge

«repede înainte și e bună speranță ca în sesiunea viitoare să avem primul volum cuprinzând Latium.

«Autorul acestui volum este profesorul Giuseppe Lugli, care e în aceeași vreme secretarul nostru la școala română din Roma.

«Metoda urmată de Lugli sub auspiciile Academiei Naționale dei Lincei e însă acordată pe baza unei amănunțite înțelegeri dintre d-nii Lanciani, Gaetano de Sanctis și Lugli de o parte și subsemnatul de alta, astfel, încât am putut promite Comisiunii respective a U. A. I. pentru sesiunea următoare începutul unei publicații similare române, în strânsă legătură cu lucrarea respectivă italiană. Am prezentat chiar ca început al acestei ridicări topografice harta pe care o prezentasem și Congresului istoric, pentru pătrunderea elementului grecesc în valea Dunării între secolul VI—I a. Chr., alcătuită pe baza cercetărilor făcute de noi la fața locului în vara trecută.

«IV. La comisiunea pentru suplimentele la Corpurile de inscripții grecești și latine s'a prezentat, în acest an, o mare lucrare gata, alcătuită de Academia Pontificie și de Societatea de Istorie a Patriei din Roma și cuprinzând primul volum al inscripțiilor creștine din Roma, mai vechi ca secolul VII. Francia, care prezentase încă din anul trecut primul volum din marea sa publicație a inscripțiilor romane din Africa, a comunicat progresele făcute de această publicație. Anglia a comunicat începerea marelui Corpus Inscriptionum Latinarum din Britania, cari în Corpul Academiei din Berlin sunt așa de slab reprezentate.

«În numele D-voastră am comunicat începerea culegerii materialului de inscripții grecești și latine din ținuturile trace, răspândite în sute de publicații cu totul inaccesibile, și organizate ca și harta arheologică a Daciei, prin colaborarea tuturor elevilor mei dela Roma și din București și ajutorul amical al colegilor din Cluj; totodată am luat înțelegere cu delegatul Jugoslaviei în U. A. I., d-l N. Vulič dela Universitatea din Belgrad, ca d-sa să se pună imediat în legătură cu Academiiile și Instituțiile arheologice din Jugoslavia spre a alcătui un Corpus analog cu cel plănuțit de noi pentru Traci, pentru întreaga regiune iliră a peninsulei Balcanice.

«V. În afară de comisiunile citate, în cari Academia noastră a fost reprezentată ca participant activ, U. A. I. a ținut o serie de ședințe ale celorlalte comisiuni, privitoare la publicația textelor vechi de alchimie, la publicarea lucrărilor lui Hugo Grotius, la publicarea dreptului consuetudinar indonesian, din care ni s'au prezentat fie specimene, fie broșuri gata tipărite.

«VI. O comisiune ad-hoc a fost creată sub președinția lui Sir Paul Vinogradoff pentru a studia modalitatea de publicare în străinătate a lucrărilor și descoperirilor savanților ruși rămași în actuala Rusie bolșevică și aflați în imposibilitate de a lua contact direct cu știința apuseană. După dorința expresă a Președintelui Comisiunii reprezentantul d-voastră a fost invitat să ia parte și la lucrările ce vor avea loc în Decembrie la Praga pentru soluționarea prin această comisiune specială a chestiunii amintite.

«În acest an, încă un număr de state și Academii au aderat la U. A. I., astfel că numărul țărilor reprezentate în această Academie Internațională se de aproape 20, iar al Academiiilor trece de 30. Tot în acest an a expirat mandatul primului Comitet al U. A. I. și s'a procedat la noi alegeri. În noul comitet, având ca președinte pe d-l Théophile Homolle, Președintele Institutului Franței, au fost aleși încă d-nii: Sir Paul Vinogradoff, ca vicepreședinte, d-l Gaetano de Sanctis și subsemnatul ca secretari. Am interpretat această onoare așa de distinsă pentru noi, nu ca rezultat al vreunui merit personal, ci ca un semn de stimă și amiciție pentru d-voastră și am mulțumit membrilor U. A. I. exclusiv în numele d-voastră».

D-l Secretar General I. C. NEGRUZZI exprimă d-lui V. Pârvan cele mai călduroase mulțumiri pentru modul strălucit în care a reprezentat Academia la Congresul științelor istorice și la sesiunea Uniunii Academice Internaționale ținute în acest an.

D-l V. PÂRVAN cetește următorul *Raport asupra activității Școlii Române din Roma în anul școlar 1922—1923*:

«*Domnilor Colegi,*

«Am plăcerea de a vă raporta asupra primului an de activitate al școlii române din Roma.

«Intemeiată, după cum știți, cu mari dificultăți, din cauza lipsei de local și a scumpetei chiriilor, precum și din cauza indiferenței, dacă nu ostilității unor anumite cercuri hotărâtoare, școala noastră din Roma a avut dela început favoarea excepțională de a fi foarte călduros primită atât de institutele și învățații italieni de meseria noastră, cât și de cele trei școli mari similare: franceză, engleză și americană. Bibliotecile tuturor acestor instituții ne-au fost puse în cel mai amical chip la dispoziție, iar membrii școlii noastre au fost regulat invitați la comunicările științifice importante ce se făceau în acele institute străine.

«În special sunt dator a aminti cu recunoștință atitudinea profesorului Paribeni, directorul Muzeului Național Roman și directorul general al săpăturilor din Lațiu, și a profesorului Jérôme Carcopino dela Universitatea din Paris, detașat momentan ca director la școala franceză din Roma, cari au arătat și științific și social cea mai binevoitoare atenție, fie în excursiile de săpături și cercetări ale școlii noastre, fie în trimiterea gratuită a unor publicații așa de frumoase și prețioase cum sunt acelea ale școlilor franceze din Roma și Atena.

«Știți, Domnilor Colegi, că Ministerul de Instrucție a refuzat în anul trecut să ratifice recomandarea D-ștră, de secretar permanent al Școlii din Roma, făcută în persoana d-lui prof. Bogrea dela Universitatea din Cluj. Pentru a evita pe viitor astfel de desarmonii și folosindu-mă de autonomia administrativă ce o am ca director al școlii, am numit — nu

«ca secretar permanent, ci ca simplu secretar — pe unul din cei mai distinși învățați din generația tânără romană, pe d-l docent universitar și inspector al Monumentelor, doctor Giuseppe Lugli, conferențiar foarte apreciat al școlii americane cât și al școlii franceze din Roma, și colaborator efectiv al școlii engleze din Roma. Această numire a fost primită atât de cercurile științifice italiene și de guvernul italian cât și de celelalte Academii străine din Roma și nu mai puțin de oficialitatea română din Roma cu cea mai vie satisfacție. D-l Lugli a acceptat această grea sarcină în chip aproape gratuit (este plătit cu 300 lire lunar + 1200 lire indemnizație anuală de chirie) numai din motive de iubire și devotament pentru națiunea noastră, pe care și înainte de a fi secretarul nostru o servise în chipul cel mai distins prin excelente conferințe ținute la Roma asupra civilizației și artei noastre.

•Lucrările celor patru membri activi ai școlii române din Roma (d-l Emil Panaitescu, conferențiar la Universitatea din Cluj, d-l Paul Nicorescu, profesor la Cetatea-Albă, d-l George Mateescu, profesor la Cluj și d-l Alexandru Marcu, doctor în litere dela Florența), inițiate de subsemnatul și supravegiate în lipsa mea de d-l prof. Lugli, sunt următoarele:

I. Lucrări de studii și cercetări pe teren și în Muzeu, pentru cunoașterea anticității și operelor de artă locale. Aceste cercetări începute de subsemnatul, continuate printr-o amănunțită vizită la săpăturile arheologice din Ostia sub conducerea d-lui prof. Lugli, au fost completate de mine printr-o excursie arheologică de mai multe zile la Neapole și Pompei. Săpăturile cele nouă dela Pompei, cari deocamdată sunt închise publicului, nu numai ne-au fost arătate, dar d-l doctor Matteo della Corte, inspectorul săpăturilor din Pompei, a rămas zile întregi cu noi, dând cele mai amănunțite și prețioase explicații, atât asupra frumoaselor descoperiri cât și asupra metodei noi de săpătură, pe care am urmărit-o chiar în acțiune la unul din edificiile cari se desgropau atunci.

II. Lucrări de erudiție în arhive și biblioteci diferite, după specialitatea fiecăruia dintre membrii noștri, precum urmează: d-l Panaitescu specializându-se mai ales în topografia antică, d-l Nicorescu în arheologia de săpături, d-l Mateescu în epigrafie, iar d-l Marcu în literaturile comparate neolatine și istoria artei italiene mai nouă.

•Potrivit dispozițiilor regulamentului, membrii școlii noastre în afară de cercetări mai mărunte, pe care ni le-au și prezentat gata, au luat după sfatul nostru următoarele lucrări mari de diplomă:

1. D-l Panaitescu despre reprezentările barbarilor Traci și Daci în arta greacă și cea romană.

2. D-l Nicorescu despre Tracii din armata romană.

3. D-l Mateescu despre răspândirea elementului tracic în întregul imperiu roman.

4. D-l Marcu despre elementele populare ale literaturii culte a renașterii italiene.

•Am avut ocazia să vă expun și cu alt prilej planul bibliotecii speciale

științifice, pe care subsemnatul o alcătuiește la școala noastră din Roma: ea va fi anume singura bibliotecă, pe cât va fi cu putință completă, privitoare la romanismul oriental. În afară de publicațiile de filologie, arheologie, istorie de artă și istorie generală, românești, vom căuta să completăm biblioteca noastră cu toate publicațiile mai importante sârbești, bulgărești, grecești, ungurești și rusești, precum și, firește, cu publicațiile capitale în limbile occidentale privitoare la latinitatea răsăriteană. Acest plan al nostru comunicat celorlalți directori de Academii străine din Roma, a găsit deplina lor aprobare, întrucât la serviciile pe care ei ni le fac, punându-ne la dispoziție bibliotecile lor, toate de un caracter specializat, ei vor avea plăcerea să găsească la biblioteca noastră lucruri cari lor le lipsesc. Dulapurile pe care le-am făcut la școala noastră din Roma au o capacitate destul de mare prezentând o suprafață de 20 m. față pe 3 m. înălțime. Transportul cărților pe cari D-voastră în primul rând ați binevoit a ni le dăruți sau pune la dispoziție, din colecțiile Academiei și pe cari le mai avem promise dela alte autorități și case de editură, va începe cât de curând și, cum catalogarea lor se va face imediat după sosire de către membrii școlii, avem buna speranță ca chiar în toamna aceasta să putem deschide și biblioteca școlii noastre din Roma, așteptată cu cea mai mare nerăbdare în special de cunoscutul Institut pentru Europa Orientală și de Școala franceză din Roma.

Localul în care ne aflăm la Roma, așezat în cea mai bună poziție, la Răsărit de vila Borghese și la doi pași de școala engleză, este închiriat pentru cinci ani de zile. Să sperăm că în acest timp Statul român, ieșit din actualele dificultăți financiare, ne va putea pune la dispoziție și cele câteva sute de mii de lire, necesare pentru cumpărarea unui local propriu.

Subsemnatul vă este foarte recunoscător pentru interesul și dragostea cu care ați urmărit întemeierea și organizarea acestui înalt Institut de cultură românească în străinătate.

— Raportul se primește cu manifestații de bucurie.

D-l O. DENSUȘIANU face unele obiecțiuni asupra cuprinsului raportului Comisiunii pentru studiul propunerii de reorganizare a Academiei, citit în ședința plenară dela 7 Iunie trecut, și exprimă câteva păreri personale privitoare la această chestiune.

— Se decide ca discuțiunea asupra acestui subiect să se facă în ședința în care Comisiunea respectivă va prezenta raportul pentru reorganizarea Academiei prevăzut în programa lucrărilor.

D-l I. SIMIONESCU întreabă dacă biourul Academiei are cunoștință de proiectul de lege asupra proprietății literare și artistice prin care se dau acestei Instituțiuni unele însărcinări.

D-l Vicepreședinte V. PĂRVAN răspunde că Academia nu are cunoștință de acel proiect de lege și că nici nu i s'a cerut avizul la alcătuirea lui.

Se cetesc pasajele din proiect privitoare la atribuțiunile conferite Academiei.

— După discuțiunea urmată se decide ca o Comisiune compusă din d-nii I. Brătescu-Voinești, A. Rădulescu, Em. Racoviță și I. Simionescu să se pre-

zinte d-lui Ministru al Cultelor și Artelor și să-l roage ca la alcătuirea proiectelor de lege, prin cari se dau Academiei oarecari însărcinări, să se ceară în prealabil părerea acestei Instituțiuni.

Ș E D I N Ț A

29 MAIU 1923

Președința d-lui V. PĂRVAN, Vicepreședinte.

D-l M. SADOVEANU spune că s'a intervenit la d-l Ministru al Cultelor și Artelor în chestia proiectului de lege asupra proprietății literare și artistice, despre care s'a vorbit în ședința precedentă, și s'au primit asigurări că nu se va face nici o lege cu dispozițiuni referitoare la Academie fără ca această Instituțiune să fie întrebată și consultată.

D-l Victor Iacob, profesor la liceul «Aurel Vlaicu» din Orăștie, roagă a se tipări de Academie manuscrisul lucrării sale *Infinitismul sau teoria infinitului. Un sistem filosofic*. Volumul I.

— Se trimite la Secțiunea istorică.

D-l G. ȚIȚEICA cetește următorul *Raport asupra activității școalelor Academiei în cursul anului școlar 1922—23*:

Domnilor Colegi,

•Cu toate greutatele actuale de scumpete a materialelor și de găsire a unui personal destoinic, școalele pe cari le întreține Academia din fondurile speciale și pe cari le supraveghează de aproape, au dat, precum veți vedea din datele următoare, rezultate mulțumitoare.

•1. Școala de agricultură «Ioan Costache Agarici» dela Moara Grecilor, județul Vaslui a funcționat în anul școlar care se încheie (1922—1923) cu 35 de elevi, dintre cari 14 în anul I, 9 în anul II și 12 în anul III, aceștia din urmă vor termina cursurile teoretice și practice la 10 Oct. Școala n'a putut avea grădinar-pomicultor, nici subdirector, în schimb a fost însărcinat învățătorul din localitate să dea lecțiuni de aritmetică, geometrie, istoria Românilor, limba română și geografia economică a României ca o complectare a cunoștințelor elevilor care vin slab pregătiți din școala primară.

•Cursurile teoretice s'au făcut dela 1 Noembrie 1922 și până la 1 Martie 1923 și numai dimineața dela 8—12 și seara dela 6—9 p. m., restul timpului elevii l-au întrebuințat în atelierul de lemnărie, fierărie și împletituri.

•Aproape toate culturile de câmp, grădină, pomi și vie s'au făcut de elevi, cari muncesc cu dragoste.

•În ziua de 8 Oct. 1922 s'a ținut examen de absolvire în urma căruia au fost declarați absolvenți 12 elevi și împărțiți să facă un an de practică agricolă. Dintre aceștia doi sunt practicanți la școală.

•Pentru întreținerea școlii s'a prevăzut în buget suma de lei 261.465, din care s'a cheltuit 319.617,65, adică cu 58.152,65 lei mai mult; în schimb s'a încasat din veniturile prevăzute în buget de 195.900 lei cu 50.234,12 lei mai mult și mai sunt cereale în magazie de 62.428,50 lei. În cât situația nu e așa de îngrijitoare cum ar părea la prima vedere.

•La această școală se muncește serios și practic. Academia poate fi mulțumită că intențiile donatorului sunt aduse la îndeplinire grație directorului școlii D-l G. Cotea.

•2. Școala primară «Tache Petre Anastassi» din comuna Călmățuiu, județul Tecuci. Școala are 4 clase cu un singur învățător, D-l Hotnog, care conduce foarte bine școala. Sunt înscriși 55 de elevi, băieți și fete, 20 în cl. I, 12 în cl. II, 13 în cl. III, 10 în cl. IV, dintre cari 44 au urmat regulat. Societatea ocrotirea orf. din războiu a ajutat cu îmbrăcăminte pe 9 orfani. La începutul anului s'au distribuit elevilor cărți în valoare de 893 lei. Școala a fost inspectată de 3 ori de revizorul școlar și găsită că funcționează foarte bine. Absolvenții de anul trecut au intrat 3 la școala normală «Vasile Lupu» și 1 la «Liceul Național» din Iași.

•Clădirile sunt separate și întreținute în bună stare. Cultura a 2 ½ ha ovăz și 2 ½ ha parâng a dat rezultate bune. Cheltuelile s'au păstrat, cu mare greutate, în marginele bugetare.

•3. Școala inferioară de agricultură «Tache Petre Anastassi» dela Țigănești, județul Tecuci a funcționat cu 44 de elevi, dintre cari 14 în cl. I, 18 în cl. II și 12 în cl. III. Din Decembrie, în locul d-lui Gheorghiu, retras dela direcția școlii din cauză de boală, a venit d-l Leon. În cursul anului școlar nu s'a putut ocupa locul de econom și cel de maestru fierar, iar cele de învățător, de institutor agronom, de maestru lemnar și de șef de cultură au fost fiecare vacant câte mai multe luni.

•În anul acesta s'a semănat 231 ha, 10, iar restul până la 397 ½ ha, adică de 166 ½ ha e parc, islaz, fânează, ferma și clădirile, gărlă, drum, răchitărie.

•Inventarul animal se compune din 10 boi mari, 8 juncani, 3 vițele și un vițel de un an, 2 vițeii și 5 vițele sugaci; 4 tauri și 7 vaci; 1 armăsar, 1 cal și 2 iepe; 13 berbeci, 55 oi fătate, 20 sterpe, 22 mieluțe de 1 an, 34 miei și mielușe sugaci; 43 porci și purcei, un număr mare de găini, găște și rațe cu pui și boboci, 20 stupi de albine.

•Cum se vede, gospodăria e bogată și atât fostul director, om cu o cultură specială și generală largă, cât și actualul director și-au dat silința să conducă bine o întreținere școlară complexă, cum e școala de agricultură dela Țigănești.

•Din suma votată pentru cheltueli de 384.850 lei s'au cheltuit 409.728,25, adică cu 24.878,25 lei mai mult, iar din veniturile prevăzute în buget de 284.797 lei s'au încasat numai 141.913,30 lei, adică cu 143.783,70 lei mai puțin.

•Și anul acesta școala dela Țigănești se prezintă cu deficite grele, cari apasă asupra fondului Tache Anastassi. Cum ați văzut din darea de seamă a d-lui secretar general această dificultate financiară serioasă a

«fost ușurată prin subvenția de 200.000 lei acordată de Ministerul Agriculturii și Domeniilor. În orice caz Academia și-a făcut datoria față de memoria lui Tache Anastassiou, care și-a lăsat o bună parte din avere pentru aceste școli.

«4. *Institutul Otteteleşanu* dela Măgurele, jud. Ilfov, precum știți, funcționează astăzi ca școală normală. Sub o conducere nouă și pricepută, a d-nei Strugurescu, cu organizarea Statului și cu sprijinul nostru, școala funcționează în condițiuni deplin mulțumitoare. Soluția care s'a dat Institutului, care la început părea îndoioasă, se vede acum că e fericită

«Acestea sunt constatările pe cari Comisiunea școlară ține să le aducă la cunoștința Academiei».

G. Țițeica, V. Pârvan.

— Se ia spre cunoștință și se aprobă.

— Se procede la alegerea Comisiunii școlare pe 1923—1924.

— Sunt aleși d-nii D. Gusti, S. Mehedinți, V. Pârvan.

— Se cetește următorul *Raport asupra activității Cabinetului numismatic în 1922*.

Domnilor Colegi,

«Activitatea Cabinetului Numismatic s'a continuat și în anul trecut în cele două direcțiuni ce i-au fost imprimare încă dela crearea lui.

«În primul rând s'a urmat cu clasificarea pe fișe a monetelor ce le dăruisem noi în 1921 și apoi cu cea a materialului intrat în cursul anului 1922. Acesta din urmă se compune din 385 monete, 26 medalii și 8 plumburi bizantine. Parte din ele ne-au fost dăruite, parte au fost cumpărate. Între cele dăruite locul de frunte îl ocupă un interesant tezaur de monete medievale descoperit în comuna Obad (jud. Timiș) și trimis de Comisiunea Monumentelor Istorice.

«Cât privește studiile întreprinse de către personalul Cabinetului Numismatic, ele au fost date la iveală parte de noi, în comunicările făcute Academiei, parte de d-l numismat-ajutor Const. Moisil, în revistele societății numismatice.

«Trebuie să constatăm cu deplină mulțumire, că serviciul pe care Cabinetul Numismatic îl aduce publicului devine tot mai apreciat. În anul expirat sala noastră de lucru a fost vizitată de numeroși specialiști și amatori, cari de o parte au prezintat spre determinare monete și medalii — în total 1711 piese — parte au utilizat biblioteca specială atașată pe lângă acest serviciu.

«Este regretabil numai, că colecțiile noastre nu se pot completa în măsura cuvenită, de și ni se prezintă adeseori ocaziuni favorabile. Cauzele sunt atât lipsa de fonduri, cât și speranța ce am avut până acum, că ar fi posibil să ni se înapoieze colecțiile din Moscova. De și speranța din urmă este împărtășită de anumite cercuri, totuși aceasta nu poate fi o piedică pentru achiziționarea de noi monete, de oarece fondurile

«cheltuite în acest scop sunt totdeauna bine plasate, căci valoarea monedelor antice crește mereu.

«De aceea dorința noastră ar fi ca să se mărească fondul de achiziție pentru Cabinetul Numismatic la o sumă îndestulătoare pentru a putea «complecta colecțiile noastre cu toate piesele ce prezintă interes».

— Se ia spre cunoștință. Comisiunea bugetară este rugată să țină seamă, cu ocazia alcătuirii proiectului de buget, de dorința exprimată de d-l M. C. Sutz, membrul conservator al colecțiunii numismatice, în partea finală a raportului.

D-l V. PÂRVAN cetește următoarea propunere:

«Subscrișii propunem ca art. 70, al. 2, din Regulamentul general să se modifice înlocuindu-se cuvintele: «autorii și editorii, Membri ai Academiei sau străini, primesc încă gratuit un număr de douăzeci și cinci «exemplare», prin cuvintele: «autorii, dacă sunt membri activi ai Academiei, primesc gratuit câte 100 exemplare, ceilalți câte 50 exemplare».

V. Pârvan, I. Bianu, D. Gusti, A. Rădulescu.

— Procedându-se la votare prin ridicarea de mână, propunerea este primită de unanimitatea membrilor în număr de 22.

— Se alege o Comisiune compusă din d-nii *I. C. Negruzzi, V. Pârvan și A. Rădulescu* care să revizuiască discursurile de recepțiune ale d-lor O. Goga despre G. Coșbuc și A. Lăpedatu despre Istoriografia română ardeleană și răspunsurile d-lor G. Bogdan-Duică și I. Bianu, conform art. 63 al. 2 din Regulamentul general.

ȘEDINȚA SOLEMNĂ

30 MAIU 1923

PREȘEDINȚA M. S. REGELUI.

D-l Vicepreședinte V. PÂRVAN întâmpină pe M. S. REGELE cu următoarele cuvinte:

Sire,

Printre multele acte simbolice la cari Maiestatea Voastră este chemat să participe în calitate de Părinte al Patriei, fără îndoială ceremonia solemnă a primirii nouilor membri ai Academiei este una dintre cele mai caracteristice, pentru înrudierea ei cu marile consacărări religioase: fie ele politice, fie pur spirituale.

Monarchiile ereditare moderne își a u rădăcinile lor în eterna

nevoe a umanității de simbole pentru ideea de nemurire a rasei conducătorilor. Un rege este prin însăși definiția sa un nemuritor. Cele mai mici acte ale vieții sale sunt determinate de tradiții milenare și el este epifania ideală a întregului și de strămoși și de urmași. De sigur, personalitatea sa pur omenească, manifestată creator în chip original prin faptele de seamă ale domniei sale, dă suveranului adesea și înfățișarea crescută de erou eponim al unei întregi epoci, dar întocmai cum el s'a hrănit în existența sa pământească din spiritul și gloria strămoșilor, așa la rândul lui, el hrănește marile umbre ale strămoșilor cu ambrozia gloriei sale celei nouă și împlântă tot mai adânc în sufletul nemuritor al națiunii gândul dinastic al regalității.

Un rege este însă prin definiție și un istoric. Că el crează istoria vremii sale, cu planurile îndrăznețe ale minții sale și cu faptele de arme ale brațului său, nu ar fi încă a fi istoric. Dar conștiința din care pornesc acțiunile sale e cea a Trecutului. Suflul care animă entuziasmul său, și mângâie ceasurile sale de îndoială, e cel al spiritului și responsabilității istorice.

Maiestatea Voastră, în asemănare cu înțeleptul Vostru predecesor, gândește profund istoric și cunoaște amănunțit istoria, începând chiar dela acele pietre scrise grecește și latinește, pe cari Maiestatea Voastră le cetia fără niciun ajutor străin, atunci când venea să cerceteze săpăturile arheologice patronate de această Academie.

Prin spiritul și preocupările Voastre, prin faptele istorice și prin caracterul simbolic al vieții Voastre sunteți, Sire, al nostru.

Venirea Maiestății Voastre între noi nu e dară decât o continuă consacrare a acestor înalte legături sufletești și prezidarea ședințelor noastre solemne de către Maiestatea Voastră constituie cea mai înaltă onoare și satisfacție pe care Maiestatea Voastră ne-ar putea-o acordă. Cele două idei de perpetuitate, cele două idei istoric-naționale fundamentale ale Patriei noastre, ideea politic-unitară, monarchic-ereditară, încorporată în iubita noastră dinastie, și ideea culturală, încorporată în Academie, reapar mereu înfrățite la ocazii ca aceea de azi, spre mărirea Trecutului și asigurarea Viitorului.

Fiți binevenit, Sire, în mijlocul nostru.

Sire,

Rog prea plecat pe Maiestatea Voastră, să binevoiască a lua președinția efectivă a ședinței solemne de azi.

MAIESTATEA SA REGELE binevoiește a răspunde următoarele:

«Domnilor Colegi,

«Cu mare plăcere am venit întotdeauna în mijlocul domniilor-voastre și cu atât mai mare plăcere vin astăzi, când este vorba de a primi un nou element valoros, care de mult este în legătură cu Academia, în sânul membrilor efectivi ai acestui înalt așezământ de cultură.

«Domnia-voastră ați vorbit de rolul istoric ce orice suveran joacă în viața unui Stat. Mai înainte regii se numeau «prin grația lui Dumnezeu»; astăzi și «prin grația lui Dumnezeu», dar și «prin voința poporului». Eu cred că tocmai numirea aceasta, «prin voința poporului», ne strânge și mai tare cu evenimentele istorice prin cari trece un neam.

«Mie Mi-a fost dat de Providență să trec prin momente istorice cari au determinat și cari au confirmat ceea ce de secole au fost strânse în mintea și inima acestui popor, de a realiza chemarea la care providența a împins poporul românesc, pentru a efectua unirea tui națională, la care de multă vreme au lucrat bărbați de inimă, bărbați cu adevărat simț patriotic. Dar unde s'au putut dezvoltă mai bine aceste sentimente adevărat patriotice, adică naționale, decât tocmai în sânul Academiei Române, care le-a putut întruni, atunci când granițe le despărțeau, sub acelaș acoperământ, strângându-le cu iubirea unei mame în brațele românismului?»

«De aceea astăzi îmi pare bine că pot asistă tocmai la primirea unuia din fiii noștri care, despărțit fiind de granițe, totdeauna a luptat prin versuri și cânturi, pentru a țineă sus drapelul românismului și adevăratului sentiment românesc.

«Dau cuvântul d-lui Goga pentru a ceti discursul său de recepție».

D-I OCTAVIAN GOGA cetește discursul său de recepțiune despre G. Coșbuc.

D-I G. BOGDAN-DUICĂ cetește răspunsul la discursul d-lui Goga.

Ș E D I N Ț A

31 MAIU 1923

Președința d-lui V. PĂRVAN, Vicepreședinte.

D-l I. BIANU cetește procesul-verbal al Secțiunii literare pentru ședința dela 29 Maiu curent, prin care Secțiunea propune, cu majoritate de 7 voturi, contra 1, spre a fi aleși membri activi, pe d-nii Gh. Murnu, în locul răposatului Duiliu Zamfirescu, și C. Rădulescu-Motru, în locul răposatului A. Bârseanu, și cu unanimitate de 8 voturi, spre a fi aleși membri corespondenți, pe d-nii Marcu Beza și Nicolae Drăgan.

— D-l Vicepreședinte V. PĂRVAN spune că alegerea se va face după trecerea termenului stabilit prin art. 24 din Statute într'o zi ce se va fixa dinainte.

D-l GR. ANTIPA cetește procesul-verbal al Secțiunii științifice pentru ședința dela 29 Maiu, în care sunt consemnate următoarele decizii:

a) să se acorde *Premiul Năsturel*, de 5.000 lei, pentru subiectul *Climatografia unei regiuni a României* d-lui Julian Rick, autorul manuscrisului prezentat sub motto «Munca cinstită trebuie încurajată», care tratează despre *Climatografia câmpiei dintre râul Olt și râul Argeș*;

b) a ales pe d-nii colegi *Gr. Antipa, Dr. V. Babeș și Em. Racoviță* membri în Comisiunea pentru examinarea manuscriselor ce se vor prezenta la *Premiul Adamachi*, de 5.000 lei, divizibil, pentru subiectul *Contribuțiuni la studiul caracterelor antropologice ale țărânului român* și pe d-nii *D-rî V. Babeș, G. Marinescu și D. Gerota* în Comisiunea pentru examinarea manuscriselor cari se vor prezenta la concursul *Premiului A. Toncoviceanu*, de 1.000 lei, pentru subiectul *Despre grefele țesăturilor moarte*.

D-l *Secretar General I. C. NEGRUZZI* spune despre casa dela Mircești și mormântul lui Vasile Alecsandri, că se află în aceeaș rea stare arătată în anii trecuți. Dorința Academiei de a restaura casa și a face o capelă la mormântul poetului s'a lovit nu numai de indiferența publicului, dar și de reaua voință a rudelor. La apelul Academiei adresat rudelor pentru a înapoia obiectele mobile ce vor fi posedând, spre a se putea restabili cuprinsul casei cum eră în ultimile zile ale marelui poet, nu s'a primit nici un răspuns. Mai mult, nepoatele ilustrului defunct au cerut justiției să le pună în posesia mobilelor sigilate în casă, cari le-ar aparține, întrucât n'au fost dăruite odată cu casa. De sigur, dacă justiția le va da dreptate, străduințele Academiei pentru restabilirea interiorului casei vor fi cu totul zădărnice.

În ce privește facerea capelei, greutățile sunt tot așa de mari din cauza lipsei de fonduri. Prin intervenția la marele public s'a adunat o sumă derizorie față cu ce ar trebui pentru lucrarea proiectată. La intervenția personală a d-sale, d-l Guvernator al Băncii Naționale a promis o sumă însemnată. S'a repetat adresa, s'au făcut apoi intervenții și la alte persoane influente din Consiliul de Administrație al Băncii Naționale, dar rezultatul până în prezent este nul. În această situație d-l *Negruzzi* este de părere să se amâne soluționarea acestei chestiuni până când împrejurări favorabile vor pune Academia în posesiunea sumei necesare pentru buna ei rezolvire.

— Se aprobă.

Se procede la alegerea Comisiunii pentru revizuirea discursurilor de recepție ale d-lor *M. Sadoveanu*, despre *Poezia populară* și *D. Gusti*, despre *Ființa și menirea Academicilor*, și a răspunsurilor pregătite de d-nii *G. Bogdan-Duică* și *V. Pârvan*.

— Sunt aleși d-nii *I. C. Negruzi*, *I. Lupaș* și *A. Rădulescu*.

Ș E D I N Ț A

1 IUNIE 1923

Președința d-lui V. PÂRVAN, Vicepreședinte.

Dela d-nii Th. C. Marinescu și I. Nicolau, funcționari superiori în Ministerul de Interne, se primesc în dar câte trei exemplare din noua stemă a țării — regală, medie și mică — editată de d-lor.

— Se vor exprima mulțumiri.

D-l I. BIANU cetește procesul-verbal al Secțiunii literare pentru ședința dela 31 Maiu, prin care se arată că Secțiunea a luat următoarele decizii:

1. A acordat d-lui Jean Bart (Eugeniu P. Botex) *Premiul Eliade Rădulescu*, de 5.000 lei, pentru publicațiunea sa *Prințesa Bibița*, București 1922.

2. A împreunat *Premiul A. Toncoviceanu*, de 1.000 lei, pentru subiectul *Terminologia casei țărănești*, la care nu s'a prezentat nici un manuscris, cu *Premiul Constantinide*, de 4.000 lei, divizibil, iar suma totală de 5.000 lei a împărțit-o între concurenți precum urmează:

a) Lei 3.000 d-lui Cezar Petrescu pentru *Scrisorile unui răzeș*, București 1922;

b) Lei 700 d-lui Vintilă Paraschivescu pentru *Cascadele luminii*, București 1922;

c) „ 700 d-lui Marcel Romanescu pentru *Izvoare limpezi — Sonete și poeme* — Craiova f. a;

d) „ 600 d-lui Teodor Naum pentru *Bucolice. Traducere în versuri*, București 1922;

3. A amânat pentru anul viitor acordarea celor două burse din Fondul A. F. Robescu, dispunând ca venitul să se capitalizeze pentru mărirea fondului;

4. A admis tipărirea manuscrisului d-lui G. Bogdan-Duică despre Simion Bărnuț în publicațiunea *Studii și Cercetări*.

— Se iau spre cunoștință și se aprobă.

D-l D. GUSTI cetește procesul-verbal al Secțiunii istorice pentru ședința de astăzi, prin care Secțiunea propune, spre a fi aleși membri activi, pe d-l George Balș, în locul răposatului G. Bengescu, cu majoritate de 6 voturi, contra 2, și pe Părintele N. Popescu, în locul regretatului D. Onciul, cu majoritate de 5 voturi contra 2.

D-l GR. ANTIPA cetește procesul-verbal al Secțiunii științifice pentru ședința de ieri, 31 Maiu, prin care Secțiunea recomandă, cu majoritate de 6 vo-

turi contra 3, pe d-l N. Vasilescu-Karpen, spre a fi ales membru activ în locul răposatului St. C. Hepites.

— Se decide ca propunerile tuturor Secțiunilor pentru completarea vacanțelor din cadrele respective să fie supuse aprecierii plenului în ședința de Luni, 4 Iunie.

ȘEDINȚA SOLEMNĂ

2 Iunie 1923

PREȘEDINȚA M. S. REGELEI.

M. S. REGELE, deschizând ședința, zice:

«D-l Lăpedatu ne va cedi discursul său de primire. Imi pare bine că în decurs numai de câteva zile am avut plăcerea de a veni de două ori printre domniile-voastre pentru a asista la primirea a doi membri în acest înalt așezământ de cultură. Bucuria Mea este astăzi cu atât mai mare cu cât acest al doilea coleg este d-l Lăpedatu, care, ocupă catedra de istorie națională ce Eu am înființat la Cluj».

Apoi, adresându-se d-lui Lăpedatu, M. S. Regele, termină cu cuvintele: «Fii dar binevenit printre noi».

D-l AL. LĂPEDATU cetește discursul său de recepție despre *Istoriografia română ardeleană*.

D-l I. BIANU cetește răspunsul la discursul d-lui Lăpedatu.

ȘEDINȚA

4 Iunie 1923

Președința d-lui GR. ANTIPA, Vicepreședinte.

Banca Națională înștiințează prin scrisoare că ține la dispoziția Academiei suma de 20.000 lei, contribuție pentru restaurarea casei poetului V. Alecsandri dela Mircești.

D-l I. BIANU spune că suma de care Academia mai dispune pentru acest scop este de 15.990,63 lei. Dacă la această sumă se adaugă obolul Băncii Naționale, suma totală va fi de 35.990,63, ceea ce nu reprezintă mai nimic față de ce ar trebui pentru scopul propus. Din această cauză deciziunea, referitoare la această chestiune, luată în ședința dela 31 Maiu expirat, rămâne neschimbată.

D-l A. SALIGNY adaugă că Banca Națională va da o sumă și pentru capela proiectată a se face la mormântul poetului.

D-l GR. ANTIPA cetește procesul-verbal al Secțiunii științifice pentru ședința dela 31 Maiu prin care s'a hotărât ca *Premiul Adamachi* de 5.000 lei, divizibil, să se împartă între concurenți precum urmează:

- Lei 3.000 d-lui Ion Enescu pentru *Porumburile Românești*, București 1922;
 „ 1.000 d-lui Dr. C. Poenaru-Căplescu pentru publicațiunea *Parazitologie Umană*, București, 1920;
 „ 1.000 d-lui C. Rădulescu-Codin pentru *Muscelul Nostru. I. Comuna Corbi și locuitorii săi*, Câmpulung, 1922.

— Se ia act.

D-l M. SADOVEANU cetește următorul *Raport asupra lucrărilor făcute în anul 1922—1923*:

«Comisiunea aleasă în această sesiune pentru examinarea lucrărilor Academiei pe 1922—1923, luând în cercetare raportul d-lui secretar general cu privire la aceste lucrări, se simte dator să constate cu osebită satisfacție:

«Că, cu prilejul marelui eveniment, în care culminează dezvoltarea istorică de până acum a neamului românesc», încoronarea primului Rege și a primei Regine a tuturor Românilor din cuprinsul Daciei Traiane în catedrala dela Alba-Iulia, în ziua de 15 Octomvrie trecut, Academia și-a manifestat sentimentele ei tradiționale față de dinastie, tipărind volumul *Cuvântările M. S. Regelui Ferdinand I către Academia Română*, purtând ca prefață un omagiu din partea acestei Instituțiuni, pe care delegațiunea l-a prezentat Suveranilor în ziua de 17 Octomvrie. «Academia, al cărei scop și aspirațiuni se confundă cu ale Românilor, a văzut atins unul din țelurile pentru care ea a luptat jumătate de veac prin toate mijloacele de care a dispus».

«Dela sesiunea generală trecută până în prezent Academia a suferit însemnate pierderi în rândurile membrilor ei, mai ales în cadrul membrilor activi. În afară de veneratul ei președinte Dimitrie Onciul, s'au stins colegii noștri Duiliu Zamfirescu, Andrei Bârseanu, George Bengescu și Ștefan Hepites. Academia a pierdut și un însemnat număr de membri de onoare și corespondenți. «Golul lăsat în Academia noastră cu greu va fi completat, oricât de mari ar fi străduințele noastre». Academia a onorat așa cum se cuvine memoria acestor vrednice personalități.

«În cursul anului Academia a ținut un număr important de ședințe în cari s'au făcut însemnate comunicări.

«Relațiunile Academiei cu organele Statului au fost dintre cele mai normale», «Legăturile cu instituțiile mari științifice din străinătate s'au menținut în limita posibilității».

«Comisiunea ia cu deosebită plăcere act de lista tipăriturilor secțiunilor sale; de creșterea colecțiunilor bibliotecii; și cu părere de rău de greutate și de piedicile provenite din insuficiența localului Bibliotecii, lipsa de fonduri și restrânsul personal prea neîndestulător remunerat.

«Lipsa de fonduri îndestulătoare se răsfrânge și asupra premiilor cari apar insuficiente. «Posibilitatea de a face mai mult a fost împiedicată de mijloacele materiale prea restrânse pentru menirea și importanța Academiei în viața națiunii române».

«Cum conchide și domnul secretar general, nădăjduim și noi în posibilități mai întinse și vremuri mai prielnice».

Mihail Sadoveanu, Octavian Goga, Andrei Rădulescu.

— Se ia spre cunoștință.

D-l dr. Sever Mureșianu, profesor de istoria artelor și estetică la Școala de Arte Frumoase din Iași, roagă a se tipări de Academie manuscrisul lucrării sale despre *Mănăstirea Trei-Ierarchi din Iași*.

— Se recomandă Secțiunii istorice.

Dela d-l Arthur Gorovei, membru corespondent, se primesc în dar 13 scrisori și o telegramă trimise de fostul domnitor Al. Cuza, și de alți membrii și prieteni ai familiei, d-lui Tudorachi Vasiliu, fost intendent al palatului din Ruginoasa, și o telegramă a Șefului Stației Ruginoasa către stațiile Tg.-Frumos și Pașcani, privitoare la Principesa Elena Cuza.

— Se vor exprima mulțumiri.

D-l I. BIANU cetește următorul raport asupra activității științifice a d-lui G. Murnu:

•D-l Gheorghe Murnu are în vieța literară românească o situațiune atât de înaltă și de bine cunoscută de toată lumea, încât ar fi de prisos o deosebită motivare a votului Secțiunii literare, care îl propune spre a fi ales Membru activ în locul rămas vacant prin pierderea regretatului Duiliu Zamfirescu.

•Amintesc totuș că d-l Murnu, fiind născut aromân, și-a început cariera de publicist încă de acum 30 de ani, la 1894, publicând lucrarea sa premiată de Universitate despre *elementul grec ante-fanariot în limba română*. A continuat apoi printr-o lungă serie de studii filologice și istorice cercetările sale asupra popoarelor balcanice și în special asupra Aromânilor în trecut și acum.

•D-l Murnu este însă înainte de toate poetul care a publicat câteva volume de poezii, dintre cari unul în dialectul aromân, a tradus din marii poeți italieni Leopardi, Carducci, D'Annunzio. D-sa este mai pre sus de toate poetul clasic, care are marele merit de a fi românizat pe eternul Homer cu o pricepere, cu un talent, o pătrundere și o artă așa de înaltă, încât Academia l-a distins cu cel mai mare premiu al ei. •Pe lângă această operă măreață d-l Murnu a adăugat și pe aceea de arheolog și istoric al artei, publicând studii despre monumentele antice ale Romei și Atenei, despre portretul elin, despre vasele pictate grecești.

•Locul la care este chemat în sânul Academiei este indicat prin această lungă, stăruitoare și bogată activitate literară și artistică.

— Se procede la votul cu bile, al cărui rezultat este: votanți 21; voturi pentru 19, contra 2.

D-l Vicepreședinte GR. ANTIPA, anunțând rezultatul votului, proclamă pe d-l G. Murnu membru activ al Academiei Române în Secțiunea literară.

D-l G. BOGDAN-DUICĂ cetește următorul raport asupra activității științifice a d-lui C. Rădulescu-Motru:

Domnilor Colegi,

•Candidatul pe care avem cinstea să-l propunem alegerii Domniei Voastre, d-l profesor Constantin Rădulescu-Motru este un nume prea

•cunoscut nouă tuturor. (Născut în 1868, în județul Mehedinți, este dela 1901 profesor titular de Psihologie, Logică și Teoria cunoștinței la Universitatea din București). Bogata sa activitate de scriitor se extinde pe multe terenuri. Este autorul mai multor volume de filozofie, cari scrise într'o formă perfect literară au reușit să facă publicului român accesibile cele mai adânci probleme de filozofie. Toate sunt și contribuțiuni reale la mișcarea gândirii filozofice contemporane. Capitolele lor mai principale au fost traduse și publicate în reviste străine; au fost citate și comentate. Din aceste volume •Puterea Sufletească•, a fost premiat de Academia Română în 1908. •Elemente de Metafizică• adaptează graiului românesc dialectica celei mai abstracte gândiri logice. •Monografia asupra lui Fr. Nietzsche este un model de expunere critică și literară. Lucrările de psihologie sunt la înălțimea cercetărilor din Universitățile Apusene. Toate aceste scrieri filozofice sunt o podoabă a culturii române contemporane. Ca director al •Nouei Reviste Române• dela 1900 până la 1916; al •Ideei Europene• și al •Revistei de Filozofie• dela 1916 încoace, d-l profesor Rădulescu-Motru stă în mijlocul producției noastre culturale. La revistele dirijate de dânsul au colaborat și colaborează cei mai de seamă scriitori ai neamului. Studiile și articolele publicate de dânsul în aceste reviste, precum și în revistele dirijate de alții, constituiesc material pentru mai multe volume. Câteva au și fost publicate, aparte, în numeroase edițiuni. Din ele să constată că nu este preocupare culturală, pe care d-l Rădulescu-Motru să nu o fi împărțit. •Critică literară, teatru, chestiuni sociale, organizare școlară, politică, toate problemele de interes cultural general formează obiecte de cercetare pentru dânsul. Citez din această bogată colecțiune: •Insușirile poporului român•; •Idealurile sociale în artă•; •Cultura română și politicianismul•; •Naționalismul în cultura română•; •Poetii abstractivi și poetii sensoriali după Duiliu Zamfirescu•; •De ce literatura română este lipsită de actualitate•; •Organizarea rațională a Universităților•; •Regele Carol I•; (publicat și în •Revue de Paris• și reprodus de reviste străine); •Folosul filozofiei pentru formarea spiritului•; •Teoria rasei după Houston Chamberlain•; •Neam, popor, națiune•; •Filozofia istoriei•, etc. Pe lângă acestea multe articole de critică literară și teatru. Acea ce face legătura dintre aceste multiple producțiuni, este necontenita grijă a autorului de a armoniza fondul solid și documentat al gândirii sale cu o formă impecabilă de expresiune. Și trebuie adăugat, că la această grijă dânsul a răspuns din an în an tot mai fericit. Cuvintele, prin cari d-l Rădulescu-Motru a caracterizat opera lui Mihail Eminescu, par să fi fost și lozinca propriei sale activități. •Procesul culturii române întregi s'a depănat în mic, dar concentrat, zice dânsul, în munca lui Mihail Eminescu. Acea căutare de sine a lui este căutarea de sine a culturii române întregi. •Bat la porțile acestei culturi atâtea gânduri și atâtea doruri... Vântul de apus le aduce pe unele, suflul pământului, în care se odihnesc strămoșii, le ridică pe altele; și toate cer vestmintele vorbirii ca să poată intra în viața poporului nostru. Eminescu a fost între puținii cari au

«deschis acestor gânduri și acestor doruri o poartă de intrare spre o viață «durabilă».

«Acestor cuvinte a rămas dânsul credincios în tot cursul activității sale, după urma căreia avem astăzi o operă fecundă și originală, — care-l recomandă primirei în Academie».

— Se procedează la votul cu bile, al cărui rezultat este: votanți 21; voturi pentru 18, contra 3.

D-l Vicepreședinte GR. ANTIPA, anunțând rezultatul votului, proclamă pe d-l C. Rădulescu-Motru Membru activ al Academiei Române în Secțiunea literară.

D-l V. PÂRVAN cetește următorul raport asupra activității științifice a d-lui G. Balș:

«Am onoarea de a propune ca membru activ în secțiunea istorică a Academiei Române în locul rămas vacant prin moartea lui Gheorghe Bengescu, pe d-l George Balș, vechiu membru al Comisiunii Monumentelor Istorice.

«Activitatea științifică a d-lui Balș pleacă în întregime dela preocuparea istorică a găsirii originilor arhitecturii noastre religioase, «cari — după cum zice D-sa într'un loc — nu prea par a se desluși prin studiile, «oricât de amănunțite ale monumentelor noastre pămâtenes». Și D-sa precizează: «chestiunea originii stilurilor noastre și a diferitelor schimbări de orientare ce par a fi suferit în evoluția lor, e încă foarte puțin lămurită. Trebuie deci căutată și în afară din țară soluția acestei probleme».

«Pornind dela această convingere, d. Balș, după ce dăduse două prețioase monografii (în colaborare cu d. Ghika-Budești) asupra *Bisericii muntene din Filipeștii de Pădure* (București 1908) și asupra *Mândstirei moldovene Probota* (București 1909), începe seria studiilor sale asupra arhitecturii religioase balcanice, pe cari le-a continuat chiar în Rusia.

«Lucrarea sa *O vizită la câteva Biserici din Serbia* (București 1911) este una dintre cele mai serioase monografii istoric-stilistice asupra artei bizantino-sârbe, nu numai în literatura românească, ci și străină. D-l Gabriel Millet utilizează de repetate ori în marea sa monografie asupra vechii arte sârbești lucrarea d-lui Balș. Introducerea istorică asupra soartei bizantinismului și a influențelor italiene în arhitectura și pictura sârbească, dată de d. Balș la începutul studiului său, e un model de claritate și concizie în expunerea sobră a rezultatelor istoric-critice, obținute pe baza unei vaste erudiții, cu privire la evoluția stilului bizantin în Balcani. Vederile, schițele, planurile, secțiunile, detaliile, multe întâia dată ridicate de d. Balș la fața locului, sunt o mărturie remarcabilă nu numai de cunoștințele tehnice, ci și de spiritul pătrunzător de istoric al stilurilor, și de critic al evoluției ideilor artistice.

«Foarte prețios e și studiul de istorie a artei românești în expansiunea ei peste hotare, publicat de d. Balș în 1912: *O biserică a lui Radul-cel-Mare în Serbia* (din Bul. Com. Mon. Ist., Buc., 1912).

«D. Balș își continuă ancheta sa, în 1912, trecând în Bulgaria, unde,

•împreună cu d. Ghika-Budești, cercetează *Ruinele bizantine din Mesembria*, datându-le după caracterele lor tehnice și stilistice ca aparținând epocii Paleologilor. Și această lucrare arată perfectă stăpânire a literaturii străine arheologico-istorice asupra chestiunii tratate.

•Studiul d-lui Balș, intitulat cu o modestie aproape exagerată *Notișă despre arhitectura Sfântului Munte*, București 1913, ni se pare a pune pentru întâia dată la noi în adevărata ei lumină istoric-tehnică, stilistică, chestiunea raporturilor dintre arta românească și arta athonică. Interesante lumini aruncă autorul și asupra relațiilor dintre pictura noastră și cea dela Sf. Munte.

•O completare a anchetei sale balcanice, în Bulgaria și în Turcia, constituie cele două cercetări, de dimensiuni mai mici, *Mănăstirea din Nicopoli* (București, 1915) și *Bogdan-Serai* (Buc. 1916, — ambele din *Bul. Com. Mon. Inst.*), în cari autorul datează și plasează stilistic cele două construcții de cari se ocupă.

•Asupra ultimei lucrări, foarte importante, a d-lui Balș, *L'Architecture religieuse Moldave*, publicate ca adaos la lucrarea d-lui N. Iorga, *L'Art Roumain*, Paris 1922, nu mă voiu opri aici mai mult. Voiu aminti numai, că specialiștii din Apus, cu cari am avut ocazia să mă întâlnesc în ultimul timp, mi-au confirmat convingerea ce-mi făcusem la prima privire asupra acestei lucrări, despre poziția foarte importantă pe care o ocupă în istoria artei românești. Calitățile de obiectivitate, sobrietate, critică, informație bogată, spirit istoric-stilistic, apar și aici în lumina cea mai favorabilă pentru autor.

•Colegul nostru, d. Iorga, care folosește și adoptă, de repetate ori, în citata sa lucrare despre istoria artei românești, publicată în colaborare cu d. Balș, rezultatele studiilor acestuia, se exprimă astfel în prefață asupra colaboratorului său: «M. Georges Balș, dont on connaît les études sur l'art serbe et celui du Mont Athos, a bien voulu y¹⁾ ajouter des considérations techniques sur l'architecture moldave qui en sont arrivées à devenir toute une étude approfondie, dont le lecteur appréciera facilement la valeur». De fapt istoria artei bisericești moldovenești, scrisă de d. Balș, e astăzi pretutindeni citată ca o lucrare de primul rang.

•Om de o cultură istoric-artistică remarcabilă, coleg de o delicateță și distincție prețioasă, d. Balș va aduce secțiunii istorice a Academiei nu numai știința și talentul său, de cari atâția ani a beneficiat Comisiunea Monumentelor Istorice, dar un spirit de perfectă colegialitate și de orizont larg, atât istoric-artistic cât și general-cultural.

— Se procede la vot, al cărui rezultat este: votanți 21, voturi pentru 19 contra 2.

D-l Vicepreședinte GR. ANTIPA anunțând rezultatul votului, proclamă pe d-l G. Balș Membru activ al Academiei Române în Secțiunea istorică.

D-l I. LUPAȘ cetește următorul raport asupra activității științifice a părintelui N. Popescu:

1) La lucrarea d-lui Iorga.

Domnilor Colegi,

«Din incredințarea secțiunii istorice am onoare a face propunerea să fie ales părintele Dr. Nicole M. Popescu, profesor de istoria bisericii române la Universitatea din București, ca membru activ al Academiei Române în locul rămas vacant prin moartea regretatului D. Onciul.

«Născut în comuna Titu (jud. Dâmbovița) la 10 Febr. 1881, N. Popescu a studiat la Universitatea din București, unde la 21 Iunie 1908 a făcut examenul de licență în teologie «magna cum laude», iar la 10 Decembrie 1909 a luat licența și în filologia clasică. A urmat apoi cursurile de limba paleoslavă ale profesorului I. Bogdan și a lucrat în seminarul de geografie.

«La 1909 a fost distins cu premiul Hillel pentru lucrarea sa «*Rolul bisericii în trecutul neamului românesc*».

«A urmat apoi, timp de 5 semestre, la Universitatea din Viena, cursurile de istorie bisericească ale profesorilor Wolfsgruber, Hartmann și Tomek, precum și cele de istorie bizantină și balcanică ale vestitului Jireček, trecând aci și examenul de doctor în filosofie (24 V 1913), cu care prilej a prezentat disertațiunea istorică intitulată «*Nifon II. Patriarh von Constantinopel*» — caracterizată de Jireček ca o lucrare eminentă (eine vorzügliche Abhandlung).

«Dela Viena a trecut la Universitatea din München, unde a ascultat cursuri de paleografie greacă și a participat la lucrările seminarului de bizantinistică.

«În timpul de față este titularul catedrei de istoria bisericii române la Universitatea din București și director la Mitropolia Ungrovlahiei, fiind în această din urmă calitate unul dintre cei mai buni sfetnici și colaboratori ai mitropolitului primat Miron.

«Activitatea sa literară-științifică o începă părintele N. Popescu la 1908 prin publicarea monografiei istorice: «*Vieța și activitatea dascălului de cântări Macarie Ieromonahul*». Pe temeiul izvoarelor românești și grecești se arată în această monografie valoarea operii de naționalizare a vieții bisericești în același timp, în care stăruințele lui Gheorghe Lazăr și ale ucenicilor săi inaugurară curentul național în viața școalelor și în dezvoltarea culturii noastre. Prin remarcabilele-i calități de fond și de formă, această lucrare și-a asigurat un loc de cinste în literatura noastră istorică, fiind întâmpinată din partea criticii istorice cu aprecieri elogioase: «Ca informație bogată, ca studiu critic adâncit, ca înțelegere largă a subiectului și ca simpatie pentru omul harnic și priceput, de care se ocupă, lucrarea d-lui Popescu își ia locul printre cele mai bune monografii ce avem» (cf. «*Neamul Românesc*» din 1908, pag. 1012).

«În «*Analele Academiei Române*» — memoriile Secțiunii istorice — s'a publicat la 1914 studiul părintelui Popescu despre «*Nifon II Patriarhul Constantinopolului*». Pe temeiul cercetării critice a vieții Sf. Nifon și a izvoarelor grecești, românești și slavonești, autorul arată, în chip documentat, rostul acestui patriarh la Constantinopol și în Țara Românească, unde a reorganizat viața bisericii muntene la începutul secolului XVI.

«Ca o continuare a acestei lucrări trebuie considerat studiul intitulat *«Patriarhii Țarigradului prin țările românești în veacul XVI (1914)»*, în care arată că dintre cei 11 patriarhi ecumenici ai acestui veac, numai unul nu a călcat pământul țărilor noastre.

«N'a apărut încă, dar e gata de tipar studiul *«Patriarhii Țarigradului prin țările românești în veacul XVII și XVIII»*, menit să completeze cercetările anterioare.

«Dintre celelalte lucrări mai mărunte ale părintelui N. Popescu amintim: 1. *«Vieța și faptele Domnului Țării Românești Constantin Vodă Brâncoveanu (1914)»* 2. *Dionisie mitropolitul Ungrovlahiei 1672 (1914)»* 3. *«Catagrafia eparhiei Ungrovlahiei județul Ilfov (1914)»* 4. *«Prin Banatul Timișoarei (1919)»* 5. *«Județul Dâmbovița în anul 1810, publicat în vol. II al Anuarului de Geografie și Antropogeografie (1910—11) arătând mișcarea hotarelor dintre sate și continua descălecarea a elementelor ardelenesti»*.

«În afară de acestea, a mai publicat pâr. Dr. N. Popescu diferite studii și recenzii în revistele *«Biserica Ortodoxă Română»* în *«Convorbiri Literare»*, în *«Floarea Darurilor»* în *«Revista Ortodoxă»* și în *«Buletinul Institutului pentru studii sud-est europene»*.

«Toate studiile sale se disting prin un control serios al informațiilor, prin exactitate și precizie.

«Academia Română alegându-l între membri săi activi răsplătește, de o parte, munca devotată a unui cercetător istoric atât de bine pregătit, iar de altă parte, îi va da un nou îndemn pentru continuarea cercetărilor folositoare, punându-i la dispoziție și mijloacele necesare pentru publicarea lucrărilor sale mai întinse, cari stau gata de tipar».

— De oarece Academia nu posedă consimțământul scris al candidatului, prevăzut de art. 61, aliniatul 3, din Regulamentul general, alegerea se amână pentru ședința de mâine.

D-l A. SALIGNY cetește următorul raport asupra activității științifice a d-lui N. Vasilescu-Karpen:

Domnilor Colegi,

«Prin încetarea din viață a mult regretatului Șt. Hepites, a rămas vacant un loc de membru activ în Secțiunea științifică a Academiei.

«Potrivit Art. 24 al Statutelor Academiei, Secțiunea științifică s'a întrunit în ziua de 31 Maiu a. c., și cu o majoritate de 6 din 9 voturi exprimate, a decis să propună corpului întreg al Academiei, pentru a fi ales în locul vacant, pe d-l N. Vasilescu-Karpen.

«D-l Vasilescu-Karpen este Director și Profesor al școlii Politehnice din București, Inginer Inspector General, și membru corespondent al Academiei din 1919.

«D-l Karpen a făcut studii strălucite.

«Diplomat distins al școlii Naționale de Poduri și Șosele din 1891 și al școlii superioare de electricitate din Paris, D-sa nu s'a mulțumit cu aceste studii cari îi desăvârșiau cultura tehnică ci, animat de dorința cer-

«cetărilor științifice a continuat studiile la Facultatea de științe din Paris. «Clasificat întâiul la licența în Fizică D-l Karpen obține în 1904 Doctoratul în științele fizice al acelei facultăți, cu cea mai înaltă mențiune «acordată de Facultate «Mention très honorable».

«D-sa are la activul său numeroase lucrări științifice originale, în diferitele domenii ale fizicii, electricității și mecanicii teoretice și aplicate.

«Toate aceste lucrări au fost prezentate instituțiilor științifice din țară și din străinătate și publicate sub auspiciile acestor instituțiuni, precum și în Buletinul științific al Academiei Române.

«Douăsprezece comunicări au fost făcute Academiei de Științe din Paris asupra acestor lucrări și publicate în «Comptes Rendus» ale acestei «Academii».

«O parte din lucrări au fost făcute în timpul când d-l Karpen se găsea în Paris, întors în țară d-sa nu a încetat de a lucra pe terenul științific și a comunica instituțiilor științifice din țară și din străinătate rezultatele «cercetărilor sale.

«Citez următoarele dintre principalele sale lucrări :

«a) Cercetări teoretice și experimentale asupra câmpului magnetic produs de corpurile electrizate în mișcare.

«Eră vorba să se stabilească dacă un corp electrizat în mișcare produce sau nu, un câmp magnetic în jurul său, fapt fundamental în fizica modernă.

«Experiențele făcute până atunci în acest scop dăduseră rezultate contradictorii, punând astfel la îndoială fundamentul însăși al teoriilor moderne ale luminei și electricității.

«Fiind dată importanța și dificultatea cestiunei, marii învățați : Francezul Henri Poincaré și Englezul Lord Kelvin au luat inițiativa unui studiu experimental contradictoriu între doi fizicieni cari obținuseră rezultate inverse.

«Înainte ca acești fizicieni întruniți la Paris, să-și termine experiențele, d-l Karpen studiind aceeași cestiune a reușit să arate, prin experiențele sale, în mod indubitabil, în fața membrilor Academiei de științe din Paris, existența câmpului magnetic produs de corpurile electrizate în mișcare, închizând astfel discuțiunea asupra acestei cestiuni. Experiențele d-sale sunt considerate clasice în această cestiune, a cărei importanță a crescut devenind astăzi fundamentul teoriei materiei, redusă la electricitate.

«b) Intr'o altă comunicare făcută Academiei de științe din Paris, d-l Karpen enunță și demonștră un principiu relativ la distribuțiunea liniilor de forță magnetice. Pe lângă interesul teoretic, acest principiu are o întrebuintare practică în studiul și proiectarea mașinilor dinamo-electrice.

«c) D-l Karpen a prezentat aceleiași Academii o comunicare privitoare la reacțiunea magnetică a indusului mașinilor dinamo.

«Această cestiune a fost una din cele mai discutate în teoria mașinilor, totuși nu se ajunsese a se explica unele fenomene ce se produceau în timpul funcționării lor, d-l Karpen a fost cel dintâiu care, prin această co-

•municare, a arătat rolul forței magnetomotrice transversale, explicând astfel mai multe particularități ale funcționării mașinilor-dinamo cari păreau paradoxale.

•Această scurtă notă a fost dezvoltată într'un lung memoriu prezentat societății internaționale de electricieni (1908) de către d-l Swyngedauw, profesor la Facultatea de Științe din Lille.

•d) Intr'o serie de comunicări făcute aceleiași instituțiuni (1913), și într'un articol mai dezvoltat publicat în «Journal de Physique» d-l Karpén a reușit a lămurii complect cestiunea «Sborului fără motor» — astăzi la ordinea zilei — cestiune de mecanică din cele mai delicate nesolvată încă la acea dată —, arătând condițiunile în cari acest sbor este posibil.

•e) În timpul războiului mondial (1915), când țara riscă să rămână izolată în ce privește comunicațiunile telegrafice cu occidentul, d-l Karpén a proiectat și a reușit a construi, cu mijloace din cele mai restrânse, o stațiune puternică de telegrafie fără fir, la Băneasa lângă București, stațiune care a corespuns cu Parisul, cu Atena, Sebastopol, etc., până la aducerea unei stațiuni de T.F.F. din Franța.

•Această stațiune descrisă în Buletinul Societății Politehnice cuprinde mai multe dispozițiuni originale, pe cari a trebuit să le imagineze pentru a face față lipsei de aparate și materiale necesare unei asemenea stațiuni.

•f) În 1916 într'o comunicare făcută Academiei Române și Academiei de științe din Paris, d-l Karpén arată adevărata cauză a aderenței betonului de fier în construcțiunile de beton armat și atrage atențiunea asupra importanței ce trebuie să se atribuie coeficientului de contracțiune al betonului, contracțiune căreia se datorește aderența. D-sa calculează în această presupunere, valoarea aderenței și o găsește identică cu aceia rezultând din experiențe.

•g) În 1922 d-l Karpén realizează o nouă categorie de pile electrice a căror funcționare pare a contrazice cel de al 2-lea principiu al termodinamicii.

•D-l Paul Janet membru al Academiei de științe din Paris, prezintă acelei Academii lucrarea d-lui Karpén, pe care o găsește foarte interesantă de și face rezerve asupra contrazicerei menționate.

•h) În fine în ultimul timp d-l Karpén într'o serie de comunicări făcute Academiei Române, ținând seamă de atracțiunea moleculară care se exercită la nivelul suprafeței de separațiune între 2 medii diferite, stabilește noi și importante legi și formule, verificate de experiență și relative la căldurile de vaporizație ale lichidelor, la soluțiuni și la forța electromotrice a pililor.

•Aceste importante lucrări au făcut ca d-l Karpén să fie cunoscut și apreciat în străinătate, numele d-sale este citat în mai multe tratate de fizică și în uvraje de specialitate.

•Încă în 1902, în urma invitațiunei Facultății de științe din Lille, d-l Karpén a făcut o serie de conferințe de electrotehnică la acea Facultate.

Domnilor Colegi,

«Astăzi Fizica și în special electricitatea joacă primul rol atât în știință cât și în aplicațiunile acesteia.

«Transportul la distanță și distribuțiunea energiei cu ajutorul electricității;

«Electrochimia, Electrometalurgia și aplicațiunile miniere;

«Telegrafia și Telefonica cu și fără fir;

«Punerea în valoare a căderilor de apă;

«Electrizarea căilor ferate;

«Sunt atâtea aplicațiuni ale electricității — citând numai pe cele mai importante — cari, pe lângă interesul general științific, prezintă pentru țara noastră un interes economic netăgăduit.

«În deosebi cele 2 din urmă: valorificarea căderilor de apă și electrizarea căilor ferate, ar da loc prin înfăptuirea lor la folosința unei energii, până acum pierdută, precum și la o însemnată economie de combustibil de care se simte atâta lipsă.

«Acest interes de ordin științific și practic al Fizicii și Electricității, evidențiază și nevoia de a avea printre noi un cunoscător în aceste domenii ale științei.

«Specializarea în Fizică și Electricitate a d-lui Karpen, importanța lucrărilor sale, precum și activitatea științifică neîntreruptă pe care, d-sa a dezvoltat-o timp de 25 de ani, au făcut să fie propus de secțiune pentru locul vacant. Această activitate neîntreruptă constituie și o cheazășie că și în viitor d-sa se va arăta demn de onoarea ce i-ați face alegându-l printre membri activi ai Academiei.

— Se procedează la votul cu bile, al cărui rezultat este: votanți 20; voturi pentru 11, contra 9.

D-l Vicepreședinte GR. ANTIPA, anunțând rezultatul votului, spune că de oarece candidatul n'a obținut două treimi din numărul votanților, dar a întrunit majoritatea voturilor, alegerea, conform art. 11 din Statute, se va repeta în ședința de mâine.

D-l I. BRĂTESCU-VOINEȘTI cetește următorul raport asupra activității literare a d-lui Marcu Beza:

«Dela prima sa lucrare, volumul de nuvele și schițe, intitulat *Pe drumuri*, domnul Marcu Beza a vădit un foarte frumos talent. Romanul *O viață* publicat în 1921, în care atât de minunat descrie moravuri ale românilor din Macedonia, pe care așa de bine le cunoaște, fiind el însuși macedonean, i-a meritat un loc de frunte printre scriitorii noștri.

«Acum, atașat la ambasada română din Londra, cunoscând perfect limba engleză, prin prelegerile ce ține în calitate de conferențiar la Kings College (Universitatea din Londra), prin traducerile din autorii români de seamă și prin relațiunile ce și-a creat în lumea scriitorilor din Anglia, aduce neprețuite servicii țării noastre, atrăgând atențiunea și simpatia englezilor asupra producțiilor noastre artistice și științifice.

«*Proverbele române*, traduse în englezește și *Articole asupra poporului*

«și literaturii române, scrise în limba engleză sunt lucrări foarte prețioase, «cari fac ca domnul Marcu Beza să merite, fără nici o tăgăduire, un loc de membru corespondent în Academia Română.

«Secțiunea literară i-a conferit în unanimitate această cinste și nu mă «îndoesc că plenul Academiei va confirma prin votul său această alegere».

— Se procedează la votul cu bile al cărui rezultat este: votanți 18; voturi pentru 18.

D-l Vicepreședinte GR. ANTIPA, anunțând rezultatul votului, proclamă pe d-l Marcu Beza membru corespondent al Academiei Române în Secțiunea literară.

D-l S. PUȘCARIU citește următorul raport asupra activității științifice a d-lui N. Drăgan:

Domnilor Colegi,

«Studiul limbei române a fost una din preocupările de căpetenie ale «Academiei noastre dela înființarea ei. Secțiunea literară a numărat între membrii ei pe aproape toți învățații de seamă cari pe vremuri s'au dedicat studiului limbei și literaturii române.

«Din fericire, tocmai în vremile noastre, aceste studii se găsesc într-o «epocă de înflorire, prin activitatea frumoasă ce o dezvoltă câțiva învățați mai tineri. Între ei se deosebește prin talent, pregătire și putere de «muncă d-l dr. Nicolae Drăgan (născut în 18 Februarie 1884 în Nordul «Ardealului), fost docent la Universitatea din Cluj pe vremea stăpânirii «ungurești și astăzi profesor titular de limba și literatura română la aceeași «Universitate.

«Din lista lucrărilor sale — între ele una publicată acum nouă ani de «Academia noastră — se vede cât de rodnică e munca și cât de variate «sunt preocupările științifice ale d-lui Drăgan. Remarcăm cu deosebire «edițiile sale de texte vechi, studiate cu toată meticulozitatea filologică, «dar și cu o deosebită dragoste pentru monumentele literare ale trecutului. D-l Drăgan este astăzi, între tinerii noștri profesori, fără îndoială «cel mai bun cunoscător al literaturii vechi. Deosebit de instructive sunt «studiile sale de toponimie, pe cari le publică de câțiva ani încoace, iar «etimologiile sale dau o strălucită dovadă de ingeniozitate și talent. Aplecările sale pentru studii lexicografice fac din el unul din cei mai prețioși colaboratori ai Dicționarului Limbei Române.

«Propunându-vă alegerea d-lui N. Drăgan ca membru corespondent, «sunt sigur că vom avea în el un coleg vrednic și devotat».

— Se procedează la votul cu bile, al cărui rezultat este: votanți 18; voturi pentru 17, contra 1.

D-l Vicepreședinte GR. ANTIPA, anunțând rezultatul votului, proclamă pe d-l N. Drăgan membru corespondent al Academiei Române în Secțiunea literară.

D-l DR. G. MARINESCU citește următoarea propunere semnată de opt colegi:

•Subsemnații au onoarea de a propune ca membru onorar al Academiei
•Române pe profesorul Santiago Ramon Y Cajal, dela Universitatea din
•Madrid, în semn de omagiu adus celui mai ilustru din istologiștii con-
•temporani și care este cu siguranță unul din cei mai mari neurologiști pe
•cari îi cunoaște știința.

•Laureat al premiului Nöbel și al congresului internațional de medi-
•cină dela Moscova (1897) Santiago Ramon Y Cajal a creat metode noi,
•a găsit un număr considerabil de fapte necunoscute în istologia sistemului
•nervos, a combătut cu succes teorii false, a pus în adevărata ei lumină
•structura fină a celulei nervoase și a indicat căile de conducție ale siste-
•mului nervos, cu o precizie rară, aducând servicii imense nu numai
•neurologiei dar și fiziologiei, psihologiei și chiar sociologiei. În anul trec-
•cut când acest mare și modest învățat și-a serbat jubileul de 70 ani, neu-
•rologiștii și biologiștii din toate țările lumii s'au grăbit să-i aducă tri-
•butul admirației lor prin publicarea a 2 volume monumentale cu arti-
•cole originale, la cari a contribuit și știința română, iar, în fața univer-
•sității din Saragoza, i s'a ridicat o statuie încă în timpul vieții.

•Santiago Ramon Y Cajal a creat o școală națională de neurobiologie,
•dând Universității din Madrid și țării lui un prestigiu științific pe care
•nu l-a cunoscut de mult timp, iar prin cercetările și metodele sale a făcut
•un mare număr de elevi și în străinătate. Dacă, în războiul cu Statele
•Unite, Spania a fost învinsă, știința spaniolă, în persoana lui Cajal, pri-
•mește o satisfacție supremă, căci, numai după câteva luni dela finele
•războiului, Clark University din Worcester (Statele Unite) îl chiamă
•să țină conferințe și îi face primirea cea mai călduroasă.

•Geniul lui Santiago Ramon Y Cajal, care posedă toate virtuțile lati-
•nității, ni-l face scump și nouă, încât Academia Română poate consi-
•deră ca o datorie de a-l prenumăra printre membrii ei onorari.

*I. Simionescu, G. Țițeica, Dr. G. Marinescu, Sextil Pușcariu, I. Bianu,
Dr. V. Babeș, Dr. Gr. Antipa, D. Gusti.*

— Se procede la votul cu bile, al cărui rezultat este: votanți 18, voturi
pentru 18.

D-l Vicepreședinte GR. ANTIPA, anunțând rezultatul votului, pro-
clamă pe d-l Santiago Ramon Y Cajal membru de onoare al Academiei Ro-
mâne.

Ș E D I N Ț A

5 IUNIE 1923

D-l Vicepreședinte V. PĂRVAN, deschizând ședința zice:

•Am plăcerea de a saluta pentru întâia dată în mijlocul nostru pe doi
•colegi activi, cari, prin meritele lor general recunoscute trebuiau să fie
•de mult ai noștri și cari tocmai pentru această întârziere au fost dispen-
•sați de a trece întâiu prin gradul exoteric de membri corespondenți.

«Nu e în căderea mea de a releva frumoasele lucrări de specialitate prin cari colegii noștri acum intrați și-au stabilit un nume nu numai în țară ci și în străinătate. Ceeace aș vrea să accentuez în această salutare de bună-venire, e mulțumirea pe care o avem, noi Academia literară, de a câștiga în persoana D-lor nu numai doi învățați ci și doi meșteri ai limbii românești.

«În adevăr, colegul Rădulescu-Motru a fost un creator fericit de noi termeni și de expresii nouă românești, pentru a redă subtilele și abstractele raporturi de idei, cu cari filozofia alcătuiește construcția complexă și totuși armonioasă a sistemului nostru de înțelegere a lumii și vieții, iar colegul Balș a trebuit să găsească, alături de expresia matematică și plastică a creațiilor sale de arhitectură, încă și termenii românești cei mai potriviți, spre a lămurii chiar nespecialiștilor, aceea ce, fie în prezent, fie, mai ales, în trecut, a alcătuit sistemul de clădire românesc și evoluția lui stilistică, nu numai în liniile lui generale, estetice, ci și în bogăția amănuntelor lui tehnice și deci, istoric-artistice.

«Academia noastră, a cărei menire e, printre altele și de a da întâiul dicționar complet al limbii române, va avea în noii noștri colegi încă doi colaboratori de mână întâiu în două direcții deosebite, foarte importante: filozofia și arta.

«Fiți bineveniți, iubiți colegi, în mijlocul nostru».

D-I C. RĂDULESCU-MOTRU răspunde:

Domnule Președinte și Domnilor Colegi,

«Vă mulțumesc, în modul cel mai sincer, de bunele cuvinte cu care mă primiți în mijlocul D-voastră. Am întreagă conștiința de înalta menire pe care o are Academia Română și de aceea mă simt foarte onorat de alegerea făcută în persoana mea. Sunt ales în secția literară. Este adevărat că specialitatea ocupației mele este filozofia. Nici o știință însă nu oferă o mai strânsă legătură între conținutul cugetării și forma literară, ca filozofia. Numai o formă concisă și justă asigură viața adevăraților filozofice. Mă voi strădui să pun toată munca, de care sunt capabil, în serviciul scopului nostru al tuturor: consolidarea și înălțarea culturii române.

«Vă mulțumesc, încă odată, d-le Președinte și d-lor colegi, de onoarea ce mi-ați făcut».

D-I G. BALȘ mulțumește prin următoarele cuvinte:

Onorați Colegi,

«Vă mulțumesc din inimă pentru cinstea foarte mare — și așa de neașteptată — ce mi-o faceți, chemându-mă între D-v., cărturarii cei mai de seamă ai țării, pe mine simplu constructor, simplu meșteșugar.

«Într'adevăr, altceva n'am făcut decât să cercetez cu drag vechiul nostru meșteșug de zidire, căutându-i izvoarele și legăturile cu vecinii. De aceea, cred că alegerea mea trebuie privită drept un îndemn la aceste

«studii și că cinstea făcută mie revine de fapt întregului grup — încă «prea restrâns — al celor ce au apucat aceeaș cale».

D-l Vicepreședinte V. PĂRVAN amintește că astăzi urmează a se pune la vot alegerea Părintelui N. Popescu, care nu s'a putut face în ședința trecută de oarece candidatul nu-și înaintase consimțământul scris, prevăzut de art. 62, alineatul ultim, din Regulamentul general.

— Se cetește consimțământul primit astăzi, apoi se procedează la votul cu bile, al cărui rezultat este: votanți 24; voturi pentru 18, contra 6.

D-l Vicepreședinte V. PĂRVAN, anunțând rezultatul votului, proclamă pe Părintele N. Popescu Membru activ al Academiei Române în Secțiunea Istorică.

— Se procedează la votul cu bile, pentru a doua oară, asupra propunerii Secțiunii științifice de a fi ales membru activ d-l N. Vasilescu-Karpen, care în ședința trecută n'a obținut două treimi ci numai majoritatea voturilor exprimate. Rezultatul este următorul: votanți 24; voturi pentru 14, contra 10.

D-l Vicepreședinte V. PĂRVAN, anunțând rezultatul votului, spune că propunerea, conform art. 10 din Statute, urmează a fi pusă la vot, pentru a treia oară, în ședința de mâine, când va fi deajuns votul majorității absolute, spre a fi admisă.

D-l I. SIMIONESCU cetește următorul *Raport al Comisiunii fondului «V. Adamachi» asupra lucrărilor făcute în 1922—1923:*

Domnilor Colegi,

«Deciziunile luate de Domniile-Voastre în sesiunile generale trecute, «pentru aducerea la îndeplinire a dispozițiilor testamentare ale înțeleptului filantrop Vasile Adamachi, s'au executat în anul bugetar expirat, precum urmează:

I. *Burse.* În bugetul respectiv s'au prevăzut, pentru burse și cheltueli de școală, suma de 150.994,15 lei, din care s'au acordat:

«a) 24 burse de câte 150 lei pe lună repartizate astfel:

«5 la Școala Politehnică Centrală din București elevilor:

«Țurcan C. din anul I, Scărlătescu I. N. din anul II, Voronca St. Al. din anul III, Ștefănescu N. N. și Volf Octavian din anul IV;

«11 la Facultatea de științe din Iași studenților: Constantinescu Be-
nonne, Procopiu Virginia, Vasiliu M., dela secția matematici, Preușescu
«I. O. dela secția fizico-chimice, Ionescu Ana dela secția naturale, anul
«I; Savu D. Gr. și Savu D. I., Dimofte I. N., dela secția agronomică,
«Serghi Elena dela fizico-chimice, anul II; Antonescu C. dela secția na-
«turale și Istrati I. dela fizico-chimice, anul III;

«8 la Facultatea de medicină din Iași studenților: Popescu Anastasia
«din anul I, Sofronie Elena din anul II, Zaporojan Ifimie și Gușu Vera
«din anul III, Crăciunescu V. V., Popescu Zamfira, Ștefaniu Veronica
«și Vartic Georgeta din anul V.

«b) 3 burse de câte 250 lei pe lună d-lor: Mircea Savul, doctorand
«în Geologie la Universitatea din Iași, Mircea Ionescu, doctorand în chimie

• la Universitatea din Cluj, și Leotina Popovici, doctorandă în fizică la Universitatea din Cernăuți. Cu începere dela 1 Aprilie, s'a dat o bursă de 250 lei pe lună d-lui Ioan Steopoe, doctorand în științele naturale (morfologia animală) la Universitatea din București.

• c) 2 burse de câte 500 lei pe lună s'au dat d-lor Al. Bădărău și R. Georgescu pentru continuarea studiilor practice asupra minelor și metalelor în Anglia;

• d) 2 burse de câte 1200 lei pe lună s'au dat d-lui I. G. Botez, pentru continuarea studiilor în Antropologie și Preistoria paleolitică, și St. Procopiu pentru continuarea studiilor în Fizică, la Paris.

• Conform deciziunilor luate în sesiunea generală trecută doctorandul Botez avea dreptul la bursă până la 31 Martie trecut, iar doctorandul St. Procopiu numai până la 30 Septembrie 1922, după acea dată fiind considerat bursier onorific, spre a putea primi ajutorul de schimb până la 31 Martie. Amândoi acești bursieri sperau că vor putea trece tezele de doctorat până la acea dată. Cu toate eforturile făcute, ei n'au putut trece tezele de doctorat în Martie și au cerut prelungirea burselor pe termen de șase luni peste termenul fixat. Cererile au venit însoțite de aprecieri elogioase din partea profesorilor respectivi. Iată ce spune d-l R. Anthony, profesor de Anatomie comparată la Muzeul de istorie naturală din Paris în nota cu data 27 Ianuarie 1923 aflată în arhiva Academiei.

• Urmăresc de doi ani cercetările d-lui Botez asupra scheletului membrului superior al Primatelor. Studiile sale i-au dat deja rezultate foarte importante.

• D-l Botez este un lucrător de primul ordin care în viitor va aduce cu siguranță foarte mari servicii Anatomiei comparate.

• Socotesc că pentru a termina o lucrare așa de vastă și importantă ca aceea pe care el a întreprins-o, îi este absolut necesar să rămână în Franța timp de încă șase luni sau un an.

• O notă tot așa de frumoasă a primit bursierul St. Procopiu din partea profesorului său d-l A. Cotton, profesor de fizică la Sorbona și Directorul Laboratorului de cercetări fizice.

• Cererile lor au fost aprobate astfel că bursa de 1200 lei pe lună a d-lui Botez s'a prelungit până la 30 Septembrie, iar d-l Procopiu este bursier onorific al Academiei până la aceeași dată.

• Dovezile acestea nu sunt singurele, cari probează munca inteligentă a acestor bursieri. În Buletinul Societății Franceze de Fizică cu data 1 Decembrie 1922 sunt publicate unele observațiuni ale bursierului Procopiu în acea înaltă instituțiune științifică, iar în Buletinul Academiei de științe din Paris sunt publicate lucrările aceluiaș bursier: *Sur les spectres d'arc des métaux, dans divers milieux et dans le vide* și *Sur l'aspect des raies de flamme, d'arc et d'étincelle dans les spectres d'arc des métaux, dans le vide*, lucrări prezentate în ședințele acelei înalte Academii dela 15 și 19 Februarie a. c. prin d-l profesor A. de Gramont.

• În numărul cu data 15 Februarie 1923 din *Revue Générale de sciences*

«*pures et appliquées*, bursierul I. G. Botez a publicat lucrarea sa *Le Problème morphologique en Biologie et le nouveau livre de M. R. Anthony*.

«Asemenea vești îmbucurătoare avem despre bursierii Radu Georgescu și Al. Bădărău cari studiază în Anglia.

«Peste câteva luni toți bursierii pentru studii de specializare în străinătate vor veni cu studiile terminate, pentru a mări cu patru numărul specialiștilor pe cari Academia i-a pus la dispoziția țării, în diferite ramuri de activitate, mulțumită dispozițiilor testamentare ale înțeleptului Vasile Adamachi.

«Mare este părerea noastră de rău că nu vă putem da și de astă dată vești îmbucurătoare despre bursierii din țară din cauza curențelor nesănătoase cari au bătuit lumea studențească în anul școlar curent.

«Celelalte dispozițiuni prevăzute în Regulamentul special al fondului precum acordarea a 10 burse de câte 360 lei pe an la elevii ai Școlii practice de agricultură «I. C. Agarici» din Moara Grecilor, cheltuielile pentru grijele religioase spre odihna sufletului generosului testator, ajutoarele la Școala primară din Iași, subvenția acordată revistei Adamachi, s'au îndeplinit la timp și conștiincios.

«Pentru anul viitor avem onoare a vă propune ca să se dea o bursă pentru un inginer român care să studieze în Anglia și America organizația actuală metalurgică în special înlocuirea cocsului metalurgic prin gaz metan, păcură sau cărbune metalurgic. Bursa se va da prin concurs, timp de un an și cu 600 lei lunar.

«Ținându-se seamă că ultimii bursieri trimiși în Anglia, Franța și alte țări cu valută ridicată, au cam secătuit veniturile fondului Adamachi, în anul acesta nu se mai crează alte burse, rămânând ca veniturile corespunzătoare să fie adunate pentru o nouă serie de burse.

«Rămâne totuși bună bursa acordată d-lui R. Cernătescu, licențiat din Iași, pentru studiul fizico-chimiei în Elveția și Germania. D-sa a dat concursul, însă din cauza grelelor condițiuni de viață cari domnesc în acele țări, neavând avere proprie pentru a completa ajutorul dat de Academie, nu poate încă beneficia de această bursă.

«Și de astă dată ca și în fiecare an ne facem datoria de recunoștință către binefăcătorul Adamachi, din a cărui avere agonisită cu muncă a beneficiat atâtea energii active din țara noastră».

P. Poni, I. C. Negruzzi, I. Simionescu.

— Raportul se ieă spre cunoștință și se aprobă.

D-l I. BIANU cetește proiectul de buget al Academiei pentru anul 1923—1924 conținând la venituri suma de Lei 6.957.337,92 și la cheltueli suma de lei 6.957.148,09, având deci un disponibil de 189,83 lei.

D-l Vicepreședinte V. PĂRVAN, în legătură cu proiectul de buget, propune să se introducă în Regulamentul pentru serviciile Academiei două modificări:

a) tabela din art. 17, prin care se stabilesc salariile tip ale funcţionarilor, să fie modificată astfel:

No.	FUNCTIUNEA	C L A S A							
		I		II		III		IV	
			Sporit cu 50 %		Sporit cu 50 %		Sporit cu 50 %		Sporit cu 50 %
1	<i>Gradul I</i> Director de serviciu	—	2593	—	—	—	—	—	—
2	<i>Gradul II</i> Şefi de serviciu	1462	2193	1219	1828	—	—	—	—
3	<i>Gradul III</i> Contabil, cassier, co- rectori de publica- ţiuni, avocaţi, aju- tori bibliotecari . . .	975	1462	894	1341	812	1218	732	1098
4	<i>Gradul IV</i> Ajutor contabil, ajutor cassier, arhivar, scriitor definitiv . . .	650	975	569	852	487	730	—	—
5	<i>Gradul V</i> Scriitor provizoriu .	407	610	—	—	—	—	—	—

b) adaosul de 30% la salariile tip stabilite prin art. 17 acordat funcţionarilor cari fac serviciul şi înainte şi după amiazi, prevăzut în art. 18, să fie urcat la 50%.

Propunerile sunt susţinute şi de d-nii *Gr. Antipa* şi *G. Ţiţica*.

— Ambele propuneri se primesc de unanimitatea membrilor prezenţi la şedinţă, în număr de 24.

Apare în incintă d-l G. MURNU pe care D-l Vicepreşedinte V. PĂRVAN îl salută prin următoarele cuvinte:

«Am plăcerea de a salută pentru întâia dată în mijlocul nostru pe colega Murnu, ca membru activ al Academiei noastre. Traducerile sale clasice din Homer constituie un titlu de glorie nu numai personal, al D-sale, ci al literaturii româneşti în general. Suntem fericiţi de a avea acum de colaborator efectiv la lucrările noastre literare şi lexicale pe un meşter al limbii româneşti ca iubitul nostru coleg».

D-l G. MURNU răspunde următoarele:

«Mulţumesc D-lui Vicepreşedinte pentru cuvintele amicale cu cari întâmpină intrarea mea în Academie.

«Mulţumesc d-lor membri din adâncul sufletului meu şi cu toată recunoştinţa pentru bunăvoinţa ce au avut dându-mi un vot de cinste şi încredere prin alegerea mea ca membru şi apreciind astfel munca mea de până acum. Mă simt prin urmare dator să declar că voi lucra din răsputeri şi voi fi fericit să pot răspunde în totul aşteptărilor D-voastră».

D-1 GR. ANTIPA arată situația financiară sdruncinată a Academiei și dispozițiunile ce ar trebui luate pentru îndreptarea ei. Intre lucrările aflate în suferință, din lipsă de fonduri, cea mai importantă, care pentru Academie trebuie să fie și o chestie de onoare, este cea a Dicționarului limbii române. Suma prevăzută în buget pentru continuarea acestei importante opere este derizorie. Propune să se facă toate economiile posibile, la toate capitolele bugetului, spre a se putea da pentru Dicționar cel puțin 150.000 lei.

D-1 S. PUȘCARIU expune situația lucrărilor Dicționarului, arătând sacrificiile făcute de colaboratori pentru continuare și sumele necesare pentru activarea lor în bune condițiuni.

D-1 Vicepreședinte V. PĂRVAN este de părere să se facă intervenții stăruitoare la Guvern spre a se da Academiei din fondurile Statului subvenția de care are nevoie pentru îndeplinirea misiunii ei în viața culturală a neamului. Deocamdată propune să se voteze proiectul de buget așa cum a fost alcătuit, lăsându-se Delegațiunii facultatea de a face unele schimbări spre a putea urca la 200.000 lei suma prevăzută pentru Dicționar.

— După explicațiunile date de d-nii I. BIANU și G. ȚIȚEICA și după discuțiunea urmată, în care se evidentiază situația grea financiară a Academiei și necesitatea de a se interveni la Guvern pentru subvenția necesară, se pun la vot prin ridicare de mână, întâiu propunerea d-lui PĂRVAN relativă la latitudinea Delegațiunii de a face unele schimbări în favoarea Dicționarului apoi proiectul de buget, și se primesc de unanimitatea membrilor prezenți la ședința, în număr de 24.

D-1 I. BIANU citește următorul testament al răposatului bancher Jacques M. Elias:

•Subscrisul Jacques M. Elias, proprietar, domiciliat în București, •Strada Corabia No. 1, neavând ascendenți nici descendenți, dispun după •incetarea mea din vicață să se urmeze cu averea mea în modul următor:

•Institutii legatar universal Academia Română, căruia îi las toată averea •mea mobilă și imobilă, fără de nici o rezervă, oriunde s'ar afla această •avere în țară și în străinătate.

•Impuii legatarului universal următoarele sarcini:

•Să înființeze și să stăruie a se recunoaște ca persoană juridică o fun- •dație de cultură națională și de asistență publică numită •Fundatia fa- •miliei Menachem H. Elias cu sediul în București. Va înzestră această •fundație cu toată averea mea, după ce va deduce sarcinile succesiunii și legatele particulare.

•Fundatia familiei Menachem H. Elias, va avea de scop a întemeia •întreține, desvoltă sau ajută instituțiunile de cultură, de preferință de •cultura practică precum și de opere de asistență publică și de binefacere, •ca de exemplu burse la copiii săraci, cantine școlare, ajutorul săracilor •de preferință prin muncă, etc.

•În special va avea obligația de a construi și întreține în București

«un spital cu cel puțin una sută paturi, în condițiunile cele mai moderne și perfecționate; acest spital se va numi:

«Spital fondat de familia Menachem H. Elias».

«În acest spital se vor primi bolnavi de ambele sexe, israeliți și de orice altă credință, se vor da consultații și medicamente gratuite. Va construi și întreține tot în București un Gimnaziu și o Școală profesională pentru elevii israeliți și de orice altă credință. Atât Gimnaziul cât și Școala profesională se vor numi:

«Gimnaziu fondat de familia Menachem H. Elias» și «Școala profesională fondată de familia Menachem H. Elias».

«Fundația se va administra de un consiliu de trei persoane din care doi creștini și un israelit. Primul comitet, se va compune din Prințul «Barbu Alexandru Știrbey, Herman Marcu Horenstein și Emanuel Pantazi. În caz de vacanță administratorul sau administratorii rămași în ființă în comitet va prezenta Ministerului de Instrucție Publică o listă de trei persoane pentru fiecare loc și ministerul va numi, alegând din această listă. Dacă comitetul va fi cu totul descompletat atunci rog pe Academia «Română să prezinte o listă de trei persoane pentru fiecare loc din care ministerul să facă numire. Membrii primului comitet sunt pe viață, cei ce se vor numi în viitor vor fi numiți pe șapte ani, cu drept de a fi numiți din nou. Alegerea să se facă fără considerație politică, dintre persoane cunoscute și cari se ocupă cu chestiunile sociale și de asistență publică. Fiecare membru al comitetului va primi o retribuție lunară de lei 1.500, una mie cinci sute. Deciziunile se iau cu majoritate de doi din trei administratori. Acest mod de administrație și conducere l-am prevăzut ca o condiție esențială, neputând fi schimbat de nici o autoritate și pe nici o cale.

«Fundația nu va putea înstrăina moșiile și casele, iar cu banii și efectele ce se vor găsi și vor rămâne după plata legatelor și celorlalte sarcini se vor cumpăra pe cât posibil moșii.

«Rog ca moșiile să se exploateze în regie; venitul moșiilor din primul an după decesul meu, se va păstra ca fond de rezervă. În bugetul fundației se va trece la venitul moșiilor o sumă anuală care va reprezenta venitul mediu și normal al moșiilor, dacă într'un an venitul va fi mai mare, prisosul va mări fondul de rezervă, dacă va fi mai mic lipsa se va împlini din fondul de rezervă. Dacă fondul de rezervă va ajunge destul de însemnat, se vor cumpăra moșii.

«Spitalul și școala se vor zidi din venituri.

«Fundația va lua în serviciul ei pe vechii mei funcționari, d-l Fritz «Staeger și Jacques Popper.

«Legatarul meu universal va achita legaturile particulare, acelea însă ce dispui a se plăti lunar și semestrial le va impune bugetului anual al fundației. Aceste legaturi se vor plăti integral fără a se deduce cheltuielile «succesiunii și nici taxa de timbre și succesiune, la acelea la cari s'ar plăti asemenea taxe ele se vor suportă de succesiune. Legaturile se vor plăti după un an dela decesul meu, fără procente și din venitul primului an

«a banilor, efectelor și caselor, iar în caz când nu ar fi deajuns acel venit, se va completa lipsa din capitalul în bani, eventual efectele.

«Casa de bancă ce am la Viena sub firma «Gebrueder A. H. Elias» și care este proprietatea mea, se va desființa, iar firma și numele nu vor putea fi cedate nici utilizate de altcineva. Cum banca nu are nici un pasiv, lichidarea se va reduce la încasarea activului.

«Casa mea din București, strada Corabia No. 1, unde locuiesc, se va consacra în veci astfel cum se va găsi mobilată la încetarea mea din viață. Vestmintele și tot ce nu se va putea păstra, se vor împărți la săraci de executorul meu testamentar, tot el va da la prietenii mei câte un cadou din lucrurile mele.

«Din succesiune Legatarul meu Universal, Academia Română, își va opri *Lei 500.000*,— adică lei cinci sute de mii, din care *Lei 300.000*,— adică lei trei sute de mii, se vor capitaliza pentru ca din venitul lor să servească la darea de premii și de burse cari vor purta numele «Jacques M. Elias». Rog Academia Română să primească acest Legat Universal cu sarcini, pentru ca astfel să mă ajute la împlinirea unei opere pe care socotesc utilă pentru binele oștesc.

«Dacă însă Academia Română va refuza sau nu va putea primi acest legat sau dacă legatul va fi caduc ori nul din orice cauză, juridică sau de fapt, sau dacă Academia Română acceptă legatul dar nu va realiza până în doi ani dela punerea în posesie fundația, atunci institui legatar universal în locul Academiei pe Primăria Orașului București cu aceleași sarcini și rugăminte. În acest caz în loc de *Lei 500.000*,— se vor da Academiei Române numai *Lei 200.000*,— adică două sute de mii, cu destinația ca din venitul lor să se dea premii și burse ce vor purta numele «Jacques M. Elias», iar Primăria Capitalei în loc de *Lei 100.000*,— una sută de mii, va primi din succesiune *Lei 300.000*,— trei sute de mii, cu destinația ca venitul să se împartă la săraci de Crăciun și Paște fără distincțiune de cult.

«Prin limitarea sumei ce va reține din succesiunea mea, Legatarul Universal, fie Academie, fie Primărie, chiar dacă sumele ce va reține s'ar considera ca legat particular, nu am înțeles a schimba și nici nu m'am înșelat asupra caracterului legal de Legatar Universal adică cu vocație la întreaga succesiune, căci repet, fie Academia, fie Primăria, sunt instituite de mine Legatar Universal asupra întregii mele averi.

«În cazul când nici Primăria Orașului București nu va avea sau nu va putea primi legatul, ori nu va executa fundația în termen de doi ani dela punerea în posesie, institui Legatar Universal pe d-l Herman Marcus Horenstein cu aceleași sarcini. În acest caz Academia Română va primi legatul de *Lei 200.000*,— două sute de mii, iar Primăria Orașului București numai *Lei 100.000*,— una sută de mii, cu destinațiile menționate mai sus.

«Numesc executor testamentar pe d-l avocat Emanuel Pantazi, care va lua posesia întregii mele averi mobile și imobile împreună cu Legatarul Universal îndată după încetarea mea din viață va stăru, cere și

•Iuă parte la facerea fundației, va supraveghea și urmări împlinirea tuturor sarcinilor și legaturilor până la completa executare a tuturor dispozițiilor testamentului. Pentru osteneala sa îi las suma de Lei optzeci de mii No. 80.000,— din care i se va da lei patruzeci de mii No. 40.000,— îndată iar restul de patruzeci de mii, după terminarea completă a executării acestui testament.

•Insărcinez pe d-l Emanuel Pantazi să ardă toată corespondența, registrele și orice dosare și hârtii se vor găsi atât în București cât și la Viena, nepăstrând decât documentele și actele utile: la această lucrare îl vor ajuta pentru București impiegatul meu d-l Fritz Staeger, iar pentru Viena impiegății mei d-l Sigmund Helly și d-l Louis Faltischek.

•Se va da odată pentru totdeauna de Legatarul meu Universal:

•Lei 200.000,— două sute de mii în numerar, Academiei Române, dacă nu va primi a fi Legatară Universală, pentru burse de interes practic și științific și cari vor purta denumirea de bursele «Jacques M. Eliass».

•Lei 100.000,— una sută de mii Primăriei Orașului București, în efecte garantate de Stat și al căror venit se va distribui la săraci pentru sărbătorile de Crăciun și Paște, fără distincțiune de cult.

•Lei 40.000,— patruzeci de mii tot Primăriei Orașului București, pentru mărirea și îmbunătățirea Azilului de noapte.

•Lei 50.000,— cincizeci de mii, Fundațiunii Universitare Carol I.

•Lei 100.000,— una sută de mii, Facultății de Medicină pentru laborator.

•Lei 10.000,— zece mii, Societății pentru învățatura poporului român.

•Lei 10.000,— zece mii, Școlii evanghelice din București.

•Lei 40.000,— patruzeci de mii, Societății Salvarea.

•Lei 10.000,— zece mii, Societății Regina Elisabeta.

•Lei 20.000,— douăzeci de mii, Policlinicii Elisabeta.

•Lei 20.000,— douăzeci de mii, Leagănelui Sft. Ecaterina.

•Lei 20.000,— douăzeci de mii, Leagănelui Materna.

•Lei 50.000,— cincizeci de mii, Societății pentru profilaxia tuberculozei.

•Lei 20.000,— douăzeci de mii, Societății Pâinea zilnică.

•Lei 20.000,— douăzeci de mii, în efecte publice Templului Israelit de Rit Spaniol din București, unde am fost enoriaș; venitul acestor efecte să se împartă la săraci israeliți în ziua aniversării morții mele.

•Coroane austriace 20.000,— douăzeci de mii în numerar d-lui Louis Faltischek din Viena, amplotiatul biroului meu din Viena.

•Coroane austriace 10.000,— zece mii, în numerar, d-lui Sigmund Helly din Viena, amplotiatul biroului meu din Viena.

•Coroane austriace 1.000,— una mie d-lui Czigler tot amplotiat în serviciul meu din Viena.

•Coroane austriace 10.000,— zece mii, în numerar d-lui Dr. Wilhelm Neerman la Viena, avocatul meu.

•Lei 20.000,— douăzeci mii în numerar d-lui Fritz Staeger care este amplotiatul meu și se ocupă și la exploatarea moșiilor mele.

•Lei 10.000,— zece mii, în numerar d-lui Jacques Popper care este asemenea angajatul meu și se ocupă și la exploatarea moșiilor mele.

•Lei 2.000,— două mii, în numerar d-lui Pavel Damian, care este în serviciul meu.

•Lei 3.000,— trei mii cameristei mele Luise Reinelt, care este în serviciul meu.

•Lei 500,— cinci sute lui Nicolae Dimitrof birjarul meu.

•Lei 200,— două sute la fiecare din servitorii mei ce se vor afla în serviciul meu, în casa mea ce locuiesc.

•Din venitul anual se va da:

•Lei 10.000,— zece mii în numerar Templului Israelit de rit spaniol din București, în două rate, la 1 Iulie și la 1 Decembrie ale fiecărui an în perpetuu câte cinci mii lei, care înseamnă zece mii lei anual, această sumă se va înscrie în bugetul fiecărui an.

•Lei 10.000,— zece mii, la Școala Israelită de băieți de rit spaniol din București, în două rate egale de cinci mii lei, la 1 Iulie și la 1 Decembrie ale fiecărui an în perpetuu, această sumă de lei zece mii se va înscrie în bugetul fiecărui an.

•Lei 5.000,— cinci mii, la Școala de fete Israelită de rit spaniol din București, în două rate egale la 1 Iulie și la 1 Decembrie ale fiecărui an în perpetuu, această sumă de lei cinci mii anual se va înscrie în bugetul fiecărui an.

•Coroane zece mii No. 10.000 Templului Israelit de rit spaniol din Viena, în două rate egale la 1 Iulie și la 1 Decembrie ale fiecărui an în perpetuu, această sumă se va înscrie în bugetul fiecărui an.

•Coroane austriace 5.000,— cinci mii Școlii Israelite de rit spaniol din Viena, în două rate egale la 1 Iulie și la 1 Decembrie a fiecărui an în perpetuu, această sumă de 5.000,— cinci mii coroane austriace se va înscrie în bugetul fiecărui an. Această școală este fondată de răposatul meu tată și actualmente este aceasta Școală în Novaragasse No. 27.

•Lei 250,— două sute cincizeci în fiecare lună, se vor da vărului meu d-l I. I. Manoach, care locuiește în București, este bătrân și din nenorocire orb, această sumă i se va da cât va trăi și se va înscrie în bugetul fiecărui an al fundațiunii.

•Lei 500,— cinci sute lunar, amicului meu d-l Lazar Ascher la fiecare început de lună, cât va trăi; la încetarea din viață, această sumă de lei 500, se va da soției sale, d-na Tamar Ascher cât va trăi și se va înscrie în bugetul fiecărui an.

•Mărci germane 500,— cinci sute se vor da verișoarei mele văduva d-na Ida Rut Elias, fosta soție a vărului meu Alexandru Elias, în fiecare lună la început; această sumă de cinci sute mărci germane se va trimite la Berlin Bochumerstrasse No. 16, unde locuiește actualmente și i se va da cât va trăi, această sumă se va înscrie în bugetul fiecărui an al fundațiunii.

•Lei 600,— șase sute se vor da d-lui Fritz Staeger, angajatului meu, la fiecare lună, începând dela încetarea mea din viață, această sumă se va da până va trăi, după încetarea lui din viață, se va da această sumă

soției sale de va trăi, și până la încetarea ei din viață. Această sumă de lei șase sute lunar ce dispui să i se dea este în afară de legatul de lei 20.000,— ce am dispus să i se dea odată pentru totdeauna.

•Lei 300,— trei sute se vor da d-lui Jacques Popper, angajatului meu, în fiecare lună, începând dela încetarea mea din viață această sumă se va da până va trăi, după încetarea lui din viață, se va da această sumă de lei trei sute lunar soției sale cât va trăi până la încetarea ei din viață, această sumă de lei trei sute lunar ce dispui să se dea este în afară de legatul de lei 10.000,— zece mii ce am dispus să se dea odată pentru totdeauna.

•Lei 150,— una sută cincizeci, se vor da d-nei Arnold Vogel, văduvă, fostă soție a angajatului meu Arnold Vogel, această sumă de lei una sută cincizeci, i se va da lunar cât timp va trăi, eu îi dau deja această sumă și vreau să se continue a-i da cât va trăi, această sumă se va înscrie în bugetul fiecărui an al fundației.

•Coroane austriace 600,— șase sute lunar, se vor da d-lui Louis Faltischek, angajatul meu la Viena, în fiecare lună, începând dela încetarea mea din viață. Această sumă i se va da până va trăi, după încetarea lui din viață, se va da această sumă soției sale cât va trăi, până la încetarea ei din viață. Această sumă de coroane austriace șase sute ce dispun să se dea lunar este în afară de legatul de coroane austriace douăzeci de mii ce am dispus să i se dea odată pentru totdeauna. Această sumă de coroane austriace șase sute lunar, se va înscrie în bugetul anual al fundației.

•Coroane austriace 400,— patru sute lunar, se va da angajatului meu dela Viena, d-lui Sigmund Helly, începând dela încetarea mea din viață. Această sumă se va da cât va trăi, după încetarea lui din viață, se va da această sumă soției sale cât va trăi până la încetarea ei din viață. Această sumă de coroane austriace patru sute este în afară de legatul de zece mii coroane austriace, ce am dispus să i se dea odată pentru totdeauna. Această sumă de coroane austriace patru sute, se va înscrie în bugetul anual al fundației.

•Coroane austriace 80,— optzeci lunar se vor da camerierei mele Luise Reinelt, începând dela încetarea mea din viață, cât timp va trăi. Această sumă de coroane austriace optzeci i se va trimite unde se va afla, dânsa este din Moravia și nu știu unde se va duce ca să trăiască. Această sumă de coroane austriace optzeci se va înscrie în bugetul anual al fundației.

•Coroane austriace 160,— una sută șasezeci, se vor da verișoarei mele, cum se chiamă nu știu, dar angajatul meu Louis Faltischek la Viena vă poate spune, eu știu că este fiica verișoarei mele primare Charlotte Satin, care a încetat din viață, verișoarei mele care vreau să se dea această sumă locuște la Viena, eu îi dau această sumă de coroane austriace în fiecare lună și vreau să se continue a i se da și înainte cât timp va trăi, după încetarea ei din viață, această sumă de una sută șasezeci coroane austriace nu se va mai da nimănui; această sumă de coroane austriace una sută șasezeci se va înscrie în bugetul anual al fundației.

«Napoleoni de aur 100,— adică una sută se vor trimite Marelui Rabin la Ierusalim, franco de port în două rate egale, adică cincizeci napoleoni de aur la 15 Martie și 50 cincizeci napoleoni de aur la 15 Septembrie ale fiecărui an în perpetuu, cu ordinul ca Marele Rabin să împartă această sumă la Rabini ca să facă rugăciuni la «Bet Eliau», cum le trimetam și eu regulat la fiecare șase luni. Această sumă se va începe a se trimite după încetarea mea din viață și se va trimite în perpetuu, această sumă se va înscrie în bugetul anual al fundației.

«Napoleoni de aur 80,— optzeci. Se vor trimite tot la Marele Rabin din Ierusalim, franco de port, în două rate egale, adică patruzeci napoleoni de aur la 15 Martie și patruzeci napoleoni de aur la 15 Septembrie ale fiecărui an, în perpetuu, cu ordinul ca Marele Rabin să împartă această sumă la Rabini care fac rugăciuni tot anul la «Cupa Tamhui», cum le trimetam și eu regulat în fiecare șase luni. Această sumă se va începe a trimite după încetarea mea din viață și se va trimite în perpetuu, această sumă se va înscrie în bugetul anual al fundației.

«D-lui Louis Faltischek amplotiatul meu vă poate spune și arată cum trimetam eu aceste sume la Ierusalim.

«In caz când vreun membru al familiei mele, rudă până la al optelea grad, bărbat sau femeie ar fi lipsit de mijloace să i se dea ajutor eventual sau pensie mensuală ca să poată trăi, cât vor crede de cuviință membrii Comitetului.

«Legaturile în Capitală ce am dispus să se dea odată pentru totdeauna, se vor achita după un an dela încetarea mea din viață, după cum am dispus mai sus și fără procente pe acel an, iar legaturile lunare și cele pe șase luni, renta ce am dispus a se da la diferite persoane și instituțiuni se vor achita chiar dela încetarea mea din viață.

«Rog pe legatarul meu universal, precum și pe executorul meu testamentar, ca să intervie la guvern și să obție ca fundația ce doresc să se facă, să fie scutită de taxa succesiunii, timbre și orice dare către Stat, ca să poată avea fundația sumă mai mare la dispoziție și să poată aduce mai mare ajutor omenirii.

«Asemenea rog pe legatarul meu universal și pe executorul meu testamentar, ca la caz ca cineva din rudele mele sau prieteni sau chiar străini ar vrol să facă vreo donațiune în bani, efecte sau imobile, fundației mele, tot în scopul în care este creată fundațiunea, să primească.

«Lei 1.000,— adică una mie, se vor da în numerar Templului Israelit de rit spaniol din București, în patru rate trimestriale, adică lei 250,— la 11 Ianuarie, lei 250,— la 1 Aprilie, lei 250,— la 1 Iulie și lei 250,— la 11 Octombrie, ale fiecărui an în perpetuu. Această sumă de lei una mie anual servă ca să plătească un prânz ce se servește la săraci în toate Sâmbetele la patru ore după amiază, în un local al Comunității, această mâncare o dă familia noastră și am continuat și eu și doresc să se continue în veci.

«Lei 2.400,— adică două mii patru sute se vor da în numerar Templului Israelit de rit spaniol din București, odată pe an, adică la 1 Sep-

•temvrie ale fiecăruia în perpetuu și servă pentru îmbrăcăminte la copiii săraci Israeliti de Riș Spaniol. Societatea se numește Albasa, această sumă se va înscrie în bugetul anual al fundațiunii.

•Sunt convins că atât legatarul meu universal cât și executorul meu testamentar, vor face tot posibilul ca fundațiunea ce se va înființa, o vor face împreună cu membrii Comitetului foarte bine și roadele ei vor fi foarte folositoare pentru binele public. De sigur că toți care vor trebui să fie ajutați de această fundațiune, vor fi recunoscători și vor aduce mulțumirile lor conducătorilor. Eu asemenea le mulțumesc din fundul sufletului meu pentru toată munca ce vor avea și le urez sănătate bună și viață lungă pentru binele obștesc.

•Revoc orice dispoziție sau testamente anterioare acestuia.

•Scris și semnat de mine la București, astăzi 2/15 Decembrie 1914.

(L. S.) (ss) JACQUES M. ELIAS

Proprietar, domiciliat în București, str. Corabia No. 1

— După discuțiunea urmată, se alege o Comisiune compusă din d-nii *A. Rădulescu, I. Bianu și I. Brătescu-Voinești*, care să studieze testamentul și să prezinte un raport scris, în actuala sesiune, asupra posibilității de acceptare fără riscuri pentru Academie.

Părintele I. LUPAȘ prezintă următoarea cuvântare rostită de d-sa la mormântul Episcopului Dionisie Romano, în Buzău, la 26 Maiu 1923:

•Academia Română, a socotit că nu poate să lipsească dela această serbare comemorativă, din care consătenii lui Dionisie, intelectuali și țărani din Săliștea Sibiului, au înțeles să facă un adevărat prilej de reculegere și înălțare sufletească pentru toți ceice știu prețui învățămintele edificatoare ce răsar dintr'o viață așa de sbuciumată, laborioasă și roditoare, cum a fost viața fericitului întru pomenire episcop, la mormântul căruia ne închinăm cu evlavie în clipa de față.

•Deaceea prin hotărîrea luată în ședința plenară din 25 Maiu mi-a dat delegația de a reprezenta la serbarea această, aducând totodată un cuvânt de pios omagiu în amintirea fostului donator al Academiei Române.

•Originar dintr'o familie țărăneasacă, a satului ardelean, în care existența școlii bisericești e atestată documentar încă din anul 1616, crescut în atmosfera de pietate religioasă și progres cultural a mănăstirii Neamțului din Moldova, Dionisie a devenit un însemnat factor bisericesc și cultural în viața Munteniei, ducând pretutindeni cu sine însușirile țărănimii, din care s'a ridicat: credința neșovăitoare, cuviința, tenacitatea și dorul de lumină mântuitoare. A fost astfel un ostaș credincios și devotat al unității naționale, pe care înțelegea s'o pregătească, în împărăția vecinică a sufletelor, prin credință și cultură.

•Momentele mai însemnate din viața și activitatea lui Dionisie ni-l înfațișează ca pe unul dintre devotații și entuziaștii ucenici ai lui Gheorghe Lazăr, făcând și el parte din respectabila ceată a descălecătorilor culturali de pe plaiurile Daciei superioare.

«Invățăutul episcop al Romanului, Melhisedec publicând la 1884 în «Analele Academiei Române «Biografia Prea Sfințitului Dionisie Romano, «Episcopul de Buzău», arată în ce stare culturală se află biserica ortodoxă «română din Moldova și Muntenia pe la jumătatea secolului XIX și constată că după moartea Mitropolitului Grigore (1834) a urmat o dure-roasă stagnațiune. «In această stagnațiune morală, care a ținut câteva zecimi «de ani — scrie Melhisedec — o singură excepțiune întâlnim, *un singur «bărbat* ni se înfățișează în clerul român muntean, ca reprezentant al cul-turii și ca continuator al predecesorilor săi în cultură. *Acesta e Dionisie «Romano.*

«Il laudă apoi că «a dus cu sine școala pretutindeni pe unde a trăit și că a fost «predicatorul culturii intelectuale și amicul școlaei. Iar de «încheiere îl apreciază ca pe un autodidact fără cultură sistematică, dar «vrednic și neobosit muncitor la înălțarea edificiului nostru cultural.

«Dacă o riguroasă cercetare critică nu poate găsi în bogata lui activi-tate didactică, publicistică și religioasă-culturală opere originale de va-loare permanentă, rămâne în schimb de netăgăduit folos toată roada «muncii devotate, pe care Dionisie a știut s'o închine cu nepregetată stă-ruiță înaltelor scopuri de educație religioasă morală și națională-patrio-tică a tineretului, a preoților și a poporului întreg. În acest domeniu, «activitatea lui Dionisie a fost în adevăr mănoasă și binecuvântată.

«Celor ce s'au împărtășit și se vor mai împărtăși din roadele muncii «neobosite ale acestui semănător de gânduri drepte, bune și cuvioase, «le lipsește puțința de a cerceta izvorul, din care a fost împrumutată «sămânța acestor gânduri înălțătoare. Au însă datoria a respecta cu pietate «și recunoștință memoria semănătorului.

«Valoarea morală a vieții sale pline de abnegațiune și de sacrificii pentru «progres, a credinții sale, care nu s'a înspăimântat de nici o piedică și de «nici o ispită, a optimismului său viguros, care nu s'a lăsat niciodată în-sfrânt de puterea răului, ci s'a mângâiat în toate împrejurările cu neclin-tita nădejde în puterea covârșitoare a binelui, — ni se pare că o găsim «concentrată în următoarele cuvinte, pe cari le cetim în una din medi-tațiile religioase publicate de însuș Dionisie: «Nimic nu ne poate mân-gâia mai lesne în necazurile și în supărările ce ni se întâmplă, decât credința, «că în lume binele covârșește răul (Vezi broșura «*Vrei să fii înțelept* de «Dionisie Romano 1916 pag. 133).

«Un propovăduitor însuflețit al acestei credințe active a fost Episcopul «Dionisie, pe care nici vitregia timpului, nici răutatea oamenilor nu l-a «putut descuraja în lupta sa pentru triumful binelui și al dreptății. De «aceea i se potrivesc și lui cuvintele înțeleptului Solomon: «laudându-se «dreptul, se vor veseli noroadele, căci pomenirea lui este nemuritoare.

«Nemuritoare să fie pomenirea acestui săliștean cu duh de apostol, «care a luptat, a priveghiat și a ostenit atât de mult pentru progresul cul-tural al sf. noastre biserici și pentru o cât mai bună îndrumare morală «a iubitului nostru popor dreptcredincios.

Ș E D I N Ț A

6 IUNIE 1923

Președinta d-lui GR. ANTIPA, Vicepreședinte.

D-1 V. PĂRVAN cetește procesul-verbal al Secțiunii istorice pentru ședința de astăzi prin care se arată că Secțiunea a luat, între altele, următoarele deciziuni:

a) a acordat *Premiul Grigorie C. Angelescu*, de 4.000 lei, pentru lucrarea regretatului Teodor T. Burada *Istoria Teatrului în Moldova*, vol. II;

b) a ales pe d-nii N. IORGA, I. NISTOR și V. PĂRVAN în Comisiunea pentru examinarea manuscriselor ce se vor prezenta la *Premiul Alexandru Ioan Cuza* cu subiectul *Istoria Românilor dela Aurelian până la fundarea Principatelor*; pe d-nii N. IORGA, I. LUPAȘ și A. RĂDULESCU pentru examinarea manuscriselor ce se vor prezenta la *Marele Premiu Regele Ferdinand* cu subiectul *Vieța și faptele lui Tudor Vladimirescu și starea socială și culturală din timpul său*; pe d-nii D. GUSTI, I. NISTOR și A. RĂDULESCU în Comisiunea pentru examinarea manuscriselor ce se vor prezenta la *Premiul Funcționarilor C. F. R. din București* cu subiectul *Drepturile funcționarilor publici față de Stat* și pe d-nii D. GUSTI, N. IORGA și A. RĂDULESCU în Comisiunea pentru examinarea manuscriselor ce se vor prezenta la *Premiul Eliade Rădulescu* cu subiectul *Examinarea critică a teoriilor privitoare la desvoltarea vieții țărănești la Români*;

c) a ales în Comisiunea de 12 pentru examinarea publicațiilor ce se vor prezenta la *Premiul Năsturel* pe d-nii G. BALȘ, I. LUPAȘ, A. LĂPEDATU și S. MEHEDINȚI;

d) propune să se publice într'o limbă străină o monografie a lui Dimitrie Cantemir, cu specială privire la *Istoria Imperiului Otoman*;

e) propune să se publice un premiu de 5.200 lei cu numele *Premiul Basarabiei în memoria lui I. C. Brătianu*, care să se acorde în sesiunea din 1925 pentru subiectul *Istoria apărării drepturilor României asupra Basarabiei și rolul oamenilor de Stat ai României în această luptă*;

f) propune să se publice un premiu de 10.000 lei cu numele *Premiul Episcopiei Argeșului*, care să se acorde în 1925 pentru cea mai bună lucrare asupra subiectului *Monografia mănăstirii și episcopiei din Curtea-de-Argeș*;

g) decide să se tipărească în Buletinul francez al Secțiunii comunicarea d-lui coleg V. PĂRVAN făcută la al V-lea Congres internațional al științelor istorice ținut la Bruxelles în Aprilie trecut.

— Se iau spre cunoștință și se aprobă.

D-1 I. BIANU cetește procesul-verbal al Secțiunii literare pentru ședința de astăzi, în care s'au consemnat următoarele deciziuni ale Secțiunii:

a) să facă parte din Comisiunea de 12 pentru examinarea publicațiilor ce se vor prezenta la *Premiul Năsturel* din 1924 d-nii O. DENSUȘIANU, G. MURNU, S. PUȘCARIU, C. RĂDULESCU-MOTRU;

b) să examineze manuscrisele ce se vor prezenta la *Premiul Năsturel* pen-

tru subiectul *Elementul slav* în dialectul aromân* d-nii O. DENSUȘIANU, G. MURNU, S. PUȘCARIU;

c) să examineze manuscrisele ce se vor prezenta la *Premiul Bodescu* pentru subiectul *Opera literară a lui Caragiale* d-nii G. BOGDAN-DUICĂ, I. C. NEGRUZZI, M. SADOVEANU.

— Se iau spre cunoștință.

D-l GR. ANTIPA cetește procesul-verbal al ședinței de astăzi prin care se arată că Secțiunea științifică a luat următoarele deciziuni:

a) a hotărât, cu unanimitate de 7 voturi, să propună plenului pe d-l G. Murgoci spre a fi ales membru corespondent în locul vacant din Secțiune;

b) a ales pe d-nii I. INCULEȚ, L. MRAZEC, P. PONI și G. ȚIȚEICA în Cominiunea specială pentru examinarea publicațiilor cari se vor prezenta la *Premiul Năsturel* din 1924.

— Se iea spre cunoștință. Propunerea va fi supusă aprecierii plenului în ședința de astăzi.

D-l S. PUȘCARIU cetește următorul *Raport asupra situației lucrărilor Dicționarului*:

Domnilor Colegi,

«Și în anul acesta se cuvine, înainte de a ne da seama despre lucrările «Dicționarului limbei române, să aducem prinosul de recunoștință memoriei aceluia care ne-a părăsit pentru totdeauna. Marele prieten al poporului român, profesorul Dr. Ion Urban-Jarnik, s'a stins la o vârstă înaintată, după ce avusese norocul să vadă mândra sa patrie cehoslovacă în «tregită. Cu priceperea-i recunoscută și cu pasiunea care o avea mai ales «pentru asemenea lucrări, el extrăsese pe fișe, pe vremuri, din însărcinarea «Academiei noastre, un bogat material lexical din colecțiile de literatură «populară și de folclor

«Oamenii se duc — opera rămâne.

«Rămâne opera, dacă cei ce o fac nu uită că în curând se vor duce «și ei și dacă nu se vor îngriji de urmași. Aceasta e mai ales adevărat «la lucrările mari lexicografice, căci numai puțini muritori au norocul «să-și vadă, ca Littré, opera terminată; dicționarul german al fraților «Grimm, început în 1852 e neterminat încă.

Dacă în cei zece ani ce au trecut dela tipărirea coalei din urmă a Dicționarului nostru, s'ar fi putut lucra în condițiile prielnice în cari începușe, azi am avea tipărite două din trei părți ale lucrării. Dar acești zece «ani ce au adus atât de mari și fericite schimbări, nu însemnează numai «o întrerupere a dicționarului, ci au creat pentru el condiții cât se poate «de nefavorabile. Greutățile materiale sunt aproape de neînving, iar muncitorii tineri în toată puterea de odinioară azi sunt obosiți și hărțuiți de «grijile de cari sufer toți intelectualii. Toți colaboratorii, căți am rămas, am «ajuns la vârsta la care nu mai putem spera ca după terminarea dicționa- «rului să ne mai rămână vremea, și vâncioșia de a mai da și alte lucrări pen- «tru care fiecare din noi am strâns material prețios în curs de mulți ani.

«Renunțarea la aceste lucrări e dureroasă; am putea s'o facem însă, dacă am avea cel puțin siguranța că opera cea mare a vieții noastre, Dicționarul, e asigurată.

•Dicționarul nu e o carte oarecare, ci lucrarea de căpetenie a Academiei noastre, clădirea fundamentală pe care se întemeiază orice studiu asupra limbii (și în mare măsură asupra trecutului și psihologiei poporului nostru), opera care cuprinde patrimoniul scump al limbii pe care trebuie s'o cunoască, în toată frumusețea și bogăția ei, fiii țării noastre, mai ales fiii provinciilor eliberate, doritori de a se scutura de cultura străină care le-a falsificat în trecut până și graiul. Dicționarul e însă în acelaș timp proba că în epoca tulbură, stăpânită de un spirit de materialism rar și de patimi politice, există totuși atât idealism încât să se poată duce la bun sfârșit planul generațiilor trecute de vizionari. Alte popoare, — chiar dintre cele învinse — își dau seama de acest lucru și continuă cu eforturi augmentate și jertfe materiale proporționale mai mari publicarea dicționarilor naționale. Noi să nu fim în stare s'o facem?

•Intrebarea aceasta trebuie să ne-o punem de astădată serios. Starea de nesiguranță, cu întreruperi ireparabile, cari dăinuiește de patru ani trebuie să înceteze. Academia nu mai poate să continue cu aflarea de expediente pentru ca lucrarea să vegețeze, ci trebuie să se întrepună cu toată autoritatea ca să asigure definitiv terminarea ei, în condiții normale, cu numărul de colaboratori necesar și cu formarea unei sucrescențe de lexicografi tineri, ieșiți din cele patru Universități, cari să poată implini la un moment dat golarile ce s'ar isca în rândul colaboratorilor. Să nu uităm că lexicografia nu se învață de azi pe mâne, ci are o școală specială și îndelungată.

•In urma hotărârilor luate în sesiunea trecută, continuarea lucrării s'a făcut, cu întreruperea lunilor de vară, cu numărul redus de colaboratori, adică cu d-nii C. Lacea, Th. Capidan și N. Drăgan și cu cele câteva ajutoare pentru strângerea de material nou, aranjarea fișelor și controlarea citațiilor. Munca depusă a fost continuă și spornică. In redacția dintâiu d-l Lacea a ajuns până la cuvântul CETERĂ; d-l Drăgan a lucrat cuvintele CIM-CIOROPINĂ și CLĂBĂȚ-CLENCIU, iar d-l Capidan a ajuns până la cuvântul INNEBUNI. S'a întrebuințat multă vreme și trudă pentru reconstruirea unor articole de cele vechi al căror manuscris sau fișe, uneori și manuscrisul și fișele, se pierduse în războiu. In redacția definitivă — afară de neologisme — am ajuns pentru vol. I până la cuvântul CE, iar pentru vol. II până la INAFARĂ. Manuscrisul gata de tipar e considerabil, întrecând trei fascicole.

— Raportul se ia spre cunoștință. D-l Vicepreședinte GR. ANTIPA observă că continuarea lucrărilor Dicționarului a fost asigurată, în limita posibilității, prin deciziunea luată în ședința de ieri, cu ocaziunea votării bugetului.

D-l D. GUSTI cetește procesul-verbal al Comisiunii speciale de 12, pentru ședința dela 3 Iunie curent, prin care s'a hotărât ca *Premiul Năsturel*, de 4.000 lei, să se dea d-lui Const. Kirilescu pentru *Istoria războiului pentru întregirea României 1916—1918*, iar *Premiul Asociațiunii Craiovene*, de 1.500

lei, să se dea d-lor D. M. Cădere și V. Popescu pentru publicațiunea didactică *Noțiuni elementare de Chimie și Mineralogie conform programei în vigoare pentru școlile secundare.*

— Se ia act.

Părintele I. LUPAȘ spune că la 29 Iunie curent se va serbători la Sibiu semicentenarul morții Mitropolitului Andrei Șaguna, fost membru onorar al Academiei Române. Propune ca Academia să trimită delegați la acea solemnitate.

— Se delegă d-nii I. BIANU, O. GOGA, A. LĂPEDATU, I. LUPAȘ, S. MEHEDINȚI și S. PUȘCARIU.

Se procedează la votul cu bile, pentru a treia oară, asupra propunerii Secțiunii științifice de a fi ales d-l N. Vasilescu-Karpen Membru activ al Academiei în locul vacant din Secțiune.

— Rezultatul votului este următorul: votanți 24, voturi pentru 16, contra 8.

D-l Vicepreședinte GR. ANTIPA, anunțând rezultatul votului, proclamă pe d-l N. Vasilescu-Karpen Membru activ al Academiei Române în Secțiunea științifică.

D-l I. SIMIONESCU citește următorul raport asupra activității științifice a d-lui G. Murgoci:

«Doctor în științe dela Universitatea din München.

«Profesor de Mineralogie la Școala Politehnică din București. Geolog șef cl. I la Institutul Geologic al României, fost docent de Geologie aplicată la Universitatea din București.

«Prof. Murgoci este una din personalitățile științifice cele mai bine cunoscute din țară. Spirit activ, întreprinzător, înzestrat cu o mare putere de muncă, și-a îndreptat activitatea sa în mai multe direcțiuni, arătând, atât pe terenul științific cât și pe cel didactic, idei originale, a dat la lumină, un însemnat număr de lucrări științifice, în domeniul mineralogiei, geologiei, hidrologiei, agrogeologiei etc., pe lângă o serie de cărți didactice de mineralogie, geografie, fizică, hărți geografice, ș. a. Această activitate nu l-a împiedicat să exercite și o influență însemnată asupra răspândirii științelor în straturile mai largi ale populației noastre, printr'un mare număr de conferințe, prin articole în reviste și ziare, prin descrieri de călătorii; iar pentru educarea tinerimei, a lucrat cu dragoste la înființarea instituției cercetașilor.

«Ca lucrări științifice se pot cită:

«In domeniul mineralogiei d-sale se datorește o bună clasificare a amfibolilor pe baze științifice și cercetări asupra proprietăților acestui grup de minerale.

«In domeniul petrografiei, studii asupra Serpentinelor, și asupra rocilor granitice cu Riebeckită, asupra inclusiunilor cu roce cu grenafi și Vezuvin în Serpentinele din Parângu.

«In domeniul geologiei: Cercetări geologice: în munții Lotrului, Parângului și, în nordul Dobrogei; cercetări asupra terțiarului în Oltenia; a emis și susținut ipoteza asupra formării Carpaților meridionali prin

•pânze de șariaj. Cercetări asupra zăcămintelor de Succin din România, asupra fenomenelor de eroziune în regiunile calcaroase din Carpații meridionali.

•În ședințele Institutului Geologic a făcut dese comunicări asupra cercetărilor sale în țară și în streinătate, precum asupra formațiunii dela Schela, asupra Cretacicului dela Dălbocița, asupra nordului Serbiei, tectonicei Balcanilor vestici, asupra formațiunilor geologice din munții Taurus în Anatolia, etc.

•Fiind consultat ca geolog în chestiunea alimentării cu apă a diferitelor orașe din vechiul regat, a publicat dări de seamă asupra condițiunilor hidrologice din regiunea Gerghiței, unde s'a găsit după prevederile sale pânze de apă arteziană; apoi asupra condițiunilor hidrologice din regiunea Brădățel (de unde s'a alimentat orașul Fălticeni cu apă potabilă), și din dealurile dela N. de Râmnicul Sărat etc.

•O activitate din cele mai de seamă a fost aceea de a organiza *inceputul ridicărilor agrogeologice* la noi în țară, ca șef al Secțiunii agrogeologice din Institutul Geologic. Sub conducerea sa, s'a lucrat și s'a publicat prima schiță de hartă agrogeologică a României, și s'a introdus metoda naturalistă de clasificare a solului arabil. Comunicările sale la diferitele conferințe internaționale la a căror convocare a luat parte activă, a atras atențiunea străinătății asupra studiilor ce se fac la noi în țară asupra solului arabil. Pentru cea de a patra conferință agrogeologică d-l Murgoci este ales președinte al Comisiunii de studierea și unificarea metodelor de cartografie a solurilor.

•Ca Profesor mai întâiu de liceu apoi de Școală superioară, d-l Murgoci a publicat o însemnată serie de cărți didactice, cari multă vreme au fost și unele continuă să fie în uzul școlilor noastre secundare și al elevilor școlilor politehnice. Intre acestea trebuie să amintim în primul rând tratatul de Geografie a României (făcut în colaborare cu d-l Popa Burcă). Tratatul foarte răspândit, a ajuns la a 11-a ediție. Apoi tratatul de Mineralogie, Rezumatul cursului său la Școala de Poduri și Șosele, Tabele de lucrări practice la Școala Politehnică, etc., pe lângă colaborarea la cărțile de fizică ale Prof. Negreanu pentru punerea lor după moartea Prof. Negreanu, în conformitate cu noile programe.

•Această activitate i-a valorat de sigur invitarea din partea Curții Regale de a predă Științele fizico-chimice A. S. R. Principelui Carol.

•Numeroasele sale călătorii în streinătate, unele din ele călătorii de studii precum cea din America în vederea Geologiei aplicate, cea din Rusia în vederea organizării studiilor agrogeologice, altele cu ocazia diferitelor congrese, cercetări pe teren etc., i-au dat ocazia să-și facă numeroase relațiuni între cercetătorii din diferite domenii din streinătate; de aceste cunoștințe s'a folosit în diverse ocaziuni, și mai ales în timpul încheerii păcii dela Versailles pentru propaganda în Franța și Anglia pentru interesele țării noastre. Cunoștințele asupra diferitelor țări vizitate, le-a folosit în numeroasele sale conferințe cu subiect geografic.

•În publicistică Prof. Murgoci a înființat și a condus timp de 6 ani

«Revue du Pétrole». De asemenea, a înființat împreună cu Prof. Ramann, și Prof. Wahnschaffe, pentru aducerea la îndeplinire a unui desiderat al Confer. Agrogeologice dela Stocholm, revista «Internationale Mitteilungen für Bodenkunde», cu sediul la Berlin, revistă ce continuă să apară și astăzi.

•In domeniul Geografiei i se datoresc Prof. Murgoci: un studiu de Geografie fizică asupra Dobrogei de N.;

•un studiu demografic asupra populației Basarabiei, (1920) făcut în timpul încheerii păcii,

•apoi scurte descrieri asupra Cadrilaterului, Macedoniei ș. a.

•Pe lângă acestea, a luat parte activă la înființarea Institutului Sud-Est European etc.

DATE BIOGRAFICE

•Născut la Brăila în 1872, unde a urmat și liceul în secția reală

•Bacălaureat la 1892. Inscris la Univ. din Buc. la Facult. de Științe a luat licența în Științe Fisico-chimice în 1895. Ca student a câpătat o bursă la Școala Normală Superioară pe care a absolvit-o în 1896.

•La 1 Oct. 1895 e numit șef de lucrări la Laboratorul de mineralogie pe care l-a ocupat până la 1906.

•In 1896 Universitatea îi premiază lucrarea asupra Serpentinilor din munții Urde, Muntin și Găuri cu premiul Hillel.

•Tot în 1896 ia prin concurs catedra de Științe fizico-chimice la Școala de telegrafie pe care o ocupă până la 1902.

•La 1898 pleacă la Viena unde urmează la Universitate și își trece teza de doctorat la München în 1900 prezentând ca teză lucrarea «Granat-Vezuvianfels aus Parângu», obținând mențiunea Magna cum laude.

•La 1900 suplinește pe Prof. Mrazec la Catedra de Mineralogie dela Univ. din București.

•La 1902 trece examenul de capacitate de profesor de liceu și e numit profesor de Șt. Fisico-chimice la Ploești.

•La 1903 este abilitat Docent pentru Geologie aplicată la Univ. din București.

•In 1904 face o călătorie de studii în America, unde lucrează 8 luni în diferite laboratoare și face publicațiuni în revistele și publicațiunile universitare de acolo.

•La 1906 cu ocazia înființării Institutului Geologic a fost numit Geolog și a primit conducerea Secțiunii Agrogeologice.

•La 1909 a fost numit Prof. de Geologie și Mineralogie la Școala de Poduri și Șosele, iar la 1921 a fost numit Prof. de Mineralogie la Școala Politehnică din București.

LUCRĂRI ȘI PUBLICAȚIUNI

•130 articole de Agrogeologie sau subiecte apropiate acestui domeniu;

•135 lucrări și articole cu caracter geologic;

•140 studii, articole etc., cu caracter economico-geologic;

- 10 publicațiuni cu caracter didactic;
- 45 articole de popularizare și răspândirea științelor și conferințe;
- 10 dări de seamă asupra excursiunilor;
- Numeroase rapoarte manuscrite de expertize, comunicări etc.

•Un rol important a avut Prof. Murgoci și în timpul ce a urmat imediat după despărțirea Basarabiei de Rusia și în primele timpuri după unirea ei cu România. În aceste timpuri, Prof. Murgoci a fost chemat de Sfatul Țării să conducă lucrările de ridicări agrogeologice din Basarabia și a luat parte la alcătuirea legilor de împrumut de terenuri decretate în acel timp.

— Se procedează la votul cu bile, al cărui rezultat este: votanți 23; voturi pentru 23.

D-l Vicepreședinte GR. ANTIPA, anunțând rezultatul votului, proclamă pe d-l G. Murgoci Membru corespondent al Academiei Române în Secțiunea științifică.

Se procedează la alegerea Președintelui Academiei pe anul 1923—1924.

— Rezultatul votului: votanți 23, dintre cari 19 pentru d-l I. C. NEGRUZZI, 1 vot alb și 3 pentru alți 3 colegi.

D-l Vicepreședinte GR. ANTIPA, anunțând rezultatul votului, proclamă pe d-l I. C. NEGRUZZI Președintele Academiei Române pe anul 1923—1924.

D-l Președinte I. C. NEGRUZZI, ocupând scaunul prezidențial, zice:

Domnilor Colegi,

•Vă mulțumesc călduros că, după 13 ani, ați binevoit a mă alege pentru a doua oară președinte al Academiei Române. Mărturisesc că de astădată m'am stat pe gânduri dacă trebuie să primesc această însărcinare, căci multe sunt slăbiciunile ce aduce cu sine o vârstă înaintată. Totuși față de măgulitoare insistențe ce mi s'au făcut și de frățesca colegialitate ce domnește între noi, m'am hotărât să-mi fac datoria până la sfârșit și deci din toată inima vă mulțumesc încă odată pentru onoarea ce mi-ați făcut.

— Procedându-se la alegerea Vicepreședinților Academiei pe anul 1923—1924 se obține următorul rezultat: d-l I. BRĂTESCU-VOINEȘTI, dela Secțiunea literară, întrunește 20 voturi, d-nii D. GUSTI, dela Secțiunea istorică, și GR. ANTIPA, dela Secțiunea științifică, câte 18, mai obținând d-l S. MEHEDINȚI 4 voturi, d-l DR. V. BABEȘ 3 și al

D-l Președinte I. C. NEGRUZZI, anunțând rezultatul votului, proclamă pe d-nii I. BRĂTESCU-VOINEȘTI, D. GUSTI și GR. ANTIPA Vicepreședinți ai Academiei Române pe anul 1923—1924.

Se procedează la alegerea Secretarului General al Academiei pe 7 ani (1923—1924—1929—1930) în locul rămas vacant prin alegerea ca președinte a d-lui I. C. NEGRUZZI.

— Rezultatul votului este: votanți 22; d-l V. PĂRVAN întrunește 17 voturi, alți 2 colegi câte 1, mai fiind 2 voturi albe și o abținere (d-l V. Părvan).

D-l Președinte I. C. NEGRUZZI, anunțând rezultatul votului, proclamă pe d-l V. PÂRVAN Secretarul General al Academiei Române pe periodul 1923—1924—1929—1930.

D-l V. PÂRVAN, ocupând scaunul ce i s'a incredințat, spune că postul oferit cere muncă și că va munci.

D-l G. ȚIȚEICA cetește următoarea propunere semnată de 7 membri:
Domnilor Colegi,

«Dintre matematicianii francezi din timpul de față este unul, D-l *Henry Lebesgue*, care, de 20 de ani încoace, a reușit să dea Analizei matematice o direcțiune nouă. Noțiunea de integrală, care părea încheșată, a căpătat o definiție nouă, și prin aceasta s'au deschis câmpuri noi și largi de aplicațiuni și limpeziri de teorie. Astăzi *integrala lui Lebesgue* este la baza tuturor cercetărilor matematice.

«Profesor la Collège de France, unde a avut ocazia să conducă cercetările științifice ale unora din tinerii noștri compatrioți, membru al Academiei de știință, D-l *Lebesgue* va figura cu aceeaș cinste printre membrii de onoare ca și *Henry Poincaré* și *Darboux*, pe cari i-am pierdut de curând. De aceea propunem alegerea D-lui H. *Lebesgue* ca Membru onorar al Academiei».

A. Saligny, Gen. Crainicicanu, Dr. G. Marinescu, L. Mrazec, G. Țițica, I. Simionescu, Dr. Gr. Antipa.

— Se procede la votul cu bile, al cărui rezultat este: votanți 22; voturi pentru 22.

D-l Președinte I. C. NEGRUZZI, anunțând rezultatul votului, proclamă pe d-l *Henry Lebesgue* Membru onorar al Academiei Române.

D-l A. RĂDULESCU cetește următoarea propunere semnată de 9 membri:
Domnilor Colegi,

«Între persoanele, cari s'au distins prin activitatea lor continuă pentru propășirea țării noastre un loc de frunte ocupă D. *Victor Romniceanu*, astăzi Prim-Președinte al Curței de Casație.

«Timp de peste 40 de ani s'a devotat muncii grele a magistraturii, căreia i-a jertfit toată energia. Ajuns în cea mai înaltă treaptă a acestei profesiuni muncește cu aceiași râvnă și dragoste pentru Drept.

«A scris și interesante articole juridice dar mai ales a contribuit la formarea jurisprudenței noastre atât prin bogatele sale cunoștințe cât și prin redactarea a numeroase hotărâri, cu cari ne putem mândri.

«Pentru această activitate îndelungată și rodnică vă propunem să-l alegeți Membru de Onoare».

Andrei Rădulescu, Brătescu-Voinești, V. Pârvan, D. Gusti, I. Nistor, A. Lăpedatu, Oct. Goga, G. Balș, A. Saligny.

— Se procede la votul cu bile, al cărui rezultat este: votanți 21; voturi pentru 18, contra 3.

D-l Președinte, anunțând rezultatul votului, proclamă pe d-l *Victor Râmnicănu* Membru onorar al Academiei Române.

D-l S. PUȘCARIU cetește următoarea propunere semnată de 10 colegi:

•D-l J. GILLIÉRON — pe care avem onoarea a-l propune ca *Membru onorar* al Academiei noastre — este întemeietorul unei discipline nouă în cercetările lingvistice, a «geografiei lexicale». Autorul monumentalului «Atlas lingvistic al Franței» ne deschide, de două decenii încoace, în cursurile sale la Universitatea din Paris și în studiile sale de o rară pătrundere și putere de convingere, orizonturi nouă și nebănuite. Din cercetarea atentă și integrală a repartiției geografice a cutărei expresiuni, se dovedește că multe din principiile conducătoare în cercetările anterioare se întemeiază pe idei preconceptuate, greșite în totalitate sau în parte, ori cel puțin unilaterale; în schimb sunt așezate într'o lumină nouă fenomene lingvistice, cărora li se dăduse prea puțină importanță. Cel ce urmărește studiile d-lui Gilliéron și a pleiadei de elevi grupați în jurul maestrului, simte înainte de toate toată binefacerea unei idei fertile, care îi înlesnește înțelegerea pentru ineseși forțele vii ce domină dezvoltarea limbii și care îl ajută să-și perfecționeze mijloacele metodice de a străbate vâlul ce acopere vecinicul adevăr.

Sextil Pușcariu, I. Bianu, O. Densușianu, G. Bogdan-Duică, Oct. Goga, Dr. G. Marinescu, A. Lăpedatu, Andrei Rădulescu, Dim. Gusti, I. Nistor.

— Se procede la votul cu bile, al cărui rezultat este: votați 20; voturi pentru 20.

D-l Președinte, anunțând rezultatul votului, proclamă pe d-l J. Gilliéron Membru onorar al Academiei Române.

D-l S. PUȘCARIU cetește următoarea propunere semnată de 10 colegi:

•In anii din urmă «filologia comparată» a suferit grele pierderi. Unul după altul s'au stins din viața marii «indogermaniști», cari dăduseră pe vremuri, în Germania, un avânt atât de puternic acestui studiu. În locul lor s'au ridicat, cu deosebire în Franța, câțiva învățați, cari în cercetările istorice și comparative ale limbilor au introdus tot mai pronunțate preocupări de natură filosofică.

•In fruntea lor stă astăzi profesorul dela Universitatea din Paris, d-l A. Meillet. Nu e locul să înșir aici lucrările sale mari și studiile mai mărunte — totdeauna documentate cu un aparat de adâncă erudiție și presărate de idei fertile — nici să insist asupra neobositei sale activități ca director și conducător al unor însemnate publicații periodice, ilustrate de nenumărate recenzii întregitoare și încurajatoare, ieșite din pana lui, — ci pomenesc numai compendiul său de «Introducere în studiul limbilor indoeuropene», devenit clasic și recenta sa «Linguistică istorică și lingvistică generală», care e una din operele cele mai bogate în idei, expuse cu claritatea și darul de convingere al celui ce deschizând căi nouă de cercetare, le străbate însuși, cu ochiu sigur, până în depărtări mari.

•Alegând, Domnilor Colegi, pe d-l A. MEILLET ca *membru onorar* al Academiei noastre, nu facem decât să urmăm tradiția care pe vremuri a chemat în sânul nostru pe un Gr. Ascoli și Hugo Schuchardt, înaintașii școlii lingvistice a cărei direcție o urmează și întregeste d. A. Meillet.

Sextil Pușcariu, I. Bianu, G. Bogdan-Duică, O. Densușianu, Dr. G. Marinescu, A. Lăpedatu, Oct. Goga, Andrei Rădulescu, Dim. Gusti, I. Nistor.

— Se procede la votul cu bile, al cărui rezultat este: votanți 20; voturi pentru 20.

D-l Președinte, anunțând rezultatul votului, proclamă pe d-l A. Meillet Membru onorar al Academiei Române.

Ș E D I N Ț A

7 IUNIE 1923

Președința d-lui I. C. NEGRUZZI.

D-l D. GUSTI cetește procesul-verbal al Secțiunii istorice pentru ședința de astăzi, prin care se arată că Secțiunea a luat următoarele decizii:

a) și-a constituit biourul pe 1923—1924 reelegând președinte pe d-l M. C. SUTZU, și vicepreședinte de d-l D. GUSTI, iar secretar, în locul d-lui V. PĂRVAN — ales secretar general — pe d-l ANDREI RĂDULESCU pe anii 1923-24—1929-30;

b) a hotărît ca subiectul *Premiului A. Toncoviceanu*, de 1.000 lei, destinat a se acorda în 1925, să fie *Monografia unui oraș din Ardeal*.

— Se ieau spre cunoștință.

D-l I. BIANU cetește procesul-verbal al Secțiunii literare pentru ședința de astăzi prin care se arată că Secțiunea și-a constituit biourul pe 1923—1924 alegând președinte pe d-l I. BRĂTESCU-VOINEȘTI și vicepreședinte pe d-l O. DENUȘIANU.

— Se ie act.

D-l GR. ANTIPA cetește procesul-verbal al Secțiunii științifice pentru ședința de astăzi, prin care se arată că Secțiunea și-a constituit biourul pe 1923—1924 reelegând președinte de d-l DR. V. BABEȘ și vicepreședinte pe d-l G. ȚIȚEICA și că a hotărît să se publice în *Memoriile Secțiunii* manuscrisul d-lui I. Văscăuțanu despre *Cretaceul superior din Nordul Basarabiei*.

— Se ia spre cunoștință și se aprobă.

Se procede la alegerea Comisiunii pentru examinarea manuscriselor ce se vor prezenta la *Premiul Dacia-România* cu subiectul *Importanța socială a asigurărilor de viață, în special a asigurărilor de capitaluri și de rente*.

— Sunt aleși d-ni I. C. Negruzzi, D. Gusti, Gr. Antipa.

Se procede la alegerea Comisiunii pentru examinarea manuscriselor ce se vor prezenta la *Marele Premiu militar General Ioan Carp și Maria Carp* cu subiectul *Principii și metode pentru educațiunea națiunii în vederea viitoarei organizări militare a României Mari*.

— Sunt aleși d-nii Generali Gr. Craimiceanu, N. Hârjeu și Scarlat Pa-naitescu.

D-l A. RĂDULESCU cetește următoarea propunere semnată de 13 colegi:

«*Domnilor Colegi,*

«Vă este cunoscut rolul însemnat pe care l-au avut unii dintre frun-
tașii țării noastre pentru întregirea neamului; unii s'au distins prin acti-
vitatea lor ca oameni de Stat, alții prin strălucite fapte pe câmpul de luptă.

•Prin răspunderea grea ce au luat asupra-le, prin priceperea lor, prin munca depusă, prin patriotismul lor au contribuit într-o largă măsură la înfăptuirea idealului nostru național.

•Pentru această activitate socotim că Academia Română, care stă mai presus de orice alte considerațiuni, trebuie să-i cinstească primindu-i în sânul ei ca Membrii de onoare, cum de altfel pentru unii a și făcut.

•Din nefericire unii din acești fruntași au încetat din viață înainte ca Academia să le fi acordat această distincțiune, cum a fost Tache Ionescu și Generalul Christescu, așa de călduros apreciați în cuvântările ce s'au ținut aici după moartea lor.

•Astăzi propunem să fie aleși ca membri de onoare d-nii: Ioan I. C. Brătianu, General Alex. Averescu, General Const. Presan.

Andrei Rădulescu, G. Murnu, Dr. Gr. Antipa, G. Țițeica, I. Bianu, I. Nistor, A. Saligny, Dim. Gusti, A. Lăpedatu, Sextil Pușcariu, Brdtescu-Voinești, Oct. Goga, V. Pârvan.

Se procede la votul cu bile pentru fiecare candidat, separat.

— Rezultatul votului pentru d-l Ioan I. C. Brătianu este: votanți 21; votari pentru 19, contra 2.

D-l Președinte I. C. NEGRUZZI proclamă pe d-l IOAN I. C. BRĂTIANU Membru onorar al Academiei Române.

— Rezultatul votului pentru d-l General Alexandru Averescu: votanți 21; voturi pentru 20, contra 1.

D-l Președinte proclamă pe d-l GENERAL ALEXANDRU AVERESCU Membru onorar al Academiei Române.

— Rezultatul votului pentru d-l General Constantin Presan: votanți 21; voturi pentru 19, contra 2.

D-l Președinte proclamă pe d-l GENERAL CONSTANTIN PRESAN Membru onorar al Academiei Române.

D-l A. RĂDULESCU cetește următoarul raport al Comisiunii însărcinate cu studiul testamentului Jacques M. Elias:

•Domnilor Colegi.

•În urma delegațiunei Dv., examinând testamentul defunctului Elias, fără de a trata pe larg toate chestiunile de drept referitoare la acest testament și la natura sarcinilor impuse Academiei, avem onoare a vă expune următoarele puncte, pe cari este bine să le aveți în vedere la luarea deciziunei D-v.

•1. Acceptarea este prudent să se facă sub beneficiu de inventar mai cu seamă că acum nu se știe nici cuantumul averii nici valoarea ei.

•2. Acceptarea legatului și îndeplinirea sarcinilor nu trebuie să atingă întru nimic dreptul Academiei prevăzut în art. 35 din Statut de a preleva 20% pentru spesele sale generale și 2% pentru fondul de pensuni și din toate veniturile fondului special Elias.

•3. Deși se institue un comitet pentru administrarea Fundației, totuși, din întregimea testamentului și în special din ultima lui parte se impune

«ca atât conducerea cât și administrarea trebuie să se facă nu numai sub supravegherea Academiei ci cu participarea ei efectivă.

«Acest drept de conducere și administrare, împreună cu Comitetul, este, în cazul de față, de cea mai mare însemnătate și ca atare Academia trebuie să-l execute și să-l aperse cât mai bine.

«De aceea când va înființa Fundația trebuie să precizeze cât mai lămurit drepturile sale și ale Comitetului și normele, după cari vor fi exercitate spre a nu se ivi dificultăți, nu atât cu cele trei persoane desemnate de testator, cari au de sigur toată bunăvoința să se aducă la îndeplinire în chip exact gândurile aceluia, cât mai ales în viitor.

4. Trebuie să se ia măsuri urgente pentru conservarea averii. Recomandăm să se fotografieze și testamentul.

«Se impune de asemenea o riguroasă observare a clauselor din testament.

«În fine să se ia din vreme dispozițiunile necesare pentru a se putea, în termenul fixat, îndeplini sarcinile testamentului».

— După discuțiune se iau următoarele decizii:

a) să se accepte succesiunea sub beneficiu de inventar, ținându-se seamă de toate propunerile din raportul Comisiunii;

b) pentru primirea și administrarea succesiunii se instituie o Comisiune compusă din d-nii *I. Bianu, G. Balș, A. Rădulescu, Gr. Antipa și G. Țițeica*. Comisiunea va lua toate dispozițiunile necesare pentru primirea și conservarea averii și pentru îndeplinirea dispozițiunilor testamentare, angajând spre acest scop personalul necesar și făcând cuvenitele cheltueli.

D-l Președinte amintește că astăzi, fiind a 15-a zi dela deschidere, sesiunea ar urmă să ia sfârșit. De oarece lucrările nu s'au terminat, propune, conform art. 24 din Regulamentul general, să se prelungească sesiunea cu trei zile, adică până la 11 Iunie.

— Se aprobă.

ȘEDINȚA SOLEMNĂ

8 IUNIE 1923

Președința d-lui *I. C. NEGRUZZI*.

Dela d-l *N. VASILESCU-KARPEN* se primește următoarea scrisoare:

«*Domnule Președinte,*

«Îndrăsnesc a vă rugă să binevoiți a arăta Membrilor Academiei Române, adâncă recunoștință ce le-o păstrez, pentru cinstea ce mi-au făcut alegându-mă Membru activ al Academiei.

«Faptul de a fi ales de cel mai înalt așezământ de cultură al țării sale, impune celui ales îndatorirea de a justifica cu timpul, prin activitatea și devotamentul său încrederea ce i s'a arătat.

«Cu atât mai mult, mă simt pătruns de această îndatorire, cu cât nimic nu mă îndrituie a spera distincțiunea ce Academia a binevoit să-mi acorde.

«Odată cu viile mele mulțumiri vă rog a primi Domnule Președinte, încredințarea stimei mele celei mai alese».

D-1 Secretar General V. PĂRVAN zice:

«Academia Română a destinat pentru acordarea de premii în actuala sesiune suma totală de 63.500 lei, din care 25.500 lei — împărțiți în 7 premii variind între 1500 și 5000 lei — pentru opere publicate, iar restul de 38.000 lei, împărțit în 6 premii: unul de 1000 lei, unul de 2000 lei, trei de câte 5000 lei și unul de 20.000 lei, pentru diferite subiecte hotărâte de Academie.

«Un premiu de 4.000 lei pentru publicațiuni a fost destinat celei mai bune lucrări prezentate la concurs, indiferent de conținut, apărută în cursul anului 1922; un premiu de 1.500 lei a fost pus la dispoziția autorilor de cărți didactice, pentru cea mai bună lucrare tipărită în ultimii trei ani; un premiu de 2.000 lei, divizibil, a fost destinat pentru publicațiuni asupra comerțului tipărite în ultimii trei ani; un premiu de 4.000 lei, divizibil, și altul de 5.000 lei, au fost puse la concurs pentru publicațiuni literare, filologice și artistice apărute în ultimii patru ani; al treilea premiu de 4.000 lei a fost destinat pentru o lucrare istorică, filosofică sau juridică, dintre cele publicate în ultimul an și un alt premiu de 5.000 lei, divizibil, a fost pus la dispoziția autorilor de lucrări științifice tipărite în ultimii trei ani.

«La premiul special pentru opere asupra comerțului nu s'a prezentat nici o lucrare. La celelalte premii pentru publicațiuni s'au prezentat diferite opere, din cari au fost distinse 11, aparținând la 12 autori, unele cu premii întregi, altele cu părți de premiu.

«La premiile cu subiecte date s'a prezentat un singur manuscris, care a fost distins cu premiul respectiv de 5.000 lei.

«Domnii raportori vor arăta îndată calitățile lucrărilor distinse.

«Academia regretă lipsa de concurenți la premiile ei cu subiecte date, dar explicația acestui fapt nu lipsește. Premiile puse la concursurile anuale, afară de câteva înființate în anii din urmă, sunt cele dinainte de războiu. Dacă numericește aceste premii sunt tot așa de mari ca și înainte de războiu, valoarea lor este în prezent incomparabil mai mică. Altă dată un intelectual lipsit de mijloace studiază un subiect pus la concurs în speranța obținerii premiului, care-i asigură nu numai tipărirea manuscrisului, dar și un câștig material, pe lângă satisfacția morală de a fi premiatul celei mai înalte instituțiuni culturale a țării. Astăzi prea puține din premiile Academiei ar putea acoperi cheltuelile de publicitate ale manuscrisului și de aceea intelectualii săraci — din nenorocire cei mai mulți — nu se pot concentra la studiul unei chestiuni, care n'ar putea vedea lumina tiparului, chiar dacă Academia ar onora-o cu premiul pus la concurs. Fondurile speciale ale Academiei nu-i permit îndreptarea acestei rele stări de fapt».

D-1 I. NISTOR citește raportul său asupra publicațiunii *Istoria războiului pentru întregirea României 1916—1919*, Tomul I, de Const. Kirilescu, căruia s'a acordat Premiul Năsturel de 4000 lei:

«Ideile mari se desprind din noianul vremurilor ca și zorile dimineții

•din întunericul nopții. Ele se afirmă prin puterea de convingere a celor cari le propagă și se impun prin luptă și forță. Cât sânge n'a curs până ca idea toleranței și egalității să pătrundă în patrimoniu comun al gândirii omenеști? Așa este ursit, ca triumful ideilor să fie pecetluit cu sânge de eroi și de martiri.

•Intre ideile mari și mântuitoare cari au frământat mai mult și mai intensiv omenirea, este și idea națională, care în evoluțiunea ei firească a dus la deșteptarea conștiinței naționale, iară aceasta la rândul ei a mântuit neamurile, cu putere elementară, spre unitatea culturală și în cele din urmă și spre cea politică.

•Unitatea politică a neamului nostru, ca și cea a Italiei sau Germaniei, nu s'a putut făuri decât prin sforțări supreme și prin jertfe fără urme. Războiul care ni-a prilejit împlinirea visului de veacuri a fost, fără îndoială, cea mai grea încercare prin care a trecut poporul român dela zămislirea lui până în timpul de față. El a fost o dramă sguuitoare, bogată în emoții și peripeții, în care o întreagă națiune își pusesese în joc însăși existența sa pentru împlinirea chemării sale istorice.

•Purcezând dela această justă constatare, domnul Kirіtescu, a încercat să adune într'o carte tot ce-a putut afla asupra marelui nostru războiu de întregire și să exprime într'o povestire limpede și curgătoare tot sbuciumul, toate lacrimile și toate jertfele prin cari s'a ajuns la biruință. De sigur că o lucrare de felul acesta nu este ușoară câtă vreme sumedenia de acte diplomatice și militare nu sunt și nici nu pot fi date încă publicității. Apoi nici literatura de note, amintiri și impresii asupra războiului, la care avem cuvânt să ne așteptăm, n'a dat încă tot ce poate să dea. Autorul își dă bine seama de aceste dificultăți, mărturisind însuș că publicațiile viitoare vor aduce complectări, rectificări, moti-vări, justificări sau aprecieri noi. Aceste complectări și rectificări vor veni sigur foarte curând în măsura ce actele vor putea fi date la lumina și însemnările și amintirile despre războiu vor vedea lumina tiparului. Conturile generale ale istoriei războiului rămân însă trase de autor, și aceasta constituie partea mare de merit a cărții sale.

•După o expunere clară și sinceră, dară pe alocuri și susceptibilă de corectări complectări și rectificări, a originii și pregătirii războiului, autorul trece la povestirea dramatică și emoționantă a campaniei nenorocite din 1916 pentru a sfârși volumul întâiu cu constatări și reflexiuni asupra cauzelor și împrejurărilor cari au determinat înfrângerea noastră în prima parte a războiului. Cetind cartea d-lui Kirіtescu pagină cu pagină, trăim din nou, clipă cu clipă, toate emoțiunile sguuitoare dela începutul războiului, când fiecare veste ce venea, de pe câmpul de luptă, ne scormonea sufletul, ținându-l într'o continuă și dureroasă agitație. O carte care produce acest efect nu poate să fie decât bună și înălțătoare. Lectura ei ne face să așteptăm cu nerăbdare apariția volumului al doilea pe care ni-l făgăduiește autorul.

•Evenimente istorice de însemnătatea marelui nostru războiu vor

«continuă să frământă și să preocupe neconținut spiritele cercetătorilor. Din scrierile apărute până acuma, cartea d-lui Kirițescu este, fără îndoială, cea mai complexă și mai sistematică. Ea este una din cele mai bune publicațiuni istorice apărute în cursul anului 1922, și de aceea merită pe deplin premiul Năsturel».

D-l I. SIMIONESCU cetește raportul d-lui P. PONI asupra cărții didactice *Noțiuni elementare de Chimie și Mineralogie conform programei în vigoare pentru școlile secundare* (curs inferior) de D. M. Cădere și V. Popescu, căreia s'a acordat Premiul Asociațiunii Craiovene, de 1500 lei.

«Autorii acestui manual au urmat metoda inductivă prescrisă de programa oficială pentru învățământul științelor fizico-chimice în cursul inferior al școlilor secundare. Ei descriu mai întâiu, conform programei, un număr de corpuri și de fenomene cari se produc prin experimentare și numai după cunoașterea acestor fapte, ajung să generalizeze și să expună legile cari derivă dintr'însele.

«Descrierea corpurilor e bine făcută.

«Experiențele sunt clar explicate și un mare număr de figuri ajută înțelegerea lor.

«O singură observație avem de făcut: eflorescențele saline cari se produc la suprafața pământului pe valea Prutului și pe văile laterale ale afluenților acestui râu, precum și în regiunea lacurilor sărate din județele Brăila și Râmnicul-Sărat, nu sunt compuse din azotat de potasiu (salpetru), cum zic dd. Cădere și Popescu, ci din sulfat de sodiu (mirabilită). În privirea acestei chestiuni se pot lua informațiuni în memoriul asupra mineralelor din România, publicat în Analele Academiei Române t. XXII p. 100 și urm.

«Afară de această greșală, care va trebui îndreptată, cartea este bine făcută și merită să fie premiată de Academie».

D-l I. BIANU cetește raportul său asupra volumului de nuvele *Prințesa Bibița* de Jean Bart (Eugeniu P. Botez), căruia s'a acordat premiul Eliade-Rădulescu de 5000 lei.

«Volumașul de 120 pagini este format din șase mici scrieri: o nuvelă al cărei titlu este pus în fruntea volumului, câteva amintiri din timpul marelui războiu și o descriere impresionistă a Gibraltarului, unde autorul vede «o mică republică sub protecția Marei Puteri Britanice».

«Prințesa Bibița» este o nuvelă bogată în descrieri frumoase de natură și de oameni și bogată în analize psihologice de caractere manifestate în situații de tensiuni pasionate de sentimente. Acțiunea, când veselă și comică, când pasionată și dramatică, se desvoltă la Sulina, unde sosirea diviziei de mare venită pentru trei luni pentru exerciții de tir, «a turburat liniștea prea monotonă a «micului port cosmopolit». Mai ales «ofiterașii proaspeți, abia descătușați de pe băncile școlii», dând de libertate relativă, intră în atingere cu lumea nouă pentru ei a locuitorilor portului și sunt ei înșiși obiecte de atrăgătoare curiozitate și dorința pentru parte din locuitorii acelei cetăți mai mult de apă decât de uscat.

•Curiozitatea dela sosire trece repede, se îngheabă cunoștințe, prietenii, etc., etc. Vasul-școală este curând centrul de atracție al unei nouă vieți. •Autorul descrie în mod magistral pe un ton adeseori glumeț acel micro-cosm format din adunături omenеști din deosebite rase aduse acolo între vazele stufuri ale Deltei de nevoi și întâmplări pe drumul mișcător de apă, — toate formează acolo un mozaic omenesc microscopic, cum este în mare Constantinopolul și alte mari porturi mondiale.

•Între «crevetele» vicioase, cum numiau localnicele pe tinerii ofițerași «spionați cu ochii de sub transparentele lăstate se deosebiă Radu Solitaru — numit astfel de camarazi pentru deosebita lui pasiune pentru studiu și fereala de ștregăriile celorlalți, cel mai cuminte dintre ofițerii tineri. •O intrigă glumeată cu o situație comică aprinde fără știrea lui — flacăra dragostei pentru dânsul în inima celei mai rezervate dintre tinerele levantine ale portului. Intriga povestită și condusă cu o competență de învidiat se termină cu nenorocirea înneului din imprudență a tânărului ofițer, care fără să știe — lasă în urmă inima friptă pentru toată viața în aceea, căreia i se dăduse în glumă numele de «Prințesa Bibița».

•În două povestiri se înfățișează felul de purtare al Rușilor în deltă față de ai noștri. Este cu deosebire interesantă și viu colorată povestirea vitejei neînfricate la datoria de serviciu a Moșului Ghiță Orez, veteran dela Calafat din 1877 și acum la 1917 gardianul farului Olinca.

•Au trecut tocmai 20 de ani de când tânărul ofițer de marină Eugeniu Botez ascuns sub numele pretențios al marelui erou marinar francez Jean Bart a prezentat la concursurile de premii ale Academiei din 1903 întâia sa lucrare *Jurnal de bord — Schițe marine și militare* publicate la 1901. Am avut atunci bucuria de a fi raportor asupra elegantului volum, maș, care aducea în literatura noastră un element nou: viața pe mare cu aspectele și emoțiile ei. Tânărul (pe atunci) ofițer de marină a fost făcut părtaș la premiul Adamachi. Dădusem raportului de atunci (Anale, XXV, pag. 444—451) o desvoltare mai mare decât este obiceiul, din cauza marilor calități cu cari eră inzestrată scrierea întâiului nostru scriitor de literatura maritimă. Incheiam expunerea despre acel întâiu volum zicând: «dacă în orele și zilele libere se va țineă cu dinadinsul să-și cultive frumosul talent, putem speră multe frumoase opere de artă dela dânsul».

•În bună parte speranța de acum două decenii s'a împlinit. Talentul ofițerașului s'a maturizat dela sine. Calitățile fluide atunci s'au consolidat, Contururile vagi ale descrierilor de țări și localități au câștigat atât de mult în precizie, încât din cuvintele cari le descriu le vezi ca într'un film fotografic. Mai mult încă s'au cristalizat caracterele persoanelor cari ne trec pe dinainte. Mult nu a mai scris d-l Botez — acum comandor în viața civilă pe uscat, dar cât a scris este o contribuire de un deosebit preț adăugată la literatura noastră în proză. Acest merit i l-a recunoscut Academia chiar în anul trecut, când și l-a apropiat alegându-l Membru Corespondent.

•Este deci natural că scrierile dânsului să fie totdeauna vrednice de «premiere».

D-l S. PUȘCARIU cetește raportul său asupra publicațiunii *Bucolice* de Virgil. *Traducere în versuri* de Teodor A. Naum, pentru care s'a acordat 600 lei din Premiul Constantinide.

«Traducerea d-lui Naum e una din cele mai frumoase redări în românește a poeziei latine. Cunoscător adânc nu numai al limbei latine, ci și a atmosferei în care s'au născut Bucolicele lui Vergiliu, el le-a redat în armoniosul și cuprinzătorul vers modern, cu măiestria ce i-o cunoaștem din atâtea traduceri anterioare. Note explicative, nu prea încărcate și numai câte erau necesare, întovărășesc traducerea.

«Sunt de părerea că această serioasă și izbitită lucrare trebuie premiată de Academia Română».

D-l M. SADOVEANU cetește raportul d-lui AL. PHILIPPIDE asupra volumului de versuri *Cascadele Luminii* de Vintilă V. Parascchivescu, cărui s'au acordat 700 lei din Premiul Constantinide.

«E un mic volum în 16° de 86 pagini, care cuprinde vreo câteva poezii lirice. Aceste poezii nu se disting nici prin vreo puternică pasiune, care să turbure sufletul cetitorului, nici prin niscai imagini extraordinare, cari să poarte mintea lectorului în cu totul altă lume decât cea reală, ori chiar s'o incurce așa de tare încât să nu mai priceapă nimic, nici prin vreo frumuseță a versurilor, ca formă (sunet, ritm, rimă) considerate, cari să ametească pe lector așa de tare încât să piardă înțelesul din vedere. Au însă, după mine, un mare merit, acela anume că motivele dela cari se inspiră poetul sunt cele mai profitabile societății: liniștea, pacea și munca. În mijlocul amorului de poezie în proză și în versuri (roman, novelă, dramă, poezie lirică), care adapă de mult și conștinuă de a adăpa societatea așa zisă civilizată cu tot felul de crime (hoții de tot felul, asasinare, violuri, adultere), cari rămân nepedepsite și ai căror făptași sunt slăviți ca eroi și ca modele, este un eveniment rar acela că se mai găsește pe ici coela câte un poet care să cânte liniștea, pacea și munca, și care să-și mai dedice pe deasupra poeziile nu vre unei amozate, ci soției. Noi, așa zisii oameni civilizați, trăim într'un desfrâu de patimi și într'o supraexcitare nervoasă, care ne fac să vorbim chiar despre iubirea aproape lui cu scrâșniri de dinți și cu gesturi de canibal. Avem, cu adevărat, trebuință de liniște, de pace și de muncă. Negreșit, poeziile d-lui Parascchivescu n'au să aibă nici un efect din acest punct de vedere. Dar nici în timpuri nemăsurat mai puțin turburi decât cele actuale chiar un poet cu nemăsurat talent mai mare decât acel al d-lui Parascchivescu, Aristofan, n'a putut face nimic pentru liniște și pentru pace. Dar oricum, tocmai pentru că liniștea și pacea nu aparțin, se vede, lumii reale, ci numai închipuiri, adevărat poeziei, iar munca folositoare este atât de părăsită astăzi, socot că trebuie încurajat poetul care se inspiră dela ele. Dacă nu putem găsi aceste bunătăți în realitate, să le gustăm măcar în închipuire. Pentru aceia sunt de părere că poezi ca d-l Parascchivescu trebuiesc încurajați și răsplătiți cu premiu din partea academiilor».

D-l I. BIANU cetește raportul său asupra publicațiunii *Scrisorile unui*

răzeș de Cezar Petrescu, căruia s'a acordat 3000 lei din Premiul Constantinide.

•Cumpliiți și lungii ani grei ai războiului încheiați pentru noi românii într'un mod atât de fericit au rupt firele vieții naționale de mai înainte, creind situații nouă și lăsând în urmă vibrațiuni create de valurile furtunii grozave. Toate manifestările vieții nouă a popoarelor se resimțesc în feluri deosebite de aceste vibrațiuni. La noi criza morală care turbură tot, criza economică, care ne chinuște pe toți din ce în ce mai mult, este însoțită de vibrațiuni și în domeniul intelectual, cari par a scoate la iveală energii nouă, talente nouă menite a da vieții naționale unificate avânturi de înălțare pe căi până acuma neumblate. Natural, aceste avânturi se încearcă de puterile tinere cari se ridică la viciașă acum după războiu, cum ies ghiocerii de sub zăpadă la întâiele raze vestitoare de primăvară.

•Unul dintre aceste puteri tinere este în literatură d-l Cezar Petrescu. Se ivește într'o grupare care își înființează ca organ de exprimare revista *Gândirea*, al cărei număr 1 a apărut la Cluj la 1 Maiu 1921.

•Caracteristice pentru noua mișcare sunt cele următoare din *Cuvinte pentru drum* puse pe fața întâia:

• ... În România-Mare, în care atâția umblă după o pradă ori alta, — mai trebuie să fie și căi pentru ideal. *Gândirea* noastră se bazează pe faptul că odată Românii mici și subjugati au avut un *Lucefăr*. Unii din solii *Lucefărului* au murit alții sunt miniștri, mulți nu mai scriu. În România cea nouă, e o datorie să încercăm a face să apară o revistă — cel puțin tot atât de bună cât a putut să apară în vremuri de asuprire străină. *Fi-vor lanțurile nevoilor materiale de azi o mai mare piedecă decât dușmanul de ieri? Aceasta trebuie experimentat...*

• ... Să mai răspundem de ce apărem? Dar primăvara de afară, de ce-și ridică din țărână lumina florilor? Sunt unele mai sărace, altele mai bogate, dar toate sunt divine ca simbol al *Invierii*.

•Drumul e deschis. Pentru cei scârbiți de politică vană, pentru cei desamăgiți de făgădueli și teorii căzute dela primul sbor ca paserile cu aripele retezate, — *Gândirea* vrea să fie un prieten. Drumul nostru va trece uneori și prin paragini pustii, dogorite de soare ameteitor, — drumuri pline de praf și lătrături de câini. Va trece și pe sub asfințituri și răsarituri, — și poate și sub acele nopți fără luceferi, în cari numai pulbera din calea robilor e lumină...

•La această oaste nouă a gândirii s'a înrolat în curând subțirele cugetător și critic, autorul prea puțin cetitelor *Propilee literare*, colegul nostru d-l Marin Simionescu-Râmnicănean. *Gândirea* a mers și merge înainte din ce în ce mai bogată în calitate și cantitate, și mult prea puțin băgată în seamă de marele public, care ar avea mult de câștigat din cetera ei.

•Dela Februarie trecut și-a mutat locul de apariție la București, iar d-l Cesar Petrescu stă ca redactor al nouăi îndrumări de cugetare și de vartă literară.

•Volumul său cu titlul *Scrisorile unui răzeș* publicat de noua societate de editură «Cultura Națională» într'o edițiune de o eleganță neobișnuită și noi, cuprinde un mănunchiu de 22 povestiri de întinderi deosebite. În fruntea lor este o *predoslovie*, în care se arată chinul unui suflet ce a crescut în largurile orizonturi dela țară și care acuma se află strămtorat la oraș într'o încăpere scundă cu părății rombici, vecină cu cerul; vara încropită de arșiță, în Decembrie zguduită de viscol.

•Dar prin culisele afumate ale zidurilor, — spune autorul — se întrevede un colț de câmp; o șuviță îngustă, verde și atât de departe, că mă îndoiam ades de adevărata ei ființă, că-mi părea uneori o amăgire a ochilor, un ostrov ireal, *fata morgana* a sufletului sugrumat de ziduri fierbinți și însetat de răcoarea pajiștilor. La ferestruia aceea, lângă perețele cu tencuiala grunzuroasă, se chinuia să ajungă spre cer un copac crescut în pământul sgueros. Avea frunzele colbăite, crengile noduroase și torturate; arșița asfaltului și umbra uscată a zidurilor, îi înăbușise într'atâta seva puțină în trunchiul sclerosat, că-mi păruse din cea din-tâiu zi un copac-martir...

•Seara, când frunzele abia îndrăzneau să susure timid, la o adiere nesimțită, copacul îmi părea că suspină...

•N'am închis ochii. La ferestruia dinspre șes am așteptat soarele. Vântul dimineții aducea răsufletul răcoros al ogoarelor. În pâcla albăstrie acoperișurile se înălțau fără număr, geometrice și monotone, ca mii și mii de temnițe, cari peste un ceas aveau să-și deschidă porțile și să-și trimită condamnații la osânda cea silnică. Ce căutam acolo? Ce așteptam? Din gară un tren pufni un nor alb și porni grăbit peste câmpuri. Se vedea acolo un lan înverzit. Strălucia departe o lucire de ape. Copacul de lângă zid își tremură ramurile și n'am știut de a fost gemătul meu ori suspinul frunzelor.

•Mai eră nevoie de-o hotărîre?».

•Și așa fugi de oraș, la răzeșia oropsită, unde îl primește «paznicul livezii secătuită de rod și al vici părăginite, care este ursuz și surd». Revederea vechei răzeșii părintești, în fața casei cu obloanele trase și a paraginei din toate părțile, tăcerea pândarului sunt o adâncă mustrare.

•Descrieri de natură vorbitoare prin plasticitatea lor, întâmplări vii prin vioiciunea colorilor, oameni, animale și fenomenele naturii, între cari trăesc, urmează pe rând într'o desordine plină de cel mai viu interes și armonie ca într'un caprițios film pitoresc și psihologic.

•Ca un uriaș ban retezat, soarele se înfige în dunga neagră și dreaptă a orizontului, acolo unde nu se văd nici dealuri, nici codri. Departe, în capătul liniilor, sclipesc lumini tremurătoare; poate semnalele unei gări, poate numai licărirea stelelor. Apoi noaptea coboară brusc. Râul se întunecă. Dincolo cântecul privighetoarei picură lin.

•Miroase a toamnă. Și nu e încă toamnă.

•Încep a se desprinde frunzele prea de timpuriu veștede. Cerul a coborât aproape cu nori vineți și răsfirați, pe dealurile unde vântul fășie în porumburi uscate. Departe, pădurile trag în negură o dungă sură

«Seara aud chiuituri în podgorii. Iar scârțâitul carelor împrăștie în asfințit
«nu știu ce somnoroasă melodie».

«Dar nu e toamnă încă. Bruma nu mi-a omorît încă dimitrițele din
«grădină. N'am auzit încă, noaptea, tânguirea de copil a cocorilor cari
«pleacă. N'au coborît încă ploile cernute fără sfârșit, monoton, monoton,
«împotmolind cărările și putrezind frunzele înegrite. De unde atunci
«neliniștea aceasta, ce mă înfășoară ca o presimțire?».

«...Și astăzi, pentru a-mi preciza mâhnirea nehotărâtă, o veste în-
«vechită și târziu purtată de poștă prin aceste ținuturi pustii, mi-a în-
«tors gândurile îndărăt, spre toamnele copilăriei...»

«Crisoarea «cu chenarul negru și cu un inger neîndemânatec gravat
«lângă o cruce umbrită de nedespărțita salcie plângătoare» aduce știrea
«că «dascălul nostru bătrân s'a odihnit în sfârșit și dânsul». Dascălul fu-
«sese «Domnul Preda» care «luptă cu sărăcia și într'o căsuță închiriată,
«cu livadă în fund și cu nuc la poartă, își creștea din greu cei trei copii
«cari îi împovărau văduvia. Dascălul era monoton și anost, școlarii se
«jucau pe sub bănci, moțâiau sau se uitau afară. O singură dată numai
«lecția s'a încălzit și a captivat atenția copiilor: «vorbea despre Legiunea
«a XIII-a Gemina, despre Dacia Romană...»

«Dar prin nu știu ce nebănuită însuflețire care-i spărsese cumpătarea
«uscată, înviase înaintea ochilor noștri nesfârșite șosele cu piatră albă,
«apaducte cu picioarele arcuite, cetăți cu ziduri cenușii, amfiteatre spa-
«țioase și băi cu bazine de marmură; mine de aur și saline în cari robii
«ciocăneau sub bolti de piatră translucidă... Din inscripțiile sarcofagiilor
«și a pietrelor funerare, din basoreliefurile monumentelor rupte și din
«efigiile monetelor desgropate de plugari în oale de lut, călăul copilăriei
«noastre, căruia nu-i descoperisem vreodată o tresărire de emoție, în-
«viase magic acea «Dacie felix», despre care programul prevede o lecție
«plicticoasă mai mult».

«De unde găsise alte cuvinte decât acelea de toate zilele? Cum de
«știuse omul acela avar cu graiul și măsurat în mișcări, să sufle cenușa
«celor douăzeci de veacuri și să ne înfățișeze aeeva, o lume romantică
«și misterioasă, care exaltă frageda noastră închipuire?»

«Nici unul n'a mai ridicat ochii spre geamul cu cer albastru și spre
«crengile albe de salemăi. Privirile noastre fugeau cu vârful nuelii lucioase,
«pe harta decolorată, căutând urmele nevăzute ale cetăților cu nume so-
«nore și tainice: Napoca, Potaissa, Porolissum...»

«Sunase sfârșitul orei și brusca erupție a clopoțelului nichelat nu din-
«tise nici un nerăbdător. Intâia oară în viața noastră școlărească ne-am
«desprins cu părere de rău de bancă; atunci când încheind lecția cu o ul-
«timă încercuire a hotarelor cu varga albă, d-l Preda ne aminti că «Dacia
«felix» nu va mai învia, nu mai poate învia niciodată. În pauză, cu toții
«jurarăm solemn să ne facem oșteni și să alungăm Ungurii; Stroescu, aren-
«daș acum în nu știu ce județ din Oltenia, compuse chiar prima strofă a
«unei poezii brave și furtunoase...»

«Niciodată sufletul dascălimei ardelene, al nepoților sufletești ai lui

«Petru Maior coboriți aici pe «Vama Cucului», acum desființată, nu a fost așa de puternic prins într'o formă literară atât de frumoasă.

«Încă una:

«La Oituz locotenentul Octav fusese zdrobit de un obuz, fărâmurile trupului lui fuseseră mai mult sau mai puțin adunate și îngropate, dar acum ... Toate erau atât de bine îngropate, atât de uitate, de când vieța își legase la loc firul ei; de când avem din nou baruri, cafenele, orchestre, echipagii de lux, automobile și vitrinile încărcate de toate bunătățile!»

«Vine însă la doi ani după aceea la căpitanul camarad și prieten rămas viu un țăran: «Slab, cu ochii în fundul capului, cu pielea întinsă pe oasele obrazului, cu nasul subțiat; — un strigoii». Acest strigoii «eră «Ion Ion», fostul lor soldat, ordonanța lui Octav în zilele și nopțile grele ale războiului.

«Ion Ion ne îngrijise o iarnă întreagă în bordei, devenise o celebritate a sectorului, cu ceaiurile lui, cu vinul fierț cu piper și cuișoare în nopțile cu viscol, cu devotamentul lui de câine credincios pentru bietul Octav...»

«De două săptămâni focul se potolise în sector. Așteptam chiar să ne schimbăm. Croiam planuri. După ce focul se sfârșise, când ceilalți plecaseră la culcușurile lor, rămăsesem îndelung la sfat. Soldatul Ion Ion ne adusesse ceaiuri fierbinți. Bietul Octav îmi vorbi iarăș cu neliniște de Lia lui, rămasă dincolo de linia frontului, de unde nu mai știă nici o veste. Ii eră dor. Anul lor de căsnicie nu fusese turburat niciodată. Acum o știa fără bani, poate îndurând lipsuri, poate nevoită să îndure îndrăznelile vreunui feldveber oarecare. Din acelaș portofel, pe care mi-l adusesse acum Ion, scosese fotografia ei, o pusese pe genunchi și o privise îndelung, cu bărbia strânsă în pumni, cu ochii împăienjeniți de lacrimi... Și a doua zi degetele acelea cari împărțeau cărțile cu dexteritate, ochii aceea umeziți de emoție, creierul în care se sbătuseră gânduri, îngrijorări și nădejdi, toate fuseseră sfâșiate deodată sălbatec, aruncate în țărână, amestecate cu pământ, prefăcute într'o grămadă inspăimântătoare de sânge, cartilagii și nervi...»

«Mă opresc aici căci așa fi ispitit să vă cetesc aproape întreagă cartea.

«Avem înaintea noastră un scriitor cu mare putere de imaginare și evocațiune. Din condeiul lui proza românească iese nouă și întărită. Fraze scurte, nervoase, incisive, sunt formate din cuvinte fericit alese și nimerite, cari fac totdeauna imagini vii în mintea cetitorului. Este un scriitor care dă drept la mari, foarte mari speranțe, un scriitor cărui se cuvin toate onorurile tuturor premiilor atât pentru ce ne-a dat, cât și pentru ca să contribuim a-l face să ne dea cât mai mult în viitor.»

D-l M. SADOVEANU cetește raportul d-lui I. BRĂTESCU-VOINEȘTI asupra volumului *Izvoare Limpezi — Sonete și Poeme* de Marcel Romanescu, căruia s'a acordat 700 lei din Premiul Constantinide.

«Volumul de versuri ale domnului Marcel N. Romanescu dovedește că avem de aface cu un talent real, care, fără multă strădanie, ci numai cu oarecare supraveghere poate ajunge un talent remarcabil. Autorul

«nu aleargă după originalitate cu orice preț, el nu scrie proză în formă de versuri și n'a uitat că ritmul și rima sunt necesare și foarte prețioase poeziei. Sentimentele ce descrie în poeziile sale sunt sentimentele vârstei sale tinere și le scrie cu sinceritate și fără nici o preciozitate. Volumul cuprinde poezii în toate ritmurile, dela versurile scurte, cu ritmul poeziei populare:

Ceru-aprinde sfeșnice
Tainice și veșnice,
Care ard cu miile
Poleind câmpiile
Și vrăjesc grădinile
Tremurând luminile, —

«Până la sonete și la versuri lungi cu ritm monumental

Coboară pe-a mea frunte oaipă de ninsoare
Și'n sufletu-mi aprinde scânteii necunoscute.

«Sunt multe bucăți pe care a-și putea să le citez ca bunăoară:

Copilărie, haină albă și curată,
Cum te-am purtat, nesocotiți, printre hățșuri,
Când zarea ni se deschidea brăzdată
De văi și luminișuri.

Cum te-am pierdut noi sdreanță după zdreanță
Și cum te-am sfășiat prin mărăcini,
De fiecare spin am rupt câte-o speranță
Și praf noi te-am lăsat în vârf de spini
Copilărie albă.

«Sau frumoasa *Noapte de Crăciun*, scrisoarea ce poetul scrie mamei sale, din Roma, în noaptea Crăciunului:

Crăciunul,
Așa cum îl serbam acasă-odinioară,
In sala de intrare lângă scară;
In sala cu ziduri căptușite
Cu stofe verzi — ieșite,
Brodiate'n flori de aur stins;
Și cu tavanu 'nalt și zugrăvit,
Dar nu destul de 'nalt ca să nu 'ndoaie
Semețul brad cu vârful'mugurit
Și'mpodobit de ramuri ce te 'mbie
Ca un Hristos ce chiamă copii către dânsul;
Hristos cu degete de ceară, luminoase,
In jurul căruia 'nvărteam o horă lină
Cu cântece evlavioase ce suspină
Și curg încet și limpede
Și proaspăt ca o apă cristalină.

Crăciunul cu portocale insorite
 Și mere vremebite
 Ce sub ghirlande de beteață argintie
 Atârnă greu pe crengi mirositoare
 Și așteaptă guri nerăbdătoare
 Să vie să le muște.

Și jucăriile cu rânduială așezate
 La rădăcina pomului aprins;
 Mănuțele nevinovate
 Ce fâlfaie 'n văzduh ca să le ceară;
 Și ochii vii ce-aleargă după ele
 Și se uimesc
 Și cresc
 Se umezesc de fericire
 Și luminează casa
 Mai mult ca lumânările de ceară.

•Toată poezia ar merita să fie citată. Departe, în noaptea 'n care scrie, de căminul părintesc, întâlnește o pribeagă din Rusia, fugită de urgiile din țara ei, unde și-a lăsat casa în care și ea odinioară, inconjурată de copiii ei sărbătoria noaptea de Crăciun. Depărtarea de patrie îi apropie.
 •Poezia sfârșește:

Și-atuncia capul, fără vrere, mi-a picat
 Pe umărul ei bun:
 Și ea străina, — cum să-ți spun?
 S'a turburat de-o mare 'nduioșare
 S'a aplecat cum te-apeleai spre mine
 Și, fără să 'nțeleagă bine
 M'a sărutat pe frunte, mamă!

•Domnul Marcel Romanescu merită pentru volumul său *Izvoare limpezi*, măcar o parte din premiul Constantinide.

D-l G. BOGDAN-DUICĂ cetește raportul asupra volumului II din *Istoria Teatrului în Moldova* de Teodor Burada, pentru care s'a acordat familiei autorului Premiul Grigorie C. Angelescu, de 4000 lei.

•Opera lui T. T. Burada, merită să fie premiată. Spre deosebire de Olănescu-Ascanio, care ține la povești, tradiții și stilistică, T. T. Burada cercetează real din izvoare puțin răsfoite (ziare, afișe, fotografii) ori ignorate (arhiva primăriei Iași, a poliției). Cu astfel de mijloace restituie istoria și anume: nu numai a teatrului literar, ci a tuturor condițiilor materiale în cari teatrul s'a dezvoltat. El își aruncă privirea și în provincie; la Galați, Focșani, Kișinău. Este o culegere de material excelent, care așteaptă, e drept, o apreciere culturală-artistică, care lipsește și din Olănescu-Ascanio. Opera aduce material nou biografic la o seamă de

«autori prețioși; și va fi consultată, deci, de orice istoric literar, nu numai de ai teatrului. Munca mare depusă la stringerea bogatului material, urmărit stagiune de stagiune, dela 1847 până la 1878, și rezultatele muncii mă obligă să propun premiarea».

D-1 GR. ANTIPA cetește raportul d-lui L. MRAZEC pentru *Porumburile Românești* de Ion Enescu, căruia s'a acordat 3000 lei din Premiul Adamachi.

«Autorul dă publicității în 1922, rezultatele studiilor sale personale asupra varietăților de porumb din vechiul regat făcute în timp de 10 ani, dela 1905 până la 1914, deci până la războiul cel mare, ceea ce explică întârzierea publicării a rezultatelor așa de interesante, ale acestui studiu.

«Experiențele au fost făcute la Stațiunea Agronomică din București cu 14 varietăți principale de porumb, aparținând, grupului Zea Mais îndurată, restul grupului Zea Mais încetată.

«Pentru mai toate varietățile s'a determinat până în cele mai mici amănunte durata de vegetație cu toate fazele ei de dezvoltare (semănatul, răsărirea, înflorirea, recolta), apoi înălțimea medie a tulpinii, numărul foilor și lungimea lor mijlocie, numărul și particularitățile ștuleților, lungimea și diametrul lor mijlocie (la baza, la mijloc, la vârf), rândurile de boabe, greutatea lor mijlocie, raportul între greutatea boabelor și cea a coceanului, procentul cocenilor la 100 kgr. ștuleți, natura și caracterele cocenilor; Studiul boabelor, greutatea lor și greutatea lor hectolitrică, o deosebită atențiune se dă gradului de umiditate a ștuleților și a boabelor la diferite epoci.

«Studiul compozițiunii chimice a porumbului cuprinde determinarea elementelor importante mai ales din punct de vedere economic: apa, materiile minerale, grăsimi, substanțele azotoase, hidrați de carbon, valori cari sunt date și la substanța uscată.

«Urmează apoi producțiunea la hectar, producțiunea cocenilor, se dau indicațiuni succinte asupra valorii comerciale și alimentare a fiecărei varietăți. Din observațiunile culese cu cea mai mare minuțiozitate autorul trage concluziunile următoare:

«Făcând abstracție de anul 1914, când nu s'au putut cultivă toate varietățile și nesocotind anul 1910, care nu permite, după cum pare, a prezenta valori suficiente ce ar putea intra în vr'o comparație, autorul distinge pe baza recoltelor: Ani buni trei, ani mijlocii doi și ani slabi (trei) după cum producția anului e bună, mijlocie sau slabă.

«Cercetând cantitatea de apă căzută în timpul vegetației se constată că nu aceasta e determinantă pentru recoltă, ci epocile când plouă, încât ani cu precipitațiuni suficiente, dar înainte de toate distribuite astfel încât să cază și în epoca de formațiune și creșterea a boabelor, sunt ani cu recoltă maximă. Această epocă pentru țara noastră e între 15 Iulie și 15 August.

«Din punct de vedere al duratei de vegetațiune a porumburilor să disting varietăți timpurii, semitimpurii și târzii.

• În ani buni varietățile târzii dau recolta cea mai bună (38% mai mult decât cele timpurii), în ani slabi însă cele timpurii au o producție de două ori mai mare decât cele târzii.

• Variațiunile în producțiune la porumburile timpurii sunt în genere mai mici decât pentru varietățile celelalte, și în ani secetoși producțiunea nu rămâne cu mult sub acea a anilor mijlocii.

• Comparând valoarea medie a producțiunii seriei de ani de experiențe constatăm ca varietățile târzii, prin recoltele anilor buni și mijlocii, se ridică la locul întâiu, dar sunt urmate de aproape prin cele timpurii.

• Cu privire la compoziția chimică a porumburilor noastre e de relevant că porumburile timpurii sunt cele mai bogate în substanțele azotoase, cele târzii sunt cele mai slabe, diferența medie fiind de circa 2%; că porumburile timpurii sunt cele mai bogate în grăsime, iar cele târzii sunt cele mai sărace, diferența însă nu este prea mare; că cel mai mare procent de grăsime este în recolta anilor mijlocii, și că în anii ploioși porumburile sunt mai bogate decât în anii secetoși, în sfârșit că, din contră, în anii secetoși cantitatea hidraților de carbon e maximă și în genere porumburile târzii sunt cele mai bogate iar cele timpurii cele mai sărace în acest element al lor constitutiv.

• E interesant de văzut că greutatea hectolitrică a varietăților timpurii este întotdeauna mai mare decât la cele mijlocii și la acestea mai mare decât la cele târzii, când din contră greutatea boabelor este întotdeauna mai mare la cantitățile târzii decât la celelalte varietăți.

• Importantă din punct de vedere economic și igienic e constatarea științifică, că porumburile timpurii conțin la recoltă în genere mai puțină apă decât celelalte varietăți, ca cele târzii sunt cele mai bogate în umiditate chiar în anii secetoși, și că cele timpurii au nevoie de o îngrijire specială de conservare pentru ca să se usuce complet.

• În studiul său, d-l Enescu, analizează apoi de aproape valorile de mai sus pentru diferitele varietăți de porumburi.

• Din tot materialul bogat adunat de autorul reiese un lucru cu o limpezime convingătoare: Porumburile indigene, cele românești, de și uneori prea corcote, Zea mais indurata, mai ales cele timpurii, sunt din mai toate punctele de vedere superioare porumburile americane, Zea Mais indentata, în genere târzii.

• Dacă în anii extrem de favorabili producțiunea acestor din urmă este superioară porumburilor românești, totuș producția e mai sigură pentru porumburile românești. În afară de aceasta bogăția lui în substanțele azotoase se ridică cu mult deasupra porumbului american. E de altfel evident că porumbul aclimatizat și selecționat de însăși natura sa dea un rendement optim față de cel străin, a cărui cultură de altfel a fost generalizată mai ales prin introducerea lui pentru sămânță după seceta cumplită din 1904.

• În rezumat putem constata că n'ar trebui să avem recolte extrem de slabe de porumb decât în cazuri cu totul excepționale; experiența arată că orogul de toamnă, adânc, și cultura varietăților timpurii în anumite

«regiuni trebuie să dea în fiecare an o recoltă cel puțin suficientă. Prin o selecționare metodică, ținând seama de climate regionale și soluri zonare trebuie să poată forma varietăți de o valoare comercială mare.

«Lucrarea d-lui Enescu este în întregime originală, cea dintâia în felul ei asupra porumburilor noastre, atingând problema din toate punctele de vedere ce pot interesa pe agricultor și pe economist.

«La fiecare varietate autorul a stabilit sinonimele din diferitele părți ale vechiului regat.

«Cercetarea urmărește problema până la cele mai mici ale ei amănunte studiul este făcut cu o rigurozitate științifică perseverentă nu prea obișnuită la noi pentru studii de felul acestora și constituie o lucrare științifică valoroasă, care a cerut nu numai destoinicie și descernământ dar și muncă credincioasă.

«De altfel nici o cereală n'a fost studiată până acum în România sub raportul unei multiciplități atât de mari a înfățișărilor sub care se prezintă studiul de față, studiu de o utilitate foarte mare pentru agricultor și de o însemnătate fundamentală pentru cercetări noi asupra porumburilor noastre.

«Concluziunile curg de sine din datele aduse, fără nici o sforțare ceea ce constituie meritul cel mai mare al unei cercetări științifice. Reproduse în culori și mărime naturală a știuleților și a boabelor ilustrează în mod admirabil textul.

«E de dorit că atât agricultorii și botaniștii cât și cei ce se ocupă cu industria să tragă învățăminte din acest studiu. Propun ca Academia să deacearnă în întregime d-lui Enescu premiul Adamachi ca o recunoaștere a valorii lucrării și o răsplată pentru o muncă depusă în un interes economic așa de vital a țării.

D-l Dr. V. BABEȘ citește raportul său asupra scrierii *Parazitologia Umană* de C. Poenaru-Căplescu, căruia s'a acordat 1000 lei din Premiul Adamachi.

«Parazitologia tinde de a ocupa un loc din ce în ce mai întins în etiologia boalelor.

«Mai cu seamă Protozoarele, la cari aparțin Seistmaniezele, Plasmodiile, Babesiozele, Tripanozomele și alte infuzorii au fost recunoscute în timpul din urmă ca cauzele celor mai întinse epizootii de epidemii. Deci, autorul consacra o bună parte a manualului său acestor paraziți, precum și paraziților intermediari, artropazilor și mamiferelor cari transmit paraziții acestor boale. În adevăr, cu toate marile descoperiri bacteriologice au rămas cauzele celor mai mari epidemii necunoscute și cerxetele aceste au umplut în mare parte lipsurile. Autorul bazându-se mult și pe descoperirile autorilor români, cum este prof. Leon dela Iași și subsemnatul dă un tablou aproape complet de această nouă direcțiune fertilă a cercetărilor asupra cauzelor și combaterii boalelor infecțioase.

«Un alt capitol se ocupă cu studiul amănunțit al vermililor paraziți și aici cu marea sa experiență personală prin care a ajuns la o concepțiune proprie, face din acest capitol, mai cu seamă în ceea ce privește rolul

vermilor în boale foarte frecvente ale omului, cum este cisticercoza, schirococroza, oliurioză, trichocephaloza, etc., un studiu original valoros.

Deși nu putem subscrie toate consecințele trase din faptele observate, totuși experiența și experiențele vaste ale autorului formează un material prețios de consultat.

În teză generală cartea este o monografie completă a parasitologiei moderne, utilă de consultat, nu numai studenților în medicină și medicilor, ci tuturor cari se ocupă cu zoologia, reprezentând deci un manual de zoologie medicală modernă, cum n'a existat până acuma în România.

Propun ca Academia să acorde d-lui dr. Poenaru-Căplescu pentru această lucrare valoroasă cel puțin o parte din premiul Adamachi.

D-l I. SIMIONESCU cetește raportul său despre *Muscelul Nostru. I. Comuna Corbi și locuitorii săi, cu o privire generală asupra întregului județ de C. Rădulescu-Codin*, căruia s'a acordat 1000 lei din Premiul Adamachi.

Autorul este unul dintre puținii învățători, a căror activitate nu se restrânge numai între cei patru pereți ai clasei. Lucrarea prezentată spre premiare nu este nici cea dintâi a autorului. Câteva au fost publicate și de Academia Română în colecțiunea de literatură populară.

D-l R. C. face parte deci din tagma modeștilor muncitori, cari pornesc la lucru din îndemnul lăuntric. Pe ei nu-i nimeresc, de pe urma activității adese anevoioasă, nici măririle, nici onorurile. Foarte adesea răsplata muncii nu acestora se acordă. Totuși ei nu încetează lucrul, răsbind nevoile, înfruntând greutățile izolării, de multe ori sacrificând și bucățița din gura copiilor. Pentru mine asemenea muncitori, de cele mai multe ori migăloși adunători de date, au tot așa de mare merit ca și acei a căror îndatorire este de a lucra, dar cari prin situațiunea lor oficială, sau la îndemână mijloace de lucru, bogat material și o atmosferă susținătoare prin recunoașterea muncii la tot pasul.

Autorul face parte dintre cei dintâi.

Lucrarea sa, voluminoasă, e pornită din dragostea locului în care își duce viața și a oamenilor din care se trage, cu cari conviețuiește. Muscelul este unul din județele cu aproape neprihănită etnicitate. În calea letnicioasei treceri peste munți este o regiune de neconținută primenire etnică și în același timp de însemnate popasuri ori evenimente istorice. La fiecare colț câte o ruină vorbește despre trecut; pretutindeni urmele dispărute s'au păstrat în legende și povestiri. În asemenea condițiuni eră păcat să se piardă cu totul, măcar ce mijeste încă în amintirea poporului. Așa se explică izvorul bogat de material folkloristic pe care-l redă autorul și importanța descrierilor.

Aproape jumătate din carte se referă la județul întreg. Toate comunele sunt pomenite prin înșirarea faptelor istorice mai importante legate de numele lor. Restul cărții cuprinde amănunțita descriere a comunii Corbi. Descrierea nu e unilaterală. E un mic tratat de antropogeografie, restrâns la granițele unei comune. După cum e de așteptat, după preocupările de predilecțiune ale autorului, folklorul joacă un rol însemnat. Aici e

«partea de originalitate a lucrării, dându-se material inedit. Când nu cunoaște prin sine, autorul se referă la lucrările specialiștilor sau ale antermergătorilor săi. Dă dovada astfel că și-a apropiat o metodă sistematică, științifică, de lucru. Nu împrumută fără să citeze, cum fac mulți din cei cari vor să se impodobească cu penele altora. Enumeră toate lucrările folosite, arătând cheltueala dacă le are, în orice caz osteneala de a le fi citit. Incearcă să redea până și melodiile cântecelor populare, transcrie pe note, iar peisagii, monumente, portul țăranilor le arată prin numeroase figuri, tipărite cu banii unui binevoitor înțelegător de jertfe pentru cultura națională.

«Pe baza acestor însușiri ale lucrării, măcar o parte din premiu se cuvine autorului. După neînsemnata sumă pe care Academia o poate da chiar premiul întreg n'are mare valoare. E însă răsplata morală pe care pe deplin o merită autorul, nu numai pentru lucrarea prezentată ci pentru întreaga-i activitate neîntreruptă desfășurată în tăinuitul colț al unui sat.

«Prin premierea lui i se face o dreptate. În acelaș timp însă Academia Română îndeamnă la muncă astfel și pe cei de o seamă cu el. Obiceiurile, tradițiunile ori chiar legendele satelor se pierd pe zi ce merge. Sunt totuș singurele manifestări rămase din sbuciumul de veacuri al unui popor căruia nu-i eră îngăduit să-și arate mai concret însușirile lui sufletești. A le adună de pretutindeni, cât mai este vreme, e o datorie grabnică de îndeplinit din partea conducătorilor înțelegători ai satelor. În orice caz este o datorie și mai folositoare și mai plăcută, decât răscolirea patimilor încătușate, din fericire, prin înțelepciunea înăscută a poporului.

«Pentru sine și prin el pentru îndemnul altora ca să-i urmeze activitatea rodnică, constructivă, din toată convingerea sunt de părere a i se acordă învățătorului muscelean măcar bună parte din premiu».

D-l I. SIMIONESCU citește raportul d-lui L. MRAZEC asupra manuscrisului *Climatografia câmpiei dintre râul Olt și râul Argeș* de Julian Rick, căruia s'a acordat Premiul Năsturel de 5000 lei.

«Autorul, observând că în regiunea Dunării se întâlnesc mari contraste de temperatură a cercetat mai de aproape acest fenomen. El a calculat mediile pe 15 ani, dela 1900 până la 1915, cu excepția anului, 1911, sau pe 11 ani dela 1900 până la 1910, pentru diferitele elemente climaterice dela cele 36 stațiuni meteorologice din partea Câmpiei Române, dintre Olt și Argeș. Într'o serie de tabele precedate de o scurtă privire geografică asupra regiunii, se arată mersul temperaturii, presiunii atmosferice, vânturilor, umidității atmosferice absolute și relative, nebulozității, cantității de precipitațiune atmosferică, grosimii stratului de zăpadă, etc., prin medii lunare și anuale, medii pe anotimpuri, diferențele între cifrele extreme obținute în aceste perioade de observațiuni, căutând să stabilească caracterele principale ale cliimei acestei regiuni.

«Ca concluziune a acestor studii, autorul găsește, că regiunea dintre Olt și Argeș este o zonă de tranziție și chiar reprezintă o suprafață hotărâtă de separație între climatul continental ce se accentuă din ce în ce mai

«mult spre Moldova și climatul mediteran care din contra se accentuează spre Sud și Vest de această regiune. La acest rezultat s'a ajuns, de altfel, și prin alte cercetări precum din studiul repartiției vegetației (Grecescu, Enculescu) și din cercetarea distribuției solurilor (Sect. Agrogeologică a Institutului Geologic).

•Lucrarea are meritul de a fi strâns și cercetat toate datele observațiilor meteorologice dintr'o anumită regiune, de și pe o perioadă de timp nu prea îndelungată dar suficientă, și de a le compara între ele cât mai amănunțit.

•Gruparea valorilor meteorologice pe regiuni geografice bine definite, cum a făcut W. Prager pentru vechiul regat în Rumaenien's Land-wirtschaftliche Klimatographie 1909, G. Murgoci și E. Giurgea pentru Basarabia (manuscris) Hepites, Murat, Elefteriu, pentru regimul ploilor din țară, Oteteleşanu pentru temperaturi, Gheorghiu pentru Iași și acum autorul acestui studiu pentru regiunea dintre Olt și Argeș, sunt utile și interesante pentru cunoașterea mai de aproape a climatului țării.

•Lucrarea reprezintă o muncă însemnată prin clasarea și așezarea materialului adunat din buletinele Institutului Meteorologic. Autorul compară însă mediile obținute aproape numai cu cele publicate de Gr. Gheorghiu pentru Iași; ar fi fost bine ca să le fi comparat și cu datele asupra regiunilor imediat vecine cum sunt Oltenia și Bărăganul sau cu cele găsite de Prager pentru Câmpie și Stepă, ceea ce ar fi pus și mai bine în evidență caracterele specifice ale acestei regiuni.

•In concluziuni autorul atinge corelația între valorile climatologice găsite și caracterul vegetației, indicând dezvoltarea în regiunea cercetată a câtorva specii de plante din floarea mediteraneană, din cari unele însă nu sunt tocmai fericit alese.

— «Lucrarea în totalitatea ei este o contribuțiune serioasă pentru climatologia României pericarpatice, confirmând situațiunea țării în zona de contact între climatul continental și cel mediteran. Făcută în mod conștiincios și cât de amănunțit merită pe deplin să fie distinsă prin acordarea premiului Năsturel. O ultimă dorință țin însă să exprim. Recomand autorului care arată aptitudini așa de serioase de cercetător științific, să continue lucrarea, întinzând câmpul de comparație la regiunile imediat învecinate și pentru ca concluziunile sale să aibă o repercusiune practică e de dorit ca să cuprindă în această a doua parte a studiului său și alte corelațiuni cum de pildă cu tipurile de soluri, epocile de culegere a recoltelor, cu date fenologice, etc., pentru cari să găsească în publicațiunile existente deja date și indicațiuni suficiente».

D-l M. SADOVEANU cetește procesul-verbal al Comisiunii instituite la Școala de Arte Frumoase din Iași, pentru acordarea Premiului I. Lecomte du Noüy, prin care se arată că Comisiunea, întrunită în ședință în ziua de 19 Maiu expirat, «văzând că lucrările concursului n'au fost efectuate și predate conform regulamentului, nici nu au calități estetice spre a fi premiate», a hotărât a nu se acorda premiul.

— Se ia spre cunoștință și se aprobă. Valoarea premiului se va capitaliza la fondul respectiv.

ȘEDINȚA SOLEMNĂ

9 IUNIE 1923

PREȘEDINȚA A. S. R. PRINCIPELUI MOȘTENITOR.

D-l Președinte I. C. NEGRUZZI zice:

Alteță Regală!

«Academia Română este recunoscătoare A. V. că a venit să asiste la această ședință a ei. Ea știe că A. V., crescută în învățătura și în sentimentele naționale s'a interesat întotdeauna de mișcarea intelectuală a poporului Român. Ea știe că A. V. a întemeiat o însemnată instituție culturală care este în plină prosperitate. Ea știe deasemenea că A. V. cunoaște rolul cel mare ce-a avut Academia Română de a pregăti prin unirea culturală unirea reală a întregului nostru popor și e sigură că A. V. o va susține cu autoritatea sa în grelele timpuri prin cari trece.

«Academia Română rugând pe A. V. R. să-i facă onoarea de-a o prezida, exclamăm din toată inima: Trăiască M. Lor Regele și Regina, Trăiască A. V. și întreaga familie Regală!»

A. S. R. PRINCIPELE MOȘTENITOR binevoește a răspunde:

*Domnule Președinte,
Domnilor Colegi,*

«Vă mulțumesc din suflet pentru cuvintele cu cari m'ați întâmpinat în numele Academiei Române.

«Trebuie să mărturisesc că nu pot vorbi, fără o adâncă emoție, înaintea acestei alese adunări când mă gândesc la toți românii mari, reprezentanți ai culturii noastre, cari au ilustrat această înaltă instituție.

«Anul trecut, cu prilejul întâmpinării ce Mi s'a făcut aici de către mult regretatul Președinte Onciul, am jăgăduit

«că-Mi voi închină cea mai mare parte a timpului liber pentru propășirea culturală a României.

«Dorința de a colabora prin toate puterile Mele la această operă nu este numai rezultatul unei distracții personale, ci și o adâncă convingere că cea mai mare garanție a consolidării viitorului rezidă în această mare și complexă problemă.

«După ce vitejia luptătorilor oastei ne-a dat granițele materiale ale României întregite este datoria luptătorilor culturii să întărească sufletește aceste hotare.

«România, așa cum a ieșit ea din războiul neamului, prezintă un complex de probleme, cu mult mai grele decât cele ale vechiului regat. În noianul acestor probleme cred că este una care stă în capul tuturor, problema culturală.

«Problema aceasta prezintă tot atâtea complicații și greutateți ca și cele politice și economice.

«Ea este cel mai mare ajutor al celorlalte.

«Am adâncă convingere că cu cât se vor desvoltă mai bine chestiunile adevărat culturale ale României întregite, cu atât mai mult cei cari au conducerea politică și economică vor găsi calea mai netezită.

«Cultura va întinde ramura de măslin făcând pace și bună înțelegere între toți locuitorii țării, fără deosebire de origine și credințe.

«Avem datoria de a uni pe toți în năzuința spre cultură. «Și unind aceste forțe răzlețe să formăm curentul cultural al României noi care va trebui să fie așa de puternic încât pe el să înalțe România întregită.

«Nevoia cea mare de cultură se simte cu atât mai mult cu cât cele două reforme mari, improprietărea țărănilor și votul obștesc îl cer cu insistență.

«Aci se face legătura cea mare între problema culturală și cele politice și economice.

«Au datoria oamenii de cultură să ajute la educarea cetățenească și economică a masselor.

«Nu pricep prin cultură importul unei influențe de peste hotare, ci pricep desvoltarea Eului adânc al neamului românesc spre al aduce la nivelul vechilor culturi.

«Noi avem avantajul de a fi o populație latină, deci vie

«și năzuitoare de progres, pe care s'a greșit influența și sângele altor rase. Aceasta ne dă prilejul de a forma, cu vremea, o cultură care să fie a noastră și numai a noastră.

«Importul culturilor de peste hotare trebuie să fie numai un îndemn și o pildă, nu trebuie să fie un schelet pe care să eclădim o romanizare factice; și scheletul și carnea culturii noastre trebuie să fie a țării noastre.

«Și Neamul nostru are o așă bogăție culturală încât se poate face, am adâncă convingere. Nu astăzi, mâine poate, «poimăine desigur».

D-l M. SADOVEANU cetește discursul său de recepție despre *Poezia populară*.

D-l G. BOGDAN-DUICĂ cetește *Răspunsul* la discursul d-lui Sadoveanu.

ȘEDIINȚA SOLEMNĂ

10 IUNIE 1923

PREȘEDIINȚA A. S. R. PRINCEPULUI MOȘTENITOR.

D-l D. GUSTI cetește discursul său de recepție despre *Ființa și menirea Academiei*.

D-l V. PĂRVAN cetește *Răspunsul* la discursul d-lui GUSTI.

ȘEDIINȚA

11 IUNIE 1923

Președința d-lui I. C. NEGRUZZI.

Dela Părintele N. POPESCU, care se află ocazional în Roman, se primește următoarea telegramă:

«Mulțumesc călduros Academiei Române pentru deosebita cinste ce mi-a arătat chemându-mă printre membrii ei activi. Vrednicia aceasta îmi dă imboldul cu spor în înalta instituție care prin chemarea mea a căutat să dea prestigiu preoțimei noastre de mir».

Dela Biuroul Academiei Polone de științe și litere din Cracovia se primește înștiințare că la 16 Iunie curent se va sărbători jubileul de 50 de ani al acelei Academii.

— Se vor exprima felicitări.

D-l I. BIANU amintește că Comisiunea pentru localul Bibliotecii se compune din d-nii *Gr. Antipa*, *P. Poni*, *A. Saligny* și *d-sa*. Academia a însărcinat pe d-l inginer *G. Balș*, în prezent membru al Academiei, — care a adus și unele modificări planurilor întocmite pentru proiectatul local — cu conducerea și supraveghierea lucrărilor. Propune ca d-l *Balș* să fie ales în Comisiunea pentru localul Bibliotecii.

— Se aprobă.

Dela Secțiunea literară se primește propunerea de a se aproba publicarea în memoriile Secțiunii a lucrării în manuscris: *Unknown Congreve. A Scheuf of Poetical Scraps*, one of which has not hitherto been published together with more lines in his praise and a new letter, now edited by Dragosh Protopopesco.

— Se aprobă.

D-l AL. LĂPEDATU cetește următoarea propunere semnată de șase colegi:

«Față de scumpetea mijloacelor de transport, subsemnații propunem ca diurnele membrilor Academiei pentru ședințele ordinare din cursul anului să se crească dela 50 lei la 100 lei».

A. Lăpedatu, Andrei Rădulescu, M. Sadoveanu, Dim. Gusti, C. R.-Motru, Brătescu-Voinești.

D-l Președinte I. C. NEGRUZZI observă că propunerea tinde la modificarea art. 65 din Regulamentul general și, în consecință, pentru a fi luată în considerație este necesar votul aprobativ a două treimi din numărul membrilor prezenți la ședință.

— Procedându-se la vot prin apelul nominal se obține următorul rezultat: votanți 23; voturi pentru admiterea propunerii 23.

D-l Președinte spune că propunerea a întrunit unanimitatea voturilor exprimate și deci modificarea cerută s'a introdus în regulament.

D-l Secretar General V. PĂRVAN cetește următorul raport asupra lucrărilor Academiei în actuala sesiune generală:

«Domnilor Colegi,

«Măsura ce ați luat anul trecut de a prescurta durata sesiunii generale s'a arătat binevenită. În două săptămâni lucrările noastre au putut fi încheiate și prelungirea de trei zile ce am mai dat-o sesiunii a fost pricinuită nu de vreo întârziere a afacerilor noastre, ci de nevoia de a potrivi activitatea noastră cu ocupațiile așa de multiple ale Casei domnitoare, care și în acest an a ținut a lua parte activă la lucrările Academiei, întru mai puțin de patru ședințe, două prezidate de Suveran, și două prezidate de Principele Moștenitor.

«Raportându-vă asupra lucrărilor sesiunii generale din acest an țin să notez spre satisfacția noastră a tuturor, înainte de orice, această reciprocă îmbogățire și înfrumusețare a Dinastiei noastre cu preocupările de cel mai înalt ordin spiritual și cu atmosfera celei mai senine înclinări către ideal, pe cari noi, urmașii pioși ai cărturarilor Patriei, le cultivăm în devotată iubire și sârguință, — iar, de altă parte, a Academiei noastre cu înalta autoritate mistică a principiului de unitate națională, a luptei pentru dreptul poporului nostru la libertate creatoare, a continuității trecutului milenar în prezentul conștient de nobila moștenire, încorporate toate în iubita noastră Dinastie.

«Din înalta și emoționată mulțumire cu care Regele nostru a prezidat — la 30 Maiu și 2 Iunie — ședințele solemne pentru primirea sărbăto-

«rească între noi a poetului-luptător Goga și a istoricului-diplomat «Lăpădatu, — din bucuroasa și atenta bunăvoință cu care Principele nostru moștenitor a prezidat — la 9 și 10 Iunie — intrarea blândului, «cumintelui și adâncului povestitor, potolit și melancolic, al vieții celor «mulți și buni, Mihail Sadoveanu, și primirea prea învățatului cercetător «al formelor vieții sociale, Dimitrie Gusti, am putut încăodată învăța, «cât de puternice și de trainice sunt legăturile dintre Dinastia noastră și «Academie. Înțeleptele vorbe cu cari Suveranul a răspuns salutării noastre, «arătând cum lămurește de frumos Maestatea Sa acele cuvinte, care-i «întovărășesc titlul de rege: «din grația lui Dumnezeu», dar și «prin voința «națională», și calda declarație de devotament pentru cultură, pe care «ne-a făcut-o Alteța Sa Regală la salutarea ce a adresat-o președintele «nostru, sunt o chezășie sigură de împlinirea cu izbândă a marei misiuni «culturale, pe care națiunea noastră, în sfârșit unită într'un singur corp «politic, o are ca nobilă datorie a unui întreg viitor.

«Domnilor Colegi,

«Tot programul lucrărilor noastre din sesiunea generală a acestui an «a fost executat. Doar punctul privitor la reorganizarea Academiei a fost «amânat, întrucât el stătea în legătură cu problema gravă financiară, pe «care trebuie întâiu și cât mai neîntârziat s'o rezolvăm, dacă vrem să punem «pe baze cu adevărat serioase dezvoltarea viitoare a instituțiunii noastre.

«In afară de cele 4 ședințe solemne de primire a noilor membri din «ultimii ani, am mai ținut încă și o a 5-a ședință solemnă, în ziua de 8 «Iunie, pentru proclamarea premiilor acordate, cetindu-se rapoartele «asupra celor 12 opere din cele prezentate la concursuri, aparținând la «13 autori, în diferite ramuri de activitate intelectuală, și pe cari ați găsit «cu cale să le distingeți cu diferite premii.

«Restul de 12 ședințe, din totalul de 17 ținute în actuala sesiune, au «fost consacrate pregătirii și soluționării diverselor chestiunii prevăzute «în programa lucrărilor.

«In mai multe ședințe ați luat cunoștința de rapoartele comisiunilor «speciale asupra situației financiare a Academiei în exercițiul bugetar «1921—1922, asupra activității și situației bibliotecii în 1922, asupra acti- «vității cabinetului numismatic, asupra lucrărilor *Fundațiunii «V. Ada- «machi*, asupra activității școalelor Academiei întreținute din fonduri «speciale, asupra distribuției de ajutoare din fondurile *Fătu și Scorțeanu*, «asupra lucrărilor *Dicționarului limbii române*, asupra casei dela Mircești «și a mormântului poetului V. Alecsandri, rapoarte pe cari le-ați aprobat, «luând pentru fiecare convenitele dispozițiuni. In ședința dela 28 Maiu «ați luat cunoștința de raportul asupra participării Academiei la al V-lea «Congres Internațional al științelor istorice și la a IV-a sesiune anuală «a Uniunii Academice Internaționale, ținute la Bruxelles în Aprilie tre- «cut, și de raportul asupra activității Școalei române dela Roma în anul «școlar curent.

«In ședințele următoare ați chemat spre a colabora în locurile vacante

de membri activi, pe noii colegi, d-nii *G. Murnu* și *C. Rădulescu-Motru* în Secțiunea literară, pe d-l *G. Balș* și *Părintele N. Popescu* în Secțiunea istorică, și pe d-l *N. Vasilescu-Karpen* în Secțiunea științifică. Prin aceste chemări cadrele Academiei sunt completate cu elemente nouă, vrednice de toată încrederea.

În locurile vacante de membri corespondenți ați ales pe d-nii *Marcu Beza* și *N. Drăgan*, în Secțiunea literară și pe d-l *G. Murgoci* în Secțiunea științifică.

Urmând linia trasă de înaintașii noștri, ați ales membri de onoare ai Academiei pe profesorii străini cu reputație mondială *R. W. Seton-Watson* și *Charles Upson Clark* nu numai pentru vasta lor activitate științifică, dar și pentru simpatia arătată neamului românesc, mai ales în ultimii ani, cu ocaziunea evenimentelor sociale și politice, cari au egduit din temelii nații și popoare și continuă încă să frământă întreaga omenire.

Recunoscând serviciile aduse neamului, cu deosebire în timpul războiului pentru întregirea Patriei, ați ales membri de onoare pe d-l *Ion I. C. Brătianu*, pentru activitatea sa ca om de Stat, și pe d-nii *General Al. Averescu* și *C. Presan*, pentru faptele lor strălucite pe câmpul de luptă.

Ați ales, în fine, membri onorari pe ilustrul matematician *Henry Lebesgue*, profesor la Collège de France, pe marele istologist *Santiago Ramon Y Cajal*, profesor la Universitatea din Madrid, și pe celebrii filologi *J. Gillieron* și *A. Meillet*, profesori la Universitatea din Paris.

În ședințele dela 27 Maiu și 5 Iunie ați introdus unele modificări în Regulamentul pentru serviciile Academiei, creând o clasă de funcționari superiori și mărirind, în limita posibilității salariile funcționarilor atât de neîndestulătoare pentru satisfacerea nevoilor în epoca actuală.

În ultimele zile ați hotărât Comisiunea de 12 pentru examinarea lucrărilor ce se vor prezenta la *Premiul Năsturel* din 1924, apoi comisiunile speciale pentru examinarea manuscriselor ce se vor prezenta la premiile *Dacia-România* și *Marele Premiu militar General Ioan Carș* și *Maria Carș*, destinate a se acordă în viitoarea sesiune generală.

Secțiunile au ales comisiunile pentru examinarea manuscriselor cari se vor prezenta la premiile cu subiecte date, destinate a se acordă în viitoarea sesiune generală prin mijlocirea lor. Secțiunea istorică a hotărât ca subiectul *Premiului A. Toncoviceanu* să fie *Monografia unui oraș din Ardeal* și a pus la concurs pentru anul 1925 încă două premii primite în cursul anului, neprevăzute în programa lucrărilor: *Premiul Basarabiei în memoria lui I. C. Brătianu*, de 5.200 lei, pentru subiectul *Istoria apărării drepturilor României asupra Basarabiei și rolul oamenilor de Stat ai României în această luptă* și *Premiul Episcopiei Argeșului*, de 10.000 lei, pentru *Monografia mânăstirii și Episcopiei din Curtea de Argeș*.

În ședința dela 6 Iunie ați stabilit Delegațiunea pe 1923—1924, alegând Președinte pe d-l *I. C. NEGRUZZI* și Vicepreședinți pe d-nii *I. C. BRĂTESCU-VOINEȘTI*, *D. GUSTI* și *GR. ANTIPA*. Secretar General, în locul devenit vacant prin alegerea de președinte a

«d-lui NEGRUZZI ați ales pe subsemnatul raportor, care a primit înalta însărcinare nu ca o distincție pentru merite pe cari nu și le poate recunoaște, ci ca o sarcină pe care, încrezători în devotamentul său pentru Academie, ați avut tot dreptul a i-o impune.

«Ați hotărît apoi publicarea mai multor lucrări, între cari o monografie într-o limbă străină a lui *Dimitrie Cantemir* cu specială privire la Istoria Imperiului Otoman.

«In fine, ați luat dispozițiuni pentru sărbătorirea centenarului morții d-lui Gheorghe Lazăr, ați primit o donație de 12.000 lei dela părintele D. Georgescu din Capitală, în amintirea fiului său Alexandru, mort în floarea vârstei, și ați luat cunoștință de cuprinsul testamentului marelui bancher Jaques Elias, care a instituit Academia Română, ca legatară universală asupra întregii sale averi, cu anumite sarcine, și ați hotărît acceptarea succesiunii sub beneficiu de inventar și în anumite condițiuni.

«Acestea sunt principalele lucrări făcute de Domniile-Voastre în sesiunea care se închide astăzi și puteți avea satisfacția bunului plugar care și-a arat de cu vreme, și întreg, ogorul în care va culcă spre rodire seminătura anului curgător.

— Se ia spre cunoștință.

D-l Președinte I. C. NEGRUZZI spune că astăzi s'a încheiat o sesiune frumoasă și liniștită, în cursul căreia am avut și de astă dată mulțumirea de a saluta în mijlocul nostru prezența M. S. Regelui și a A. S. R. Principelui Moștenitor, la ședințele pentru primirea solemnă a unora din colegii aleși în sesiunile generale din ultimii ani. Publicul a urmărit cu deosebit interes intrările în Academie a colegilor sărbătoriți. Dorește ca viitoarea sesiune generală să ne întrunească pe toți la lucrările Academiei, fără să avem de înregistrat vreo pierdere în rândurile noastre. Urează sănătate și spor la muncă colegilor veniți din diferite centre culturale ale țării, cari se înapoiază la căminuri.

CONCURSURI PENTRU PREMII

1923

PREMII PENTRU CĂRȚI PUBLICATE

I. PREMII GENERALE

1. *PREMIUL NĂSTUREL*, de 4.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din 1924, unei cărți scrise în limba română, cu conținut de orice natură, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie până la 31 Decembrie 1923.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărților propuse pentru acest premiu, este până la 31 DECEMVRIE 1923.

2. *MARELE PREMIU NĂSTUREL*, de 12.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din anul 1925, unei cărți scrise în limba română, cu conținut de orice natură, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1921 până la 31 Decembrie 1924.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărților propuse pentru acest premiu, este până la 31 DECEMVRIE 1924.

NOTA. — În privința Premiilor Năsturel se pun în cunoștința publicului următoarele dispozițiuni din codicilul răposatului C. Năsturel-Herescu:

• În tot anul Societatea Academică Română va avea a premiă din veni-

sturile Fondului *Năsturel* o carte tipărită originală, în limba română, care se va socoti de către Societate ca cea mai bună publicațiune apărută în cursul anului; însă aceste premii vor fi de două specii:

*1. În trei ani consecutivi, dearândul, se va decerne câte un premiu de patru mii Lei noi, No. 4.000 L. n., *minimum*, la cea mai bună carte apărută în cursul anului expirat.

*2. Iară în al patrulea an se va decerne un premiu fix de douăsprezece mii Lei noi, No. 12.000 L. n., carele se va numi „*Marele Premiu Năsturel*“, operei care va fi judecată ca publicațiunea de căpetenie ce va fi apărut în cursul celor patru ani precedenți. Acest premiu nu se va putea decerne unei lucrări, care va fi obținut dejă unul din premiile anuale, decât defalcând dintr'insul valoarea premiului precedent.

*Operele ce se vor recompensa cu această a doua serie de premii, vor trată cu preferință despre materiile următoare:

*a) Scrieri serioase de istorie și de științele accesorii ale istoriei, preferindu-se cele atingătoare de istoria țărilor române;

*b) Scrieri de religiune ortodoxă, de morală practică și de filozofie;

*c) Scrieri de științe politice și de economie socială;

*d) Tratatе originale despre științele exacte;

*e) Scrieri enciclopedice, precum dicționare de istorie și de geografie, în care să intre și istoria și geografia României; dicționare generale sau parțiale de științe exacte, de arte și meserii, de administrațiune și jurisprudență, și alte asemenea lucrări utile și bine întocmite;

*f) Cărți didactice de o valoare însemnată ca metodă și ca cuprins;

*g) Dicționare limbistice în limba românească, mai ales pentru limbile antice și orientale, adică limba latină, elenă, sanscrită, ebraică, arabă, turcă, slavonă veche și altele;

*h) Publicațiuni și lucrări artistice de o valoare serioasă, adică relative la artele plastice, arhitectura, sculptura, pictura, gravura, și chiar opere muzicale serioase, pe care aceste toate Societatea Academică Română le va putea aprecia, atunci când își va întinde activitatea ei și asupra tuturoi materiilor de bele-arte;

*i) Scrieri de pură literatură română, în proza și în versuri, precum poeme, drame și comedii serioase — mai ales subiecte naționale — și orice alte opere de înaltă literatură. Acestora mai cu seamă aş dori să se acorde „*Marele Premiu Năsturel*“, când vor fi judecate ca având un merit cu totul superior, spre a se da astfel o încurajare mai puternică desvoltării literaturii naționale*.

II. PREMIILE SECȚIUNII LITERARE

3. *PREMIUL ADAMACHI*, de 5.000 Lei (*divizibil*), se va da, în sesiunea generală din 1924, pentru scrieri de *literatură* sau de *filologie*, cu cuprins moral (în înțelesul că sunt excluse numai scrierile contrare moralei), cari se vor judeca mai meritorii printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1921 până la 31 Decembrie 1923.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMBRIE 1923.

4. *MARELE PREMIU Dr. C. PĂCURARU-BIANU*, de 10.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din 1924, pentru o scriere de *literatură* sau de *filologie*, care se va judeca mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1920 până la 31 Decembrie 1923.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMBRIE 1923.

NOTA. — În privința *Premiilor Dr. C. Păcuraru-Bianu*, se pun în vedere, doritorilor de a concura, următoarele dispozițiuni din testamentul răposatului Dr. Corneliu Păcuraru:

«2. 40% (din venitul legatului) va servi pentru cultivarea limbii române în sensul aspirațiunilor pe care ea are dreptul să și le reclame în cadrul limbilor neolatine. Și anume se va decerne deocamdată, tot la doi ani, un premiu pentru cea mai bună lucrare literară sau didactică tipărită, scrisă în limba română cea mai curată, adică astfel ca cuvintele de origine maghiară, turcă, slavă, greacă, introduse pe orice cale în limba noastră, să fie cu totul neglijate și înlocuite cu cuvintele sinonime de viață latină, ce se vor afla în dicționarul limbii române sau în gura poporului român de pretutindeni; sau celei mai bune cărți, care combate documentat curentul greșit de a primi în limba literară tot felul de cuvinte barbare ungurești, bulgărești, turcești, grecești, etc. — Ușurința cu care

poporul român mărginaș s'a amestecat cu neamuri străine, asimilează în mod progresiv cuvinte străine, până ce în urmă își părăsește cu totul limba națională, m'a convins că fenomenul de maghiarizare și rutenizare este sprijinit de curentul nostru literar și didactic poporanist, care introduce în limbă toate amestecăturile poporului nepregătit îndeajuns pentru rezistența națională, pe de altă parte desgroparea de către scriitorii a cuvintelor de origine străină de prin „chrisoave“ și „ceasloave“ scrise pe timpuri de tristă memorie națională, de către străini abia romanizați, sau de Români cu cultură cu totul străină, sub cuvânt că ar fi vorbe arhaice înlocuind unele cuvinte adevărat românești de viață latină, precum și acelea pe care cultura ne-a îndreptățit a le adopta din limbile surori neolatine pentru nuanțarea ideilor noastre, o consider ca un fenomen de desnaționalizare pe cale literară și didactică.

Desnaționalizarea poporului începe cu promiscuitatea de cuvinte străine adoptate în limbă. Ea devine fatală prin biliguism, adică când poporul este nevoit a cunoaște o a doua limbă; aceasta din urmă o sugrumă pe cea veche. E de ajuns ca lucrătorii din creierii munților lui Horia și ai lui Avram Iancu să meargă vara la lucru pe câmpia ungurească, ca ei să se întoarcă cu un vocabular însemnat de cuvinte ungurești pe care să le răspândească ca neghina în grâul curat prin satele lor. Când o limbă poporană devine astfel împetritată, este imposibil să lupte în contra unei culturi străine; aceasta devine predominantă, până la urmă nimic nu mai rămâne din limba națională. În acest fel s'au rutenizat în 100 de ani falnicii plăeși ai lui Ștefan cel Mare din Bucovina; tot astfel s'au maghiarizat sute de sate românești de descendenți ai legiunilor și coloniilor romane în Ardeal și Ungaria. Tot în acest fel și cu siguranță mai repede, căci trăim în era electricității, s'ar desnaționaliza chiar poporul din regat, în caz de o nenorocită invazie și ocupație străină. A adopta toate străinismele în limba literară și didactică, nepotrivite cu geniul latin al limbii, este un semn trist de decadență națională, care ne pregătește la o mai ușoară asimilare, dar contra căreia trebuie să luptăm cu energie pe toate căile și cu toate mijloacele. A nu cedă străinului nimic din ce e de viață latină în limba și sufletul Românului, e principiul care trebuie să călăuzească pe orice Român, deoarece poporul nostru numai ca sentinelă a latinității are rost de a exista aici la porțile Orientului, și de oarece o națiune numai prin limba sa cât mai curată se poate diferenția cât mai bine de celelalte popoare vecine, care toate caută să o asimileze. Pentru aceste motive scriitorii noștri făptuesc o crimă națională, când cu nepăsare sau din neștiință primesc și cultivă în limbă

•cuvinte de origine străină în detrimentul celor de viță latină, stricând
 •prin aceasta nu numai caracterul neolatin al ei, ci și sonoritatea ei, su-
 •perioară celorlalte limbi, cari o profanează cu barbarismele lor. Prin
 •acest legat neînsemnat doresc nu numai a protesta în contra acestui
 •curent nenorocit, ci și a formă sămburele unei îndreptări în înțelesul ca
 •limba noastră să-și poată menține prin literatură și școală adevăratul
 •caracter românesc neolatin.

•3. E de dorit ca cărțile didactice ce concurează la premii să fi obținut
 •prealabil autorizațiunea ministerială de carte didactică, deasemenea ca
 •cu ocaziunea publicării concursului la premii să se pună la cunoștința
 •concuranților expunerea de motive a legatului de sub punctul 2».

N. B. Premiile pentru cărți didactice se dau separat de cele pentru publi-
 cațiuni literare sau filologice și anume, într'un ciclu de 2 ani se dă un premiu
 de 10.000 Lei pentru scrieri de literatură sau filologie, iar în ciclul următor
 un premiu de 5.000 Lei pentru cărți didactice.

III. PREMIILE SECȚIUNII ISTORICE

5. *PREMIUL GRIGORIE C. ANGELESCU*, de 4.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din 1924, pentru o scriere de *istorie*, de *filozofie* sau *juridică*, care se va judecă mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie până la 31 Decembrie 1923.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMBRIE 1923.

6. *PREMIUL CONSTANTINIDE*, de 4.000 Lei (*divizibil*), se va da, în sesiunea generală din 1924, pentru scrieri *sociale* sau *istorice*, cari se vor judecă mai meritorii printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1921 până la 31 Decembrie 1923.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMBRIE 1923.

7. *PREMIUL GH. CHIȚU*, de 1.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din 1925, pentru o scriere cu conținut *istoric, juridic, economic, filozofic* sau *social*, care se va judecă mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1922 până la 31 Decemvrie 1924.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 *DECEMVRIE* 1924.

8. *PREMIUL ELIADE-RĂDULESCU*, de 5.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din 1925, pentru scriere *istorică, economică, juridică, filozofică*, care se va judecă mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1921 până la 31 Decemvrie 1924.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 *DECEMVRIE* 1924.

9. *PREMIUL ADAMACHI*, de 5.000 Lei (*divizibil*), se va da, în sesiunea generală din 1925, pentru scrieri *istorice, economice, juridice, filozofice*, cu cuprins moral (cu înțelesul că sunt excluse numai scrierile contrare moralei), cari se vor judecă mai meritorii printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1922 până la 31 Decemvrie 1924.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 *DECEMVRIE* 1924.

IV. PREMIILE SECȚIUNII ȘTIINȚIFICE

10. *PREMIUL LAZAR*, de 5.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din 1924, pentru o scriere *cu conținut științific*, în înțelesul științelor exacte (matematică, fizică, chimie, istorie

naturală, geografie, medicină, inginerie, industrie și științele aplicate în general), care se va judeca mai meritorie printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1922 până la 31 Decemvrie 1923, sau pentru cea mai importantă *invențiune științifică* făcută dela 1 Ianuarie 1922 până la 31 Decemvrie 1923.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMVRIE 1923.

II *PREMIUL DEMOSTENE CONSTANTINIDE*, de 4.000 Lei (*divizibil*), se va da, în sesiunea generală din 1925, pentru scrieri *cu conținut științific*, cari se vor judeca mai meritorii printre cele publicate dela 1 Ianuarie 1922 până la 31 Decemvrie 1924.

Termenul depunerii la cancelaria Academiei, în 15 exemplare, a cărților propuse pentru concurs, este până la 31 DECEMVRIE 1924.

NOTA. — Se pun în vederea concurenților următoarele articole din *Regulamentul pentru premiile literare, istorice și științifice*, votat de Academie la 8 Martie 1906:

• *Art. 4.* *Operele publicate* vor fi prezentate la concurs de autorii lor, în câte 15 exemplare, pe lângă o cerere scrisă, în care se va arăta totdeauna anume premiul la care concurează.

• Un autor nu poate prezenta în același an aceeași scriere la mai multe premii, nici mai multe scrieri la diferite premii.

• O scriere prezentată la un premiu nu mai poate fi mutată la altul după trecerea termenului de prezentare (31 Decemvrie), fixat în art. 3.

• *Art. 5.* O scriere prezentată într'un an la un premiu și nepremiată, poate fi prezentată în anii următori la concursul aceluiaș sau al altui premiu, numai dacă este preînnoită în părți esențiale în nouă edițiune, publicată de autor în viață.

• *Art. 6.* Operele publicate de Academie, făcute din inițiativa sau cu ajutorul ei, nu pot fi admise la concursul premiilor. Deasemenea nu pot fi admise la concurs opere postume.

• *Art. 7.* La concursul premiilor poate fi admisă nu numai o operă

«întregă, ci și parte dintr'o operă, cu condițiune ca această parte să fie completă.

«*Art. 8.* La premiile Năsturel pot fi prezentate scrieri de orice natură, la premiul Eliade-Rădulescu scrieri de literatură, de filologie, de istorie; scrieri economice, juridice, filozofice; la premiul Lazăr scrieri cu conținut științific, în înțelesul științelor exacte (matematică, fizică, chimie, istorie naturală, geografie, medicină, inginerie, industrie și științele aplicate în general); la premiul Adamachi scrieri cu cuprins moral de orice natură (în înțelesul că sunt excluse numai scrierile contrare moralei); la premiul Hagi-Vasile scrieri privitoare la comerțul român în trecut și în prezent.

«*Art. 9.* La premiile Năsturel — conform testamentului — pot fi admise numai scrieri în limba română; la premiile Eliade-Rădulescu, Lazăr Adamachi, sunt admise și opere scrise de autori români sau străini într'una din limbile latină, italiană, franceză, germană sau engleză, dacă întreg cuprinsul operei va trata despre pământul sau neamul românesc, despre istoria, limba sau literatura românească.

«*Art. 10.* Traducerile din limbi străine în limba română pot fi premiate numai dacă sunt făcute de pe opere clasice și, prin dificultățile învinse ale unei perfecte traduceri în versuri românești, vor constitui adevărate opere literare ale limbii române, ori — prin anexarea de explicații și note științifice cu totul proprii traducătorului — își vor fi însușit meritele unei lucrări originale în limba română.

«*Art. 11.* Toate lucrările, fie tipărite, fie manuscrise, prezentate la vreunul din premiile Academiei, trebuie să fie scrise cu ortografia Academiei.

«*Art. 12.* Operele publicate anonime sau pseudonime vor putea fi admise la concurs, iar autorii, spre a primi premiile acordate, vor trebui să probeze proprietatea lor».

PREMII PENTRU LUCRĂRI PUSE LA CONCURS CU SUBIECTE DATE

I. PREMIILE SECȚIUNII LITERARE

1. *PREMIUL NĂSTUREL*, de 5.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din 1924, pentru cea mai bună lucrare scrisă în limba română cu subiectul:

Elementul slav în dialectul aromân. — (Deciz. 31 Maiu 1919).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1923.

2. *PREMIUL AL. BODESCU*, de 1.500 Lei, se va da, în sesiunea generală din 1924, pentru cea mai bună lucrare cu subiectul:

Opera literară a lui Caragiale. — (Deciz. 31 Maiu 1919).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1923.

3. *PREMIUL ADAMACHI*, de 5.000 Lei (*divizibil*), se va da, în sesiunea generală din 1925, pentru cele mai bune lucrări cu subiectul:

Inrăuriri reciproce între limbile română și maghiară. — (Deciz. 9 Iunie 1920).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1924.

4. *PREMIUL ELIADE-RĂDULESCU*, de 5.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din 1926, celei mai bune lucrări cu subiectul:

Monografia lingvistică a unui sat. — (Deciz. 8 Iunie 1921).

Scopul studiului va fi să creeze un tip de monografie lingvistică și folkloristică a unui sat românesc, în consonanță cu ultimele rezultate științifice, spre a servi ca model celor ce voesc să scrie de aci înainte asemenea monografii.

Autorul va trebui deci să studieze monografiile similare străine și să dea o deosebită atențiune părții metodice.

Va căuta să culegă, în mod cât mai complet, literatura populară, credințele și datinile păstrate, transcriindu-le în mod fonetic.

Va strânge terminologia specială în legătură cu vieța sătească, însoțind-o cu desemnuri și fotografii.

Va da o listă a numelor de familie și de botez și a nomenclaturii toponimice, cu toate explicațiile necesare, urmărindu-le în documente istorice și în castife, condici, cărți fonduare, etc.

Va studia deosebirile între graiul bărbaților și femeilor, apoi al bătrânilor, al celor în puterea vârstei și al copiilor; deosebirile între vorbirea repede și cea înceată, între graiul normal și cel emfatic, între cuvintele rostite și cele cântate sau strigate, între graiul analfabeților și al celor ce știu scrie și ceti. între graiul celor umblați prin lume și al celor ce și-au petrecut vieța în sat.

Va arată cari forme gramaticale și cuvinte vechi au dispărut cu totul din graiu și prin ce forme și cuvinte au fost înlocuite, în ce măsură au pătruns și au fost asimilate neologismele și împrumuturile din limbi străine și întrucât împrejurările de vieță speciale din acea comună au dat naștere la cuvinte sau înțelesuri nouă.

Cu privire la schimbările fonetice, va urmări cu deosebită atențiune extensiunea acestora asupra tuturor sau numai asupra unei părți de cazuri similare și va releva deosebirile în rostirea cuvântului izolat și a cuvântului în frază.

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1925.

5. *PREMIUL PRINCIPESA ALINA ȘTIRBEI* se va da, în sesiunea generală din 1926, pentru cea mai bună lucrare despre :

Istoria calendarelor românești din punctul de vedere cultural și literar până la finele secolului XIX. — (Deciz. 8 Iunie 1921).

Premiul este de 8.500 Lei, în care sumă se cuprind premiul autorului și cheltuelile de tipărirea scrierii (de *minimum* 30 coale

de tipar *garmond*) în 1.000 exemplare, din care 800 ale autorului și 200 ale Academiei.

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1925.

6. *PREMIUL ALEXANDRU IOAN CUZA*, de 6.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din 1926, pentru cea mai bună lucrare cu subiectul:

Scritorii bucovineni dela anexarea la Austria până în zilele noastre. — (Deciz. 8 Iunie 1921).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1925.

7. *PREMIUL NASTUREL*, de 5.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din 1927, pentru cea mai bună lucrare conținând:

Traducerea tragediei «Hamlet» din original în forma originală, publicată sau în manuscris. — (Deciz. 8 Iunie 1922).

Termenul prezentării lucrărilor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1926.

8. *PREMIUL NEUSCHOTZ*, de 2.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din 1927, pentru cea mai bună:

Povestire pentru copii, publicată sau în manuscris. — (Deciz. 8 Iunie 1922).

Termenul prezentării lucrărilor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1926.

9. *MARELE PREMIU GENERAL IOAN CARP ȘI MARIA CARP*, de 7.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din 1927, pentru cea mai bună lucrare în manuscris cu subiectul:

Studiu de toponimie românească. — (Deciz. 8 Iunie 1922).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1926.

II. PREMIILE SECȚIUNII ISTORICE

10. *PREMIUL ALEXANDRU IOAN CUZA*, de 20.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din 1924, sau în oricare sesiune următoare, celei mai bune lucrări scrise în limba română despre:

Istoria Românilor dela Aurelian până la fundarea Principatelor.

Punctele de căpetenie ale programului sunt cele următoare:

1. Teritoriul colonizațiunii romane în țările din dreapta și din stânga Dunării de jos.
2. Teoriile vechi și noi despre originea și locuințele Românilor în cursul evului mediu.
3. Migrațiunea popoarelor în țările dunărene și înrăuirile reciproce dintre barbari și elementul roman, dela părăsirea Daciei Traiane până la înființarea Imperiului bulgar.
4. Românii și Bulgarii în timpul Imperiului bulgar și al celui româno-bulgar și relațiunile lor cu popoarele din stânga Dunării.
5. Originile Principatelor Române.

Lucrarea va fi întemeiată pe un studiu cât mai amănunțit și conștincios al izvoarelor antice și medievale: autori, inscripțiuni, documente și orice resturi ale vechimii, utilizându-se și toponimia, limba și în genere orice fântână ce ar putea contribui la lămurirea chestiunii.

— (Deciz. 5 Aprilie 1900 și 25 Martie 1904).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1923.

11. *MARLE PREMIU REGELE FERDINAND*, de 10.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din 1924, pentru cea mai bună lucrare despre:

Vieța și faptele lui Tudor Vladimirescu și starea socială și culturală din timpul său. — (Deciz. 7 Iunie 1921).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1923.

12. *PREMIUL FUNCȚIONARII C. F. R. DIN BUCUREȘTI*, de 6.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din 1924, celei mai bune lucrări despre:

Drepturile funcționarilor publici față de Stat. — (Deciz. 7 Iunie 1921).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1923.

13. *PREMIUL ELIADE-RĂDULESCU*, de 5.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din 1924, pentru cea mai bună lucrare scrisă în limba română cu subiectul:

Examinarea critică a teoriilor privitoare la dezvoltarea stării țărănești la Români. — (Deciz. 29 Maiu 1919).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1923.

14. *PREMIUL NĂSTUREL*, de 5.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din 1925, celei mai bune lucrări scrisă în limba română despre:

Partea culturii românești în realizarea unității naționale, cu specială privire la a doua jumătate a secolului al XIX-lea. — (Deciz. 10 Iunie 1920).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1924.

15. *PREMIUL ADAMACHI*, de 5.000 Lei (divizibil), se va da, în sesiunea generală din 1926, celor mai bune lucrări cuprinzând:

Ediția românească a Memoriilor Regelui Carol, cu adnotările istorice și o prefață cuprinzând în linii generale istoria Domniei Sale. — (Deciz. 30 Maiu 1915 și 10 Iunie 1920).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1925.

16. *PREMIUL SAN-MARIN*, de 2.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din 1926, pentru cea mai bună lucrare cu subiectul:

O problemă de Economie Națională în legătură cu noile hotare ale țării. — (Deciz. 7 Iunie 1921).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1925.

17. *PREMIUL A. TONCOVICEANU*, de 1.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din 1925, pentru cea mai bună lucrare cu subiectul:

Monografia unui oraș din Ardeal. (Deciz. 7 Iunie 1923).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1924.

18. *PREMIUL BASARABIEI ÎN MEMORIA LUI I. C. BRĂTIANU*, de 5.200 Lei, se va da, în sesiunea generală din 1925, pentru cea mai bună lucrare despre:

Istoria apărării drepturilor României asupra Basarabiei și rolul oamenilor de Stat ai României în această luptă. (Deciz. 6 Iunie 1923).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1924.

19. *PREMIUL EPISCOPIEI ARGEȘULUI*, de 10.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din 1925, pentru cea mai bună lucrare asupra subiectului:

Monografia mănăstirii și episcopiei din Curtea-de-Argeș. — (Deciz. 6 Iunie 1923).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1924.

III. PREMIILE SECȚIUNII ȘTIINȚIFICE

20. *PREMIUL ADAMACHI*, de 5.000 Lei (*divizibil*), se va da, în sesiunea generală din 1924, pentru cele mai bune lucrări cu subiectul:

Contribuțiuni la studiul caracterelor antropologice ale țărânului român.

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1923.

21. *PREMIUL A. TONCOVICEANU*, de 1.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din 1924, celei mai bune lucrări:

Despre grefele țesuturilor moarte. — (Deciz. 7 Iunie 1921).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1923.

22. *PREMIUL LAZAR*, de 5.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din 1925, celei mai bune lucrări scrise în limba română cu subiectul:

Cercetări originale privitoare la combaterea insectelor vătămătoare prin infectarea lor cu parazite și provocarea de boale contagioase între ele. — (Deciz. 2 Iunie 1920).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1924.

23. *PREMIUL NEUSCHOTZ*, de 2.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din 1925, pentru cea mai bună lucrare scrisă în limba română despre:

Flora unuia din cele două județe din Noua Dobroge (după alegerea botanistului). — (Deciz. 2 Iunie 1920).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1924.

24. *PREMIUL NASTUREL*, de 5.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din 1926, pentru cea mai bună lucrare cu subiectul:

Vitaminele din punctul de vedere fiziologic și patologic. — (Deciz. 7 Iunie 1921).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1925.

25. *PREMIUL A. FĂTU*, de 3.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din 1926, celei mai bune lucrări despre:

Studiul și harta geologică a unei regiuni din țară. — (Deciz. 7 Iunie 1921).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1925.

26. *PREMIUL LAZĂR*, de 5.000 Lei, plus 10.000 cu procente aferente până la data acordării premiului «*Suplement de premiu din partea Societății «Lignitul»*», se va da, în sesiunea generală din 1927, celei mai bune lucrări în manuscris despre:

Studiul lignitelor din România în vederea industrializării lor prin distilațiune. — (Deciz. 7 Iunie 1922).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1926.

27. *PREMIUL ADAMACHI*, de 5.000 Lei (*divizibil*), se va da, în sesiunea generală din 1927, celei mai bune lucrări în manuscris cu subiectul:

Cercetări asupra solului Basarabiei. — (Deciz. 2 Iunie 1922).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1926.

IV. PREMII SPECIALE

28. *MARELE PREMIU MILITAR GENERAL IOAN CARP ȘI MARIA CARP*, de 7.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din 1924, pentru cea mai bună lucrare scrisă în limba română asupra următorului subiect, fixat prin Ministerul de Războiu, de o comisiune compusă din 7 generali și ofițeri superiori:

Principii și metode pentru educațiunea națiunii în vederea viitoarei organizări militare a României Mari.

În dezvoltarea subiectului se vor avea în vedere următoarele norme:

1. Stabilirea nouilor metode de educațiune a poporului românesc în vederea puterii sale militare, ținându-se seamă de toți factorii sociali, economici, politici, etnografici, fizici etc.
2. Indrumarea și sistematizarea contribuțiunii națiunii și a tuturor instituțiilor pentru pregătirea de războiu a armatei.
3. Bazele pe care trebuie să se clădească viitoarea organizare militară a României Mari. — (Ședința dela 30 Maiu 1919).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1923.

29. *PREMIUL DACIA-ROMANIA*, se va da, în sesiunea generală din 1924, celei mai bune lucrări în manuscris tratând despre:

Importanța socială a asigurărilor de viață, în special a asigurărilor de capitaluri și de rentă. — (Deciz. 30 Maiu 1922).

Valoarea premiului va fi reprezentată prin venitul pe trei ani al fondului de 15.500 Lei în efecte și al capitalizărilor ce se vor putea face eventual, micșorat acest venit cu prelevările prevăzute în Statutele și Regulamentul Academiei și cu costul tiparului pentru maximum 5 coale de tipar. (Art. 2 din Regulamentul special).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1923.

30. *PREMIUL TOMA ȘI IOAN N. SOCOLESCU*, de 5.000 Lei, se va da, în sesiunea generală din 1925, celei mai bune lucrări cu subiectul:

Cercetări asupra originii Arhitecturii și Artelor decorative românești, cu cât mai multe ilustrațiuni. — (Deciz. 1 Iunie 1922).

Termenul prezentării manuscriselor la concurs este până la 31 DECEMBRIE 1924.

NOTA. — Concurenților la această a doua serie de premii se pun în vedere următoarele articole din *Regulamentul* votat de Academie la 8 Martie 1906:

«*Art. 19.* Manuscrisele se vor prezenta la concurs în termenul fixat în art. 3 (până la 31 Decembrie), fără nume de autor, purtând o deviză sau *motto*; ele vor fi însoțite de un plic sigilat pe care va fi reprodusă deviza sau *motto* din fruntea manuscrisului și în care se va afla închis numele autorului. Acest plic se va deschide numai dacă lucrarea va fi premiata.

«Manuscrisele cari nu vor fi scrise curat și vizibil nu vor fi luate în cercetare.

«*Art. 21.* Valoarea premiului acordat unei lucrări în manuscris se va număra autorului, numai după ce lucrarea premiata va fi tipărită.

«*Art. 22.* Manuscrisele nepremiate vor fi restituite autorilor, cari le vor cere și își vor dovedi proprietatea la cancelaria Academiei prin deschiderea plicului cu numele lor; manuscrisele nereclamate în timp de un an dela pronunțarea rezultatului, vor rămânea proprietatea Academiei și vor fi încorporate în Bibliotecă, în colecțiunea manuscriselor.»

PERSONALUL
ACADEMIEI ROMÂNE

LA 11 IUNIE 1923.

MEMBRII ACADEMIEI.

I SECȚIUNEA LITERARĂ

- BIANU Ioan (București). — Ales la 3 Aprilie 1902.
BOGDAN-DUICĂ Gheorghe (Cluj). — Ales la 4 Iunie 1919.
BRĂTESCU-VOINEȘTI Ioan A. (București). — Ales la 10 Octomvrie 1918.
CIOBANU Ștefan (Chișinău). — Ales la 10 Octomvrie 1918.
DENSUȘIANU Ovidiu (București). — Ales la 15 Octomvrie 1918. 5
GOGA Octavian (Ciucea). — Ales la 4 Iunie 1919.
MURNU Gh. (București). — Ales la 4 Iunie 1923.
NEGRUZZI Iacob C. (București). — Ales la 26 Martie 1881.
PHILIPPIDE Alexandru (Iași). — Ales la 1 Aprilie 1900.
PUȘCARIU Sextil (Cluj). — Ales la 19 Maiu 1914. 10
RĂDULESCU-MOTRU C. (București). — Ales la 4 Iunie 1923.
SADOVEANU Mihail (Iași). — Ales la 1 Iunie 1921.

II SECȚIUNEA ISTORICA

- BALȘ Gheorghe (București). — Ales la 4 Iunie 1923.
GUSTI Dimitrie (București). — Ales la 4 Iunie 1919.
IORGA Nicolae (București). — Ales la 26 Maiu 1910.
LĂPEDATU Alexandru (Cluj). — Ales la 10 Octomvrie 1918.
LUPAȘ Ioan (Cluj). — Ales la 17 Maiu 1916. 5
MEHEDINȚI Simion (București). — Ales la 19 Maiu 1915.
NISTOR Ioan (Cernăuți). — Ales la 19 Maiu 1915.
PĂRVAN Vasile (București). — Ales la 15 Maiu 1913.
POPESCU Dr. Nicolae (București). — Ales la 5 Iunie 1923.
RĂDULESCU Andreiu (București). — Ales la 2 Iunie 1920. 10
SUTZU Mihail C. (București). — Ales la 27 Maiu 1909.
VĂLSAN Gheorghe (Cluj). — Ales la 2 Iunie 1920.

III SECȚIUNEA ȘTIINȚIFICĂ.

- ANTIPA Gr. (București). — Ales la 14 Maiu 1910.
 BABEȘ Victor (București). — Ales la 11 Martie 1893.
 CRAINCIANU General Gr. (București). — Ales la 18 Maiu 1911.
 INCULEȚ Ion (Chișinău). — Ales la 10 Octomvrie 1918.
 MARINESCU Dr. G. (București). — Ales la 9 Aprilie 1905. 5
 MRAZEC L. (București). — Ales la 11 Aprilie 1905.
 PONI Petre (Iași) — Ales la 30 Iunie 1879
 RACOVITĂ Emil (Cluj). — Ales la 2 Iunie 1920.
 SALIGNY Anghel (București). — Ales la 7 Aprilie 1897.
 SIMIONESCU Ioan (Iași). — Ales la 18 Maiu 1911. 10
 ȚIȚEICA Gheorghe (București). — Ales la 15 Maiu 1913.
 VASILESCU-KARPEN N. (București). — Ales la 6 Iunie 1923.

MEMBRII ACADEMIEI DECEDAȚI.

- ALECSANDRI Vasile. — Numit la 2 Iunie 1867. — † 22 August 1890.
 AURELIAN Petre S. — Ales la 9 Septemvrie 1871. — † 24 Ianuarie 1909.
 BABEȘ Vicențiu. — Numit la 22 Aprilie 1866. — † 21 Ianuarie 1907.
 BACALOGLO Emanoil. — Ales la 29 Iunie 1879. — † 30 August 1891.
 BARIȚIU Gheorghe. — Numit la 22 Aprilie 1866. — † 21 Martie 1893 5
 BĂRSEANU Andreiu. — Ales la 1 Aprilie 1908. — † 19 August 1922.
 BENGESCU George. — Ales la 4 Iunie 1921. — † 23 August 1922.
 BOGDAN Ioan. — Ales la 29 Martie 1903. — † 1 Iunie 1919.
 BRÂNDZĂ Dr. Dimitrie. — Ales la 30 Iunie 1879. — † 3 August 1895.
 BUNEA Augustin. — Ales la 28 Maiu 1909. — † 18 Noemvrie 1909. 10
 CARAGIANI Ioan. — Numit la 22 Aprilie 1866. — † 13 Ianuarie 1921.
 CHIȚU Gheorghe. — Ales la 27 Iunie 1879. — † 28 Octomvrie 1897.
 CÎPARIU Timoteu. — Numit la 22 Aprilie 1866. — † 22 August 1887.
 COBĂLCESCU Grigorie. — Ales la 29 Martie 1886. — † 21 Maiu 1892.
 COZACOVICI Dimătrie. — Numit la 22 Aprilie 1866. — † 21 August 1868. 15
 COȘBUC Gheorghe. — Ales la 20 Maiu 1916. — † 26 Aprilie 1918.
 DELAVRANCEA Barbu Șt. — Ales la 19 Maiu 1912. — † Aprilie 1918.
 DIMITROVICI Ambrozie. — Numit la 22 Aprilie 1866. — † 3 Iulie 1866.
 ELIADE-RĂDULESCU Ioan. — Numit la 2 Iunie 1867. — † 27 Aprilie 1872.
 ERBICEANU Constantin. — Ales la 8 Aprilie 1899. — † 7 Martie 1913. 20
 FĂLCOIANU Ștefan. — Ales la 13 Septemvrie 1876. — † 22 Ianuarie 1905.
 FĂTU Dr. Anastasie. — Ales la 11 Sept. 1871. — † 3 Martie 1886.
 FELIX Dr. Iacob. — Ales la 30 Iunie 1879. — † 20 Ianuarie 1905.
 FONTANINU Gheorghe M. — Ales la 10 Sept 1870 — † 24 Aprilie 1886.
 GIURESCU Constantin. — Ales la 14 Maiu 1914. — † 28 Octomvrie 1918. 25
 GHICA Ion. — Ales la 13 August 1874. — † 22 Aprilie 1897.
 GANE Nicolae. — Ales la 1 Aprilie 1908. — † 16 Aprilie 1916.

- GRECESCU Dr. D. — Ales la 17 Aprilie 1907. — † 2 Octomvrie 1910.
- HARET Spiru C. — Ales la 31 Martie 1892. — † 17 Decemvrie 1912.
- HEPITES Ștefan. — Ales la 3 Aprilie 1902. — † 16 Septemvrie 1922. 30
- HASDEU Alexandru. — Numit la 22 Aprilie 1866. — Ales membru onorar la 12 Septemvrie 1870 — † 9 Noemvrie 1872.
- HASDEU Bogdan P. — Ales la 13 Septemvrie 1877. — † 25 August 1907.
- HODOSIU Iosif. — Numit la 22 Aprilie 1866. — † 28 Noemvrie 1880.
- HURMUZAKI Alexandru. — Numit la 22 Aprilie 1866. — † 8 Martie 1871
- HURMUZAKI Euxodiu. — Ales la 2 August 1872. — † 29 Ianuarie 1874. 35
- IONESCU Nicolae. — Numit la 2 Iunie 1867. — † 24 Ianuarie 1905.
- ISTRATI Constantin. — Ales la 7 Aprilie 1899. — † 17 Ianuarie 1919.
- KALINDERU Ioan. — Ales la 13 Martie 1893. — † 11 Decemvrie 1913.
- KOGĂLNICEANU Mihail. — Ales la 16 Sept. 1868. — † 20 Iunie 1891.
- KRETZULESCU Nicolae. — Ales la 9 Sept. 1871. — † 26 Iunie 1900. 40
- LAURIAN August Treb. — Numit la 2 Iunie 1867. — † 25 Febr. 1881.
- MAIORESCU Titu. — Numit la 20 Iulie 1867. — † 1 Iulie 1917.
- MANGRA Vasile. — Ales la 27 Maiu 1909. — † 1 Octomvrie 1918.
- MANIU Vasile. — Ales la 12 Septemvrie 1876. — † 10 Martie 1901.
- MARIAN Simeon Fl. — Ales la 26 Martie 1881. — † 11 Aprilie 1907. 54
- MARIENESCU At. M. — Ales la 26 Martie 1881. — † 7 Ianuarie 1914.
- MASSIMU Ioan C. — Numit la 2 Iunie 1867. — † 2 Iunie 1877.
- MELCHISEDEC Episcop. — Ales la 10 Sept. 1870. — † 16 Maiu 1892.
- MOCIONI Andreiu. — Numit la 22 Aprilie 1866. — Ales membru onorar 12 Septemvrie 1870. — † 23 Aprilie 1880.
- MOLDOVANU Ioan M. — Ales la 11 Aprilie 1894. — † 7 Sept. 1915.
- MUNTEANU Gavril. — Numit la 22 Aprilie 1866. — † 17 Dec. 1869.
- NAUM Anton. — Ales la 11 Martie 1893. — † 28 August 1917.
- NEGRUZZI Constantin. — Numit la 2 Iunie 1867. — † 25 August 1868.
- ODOBESCU Alexandru. — Ales la 10 Sept. 1870. — † 11 Noemvrie 1895.
- OLLĂNESCU Dimitrie C. — Ales la 11 Martie 1893. — † 20 Ianuarie 1908. 55
- ONCIUL Dimitrie. — Ales la 11 Aprilie 1905. — † 20 Martie 1923.
- PAPADOPOL-CALIMACH Alex. — Ales la 12 Sept. 1876. — † 18 Iunie 1898
- PAPIU-ILARIANU Alex. — Ales la 16 Sept. 1868. — † 11 Octomvrie 1878.
- POENARU Petre. — Ales la 10 Sept. 1870. — † 2 Octomvrie 1875.
- POPEA Nicolae Episcop. — Ales la 8 Aprilie 1899. — † 26 Iulie 1908.
- POPEA Nicolae Episcop. — Ales la 8 Aprilie 1899. — † 26 Iulie 1908. 60
- PORCIUS Florian. — Ales la 10 Martie 1882. — † 17 Maiu 1906.
- PUȘCARIU Ioan. — Ales la 4 Aprilie 1900. — † 24 Decemvrie 1911.
- QUINTESCU Nicolae Ch. — Ales la 14 Sept. 1877. — † 12 August 1913.
- ROMAN Alexandru — Numit la 22 Aprilie 1866. — † 15 Septemvrie 1897.
- ROSETTI Constantin A. — Numit la 2 Iunie 1867. — † 8 Aprilie 1885. 65
- SBIERA Ioan. — Numit la 11 Iunie 1866. — † Octomvrie 1916.
- SION Gheorghe. — Ales la 16 Septemvrie 1868. — † 1 Octomvrie 1892.
- STAMATI Constantin. — Numit la 22 Aprilie 1866. — † 26 Maiu 1876.
- STEFANELLI Teodor V. — Ales la 26 Maiu 1910. — † 23 Iulie 1921.
- ȘTEFĂNESCU Grigorie. — Ales la 12 Sept. 1876. — † 20 Februarie 1911. 70

- STRĂJESCU Ioan. — Numit la 22 Aprilie 1866. — Ales membru onorar
la 21 Septembrie 1870. — † 4 Octombrie 1873.
- STURDZA Dimitrie A. — Ales la 16 Sept. 1871. — † 8 Octombrie 1914.
- TECLU Nicolae. — Ales la 2 Iulie 1879. — † Iulie 1916. *
- TOCILESCU Gr. G. — Ales la 22 Martie 1890. — † 28 Septembrie 1909.
- URECHIA Vasile A. — Numit la 22 Aprilie 1866. — † 23 Noembrie 1901. 75
- VASICIU Dr. Paul. — Ales la 2 Iulie 1879. — † 20 Iunie 1881.
- VULCAN Iosif. — Ales la 30 Martie 1891. — † 26 August 1907.
- XENOPOL A. D. — Ales la 11 Martie 1893. — † 27 Februarie 1920.
- ZAMFIRESCU Duluiu. — Ales la 1 Aprilie 1908. — † 3 Iunie 1922. 79

MEMBRII ONORARI.

M. S. FERDINAND I, *Regele României*,
Protector al Academiei Române,
Președinte Onorar.
(15 Martie 1890)

M. S. MARIA, *Regina României*.
(1 Maiu 1915)

M. S. VICTOR EMANUEL III, *Regele Italiei*.
(6 Martie 1890)

A. S. R. CAROL, *Principe moștenitor al României*
(17 Maiu 1921)

- ANTONOVICI Episcopul Iacov (Galați). — Ales la 7 Iunie 1919. 5
APPEL Paul (Paris). — Ales la 22 Maiu 1914.
ARION C. C. (București). — Ales la 21 Maiu 1922.
ARRHENIUS Svante A. (Stockholm). — Ales la 27 Maiu 1913.
AVERESCU General Al. (București). — Ales la 7 Iunie 1923.
BABELON Ernest (Paris). — Ales la 22 Maiu 1914. 10
BĂLAN Mitropolitul Nicolae (Sibiu). — Ales la 10 Iunie 1920.
BALDACCI Antonio (Bologna). — Ales la 29 Maiu 1913.
BALTHZARD Dr. W. (Paris). — Ales la 11 Iunie 1919.
BÉDIER Joseph (Paris). — Ales la 11 Iunie 1919.
BERNAT-LENDWAY Dr. (București). — Ales la 4 Aprilie 1908. 15
BERTHELOT Daniel (Paris). — Ales la 11 Iunie 1919.
BJOERKMAN Göran (Stockholm). — Ales la 25 Maiu 1922.
BONAPARTE Principele Roland (Paris). — Ales la 10 Iunie 1920.
BORMANN Eugen (Viena). — Ales la 9 Aprilie 1897.
BRANISCE Dr. Valeriu (Sibiu). — Ales la 7 Iunie 1919. 20
BRĂTIANU I. C. (București). — Ales la 7 Iunie 1923.
BURY I. B. (Cambridge). — Ales la 25 Maiu 1913.
CAJAL Santiago Ramon Y. (Madrid). — Ales la 6 Iunie 1923.
CICHORIUS Conrad (Breslau). — Ales la 29 Maiu 1914.
CIOROGARIU Episcopul Roman (Oradea-Mare). — Ales la 12 Iun. 1921. 25
CLARK Dr. Charles Upson (Yale). — Ales la 26 Maiu 1923.

- CRISTEA Dr. Miron, Mitropolit Primat (București). — Ales la 7 Iunie 1919.
- CROCE Benedetto (Neapol). — Ales la 12 Iunie 1921.
- DE FLERS Robert (Paris). — Ales la 11 Iunie 1919.
- DE MARTONNE Emanuel (Paris). — Ales Corespondent la 26 Maiu 1912, onorar la 7 Iunie 1919. 30
- DE LA RONCIÈRE Charles (Paris). — Ales la 7 Iunie 1919.
- DIEHL Charles (Paris). — Ales la 11 Iunie 1919.
- DIMA Gheorghe (Cluj). — Ales la 7 Iunie 1919.
- DOMASZEWSKI Alfred de (Heidelberg). — Ales la 9 Aprilie 1897.
- DONICI Nicolae (Duboșarii-Vechi). — Ales la 23 Maiu 1922. 35
- DUPARC Louis (Geneva). — Ales la 29 Maiu 1913.
- ENESCU George (București). — Ales la 26 Maiu 1916.
- FOUGÈRES Gustave (Paris). — Ales la 11 Iunie 1919.
- FROEHNER Wilhelm (Paris). — Ales la 9 Septemvrie 1871.
- GILLIÉRON J. (Paris) — Ales la 6 Iunie 1923 40
- GOLDIȘ Vasile (București) — Ales la 7 Iunie 1919.
- GORE Paul (Chișinău). — Ales la 7 Iunie 1919.
- GUILLAUME Baron (Bruxelles). — Ales la 16 Aprilie 1907.
- HALLER Albin (Paris). — Ales la 28 Maiu 1909.
- HEAD Barclay (Londra). — Ales la 22 Maiu 1914. 45
- HURMUZACHI Constantin (Cernăuți). — Ales la 7 Iunie 1919.
- JAGIC Vatroslav (Viena). — Ales la 23 Martie 1904.
- JANET Paul (Paris). — Ales la 11 Iunie 1919.
- KLEIN Felix (Göttingen). — Ales la 29 Maiu 1913.
- KLEINWAECHTER Friederich (Cernăuți). — Ales la 12 Iunie 1921.
- LACOUR-GAYET G. (Paris). — Ales la 11 Iunie 1919.
- LANCIANI Rodolfo (Roma). — Ales la 10 Iunie 1920.
- LAVERAN Ch. L. A. (Paris). — Ales la 29 Maiu 1914.
- LEBESGUE Henry (Paris). — Ales la 6 Iunie 1923.
- LORENZ Anton Hendrik (Leyda). — Ales la 29 Maiu 1913. 55
- MANIU Iuliu (Blaj). — Ales la 7 Iunie 1919.
- MARIE Pierre (Paris). — Ales la 28 Maiu 1912.
- MEILLET A. (Paris). — Ales la 6 Iunie 1923.
- MEYER-LUEBKE W. (Frankfurt pe Main). — Ales la 28 Martie 1906.
- MEYNIAL Dr. E. (Paris). — Ales la 11 Iunie 1919.
- MILLET Gabriel (Paris). — Ales la 12 Iunie 1921. 60
- MIRONESCU Atanasie, fost Mitropolit Primat (M-rea Cernica). — Ales la 25 Maiu 1909.
- NICODIM, Arhiepiscop (Huși). — Ales la 15 Octomvrie 1918.
- PERRONCITO Eduard (Torino). — Ales la 5 Iunie 1922.
- PICARD Emil (Paris). — Ales la 19 Maiu 1911. 65
- PICK Behrend (Gotha). — Ales la 29 Maiu 1914.
- PIMEN GEORGESCU, Mitropolitul Moldovei (Iași). — Ales la 15 Octomvrie 1918.
- PRESAN General Const. (București). — Ales la 7 Iunie 1923.

- RAYLEIGH Lord John William Strutt (Londra). — Ales la 22 Maiu 1914.
- REPTA Vladimir Cavaler de, Mitropolitul Bucovinei (Cernăuți). — Ales
la 7 Iunie 1919. 70
- ROMNICEANU Victor (București). — Ales la 6 Iunie 1923.
- ROSETTI Teodor (București). — Ales la 26 Martie 1891.
- ROUX Dr. E. (Paris). — Ales la 24 Maiu 1911.
- SCHLUMBERGER G. L. (Paris). — Ales la 28 Martie 1906.
- SCHUCHARDT Hugo (Graz). — Ales la 13 Septembrie 1877. 75
- SETON-WATSON R. W. (Londra). — Ales la 26 Maiu 1923.
- STROESCU Vasile (Basarabia). — Ales la 24 Maiu 1910.
- SUCIU Dr. Vasile, Mitropolit (Blaj). — Ales la 11 Iunie 1919.
- TEUTSCH Dr. Friedrich (Siuiu). — Ales la 7 Iunie 1919.
- TIKTIN H. (Berlin). — Ales la 7 Iunie 1919. 80
- VOLTERRA Vitto (Roma). — Ales la 29 Maiu 1913.
- WALDEYER W. (Berlin). — Ales la 28 Maiu 1912.
- WILAMOWITZ-MOELLENDORFF Ulrich de (Berlin) — Ales la
29 Maiu 1914
- ZAVNRAL Metodi (Praga) — Ales la 7 Iunie 1919. 84

MEMBRII ONORARI DECEDAȚI.

M. S. CAROL I, *Regele României*,
Protector al Academiei Române,
Președinte Onorar.

Proclamat la 15 Septembrie 1867,
Decedat la 27 Septembrie 1914

M. S. ELISABETA, *Regina României (Carmen Sylva)*

Proclamată la 30 Martie 1891.
Decedată la 18 Februarie 1916.

- ADRIAN General Gheorghe. — Ales la 13 Septembrie 1875. — † 15 Octombrie 1889.
- ASCOLI Graz. Isaia. — Ales la 13 Septembrie 1877. — † Ianuarie 1907.
- d'AVRIL Baron Adolphe. — Ales la 7 Sept. 1871. — † 14 Octombrie 1904. 5
- BACCELLI Guido. — Ales la 22 Martie 1906. — † 10 Ianuarie 1916.
- BAILLON H. — Ales la 28 Martie 1887. — † 7 Iulie 1895.
- BARCLAY Head. — Ales la 22 Maiu 1914. — † 12 Iunie 1914.
- BAROZZI General C. — Ales la 9 Aprilie 1905. — † 15 Aprilie 1921.
- BATAILLARD Laul. — Ales la 30 August 1872. — † 1 Martie 1894. 10
- BECHAMP A. — Ales la 28 Martie 1906. — † 18 Aprilie 1905.
- BEERNAERT August M. F. — Ales la 25 Martie 1906. — † 6 Octombrie 1912.
- BENNDORF Otto. — Ales la 12 Aprilie 1894. — † 20 Ianuarie 1908.
- BERTHELOT I. — Ales la 28 Martie 1906. — † 5 Martie 1907.
- BIONDELLI Bernardino. — Ales la 7 Sept. 1871. — † 29 Iunie 1886 15
- BLANCHARD Dr Raphaël — Ales la 22 Maiu 1911. — † 7 Febr. 1919.
- BLASERNA Pietro. — Ales la 27 Maiu 1913. — † 27 Februarie 1918.
- BOEK Dr. Francisc. — Ales la 9 Sept. 1871. — † 19 Aprilie 1899.
- BOSIANU Constantin. — Ales la 30 Iunie 1879. — † 21 Martie 1882.
- BOUCHARD Dr. Charles. — Ales la 18 Maiu 1911. — † 2 Martie 1915. 20
- BRĂȚIANU Ioan C. — Ales la 19 Martie 1885. — † 4 Maiu 1891.
- CĂMPEANU Petre. — Ales la 10 Septembrie 1871. — † 15 Aprilie 1893.
- CAPELLINI Cav. Ioan. — Ales la 7 Sept. 1914. — † 29 Maiu 1922.
- CECCHETTI Bartolomeo. — Ales la 22 Martie 1890. — † 4 Martie 1890.

- CHASLES Philarète. — Ales la 9 Septemvrie 1871. — † 18 Iulie 1873. 25
- CIHAC Alex. — Ales la 30 August 1872. — † 29 Iulie 1887.
- CIHAC Dr. Iacob. — Ales la 30 August 1872. — † 17 Noemvrie 1888.
- CREȚIANU Gheorghe. — Ales la 22 Martie 1882. — † 6 August 1887.
- CROOKES William. — Ales la 27 Maiu 1913. — † 4 Aprilie 1919.
- CUCIUREANU Dr. Gheorghe. — Ales la 10 Septemvrie 1871. — † 10 Ianuarie 1886. 30
- DAHNS Felix. — Ales la 12 Aprilie 1894. — † 2 Ianuarie 1912.
- DARBOUX Jean Gaston. — Ales la 27 Maiu 1913. — † 23 Febr. 1917
- DE GUBERNATIS Angelo. — Ales la 22 Martie 1895. — † 14 Febr. 1913.
- DESJARDINS Ernest. — Ales la 9 Sept. 1871. — † 9 Octomvrie 1886.
- DIEFENBACH Lorenz. — Ales la 15 Aprilie 1880. — † 16 Martie 1883. 35
- DIEZ Frederic. — Ales la 30 August 1872. — † 17 Maiu 1876.
- EGGER Emil. — Ales la 7 Septemvrie 1871. — † 18 August 1885.
- EHRlich Dr. Paul. — Ales la 18 Maiu 1911. — † 20 August 1915.
- FISCHER Emil. — Ales la 27 Maiu 1913. — † 14 Iulie 1919.
- FOERSTER Wilhelm. — Ales la 27 Maiu 1913. — † 18 Ianuarie 1921. 40
- GAUDRY Albert. — Ales la 23 Martie 1904. — † 27 Noemvrie 1908.
- GHEORGHIAN Iosif, Mitropolit Primat. — Ales la 21 Maiu 1901. — † 24 Iunie 1909.
- GONATA Ștefan. — Ales la 12 Sept. 1870. — † 18 Septemvrie 1896.
- GRĂDIȘTEANU Grigorie. — Ales la 30 Iunie 1879. — † 28 Februarie 1892.
- GRĂDIȘTEANU Petre. — Ales la 2 Aprilie 1883. — † 27 Sept. 1921. 45
- GRANT DUFF Sir M. — Ales la 12 Sept. 1875. — † 12 Ianuarie 1906.
- GRECIANU Ștefan D. — Ales la 9 Aprilie 1905. — † 1 August 1908.
- GRIGORESCU Nicolae. — Ales la 8 Aprilie 1899. — † 21 Iulie 1907.
- GUYE Philippe. — Ales la 29 Maiu 1913. — † 27 Martie 1922.
- HANN Iulius de. — Ales la 22 Maiu 1914. — † 1 Octomvrie 1921. 50
- HAYNALD Cardinal Ludovic. — Ales la 2 Aprilie 1883. — † 4 Iulie 1891.
- HENRY Louis. — Ales la 28 Maiu 1909. — † 23 Februarie 1913.
- HIRSCHFELD Otto. — Ales la 13 Aprilie 1894. — † 27 Martie 1922.
- HURMUZAKI Nicolae. — Ales la 2 Aprilie 1883. — † 19 Sept. 1909.
- JARNIK Dr. Ioan Urban. — Ales corespondent la 28 Maiu 1879, onorar la 7 Iunie 1919. — † 12 Ianuarie 1923. 55
- JIRECEK Constantin. — Ales la 29 Maiu 1914. — † 28 Decemvrie 1917.
- IOANID Gheorghe. — Ales la 10 Sept. 1871. — † 27 Decemvrie 1888.
- IONESCU Ioan. — Ales la 1 Aprilie 1884. — † 17 Decemvrie 1891.
- KOTZEBUE Wilhelm de. — Ales la 1 Aprilie 1884. — † 24 Oct. 1887.
- KRETZULESCU Constantin. — Ales la 10 Sept. 1871. — † 20 Martie 1884. 60
- KRETZULESCU Constantin. — Ales la 10 Sept. 1871. — † 20 Martie 1884.
- KRUMBACHER Karl. — Ales la 28 Martie 1906. — † 12 Dec. 1909.
- LAMPRECHT Karl. — Ales la 25 Maiu 1913. — † 10 Maiu 1915
- LAHOVARI Gheorghe. — Ales la 25 Martie 1901. — † 13 Iunie 1909.
- LASTEYRIE Comite Ferdinand de. — Ales la 9 Septemvrie 1871. — † 14 Maiu 1879.
- LÉGER Louis. — Ales la 12 Aprilie 1894. — † 30 Aprilie 1923. 65

- LEPSIUS Richard. — Ales la 30 August 1875. — † 10 Iulie 1884.
- LINAS Charles de. — Ales la 9 Septembrie 1871. — † 14 Aprilie 1887.
- LIPPMANN Gabriel. — Ales la 28 Maiu 1909. — † 31 Iulie 1921.
- LONGPERRIER Andrien de. — Ales la 7 Septembrie 1871. — † 14 Ianuarie 1882.
- LUDWIG Dr. Ernst. — Ales la 4 Aprilie 1908. — † 14 Octombrie 1915. 70
- MANGIUCA Simeon. — Ales la 22 Martie 1890. — † 22 Noembrie 1890.
- MARSY Comite de. — Ales la 12 Aprilie 1894. — † 16 Maiu 1900.
- METCHNIKOFF I. — Ales la 24 Maiu 1911. — † 18 Iulie 1916.
- MIHALYI Mitropolitul Victor. — Ales la 12 Aprilie 1894. — † 17 Ianuarie 1918.
- MIKLOSICH Dr. Franz. — Ales la 15 Apr. 1880. — † 7 Martie 1891. 75
- MOMMSEN Teodor. — Ales la 3 Iulie 1879. — † 19 Octombrie 1903.
- MONLAU Filip. — Ales la 12 Septembrie 1870. — † 16 Februarie 1871.
- MUELLER Max. — Ales la 12 Septembrie 1875. — † 15 Octombrie 1900.
- MUREȘIANU Iacob. — Ales la 17 Septembrie 1877. — † 17 Sept. 1887.
- NANIESCU Iosif Mitropolitul Moldovei. — Ales la 16 Aprilie 1888. — † 26 Ianuarie 1902. 80
- PETRUSZEWICZ A. S. — Ales la 22 Martie 1890. — † 11 Sept. 1913.
- PICOT Emil. — Ales la 31 Maiu 1879. — † 13 Septembrie 1918.
- POINCARÉ Jules-Henri. — Ales la 28 Maiu 1909. — † 4 Iulie 1912.
- POINCARÉ Lucien. — Ales la 11 Iunie 1919. — † 9 Martie 1920.
- POLIZU Dr. Gheorghe. A. — Ales la 10 Sept. 1871. — † 18 Oct. 1886. 85
- POPOVICIU Eusebie. — Ales la 4 Aprilie 1908. — † 28 Septembrie 1922.
- PUȘCARIU Arhiereul Ilarion. — Ales la 24 Maiu 1916. — † 8 Sept. 1922.
- QUINET Edgar. — Ales la 15 Septembrie 1869. — † 27 Martie 1875.
- RAMBAUD Alfred. — Ales la 22 Martie 1895. — † 10 Noembrie 1905.
- RAMSAY Sir William. — Ales la 29 Maiu 1913. — † 1 August 1916.
- SELLA Quintino. — Ales la 2 Aprilie 1883. — † 15 Martie 1884. 90
- ȘAGUNA Mitropolitul Andreiu. — Ales la 7 Septembrie 1871. — † 16 Iunie 1873.
- SILAȘI Dr. Gr. — Ales la 13 Septembrie 1877. — † 5 Ianuarie 1897
- STANLEY OF ALDERLEY Lord Henry. — Ales la 7 Septembrie 1871. — † 10 Decembrie 1903.
- STEENSTRUP J. Jap. Smith. — Ales la 12 Sept. 1870. — † 8 Iunie 1897.
- STURDZA-SCHEIANU Dimitrie. — Ales la 16 Aprilie 1907. — † 6 Februarie 1920. 95
- SURUCEANU Ioan C. — Ales la 11 Aprilie 1888. — † 18 Noembrie 1897.
- SZABO Dr. Iosif. — Ales la 30 August 1872. — † 15 Decembrie 1874.
- TOBLER Adolf. — Ales la 30 August 1875. — † 5 Martie 1910.
- TORMA Carol. — Ales la 22 Martie 1882. — † 17 Februarie 1897.
- UBICINI A. — Ales la 9 Septembrie 1871. — † 15 Octombrie 1884. 100
- UVAROFF Alexis S. — Ales la 9 Septembrie 1871. — † Februarie 1885.
- VEGEZZI-RUSCALA G. — Ales la 15 Sept. 1869. — † 17 (29) Dec. 1885.
- VIRCHOW Rudolf. — Ales la 6 Aprilie 1902. — † 23 August 1902.
- WHITE Sir William A. — Ales la 17 Martie 1885. — † 16 Dec. 1892.

MEMBRII CORESPONDENȚI.

I. LA SECȚIUNEA LITERARĂ

Români:

- ADAMESCU Gheorghe (București). — Ales la 12 Iunie 1921.
AGĂRBICEANU Ioan (Cluj). — Ales la 5 Iunie 1919.
BĂNESCU Nicolae (Cluj). — Ales la 10 Iunie 1920.
BĂRBULESCU Ilie (Iași). — Ales la 4 Aprilie 1908.
BASSARABESCU I. A. (Ploești). — Ales la 25 Maiu 1909. 5
BEZA Marcu (Londra). — Ales la 4 Iunie 1923.
BOTEZ Eug. P. (București). — Ales la 8 Iunie 1922.
DAN Dimitrie (Cernăuți). — Ales la 23 Martie 1904.
DRĂGANU Nicolae (Cluj). — Ales la 4 Iunie 1923.
GHIBU Onisifor (Cluj). — Ales la 5 Iunie 1919. 10
GOROVEI Artur (Folticeni). — Ales la 28 Maiu 1915.
HALIPA Pantelimon (Chișinău). — Ales la 15 Octomvrie 1918.
HODOȘ Enea (Cluj). — Ales la 23 Martie 1904.
ORTIZ Ramiro (București). — Ales la 10 Iunie 1920.
PAPAHAGI Pericle (Siliștra). — Ales la 26 Maiu 1916. 15
PROCOPOVICI Alexe (Cernăuți). — Ales la 5 Iunie 1919.
RĂDULESCU-POGONEANU Ioan (București). — Ales la 4 Iunie 1919.
SANDU-ALDEA Constantin (București). — Ales la 5 Iunie 1919.
SIMIONESCU-RIMNICEANU Marin (București). — Ales la 5 Iunie 1919.
SPERANȚIA Teodor D. (București). — Ales la 31 Martie 1891. 20

Străini:

- BARTOLI Mateiu (Turin). — Ales la 29 Maiu 1914.
FRIEDWAGNER M. H. (Frankfurt pe Main). — Ales la 18 Maiu 1911.
HERZOG Eugen (Cernăuți). — Ales la 29 Maiu 1914.
ROQUES Mario (Paris). — Ales la 29 Măiu 1914.
SANDFELD-JENSEN Kr. (Copenhaga). — Ales la 18 Maiu 1911. 5
WEIGAND Dr. Gustav (Lipsce). — Ales la 31 Martie 1892
ZAUNER Ad. (Graz). — Ales la 29 Maiu 1914.

II. LA SECȚIUNEA ISTORICĂ

Români:

- BOGREA Vasile (Cluj). — Ales la 10 Iunie 1920.
 BRĂTESCU Constantin (Constanța). — Ales la 5 Iunie 1919.
 CUZA A. C. (Iași). — Ales la 1 Aprilie 1903.
 DOCAN N. (București). — Ales la 26 Maiu 1915.
 DRAGOMIR Dr. Silviu (Cluj). — Ales la 26 Maiu 1916. 5
 FILITTI I. C. (București). — Ales la 19 Maiu 1915.
 FRĂȚIMAN Justin (Chișinău). — Ales la 7 Iunie 1919.
 Ghibănescu Gh. (Iași). — Ales la 11 Aprilie 1905.
 HĂRJEU General C. N. (București). — Ales la 27 Maiu 1909.
 LONGINESCU Ștefan (București). — Ales la 24 Maiu 1910. 10
 METEȘ Preotul Ștefan (Boholt). — Ales la 7 Iunie 1919.
 MOISIL Constantin (București). — Ales la 7 Iunie 1919.
 NEGULESCU P. P. (București). — Ales la 19 Maiu 1915.
 PĂCLIȘANU Preotul Zenovie (București). — Ales la 5 Iunie 1919.
 POPA-LISEANU Gheorghe (București). — Ales la 7 Iunie 1919. 15
 POPOVICI Gheorghe (Lugoș). — Ales la 29 Maiu 1909.
 RUSSO Demostene (București). — Ales la 5 Iunie 1919.
 SLAVICI Ioan (București). — Ales la 22 Martie 1882.
 URSU Ioan (Cluj). — Ales la 25 Maiu 1910.
 ZOTTA Sever (Iași). — Ales la 7 Iunie 1919. 20

Străini:

- BASTERA Ramon de (Madrid). — Ales la 12 Iunie 1921.
 FOCILLON Henri (Lyon). — Ales la 1 Iunie 1922.
 GHEDEON Emanuel (Constantinopole). — Ales la 2 Aprilie 1891.
 GUILLOUARD Louis Vincent (Caen). — Ales la 1 Aprilie 1903.
 GUILLOUARD Louis Vincent (Caen). — Ales la 1 Aprilie 1903.
 KADLEC Karel (Praga). — Ales la 7 Iunie 1919. 5
 NYS Ernest (Bruxelles). — Ales la 1 Aprilie 1903.
 RADONIC Iovan (Belgrad). — Ales la 29 Maiu 1914.
 STRZYGOWSKI Iosif (Viena). — Ales la 29 Maiu 1914.
 TAMM Traugott (—?—). — Ales la 2 Aprilie 1891.

III. LA SECȚIUNEA ȘTIINȚIFICĂ.

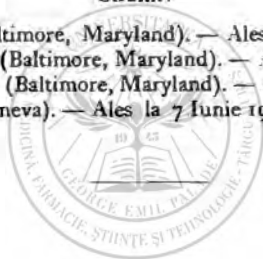
Români:

- ATANASIU I. (București) — Ales la 24 Maiu 1911.
 ATHANASIU Sava (București). — Ales la 10 Iunie 1920.
 BORCEA Ioan (Iași). — Ales la 5 Iunie 1919.
 BOTEZAT Eugeniu (Cernăuți). — Ales la 25 Maiu 1913.
 CĂLUGĂREANU Dr. D. (Cluj). — Ales la 10 Iunie 1920. 5
 CANTACUZINO Dr. I. (București). — Ales la 24 Maiu 1911

- CLIMESCU C. (Iași). — Ales la 31 Martie 1892.
 CONSTANTINESCU Gogu (Londra). — Ales la 10 Iunie 1920.
 COSMOVICI Leon (Iași). — Ales la 11 Martie 1893. — † 21 Iulie 1921.
 GEROTA Dr. D. (București). — Ales la 21 Maiu 1916. 10
 HURMUZESCU Dr. Dragomir (București). — Ales la 24 Maiu 1916.
 IONESCU Ioan (București). — Ales la 5 Iunie 1919.
 LEVADITI Dr. C. (Paris). — Ales la 24 Maiu 1910.
 MOLDOVEANU Dr. I. (Cluj). — Ales la 10 Iunie 1920.
 MURGOCI G. (București). — Ales la 6 Iunie 1923. 15
 PANAITESCU General Scarlat (București). — Ales la 7 Iunie 1919.
 POMPEIU D. (București). — Ales la 21 Maiu 1916.
 RIEGLER Dr. Em. (Iași). — Ales la 23 Martie 1904.
 ȘTEFĂNESCU Sabba (București). — Ales la 11 Martie 1893.
 TEODORESCU Em. C. (București). — Ales la 25 Maiu 1909. 20

Străini:

- DUBOIS Dr. Léon (Baltimore, Maryland). — Ales la 12 Iunie 1921.
 KELLY Dr. Howard A. (Baltimore, Maryland). — Ales la 12 Iunie 1912.
 NICHOLAS Francisc C (Baltimore, Maryland). — Ales la 21 Iunie 1921.
 PITTARD Eugène (Geneva). — Ales la 7 Iunie 1919.

MEMBRII CORESPONDENȚII DECEDAȚI.

- ASSAKY Dr. G. — Ales la 20 Martie 1890. — † 22 Aprilie 1899.
ASSER T. M. C. — Ales la 1 Aprilie 1903. — † 6 Iunie 1914.
BAMBERG Dr. Felix. — Ales la 2 Aprilie 1891. — † 31 Ianuarie 1893.
BARCIANU Sava Popovici. — Ales la 15 Sept. 1869. — † 17 Martie 1879.
BOIU Zaharia. — Ales la 13 Sept. 1877. — † 24 Octomvrie 1903. 5
BRĂȚIANU General C. I. — Ales la 10 Aprilie 1899. — † 6 Ian. 1910.
BROȘTEANU Petre. — Ales la 1 Aprilie 1889. — † Ianuarie 1920.
BURADA Teodor. — Ales la 25 Martie 1887. — † 18 Februarie 1923.
CODRESCU Teodor. — Ales la 2 Aprilie 1886. — † 22 Martie 1894.
CULIANU N. — Ales la 1 Aprilie 1889. — † 28 Noemvrie 1915. 10
DEMETRIESCU Anghel. — Ales la 6 Aprilie 1902. — † 22 Iulie 1903.
DENSUȘIANU Aron. — Ales la 13 Sept. 1877. — † 4 Sept. 1900.
DENSUȘIANU Nicolae. — Ales la 6 Aprilie 1880. — † 25 Martie 1911.
DOBRESCU N. — Ales la 18 Maiu 1911. — † 10 Iulie 1914.
ELIAD Pompiliu. — Ales la 21 Maiu 1912. — † 24 Maiu 1914. 15
SEARCU Constantin. — Ales la 1 Aprilie 1884. — † 8 Iunie 1898.
GOGU Constantin. — Ales la 3 Aprilie 1889. — † 30 Ianuarie 1897.
GOLDIȘ Episcop Iosif. — Ales la 22 Martie 1882. — † 23 Martie 1902.
IONESCU-GION G. I. — Ales la 1 Aprilie 1889. — † 29 Iunie 1904.
JANKA Victor. — Ales la 22 Martie 1882. — † 9 August 1890. 20
JUNG Dr. Julius. — Ales la 13 Septemvrie 1877. — † 1910.
KALINDERU Dr. N. — Ales la 29 Martie 1890. — † 16 Aprilie 1902.
KALUZNIACKI Dr. E. — Ales la 20 Martie 1890. — † 21 Iunie 1914.
KANITZ August. — Ales la 22 Martie 1882. — † 30 Iunie 1896.
LAMBRIOR Alexandru. — Ales la 2 Martie 1882. — † 20 Sept. 1883. 25
LAURIAN D. Aug. — Ales la 13 Septemvrie 1877. — † 25 Oct. 1906.
LECOMTE DU NOUY A. — Ales la 25 Martie 1887. — † 11 Noemvrie 1914.
LEGRAND Emil. — Ales la 13 Sept. 1877. — † 15 Noemvrie 1903.
MĂRGĂRIT Apostol. — Ales la 3 Aprilie 1889. — † 22 Iulie 1903.
MEȘIOTA Ioan. — Ales la 13 Septemvrie 1877. — † 19 Ianuarie 1878. 30
MIHALYI Ioan. — Ales la 25 Martie 1901. — † 14 Octomvrie 1914
MONTANDON A. L. — Ales la 11 Aprilie 1905. — † 3 Martie 1922.

- MONTESSUS DE BALLORE Conie Fernando. — Ales la 27 Maiu 1913.
 †... Martie 1923.
- NEGREANU Dimitrie. — Ales la 11 Martie 1893. — † 30 Aprilie 1908.
- NENIȚESCU Ioan. — Ales la 18 Martie 1896. — † 23 Februarie 1901. 35
- OBEDENARU Dr Mihail G. — Ales la 10 Sept. 1871. — † 9 Iulie 1885.
- ODHNER C. T. — Ales la 20 Martie 1890. — † 11 Iulie 1904.
- ONIȚ Virgil. — Ales la 3 Aprilie 1902. — † 21 Octomvrie 1915.
- PETRESCU Dr. Z. — Ales la 18 Martie 1885. — † 16 Decemvrie 1901.
- PETRINO Dimitrie. — Ales la 17 Sept. 1877. — † 29 Aprilie 1878. 40
- POP Gavril. — Ales la 7 Septemvrie 1871. — † 27 Maiu 1883.
- POPESCU Ioan. — Ales la 13 Septemvrie 1877. — † 3 Martie 1892.
- POPOVICI Gh. — Ales la 11 Aprilie 1905. — † 12 Iulie 1905.
- ROBESCU C. F. — Ales la 10 Septemvrie 1871. — † 1920.
- SCHRADER Otto. — Ales la 30 Martie 1891. — † 21 Martie 1919. 45
- SUȚU Dr. Alexandru. — Ales la 11 Aprilie 1881. — † 1920.
- ROMAN Visarion. — Ales la 13 Septemvrie 1877. — † 29 Aprilie 1885.
- ROMNICEANU Dr. Gr. — Ales la 20 Martie 1890. — † 1 Maiu 1915.
- ROMNICEANU M. — Ales la 23 Martie 1904. — † 4 Octomvrie 1915.
- ROMSTORFER Karl. — Ales la 29 Maiu 1914. — † 22 Noemvrie 1917. 50
- ROSNY Léon de. — Ales la 13 Septemvrie 1877. — † 28 August 1914.
- SALIGNY Alfons. — Ales la 3 Aprilie 1902. — † 4 Maiu 1903.
- SCHUYLER Eugen. — Ales la 12 Martie 1885. — † 16 Iulie 1890
- ȘERBĂNESCU Colonel T. — Ales la 12 Aprilie 1894. — † 2 Iulie 1901.
- TANOVICEANU Ioan (București). — Ales la 9 Aprilie 1897. —
 † 8 Aprilie 1917. 55
- VĂRGOLICI Ștefan. — Ales la 25 Martie 1887. — † 29 Iulie 1897.
- VITZU Dr. Alexandru N. — Ales la 7 Aprilie 1897. — † 25 Dec. 1902

OFICIILE ACADEMIEI ROMÂNE IN ANUL 1923—24.

DELEGAȚIUNEA

- Președintele Academiei Române . . . . . NEGRUZZI I. C.
Asesori (Vicepreședinți): din Secțiunea Literară BRĂTESCU-VOINEȘTI I.
din Secțiunea Istorică GUSTI D.
din Secțiunea Științifică ANTIPA Gr.
Secretar general (pe 7 ani, 1923—1930) . . . PĂRVAN V.

SECȚIUNILE

SECȚIUNEA LITERARĂ.

- Președinte . . . BRĂTESCU-VOINEȘTI I. (București)
Vicepreședinte . DENSUȘIANU O. (București)
Secretar (pe 7 ani
1921—1928) BIANU I. (București)
Membri: BOGDAN-DUICĂ G. (Cluj)
CIOBANU St. (Chișinău)
GOGA Octavian (Ciucea)
MURNU G. (București)
NEGRUZZI I. C. (București)
PHILIPPIDE Alex. (Iași)
PUȘCARIU Sextil (Cluj)
RĂDULESCU-MOTRU C. (Buc.)
SADOVEANU M. (Iași)

SECȚIUNEA ISTORICĂ.

- Președinte . . . SUTZU M. C. (București)
Vicepreședinte . GUSTI D. (București)
Secretar (pe 7 ani
1923—1930) RĂDULESCU A. (București)
Membri: BALȘ G. (București)
IORGA N. (București)
LĂPEDATU Al. (Cluj)
LUPAȘ I. (Cluj)
MEHEDINȚI S. (București)
NISTOR I. (Cernăuți)
PĂRVAN V. (București)
POPESCU Pr. N. (București)
VÂLSAN G. (Cluj)

SECȚIUNEA ȘTIINȚIFICĂ

Președinte . . . BABEȘ Dr. V. (București)

Vicepreședinte . ȚIȚEA G. (București)

Secretar (pe 7 ani
1919—1926) ANTIPA Gr. (București)

Membri: CRAINICIANU Gr. (București)

INCULETZ I. (Chișinău)

MARINESCU Dr. G. (București)

MRAZEC Ludovic (București)

PONI P. (Iași)

RACOVITĂ Dr. Emil (Cluj)

SALIGNY Anghel (București)

SIMIONESCU I. (Iași)

VASILESCU-KARPEN N. (București)

COMISIUNILE.

- I. Comisiunea permanentă a Bibliotecii: BIANU I., RĂDULESCU A., ANTIPA Gr., Secretarii Secțiunilor.
- II. Membru conservator al Colecțiunii numismatice: SUTZU M. C.
- III. Comisiunea pentru Premiul *Năsturel*, de 4.000 lei, din 1924:
  - din Secțiunea Literară: DENSUȘIANU O., MURNU G., PUȘCARIU S., RĂDULESCU-MOTRU C.;
  - din Secțiunea Istorică: BALȘ G., LUPAȘ I., LĂPEDATU A., MEHEDINȚI S.;
  - din Secțiunea Științifică: INCULEȚ I., MRAZEC L., PONI P., ȚIȚEICA G.
- IV. Comisiunile pentru lucrările intrate la concurs pentru premiile din 1924:
  - a) *Alexandru Ioan Cuza*, de 20.000 lei, despre Istoria Românilor dela Aurelian până la fundarea Principatelor:
IORGA N., NISTOR I., PĂRVAN V.
  - b) Marele Premiu *Regele Ferdinand*, de 10.000 lei, despre Vieța și faptele lui Tudor Vladimirescu și starea socială și culturală din timpul său:
IORGA N., LUPAȘ I., RĂDULESCU A.
  - c) Marele Premiu militar *General Ioan Carp* și *Maria Carp*, de 7.000 lei, despre Principii și metode pentru educațiunea națiunii în vederea viitoarei organizări a României Mari:
Generalii CRAINICIANU Gr., HĂRJEU N. și PANAITESCU Sc.
  - d) Premiul *Dacia-România* despre Importanța socială a asigurărilor de viață, în special a asigurărilor de capitaluri și rente:
ANTIPA Gr., GUSTI D., NEGRUZZI I. C.
  - e) Premiul *Năsturel*, de 5.000 lei, despre Elementul slav în dialectul aromân:
DENSUȘIANU O., MURNU G., PUȘCARIU S.
  - f) Premiul *Bodescu*, de 1.500 lei, despre Opera literară a lui Caragiale:
BOGDAN-DUICĂ G., NEGRUZZI I. C., SADOVEANU M.
  - g) Premiul *Funcționarii C. F. R. din București*, de 6.000 lei, despre Drepturile funcționarilor publici față de Stat:
GUSTI D., NISTOR I., RĂDULESCU A.

- h) Premiul *Eliade Rădulescu*, de 5.000 lei, despre Examinarea critică a teoriilor privitoare la dezvoltarea stării țărănești la Români:
GUSTI D., IORGA N., RĂDULESCU A.
- i) Premiul *Adamachi*, de 5.000 lei (divizibil), despre Contribuțiuni la studiul caracterelor antropologice ale țăranului român:
ANTIPA Gr., BABEȘ Dr. V., RACOVITĂ Em.
- j) Premiul *A. Toncoviceanu*, de 1.000 lei, despre Grefele țesăturilor moarte:
BABEȘ Dr. V., MARINESCU Dr. G., GEROTA Dr. D.
- V. Comisiunea financiară: CRAINICIANU General Gr., MEHEDINȚI S., ȚIȚICA G.
- VI. Comisiunea Fundațiunii *Adamachi*: PÂRVAN V., PONI P., SIMIONESCU I.
- VII. Comisiunea școlară: GUSTI D., MEHEDINȚI S., PÂRVAN V.
- VIII. Comisiunea Fondurilor *I. Fătu* și *I. Scorțeanu*: GOGA O., GUSTI D., LĂPEDATU AL., NEGRUZZI I. C., PÂRVAN V.
- IX. Comisiunea Dicționarului: ANTIPA Gr., BABEȘ Dr. V., BIANU I., CRAINICIANU General Gr., GUSTI D., LĂPEDATU AL., NEGRUZZI I. C., RĂDULESCU A., SADOVEANU, M. SIMIONESCU I.
- X. Comisiunea pentru localul Bibliotecii: ANTIPA Gr., BALȘ G., BIANU I., PONI P., SALIGNY A.
- XI. Comisiunea pentru reorganizarea Academiei: ANTIPA Gr., BIANU I., GUSTI D., MEHEDINȚI S., PÂRVAN V., PUȘCARIU S.
- XII. Comisiunea pentru portretele membrilor răposați și busturile foștilor președinți: BIANU I., NEGRUZZI I. C., SUTZU M. C.
- XIII. Comisiunea pentru restaurarea casei «V. Alecsandri» dela Mircești și facerea unei capele la mormântul poetului: ANTIPA Gr., BIANU I., BRĂTESCU-VOINEȘTI I., PÂRVAN V.

CUPRINSUL

PARTEA I ȘEDINȚELE ORDINARE

23 Iunie 1922—18 Maiu 1923.

	<u>Pag</u>
1. ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 23 Iunie 1922.	
D-l Președinte D. ONCIUL despre moartea lui Tache Ionescu.	3
D-l Z. PĂCLIȘANU citește: «Teologul vlădicilor uniți (1700—73)».	4
2. ȘEDINȚA DELA 30 Iunie 1922.	
D-l Președinte D. ONCIUL anunță moartea membrului onorar I. Capellini	4
Uniunea Astronomică Internațională anunță primirea Academiei în acea Uniune	"
D-l V. PĂRVAN prezintă o lucrare	5
3. ȘEDINȚA DELA 7 Iulie 1922.	
D-l Președinte D. ONCIUL anunță moartea membrului corespondent Léon de Rosny	"
D-l Gr. ANTIPA prezintă manuscrisul «Noi vederi în Zootehnie» de medicul veterinar General Stavrescu Petre	"
4. ȘEDINȚA DELA 14 Iulie 1922.	
Scrisoarea de mulțumire a d-lui H. Focillon, pentru alegerea sa ca membru corespondent	"
5. ȘEDINȚA EXTRAORDINARĂ DELA 16 SEPTEMVRIE 1922.	
D-l Președinte D. ONCIUL anunță moartea lui St. C. Hepites și se iau dispoziții referitoare la înmormântarea lui.	6
D-l Președinte D. ONCIUL citește testamentul olograf al Maiorului Th. Ciorobea și se decide acceptarea succesiunii.	"
Cuvântarea rostită de d-l General Gr. Crainicianu la înmormântarea lui St. C. Hepites	7
6. ȘEDINȚA DELA 22 SEPTEMVRIE 1922.	
D-l Președinte D. ONCIUL prezintă telegrama omagială trimisă cu prilejul sărbătoririi celei de a 57-a aniversări a nașterii M. Sale și răspunsul la acea telegramă	9

	Pag.
D-l Președinte D. ONCIUL anunță moartea Membrilor A. Bârseanu, G. Bengescu și Șt. C. Hepites, a Membrului onorar II. Pușcariu și a savantului istoric E. Lavisse	9
Scrisoarea de condoleanță a d-lui Dr. I. Urban Jarnik pentru moartea lui A. Bârseanu	12
D-l Dr. C. Vasiliu dăruiește un portret al lui Avram Iancu	„
Se primesc invitațiuni la Congresul al V-lea Internațional de Științe istorice și la Congresul al XI-lea de geografie și etnografie.	„
D-l G. Semprini, prof. la Universitatea din Bologna, întreabă dacă Academia ar participa la un congres pentru stabilirea unei <i>Interlingua</i>	„
Dela Uniunea Academică Internațională se primesc: Darea de seamă a sesiunii a treia și un proiect pentru un ajutor internațional Academiei de Științe din Petrograd	„
Deciziunile luate de Academie în vederea încoronării Suveranilor Cuvântarea rostită în numele Academiei de d-l I. Lupaș la înmormântarea lui A. Bârseanu	13
7. ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 29 SEPTEMBRIE 1922.	
D-l Președinte D. ONCIUL despre comemorarea centenarului restabilirii domniilor pămâtenes în Principate	18
D-l N. IORGA: «Restabilirea în Septembrie 1822 a domniilor pămâtenes»	„
D-l Președinte D. ONCIUL anunță moartea Membrului onorar Eusebie Popoviciu	„
P. S. Sa Episcopul Visarion de Argeș înștiințează că oferă prin Academie un premiu pentru cea mai bună monografie a mănăstirii și Episcopiei Curtea de Argeș	19
D-l N. IORGA prezintă cărți de ale sale	„
8. ȘEDINȚA DELA 6 OCTOMBRIE 1922.	
D-l N. DONICI mulțumește Academiei pentru demersurile făcute pentru exceptarea dela expropriere a moșiei observatorului astronomic dela Duboșarii-Vechi	„
D-l Președinte D. ONCIUL prezintă Anuarul Institutului de Istorie Națională din Cluj și două publicații ale d-lui Alex. Lăpedatu.	„
D-l I. BIANU prezintă lucrarea «Cronica bizantinului Constantin Manasses în traducere meșibulgară», rămasă neterminată de I. Bogdan, publicată de d-sa	„
9. ȘEDINȚA DELA 13 OCTOMBRIE 1922.	
D-l D. GUSTI prezintă publicațiunea « <i>Noua Constituție a României și nouile Constituții europene</i> »	20
10. ȘEDINȚA SOLEMNĂ DELA 20 OCTOMBRIE 1922.	
D-l Președinte D. ONCIUL face apologia Incoronării Suveranilor	„
D-l N. IORGA reliefează însemnătatea simbolică a Incoronării Suveranilor și cetește părți din lucrările sale « <i>Regele Ferdinand</i> » și « <i>Regina Maria</i> »	21

11. **ȘEDINȚA DELA 27 Octombrie 1922.**
 D-1 Președinte D. ONCIUL despre prezentarea volumului «*Cuvântările M. Sale Regelui Ferdinand către Academia Română*» M. Sale Regelui 23
 D-1 I. NISTOR prezintă publicațiunea sa «*Istoria Basarabiei*» . . . . . „
 D-1 Președinte D. ONCIUL mulțumește d-lui I. Nistor . . . . . „
12. **ȘEDINȚA DELA 3 NOEMVRIE 1922.**
 D-1 I. NEGRUZZI dăruiește 13 cărți vechi grecești 24
 D-1 Președinte D. ONCIUL mulțumește donatorului . . . . . „
 D-1 I. BIANU prezintă în dar din partea Bibliotecii Universității din Cluj cartea «*Vita di Fra Gieremia Vallaco... Napoli, 1670*» și relevează viața acestui monach pios . . . . . „
13. **ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 10 NOEMVRIE 1922.**
 D-1 M. C. SUTZU: «*Despre întrebuintarea la Romani a pondurilor, monetelor și diviziunile lor spre reprezentarea fracțiunilor uzuale*» 26
 D-1 R. de Basterra, mulțumește prin scrisoare pentru alegerea d-sale de membru corespondent . . . . . „
 Dela U. A. I. se primesc două scrisori referitoare la legea asupra personalității civile a instituțiilor internaționale cu scop științific și raporturile acelei Uniuni cu Comisiunea pentru studiul chestiunilor științifice... a Ligei Națiunilor . . . . . „
14. **ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 17 NOEMVRIE 1922.**
 D-1 N. IORGA cetește comunicările: «*Un cântec ardelenesc nou*» și «*Din viața vechiului Dolj*» 27
15. **ȘEDINȚA DELA 24 NOEMVRIE 1922.**
 D-1 D. GUSTI prezintă manuscrisul răposatului prof. C. Gălușcă «*Slavisch-rumänisches Evangeliumsbruchstück*» pentru a fi publicat Dela Societatea Națiunilor — Comisiunea de cooperatie intelectuală— se primește o scrisoare referitoare la crearea unui serviciu de cooperare intelectuală internațională . . . . . „
16. **ȘEDINȚA DELA 1 DECEMVRIE 1922.**
 D-1 Președinte D. ONCIUL anunță moartea lui Vasile Lucaciu 29
 D-1 Dr. V. BABEȘ și G. ȚIȚEICA despre comemorarea lui Pasteur . . . . . „
 D-1 Dr. G. MARINESCŪ cetește proiectul de răspuns la adresa Societății Națiunilor — Comisiunea de Cooperatie intelectuală — și își oferă serviciile pentru lucrările acestei Cooperatii 30
 D-1 S. MEHEDINȚI dăruiește publicațiunea «*Allă creștere*» . . . . . „
17. **ȘEDINȚA DELA 8 DECEMVRIE 1922.**
 D-1 V. Brătianu, Ministru de finanțe, dăruiește un hrisov vechiu . . . . . „
 Dela Uniunea Astronomică Internațională se primește volumul I al lucrărilor Uniunii și invitare pentru aderare la *International Research Council* . . . . . „

	<u>Pag.</u>
18. <i>ȘEDINȚA DELA 15 DECEMBRIE 1922.</i>	
Uniunea Astronomică Internațională roagă să i se comunice numele persoanelor din Comitetul național constituit conform Statutelor sale	30
D-l Gr. ANTIPA despre aderarea la diferitele Uniuni internaționale	"
Deciziunile Academiei referitoare la participarea la aceste Uniuni internaționale	31
19. <i>ȘEDINȚA DELA 22 DECEMBRIE 1922.</i>	
Academia de Științe din Berlin comunică moartea lui Otto Hirschfeld, membru onorar al Academiei	"
Invitarea la expoziția dela Gothembourg (Suedia)	"
D-l I. C. NEGRUZZI dăruiește scrisori dela A. Bârseanu și D. Zamfirescu	"
D-l Gr. ANTIPA prezintă raportul d-lui N. Donici despre primul Congres al Uniunii Astronomice Internaționale.	32
20. <i>ȘEDINȚA SOLEMNĂ DELA 29 DECEMBRIE 1922.</i>	
D-l Președinte D. ONCIUL salută pe MM. LL. Regele și Regina și pe A. S. R. Principele Moștenitor	"
Răspunsul M. SALE REGELUI	34
D-l Dr. V. BABEȘ cetește comunicarea despre Pasteur.	"
21. <i>ȘEDINȚA DELA 5 IANUARIE 1923.</i>	
Memoriul d-lui S. Pușcariu în privința ortografiei	"
D-l I. BIANU prezintă publicații	35
Lista publicațiilor înscrise la premiile din sesiunea 1923.	36
22. <i>ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 26 IANUARIE 1923.</i>	
D-l Președinte D. ONCIUL felicită pe d-l I. C. Negruzzi cu ocazia împlinirii vârstei de 80 ani	39
D-l I. C. NEGRUZZI mulțumește pentru felicitare	40
D-l Președinte D. ONCIUL anunță moartea membrului onorar I. Urban Jarnik	41
D-l General Sc. PANAITESCU cetește comunicarea: <i>„Știința fortificației în România dela 1866 până în zilele noastre”</i>	"
23. <i>ȘEDINȚA DELA 2 FEBRUARIE 1923.</i>	
Dela Comisiunea de cooperare intelectuală se primește o scrisoare de mulțumire	42
D-l I. C. NEGRUZZI dăruiește scrisori autografe dela G. Bengescu	"
Deciziuni pentru comemorarea lui G. Lazăr	"
D-l I. BIANU prezintă o publicație	"
D-l N. DONICI mulțumește Academiei pentru sprijinul dat la exproprierea dela exproprierea a moșilor Observatorului dela Duboșarii-Vechi	"
D-l Gr. ANTIPA cetește procesul-verbal al Secțiunii științifice	"

- referitor la publicarea lucrării răposatului Dr. C. I. Istrati «*Chihlimbarul dela Olănești*» și numirea d-lui I. Simionescu ca membru în Comisiunea Premiului Năsturel 42
- D-l V. PĂRVAN cetește procesul-verbal al Secțiunii istorice dela 5 Ianuarie referitor la legăturile noastre cu U. A. I. la al V-lea Congres Internațional al Științelor Istorice, la relațiile cu Institutul de cercetări istorice din Londra, la procurarea de copii de pe documente din Arhivele Veneției și la dificultățile de publicare a scrierii «*La Obra de Trajano*» a d-lui Basterra 43
24. **ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 9 FEBRUARIE 1923.**
 D-l N. IORGA cetește comunicarea: «*Un colaborator francez al Unirii Principatelor: Paul Bataillard*» 44
 Scrisoare de condoleanță dela d-l A. Lebeuf pentru moartea lui St. C. Hepites . . . . . „
 Dela U. A. I. se primește programa lucrărilor sesiunii a IV-a. . . . . „
 Dela Societatea Națiunilor se primește o înștiințare despre colaborarea cu U. A. I. . . . . „
25. **ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 16 FEBRUARIE 1923.**
 D-l Gr. ANTIPA cetește comunicarea: «*Organizarea muzeelor în România*» . . . . . „
 D-l V. PĂRVAN apreciază comunicarea d-lui Antipa . . . . . „
 D-l N. BĂNESCU cetește comunicarea: «*Prefacere politică în Balcani după cucerirea Bulgaroconului. Noui ducate bizantine: Bulgaria și Paristrion*» 45
26. **ȘEDINȚA DELA 23 FEBRUARIE 1923.**
 D-l Vicepreședinte V. PĂRVAN anunță moartea lui Teodor Burada și apreciază operele răposatului Otto Hirschfeld. . . . . „
 D-l C. Hiott, Ministrul Țării la Praga, comunică dispozițiile luate de d-sa în numele Academiei cu ocazia morții lui I. Urban Jarnik 46
 D-na Enrica Jarnik și d-l Dr. H. Jarnik mulțumesc pentru condoleanțele Academiei cu ocazia morții lui I. U. Jarnik . . . . . „
 Invitare la Congresul Bibliotecarilor . . . . . „
 Invitare la Congresul internațional de istoria religiunilor. . . . . „
 D-l I. BIANU prezintă un volum de monografii publicate în onoarea d-lui I. Strzygowski 47
27. **ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 2 MARTIE 1923.**
 D-l N. IORGA cetește comemorarea pentru Ernest Renan . . . . . „
28. **ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 9 MARTIE 1923.**
 D-l D-r V. BABEȘ: «*Cercetări asupra pelagrei*» . . . . . „
 D-l I. BIANU prezintă vol. II din «*Dacoromania*» . . . . . „
 Comisiunea Mon. Ist. — Secțiunea din Transilvania — trimite 25 exemplare din publ. «*Cercetări arheologice în munții Hunedoarei*» . . . . . „
 D-l I. BIANU prezintă vol. XIX partea I-a din «*Documentele Hurmuzaki*» . . . . . „

	Pag.
Decizia de a accepta propunerea Comisiunii de cooperatie intelectuala si modalitatea de a o pune in aplicare	47
29. <i>SEDINTA DELA 16 MARTIE 1923.</i>	
Raspunsul Ministerului de Instructie in privinta procurarii mijloacelor pentru delegatul Academiei la Congresul Bibliotecarilor . . .	48
D-l I. BIANU prezinta No. 7 din biblioteca «Astra», in care se arata jertfele Romanilor transilvaneni in marele rasboiu si se decide a se interveni la Ministerul de Interne sa se adune si materialul necesar si in aceasta directie si in Vechiul Regat	,
D-l I. C. NEGRUZZI darueste scrisori autografe ale lui I. Caragiani . . .	,
30. <i>SEDINTA EXTRAORDINARA DELA 20 MARTIE 1923.</i>	
D-l Vicepresedinte V. PARVAN anunta moartea Presedintelui D. ONCIUL [†] si se iau dispozitii pentru inhumarea lui	,,
31. <i>SEDINTA PUBLICA DELA 23 MARTIE 1923.</i>	
D-l Vicepresedinte V. PARVAN prezinta discursul rostit de d-sa in numele Academiei la inmormantarea lui D. Onciul	49
Telegrame de condoleanta pentru moartea Presedintelui D. Onciul . . .	53
D-l N. IORGA apreciaza meritele de istoriograf ale fostului presedinte D. Onciul	54
D-l N. IORGA ceteeste: «Victor Place si Unirea Principatelor»	55
D-l I. BIANU prezinta in dar din partea d-lui Colonel R. Rosetti cartea «The General Historie of Turkes de R. Knolles, 1603».	,,
D-l V. PARVAN prezinta publicatiunea sa: «Inceputurile vietii romane la gurile Dunarii»	,,
32. <i>SEDINTA PUBLICA DELA 30 MARTIE 1923.</i>	
D-l V. PARVAN face o comunicare despre «Histria VII Inscriptii gasite in 1916, 1921 si 1922»	,,
Telegrame si scrisori de condoleante pentru moartea Presedintelui D. Onciul din partea Scoalei Normale de baieti din Deva, d-l Fr. Kleinwachter, Asociatiunea «Astra»	,,
Scrisoarea d-lui Eug. Botezat despre inmormantarea lui D. Onciul la Cernauti	56
Cuvantarea d-lui Al. Procopoviciu rostita la mormantul lui D. Onciul	57
Alegerea d-lor Gr. Antipa, L. Mrazec si G. Titeica in Comitetul Observatorului de Astronomie Fizica dela Dubosarii-Vechi	59
D-l Dr. C. LEVADITI arata prin scrisoare cum a fost comemorat centenarul lui Jenner la Paris	,,
33. <i>SEDINTA DELA 20 APRILIE 1923.</i>	
Dela societatea «România Jună» din Viena se primește o scrisoare de condoleanță pentru moartea Presedintelui D. Onciul	60
Dela directia liceului «Honterus» din Brașov se primește o telegramă de condoleanță pentru moartea Presedintelui D. Onciul	,,

	Pag.
D-l Vicepreședinte Gr. ANTIPA anunță moartea membrului corespondent Montessus de Ballore (Conte Fernande)	60
D-l I. C. NEGRUZZI dăruiește scrisori autografe dela D. Onciul	„
D-l Vicepreședinte Gr. ANTIPA mulțumește d-lui I. C. Negruzzi pentru autografele dăruite	„
D-l I. BIANU anunță daruri de cărți pentru Bibliotecă din partea d-lui S. Nicolaescu și d-nei Hepites	61
D-l D. GUSTI prezintă No. 4—5 din <i>«Arhiva pentru știința și reforma socială»</i>	„
Se aprobă propunerea d-lui I. BIANU de a se tipări în <i>Memorii</i> lucrarea d-lui Ramiro Ortiz: <i>«Leopardi e la Spagna»</i>	„
34. ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 27 APRILIE 1923.	
D-l M. C. SUTZU: <i>«Mina grea din Atena. Reforma financiară a lui Solone și drachma ușoară»</i>	„
D-l Dr. V. BABEȘ: <i>«Epidemiile în Transilvania»</i> (studiate de Dr. Sabin Manuilă) și <i>«Asistența copiilor de sân prin asilele transilvănene în era românească în comparație cu cea dinaintea războiului»</i> (studiată de d-l Dr. G. Popoviciu)	„
35. ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 4 MAIU 1923.	
D-l S. MEHEDINȚI: <i>«Clima getică»</i>	„
Invitare la serbarea tricentenarului lui Blaise Pascal	„
D-l Gr. ANTIPA cetește procesul-verbal al Secțiunii științifice pentru tipărirea cărții d-lui prof. D. Ionescu-Bujor: <i>Studiul petrografic și tehnic al rocei de trass din Bocșa-Română-Silvania</i>	„
36. ȘEDINȚA DELA 11 MAIU 1923.	
D-l Vicepreședinte Gr. ANTIPA anunță moartea Generalului Christescu	61
D-l I. BIANU anunță moartea membrului onorar Louis Léger	62
D-l I. BIANU prezintă 20 documente vechi dăruite Academiei de d-l Albert Zwiebel, anticar	63
D-l Gr. ANTIPA cetește procesul-verbal al Secțiunii științifice referitor la publicarea lucrării d-lui Dr. N. Leon: <i>«Animalele noastre veninoase»</i>	„
37. ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 18 MAIU 1923.	
D-l S. MEHEDINȚI: <i>«Caracterizarea religiunilor din punct de vedere etnografic»</i>	„
D-l André Léger din Paris anunță prin scrisoare moartea lui Louis Léger, membru onorar al Academiei	„
D-l I. BIANU prezintă diferite documente, etc., dăruite Academiei de către d-na Elena Sturdza-Scheianu și d-l Albert Zwiebel	„
D-l Gr. ANTIPA despre harta hidrografică a Deltei Dunării ridicată de d-l Inginer Vidrașcu	64

PARTEA II

SESIUNEA GENERALĂ DIN ANUL 1923.

1. ȘEDINȚA PUBLICĂ DELA 25 MAIU 1923.

D-l Vicepreședinte V. PĂRVAN: Cuvânt de deschidere	67
D-l Secretar-general I. C. NEGRUZZI: <i>Raport asupra lucrărilor făcute în anul 1922—23</i>	68
Programa lucrărilor sesiunii	86
Comisiunea bugetară pentru 1923—24	„
<i>Raportul Comisiunii financiare asupra exercițiului bugetar 1921—22</i>	88
Comisiunea pentru cercetarea conturilor pe 1922—23	91
Comisiunea pentru examinarea lucrărilor făcute în 1922—23.	„
Delegația d-lui I. Lupaș de a reprezenta Academia la comemorarea lui D. Romano, fost episcop de Buzău.	„
D-l G. BOGDAN-DUICĂ prezintă lucrarea d-sale «Istoria literaturii române moderne».	„
D-l Vicepreședinte V. PĂRVAN apreciază publicația prezentată	„
D-l Dr. V. BABEȘ prezintă lucrarea « <i>Travaux sur la Pellagre</i> ».	„
D-l Vicepreședinte V. PĂRVAN despre importanța acestei cărți	„

2. ȘEDINȚA DELA 23 MAIU 1923.

Completarea Comisiunii Dicționarului	„
Ratificarea alegerii membrilor în Comitetul Observatorului de Astronomie fizică dela Duboșarii-Vechi	92
Donațiunea preotului Ștefan Georgescu în amintirea fiului său.	„
D-l Vicepreședinte V. PĂRVAN despre bursele din fondul F. A. Robescu.	„
Aprobarea propunerilor d-lui I. BIANU referitoare la comemorarea lui G. Lazăr	„
D-l I. BIANU citește <i>Raportul Comisiunii permanente a Bibliotecii</i>	93
D-l I. BIANU despre necesitatea clădirii noului local al Bibliotecii	102
D-l Vicepreședinte V. PĂRVAN propune să se facă intervenții la Stat pentru sumele necesare funcționării Bibliotecii	„
D-l I. BIANU propune și Academia alege pe d-l Dr. Ch. Upson Clark membru onorar	„
D-l I. BIANU propune și Academia alege pe d-l R. Seton-Watson membru onorar	103

3. ȘEDINȚA DELA 27 MAIU 1923.

D-l Șt. CIOBANU anunță că nu poate lua parte la lucrările sesiunii	104
Decizia de a se da ca premiu suma de 5.200 lei, rămasă neîntrebuințată la serbările centenarului I. C. Brătianu, din Basarabia	„
D-l Gr. ANTIPA propune și Academia votează modificări în Statutul funcționarilor Academiei	„

	Pag.
Ratificarea incheierii Delegațiunii referitoare la majorarea diurnei membrilor participanți la lucrările sesiunii	105
D-1 D. GUSTI cetește <i>Raportul Comisiunii Fondurilor I. Fătu și I. Scorțeanu</i>	106
Comisiunea fondurilor I. Fătu și I. Scorțeanu pentru anul 1923.	107
4. <i>ȘEDINȚA DELA 28 MAIU 1923.</i>	
D-1 V. PÂRVAN cetește <i>Raportul asupra participării Academiei la al V-lea Congres Internațional al Științelor Istorice și la a IV-a Sesiune anuală a U. A. I.</i>	"
D-1 I. C. NEGRUZZI mulțumește d-lui V. Pârvan pentru modul cum a reprezentat Academia la Congresul Științelor Istorice și la sesiunea U. A. I.	111
D-1 V. PÂRVAN cetește <i>Raportul asupra Școlii Române din Roma în anul școlar 1922—23</i>	"
D-1 O. DENSUȘIANU face câteva obiecțiuni referitoare la raportul Comisiunii pentru reorganizarea Academiei dela 7 Iunie 1922	113
Decizia de a se interveni la Ministerul Cultelor ca să se ceară și avizul Academiei când e vorba de a se aduce legi prin cari se dau și Academiei însărcinări	"
5. <i>ȘEDINȚA DELA 29 MAIU 1923.</i>	
D-1 M. SADOVEANU anunță că Ministerul Cultelor a promis că nu va face nici o lege prin care să se dea însărcinări Academiei fără avizul prealabil al acesteia	114
D-1 Victor Iacob prezintă spre publicare manuscrisul <i>«Infinitismul sau teoria infinitului», vol. I.</i>	"
D-1 G. ȚIȚEICA cetește <i>Raportul asupra activității școlii Academiei în cursul anului școlar 1922—23</i>	"
Comisiunea școlară pe 1923—24.	116
<i>Raportul asupra activității Cabinetului Numismatic în 1922</i>	"
D-1 V. PÂRVAN cetește și Academia primește propunerea referitoare la majorarea numărului de exemplare pe cari le dă Academia autorilor, etc, din lucrările publicate de ea	117
Alegerea Comisiunii pentru revizuirea discursurilor de recepție ale d-lor O. Goga și Al. Lăpedatu	"
6. <i>ȘEDINȚA SOLEMNĂ DELA 30 MAIU 1923.</i>	
D-1 Vicepreședinte V. PÂRVAN întâmpină pe M. S. Regele arătând legăturile de caracter istoric și ideologic între Casa Domnitoare și Academia Română	"
<i>Răspunsul M. Sale Regelui.</i>	119
D-1 O. GOGA cetește discursul său de recepție despre «G. COȘBUC»	"
D-1 G. BOGDAN-DUICĂ cetește răspunsul la discursul d-lui O. Goga	"
7. <i>ȘEDINȚA DELA 31 MAIU 1923.</i>	
D-1 I. BIANU cetește propunerile Secțiunii literare referitoare la	

alegerea d-lor Gh. Murnu și C. Rădulescu-Motru ca membri activi și a d-lor M. Beza și N. Drăgan ca membri corespondenți	120
D-l Gr. ANTIPA cetește procesul-verbal al Secțiunii științifice referitor la premii și comisii de premiere	„
D-l I. C. NEGRUZZI despre casa și capela dela Mircești	„
Alegerea Comisiunii pentru revizuirea discursurilor de recepție ale d-lor M. Sadoveanu și D. Gusti	121

8. ȘEDINȚA DELA 1 IUNIE 1923.

D-nii Th. C. Marinescu și I. Nicolau dăruesc exemplare din stema Țării editată de d-lor	„
D-l I. BIANU cetește procesul-verbal a Secțiunii literare referitor la acordarea de premii, bursele din fondul F. A. Robescu și publicarea manuscrisului d-lui G. Bogdan-Duică despre S. Bărnauț	„
D-l D. GUSTI cetește procesul-verbal al Secțiunii istorice referitor la alegerea d-lor G. Balș și Păr. N. Popescu ca membri	„
D-l Gr. ANTIPA cetește procesul-verbal al Secțiunii științifice referitor la alegerea de membru a d-lui N. Vasilescu-Karpen	„

9. ȘEDINȚA SOLEMNĂ DELA 2 IUNIE 1923.

<i>Cuvântarea M. Sale Regelui</i>	122
D-l Al. LĂPEDATU cetește discursul său de recepție: <i>«Istoriografia română ardeleană»</i>	„
D-l I. BIANU cetește <i>Răspunsul</i> la discursul d-lui Al. Lăpedatu.	„

10. ȘEDINȚA DELA 4 IUNIE 1923.

Banca Națională dăruiește pentru restaurarea casei lui V. Alecsandri suma de 20.000 lei	„
D-l I. BIANU despre suma disponibilă pentru acest scop	„
D-l A. SALIGNY spune că Banca Națională va da o sumă și pentru construirea capelei la mormântul lui V. Alecsandri	„
D-l Gr. ANTIPA cetește procesul-verbal al Secțiunii științifice referitor la acordarea de premii	„
D-l M. SADOVEANU cetește <i>Raportul asupra lucrărilor făcute în 1922—23</i>	123
D-l Dr. Sever Mureșianu roagă a se tipări de Academie lucrarea sa <i>«Mănăstirea Trei-Ierarhi din Iași»</i>	124
D-l A. Gorovei dăruiește scrisori autografe ale Prințepelui Alex. Cuza	„
D-l I. BIANU despre activitatea d-lui G. Murnu	„
Alegerea d-lui G. Murnu ca membru activ al Academiei	„
D-l G. BOGDAN-DUICĂ despre activitatea științifică a d-lui C. Rădulescu-Motru	„
Alegerea d-lui C. Rădulescu-Motru ca membru activ al Academiei	126
D-l V. PĂRVAN despre activitatea științifică a d-lui G. Balș	„
Alegerea d-lui G. Balș ca membru activ al Academiei	127

	Pag.
D-I I. LUPAȘ despre activitatea științifică a Părintelui N. Popescu	127
Amânarea alegerii Părintelui N. Popescu ca membru activ	129
D-I AI. SALIGNY despre activitatea științifică a d-lui N. Vasilescu-Karpen	"
Amânarea alegerii d-lui N. Vasilescu-Karpen, neîntrunind două treimi din numărul voturilor	132
D-I BRĂTESCU-VOINEȘTI despre activitatea literară a d-lui M. Beza	"
Alegerea d-lui M. Beza ca membru corespondent al Academiei	133
D-I S. PUȘCARIU despre activitatea științifică a d-lui N. Drăganu	"
Alegerea d-lui N. Drăganu ca membru corespondent al Academiei	"
D-I Dr. G. MARINESCU cetește propunerea de a se alege ca membru onorar al Academiei d-l Santiago Ramon J. Cajal din Madrid	"
Alegerea d-lui Santiago Ramon Y. Cajal ca membru onorar	134
 11. ȘEDINȚA DELA 5 IUNIE 1923.	
D-I Vicepreședinte V. PĂRVAN salută prezența d-lor Rădulescu-Motru și G. Balș membri noui aleși în sânul Academiei	"
Răspunsurile d-lor C. Rădulescu-Motru și G. Babeș	135
Alegerea Părintelui N. Popescu ca membru activ al Academiei	136
Se repetă votul pentru alegerea d-lui N. Vasilescu-Karpen, fără a întruni două treimi din numărul voturilor	"
D-I I. SIMIONESCU cetește <i>Raportul Comisiunii fondului V. Adamachi asupra lucrărilor făcute în 1922—23</i>	"
Votarea bugetului pentru 1923—24 împreună cu modificări în Regulamentul pentru serviciile Academiei, propuse de d-l V. Părvan	138
D-I Vicepreședinte V. PĂRVAN salută pe d-l G. Murnu în sânul Academiei	139
Răspunsul d-lui G. MURNU	"
Propuneri și discuții asupra mijloacelor de tipar ale Dicționarului	140
D-I I. BIANU cetește testamentul bancherului Jacques M. Elias. Comisiunea însărcinată să studieze posibilitatea de primire a succesiunii Jacques M. Elias	147
D-I I. LUPAȘ prezintă cuvântarea rostită la mormântul episcopului D. Romano, în Buzău	"
 12. ȘEDINȚA DELA 6 IUNIE 1923.	
D-I V. PĂRVAN cetește procesul-verbal al Secțiunii istorice referitor la premii și la tipărituri	149
D-I I. BIANU cetește procesul-verbal al Secțiunii literare referitor la premii	"
D-I Gr. ANTIPA cetește procesul-verbal al Secțiunii științifice referitor la alegerea d-lui G. Murgoci ca Membru corespondent și la premii	150

	Pag.
D-1 S. PUȘCARIU cetește <i>Raportul despre situația lucrărilor Dicționarului</i>	150
D-1 Vicepreședinte Gr. ANTIPA despre asigurarea lucrărilor Dicționarului	151
D-1 D. GUSTI cetește procesul-verbal al Comisiunii speciale de premiere	„
Delegația pentru serbările semicentenarului lui Andrei Șaguna	152
Alegerea d-lui N. Vasilescu-Karpen ca Membru activ al Academiei	„
D-1 I. SIMIONESCU despre activitatea științifică a d-lui G. Murgoci	„
D-1 G. Murgoci este ales membru corespondent	155
Alegerea Președintelui pe 1923—1924	„
Cuvântul de mulțumire al d-lui I. C. NEGRUZZI pentru alegerea sa de Președinte	„
Alegerea Vicepreședinților pe anul 1923—1924	„
Alegerea Secretarului General pentru anii 1923—1930	„
D-1 V. PĂRVAN mulțumește pentru alegerea sa de Secretar-General	156
Alegerea d-lui H. de Lebesgue ca membru onorar al Academiei	„
Alegerea d-lui V. Romniceanu ca membru onorar	„
Alegerea d-lui J. Gilliéron ca membru onorar	„
Alegerea d-lui I. Meillet ca membru onorar	157
13. ȘEDINȚA DELA 7 Iunie 1923.	
Cetirea proceselor-verbale ale Secțiunilor prin cari se arată felul constituirii biurourilor pe 1923—1924	158
Fixarea subiectului dat pentru anul 1925 al premiului Toncoviceanu	„
Decizia să se publice în Memoriile studiul d-lui I. Văscăuțanu: « <i>Cretaceul superior în Nordul Basarabiei</i> »	„
Alegeri de Comisiuni pentru premii	„
Alegerea d-lor Ioan I. C. Brătianu, General Alex. Averescu și General Const. Presan ca membri onorari ai Academiei	„
D-1 A. RĂDULESCU cetește <i>Raportul Comisiunii însărcinate cu studiul testamentului lui Jacques M. Elias</i>	159
Decizia de a se primi legatul lui Jacques M. Elias și instituirea Comisiunii pentru primirea și administrarea averii	160
Prelungirea sesiunii cu 3 zile	„
14. ȘEDINȚA SOLEMNĂ DELA 8 Iunie 1923.	
Scrisoare de mulțumire dela d-l N. Vasilescu-Karpen pentru alegerea sa de membru activ	„
D-1 Secretar-General V. PĂRVAN despre premiile acordate	161
D-1 I. NISTOR, raport despre « <i>Istoria războiului pentru întregirea României 1916—1919</i> », de Const. Kirilșcu	„
D-1 I. SIMIONESCU cetește raportul d-lui P. PONI despre « <i>Noțiuni elementare de chimie și mineralogie conform programei în vigoare a școalelor secundare</i> » de M. Cădere și V. Popescu	163

	Pag.
D-1 I. BIANU, raport despre « <i>Prințesa Bibița</i> » de Jean Bart	163
D-1 S. PUȘCARIU, raport despre « <i>Bucolice</i> de Virgil», traduse de A. Naum	165
D-1 M. SADOVEANU citește raportul d-lui Al. PHILIPPIDE despre volumul « <i>Cascadele luminii</i> » de V. V. Paraschivescu	„
D-1 I. BIANU, raport despre « <i>Scrisorile unui răzeș</i> » de Cezar Petrescu	„
D-1 M. SADOVEANU citește raportul d-lui I. Al. BRĂTESCU-VOINEȘTI despre « <i>Izvoare limpezi — Sonete și Poeme</i> » de Marcel Romanescu	169
D-1 G. BOGDAN-DUICĂ, raport despre « <i>Istoria Teatrului în Moldova</i> » de Teodor Burada	171
D-1 Dr. Gr. ANTIPA citește raportul d-lui L. MRAZEC despre « <i>Porumburile Românești</i> » de Ion Enescu	172
D-1 Dr. V. BABEȘ raport despre « <i>Parazitologia umană</i> » de C. Poenaru-Căplescu	174
D-1 I. SIMIONESCU, raport despre « <i>Muscelul nostru. I. Comuna Corbi și locuitorii săi...</i> » de C. Rădulescu-Codin	175
D-1 I. SIMIONESCU citește raportul d-lui L. MRAZEC despre: « <i>Climatografia câmpiei dintre Olt și râul Argeș</i> » de Julian Rick	176
D-1 M. SADOVEANU citește procesul-verbal pentru neacordarea premiului I. Lecomte de Noüy	177
15. ȘEDINȚA SOLEMNĂ DELA 9 Iunie 1923.	
D-1 Președinte I. C. NEGRUZZI salută pe A. Sa Principele Moștenitor	178
Răspunsul A. Sale Principelui Moștenitor	„
D-1 M. SADOVEANU citește discursul său de recepție: « <i>Poezia populară</i> »	180
D-1 G. BOGDAN-DUICĂ citește răspunsul la discursul d-lui Sadoveanu	„
16. ȘEDINȚA SOLEMNĂ DELA 10 Iunie 1923.	
D-1 D. GUSTI citește discursul său de recepție: « <i>Ființa și menirea Academiiilor</i> »	„
D-1 V. PĂRVAN citește Răspunsul la discursul d-lui D. Gusti	„
17. ȘEDINȚA DELA 11 Iunie 1923.	
D-1 N. Popescu mulțumește telegrafic pentru alegerea sa de membru activ	„
Felicitarea Academiei poloneze cu ocazia împlinirii a 50 ani	„
Completarea Comisiunii pentru localul Bibliotecii cu d-l G. Balș	„
Decizia de a se publica de Academie manuscrisul d-lui Dragoș Popescu: « <i>Unknown Congreve. A Sheaf of Poetical Scraps</i> »	181
Modificarea Regulamentului referitor la diurna membrilor pentru ședințele ordinare	„

	Pag.
D-1 Secretar General V. PĂRVAN cetește raportul asupra lucrărilor Academiei în sesiunea actuală	181
D-1 Președinte I. C. NEGRUZZI urează sănătate și spor la muncă și declară sesiunea închisă	184
—	
Concursuri pentru premii 1923	185
Personalul Academiei la 11 Iunie 1923	203
Oficiile Academiei în anul 1923—24	218

251
C.D. 2180

